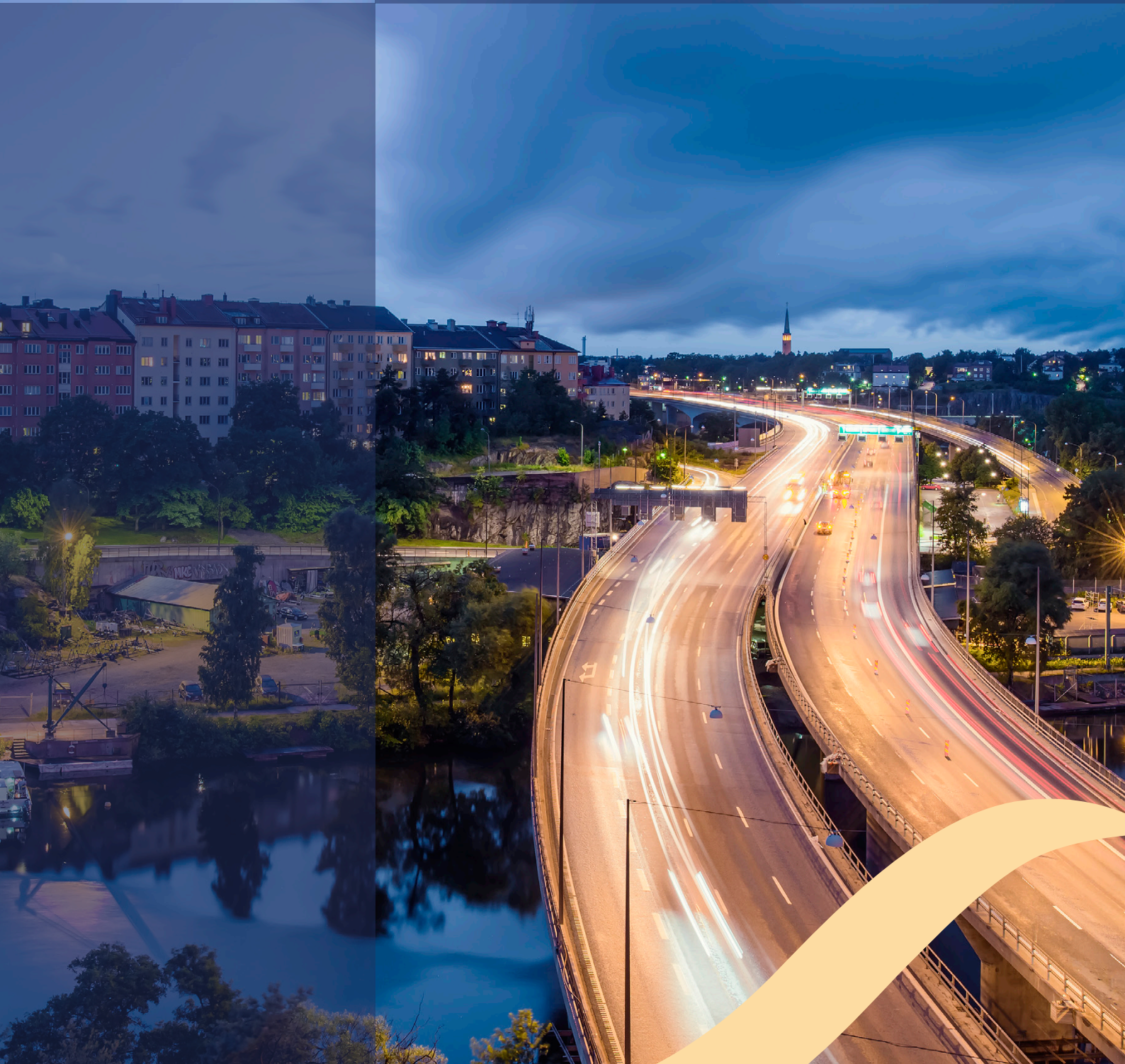

Energimyndighetens årsredovisning 2024

Energimyndighetens publikationer kan laddas ner
eller beställas via energimyndigheten.se

Statens energimyndighet, februari 2025

ER 2025:01

ISSN 1403-1892

ISBN (pdf) 978-91-7993-219-0

Grafisk form: Energimyndigheten (omslag), Arkitektkopia AB (inlaga)

Omslagsbild: Werner Nystrand / Folio

Generaldirektören har ordet

Som tillförordnad generaldirektör för Energimyndigheten sedan september 2024 kan jag konstatera att det sker väldigt mycket inom energisektorn, både nationellt och internationellt. 2024 blev dock inte lika turbulent som de två tidigare åren för de europeiska energimarknaderna.

Det säkerhetspolitiska läget med upprustning av totalförsvaret och den gröna omställningen sätter energifrågorna fortsatt i fokus både i samhället och den allmänna debatten. Sveriges Nato-medlemskap medför förändringar för den nationella energisektorn, vilket är och kommer att bli ett prioriterat arbete för Energimyndigheten. Ökade ambitioner avseende EU:s klimat-, energi- och transportlagstiftning har också en stor betydelse för vår verksamhet.

På nationell nivå kan vi konstatera att det nya energipolitiska landskapet håller på att formera sig vilket inneburit många nya uppdrag till både Energimyndigheten och våra närliggande systemmyndigheter. Energiberedskap och kärnkraft har fått allt större betydelse både i regeringspropositioner och de uppdrag som ges till de olika myndigheterna.

Omställningen är nödvändig, men vi har under 2024 också sett fler kritiska röster kring den gröna omställning som sker inom framför allt industrisektorn. Samtidigt har 2024 visat på de omfattande negativa konsekvenser som klimatförändringarna medför, vilket med all tydlighet visar hur viktigt det är att hålla ångan och tempot uppe i detta viktiga arbete.

Men den gröna omställningen handlar inte bara om klimatet. Den är också avgörande för Sveriges industris framtida konkurrenskraft, skapandet av arbetstillfällen och vår roll som ledande exportnation. Arbetet med den gröna omställningen måste fortsätta och intensifieras, och hinder undanröjas för att Sverige ska kunna dra nytta av de goda förutsättningar vi har.

Det jag, och alla mina kollegor på Energimyndigheten, nu ser fram mot är att få välkomna en ny generaldirektör till myndigheten. Vi har många viktiga uppdrag framför oss, och energi-omställningen är något som påverkar hela samhället och ett starkt och visionärt ledarskap behövs.

Avslutningsvis vill jag rikta ett stort tack till alla mina medarbetare som under året aktivt bidragit till att göra skillnad för ett fossilfritt och mer robust samhälle. Jag är stolt över förtroendet att leda Energimyndigheten som tillförordnad generaldirektör och ser fram mot att fortsatt arbeta för energiomställningen och en myndighet som gör skillnad.

Caroline Asserup
Tillförordnad generaldirektör

Innehåll

Generaldirektören har ordet	1
Inledning	4
Energimyndighetens uppdrag och roll	5
De politiska målen	5
Energimyndighetens verksamhet	5
Organisation	6
Resultatredovisning	7
Intäkter och kostnader	8
1 Hållbar och inkluderande arbetsplats	9
1.1 Analys och bedömning av måluppfyllnad	9
1.2 Personalläget	10
1.3 Kompetensförsörjning	10
1.4 Arbetsmiljö och hälsa	12
1.5 Sjukfrånvaro	12
1.6 Jämställdhet och likabehandling	13
2 En myndighet i ständig förbättring	16
2.1 Analys och bedömning av måluppfyllnad	16
2.2 Effektiv styrning och utveckling av vår verksamhet	16
2.3 Digitalisering	17
2.4 Säkerhet	18
2.5 Kommunikation	19
3 Utvecklad aktörssamverkan	20
3.1 Analys och bedömning av måluppfyllnad	20
3.2 Samverkan i praktiken	21
4 Oberoende, trovärdig och relevant kunskap för en hållbar energiomställning	23
4.1 Analys och bedömning av måluppfyllnad	24
4.2 Utredningar, uppföljning och prognos	24
4.3 Officiell statistik	28

5 Utvecklad flexibilitet och robusthet i energisystemet	29
5.1 Analys och bedömning av måluppfyllnad	30
5.2 Elproduktion och drivmedel	30
5.3 Resurseffektiv energianvändning	42
5.4 Energiberedskap	56
6 Innovativa lösningar på morgondagens utmaningar	66
6.1 Analys och bedömning av måluppfyllnad	68
6.2 Forsknings- och innovationsverksamhet	69
6.3 Energimyndighetens FoI i temaområden	72
7 Internationella samarbeten	84
7.1 Analys och bedömning av måluppfyllnad	84
7.2 Policyfrågor med fokus på EU och internationellt	85
7.3 Strategiskt inflytande i internationell klimatpolitik	89
7.4 Sveriges program för internationella klimatinsatser	90
7.5 Internationella forsknings- och innovationssamarbeten	95
7.6 Implementering på internationella marknader	98
Mål, återrapporteringskrav och regeringsuppdrag	102
Mål och återrapporteringskrav enligt regleringsbrev	102
Regeringsuppdrag enligt regleringsbrev	102
Regeringsuppdrag	104
Uppgifter i instruktionen	106
Avgiftsbelagd verksamhet	109
Finansiell redovisning	114
Sammanställning över väsentliga uppgifter	114
Resultaträkning	115
Balansräkning	116
Anslagsredovisning	117
Noter och tilläggsupplysningar till resultat- och balansräkningen	123
Intern styrning och kontroll	140
Riskhantering	140
Internkontroll och uppföljning	140
Förebygga korruption, otillbörlig påverkan, bedrägeri och andra oegentligheter ...	141
Internrevisionen	142
Sammantagen bedömning	142
Generaldirektörens ställningstagande	142

Inledning

Årsredovisningen är upprättad enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB). Energimyndighetens resultatredovisning och finansiella redovisning beskrivs i följande kapitel. Kapitlet Energimyndighetens uppdrag och roll innehåller information om vårt uppdrag. Därefter följer vår resultatredovisning. Resultatredovisningen inkluderar en analys och bedömning av Energimyndighetens resultat, utveckling och kostnader, samt redogörelse för måluppfyllelse gentemot uppgifter och uppdrag, där det är relevant. Vi redovisar ett urval av de väsentliga prestationer som genomförts under året, och redovisar siffror för de tre senaste åren enligt reglerna i FÅB. För vissa resultat redovisas föregående års jämförelsetal inom parentes, exempelvis avsnitt 5.3.2 Klimatpremien.

För varje verksamhetsområde redovisas Energimyndighetens verksamhetskostnader. Verksamhetskostnaderna inkluderar direkta kostnader samt kostnader för nedlagd tid inklusive overheadkostnader. En tabell med våra totala intäkter och kostnader per verksamhetsområde redovisas på sidan 8. Alla belopp i jämförelsetal och notapparat har angivits i tusentals kronor (tkr) om inget annat har angivits. Maskinella avrundningar i tabellerna kan ge smärre differenser vid en manuell summering. Energimyndigheten har gjort bedömningen att vi inte har ett stort antal ärenden och därför redovisar vi inte styckkostnad per ärende.

En sammanställning av samtliga uppgifter i vår instruktion och vårt regleringsbrev, samt var i årsredovisningen dessa uppgifter redovisas återfinns i kapitlet Regeringsuppdrag enligt regleringsbrev samt särskilda regeringsuppdrag och Uppgifter i instruktion, se sidorna 106–108.

Kapitlet Avgiftsbelagd verksamhet, sidorna 109–111, innehåller information om budget och utfall för intäkter, kostnader och resultat avseende Energimyndighetens avgiftsbelagda verksamhet för åren 2022–2024, enligt den indelning för återrapportering som framgår av budgeten för avgiftsbelagd verksamhet i regleringsbrevet. I kapitlet Finansiell redovisning återfinns de finansiella delarna, inklusive resultat- och balansräkning och anslagsredovisning. Årsredovisningens sista kapitel innehåller ett intygande om intern styrning och kontroll.

Energimyndighetens uppdrag och roll

De politiska målen

Den svenska energipolitikens övergripande mål är att förena de tre grundpelarna försörjningsstrygghet, konkurrenskraft och ekologisk hållbarhet. En robust och tillförlitlig energiförsörjning med ett energisystem som bygger på hållbarhet, effektivitet och konkurrenskraftiga villkor är en grundläggande förutsättning för ett modernt och välfungerande samhälle.

Utmaningarna i energipolitiken består till stor del av att balansera de tre pelarna.

Sverige har ett nationellt mål om 50 procent effektivare energianvändning 2030 jämfört med 2005. Det finns även ett nationellt mål som uttrycker att elproduktionen år 2040 ska vara 100 procent fossilfri. Riksdagen beslutade i maj 2024 om två nya energipolitiska mål – ett planeringsmål och ett leveranssäkerhetsmål. Planeringsmålet innebär att elsystemet ska ges förutsättningar för att leverera den el som behövs för en ökad elektrifiering och för att göra den gröna omställningen möjlig. Regeringen bedömer att målet ska underlätta i planeringen för att kunna möta ett elbehov om minst 300 TWh år 2045. Leveranssäkerhetsmålet innebär att det svenska elsystemet ska ha förmågan att leverera el där efterfrågan finns, i rätt tid och i tillräcklig mängd, i den utsträckning det är samhällsekonomiskt effektivt. Det nationella klimatmålet innebär att Sverige senast till år 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, för att därefter nå negativa utsläpp.

Det övergripande målet för forskning och innovation på energiområdet är att det ska bidra till uppfyllandet av uppställda energi- och klimatmål, den långsiktiga energi- och klimatpolitiken och energirelaterade miljöpolitiska mål.

Ramarna för den svenska energi-, miljö- och klimatpolitiken utgörs av EU:s politik inom dessa områden och FN:s ramkonvention för klimatförändringar. I Parisavtalet enades världens länder om ett nytt globalt klimatavtal inom klimatkonventionen som innebär att ökningen av den globala medeltemperaturen ska hållas långt under 2 grader Celsius jämfört med förindustriell nivå. Ambitionen är att begränsa temperaturökningen till 1,5 grader Celsius jämfört med förindustriell nivå.

Utöver de internationella klimatavtalen och klimatförhandlingarna sätter även EU ramar för svensk klimat- och energipolitik. Med EU:s klimatlag finns ett legalt bindande mål om nettonoll utsläpp av växthusgaser till atmosfären senast 2050. Klimatlagen innebär också att målet avseende minskade utsläpp till 2030 höjs från tidigare 40 till minst 55 procent jämfört med 1990.

Energimyndighetens verksamhet

Energimyndigheten ska bidra till att de energi- och klimatpolitiska målen uppnås. Ramarna för myndighetens uppgifter anges i regeringens förordning (2014:520) med instruktion för Statens energimyndighet, som fastställer att Energimyndigheten är förvaltningsmyndighet för frågor om tillförsel och användning av energi i samhället. Myndigheten ska verka för att förena ekologisk hållbarhet, konkurrenskraft och försörjningsstrygghet i energisystem som är hållbara och kostnadseffektiva med en låg påverkan på hälsa, miljö och klimat. Energimyndigheten är även beredskapsmyndighet och sektorsansvarig myndighet enligt förordningen (2022:524) om statliga myndigheters beredskap.

Myndighetens regleringsbrev är regeringens årliga styrning av myndigheten med återrapporteringskrav, uppdrag och finansiering. Det finns även flera andra politiska mål som i varierande grad påverkar verksamheten; till exempel forskningspolitiska mål, Agenda 2030, jämställdhetsmål och de svenska miljömålen.

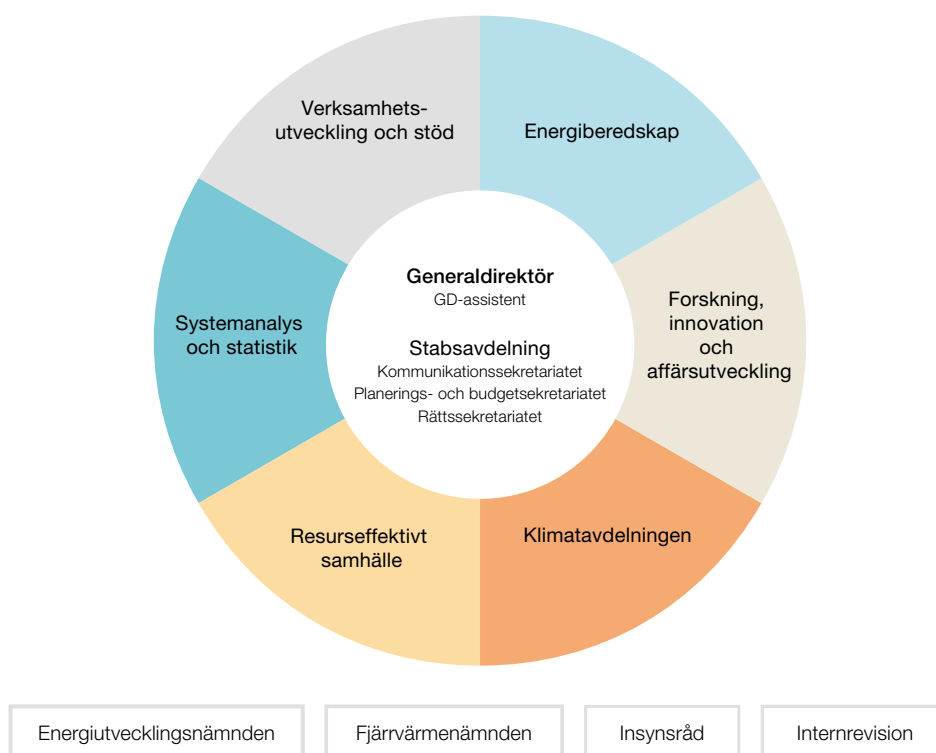
För att stärka Energimyndighetens bidrag till de politiska målen och uppgifter enligt instruktion och regleringsbrev använder vi oss av vår vision, verksamhetsidé och strategisk plan.

Myndighetens vision ”Hållbar energi för alla” talar om riktningen för verksamheten och verksamhetsstrategin beskriver hur vi ska arbeta med vårt uppdrag: ”Vi leder samhällets omställning till ett hållbart energisystem”.

Energimyndighetens strategiska plan är flerårig och sträcker sig fram till år 2025. Planen gör att vi får ett mer samlat och fokuserat grepp på vad myndigheten ska utveckla och åstadkomma. Sju strategiska mål styr inriktningen i planen. Energimyndighetens verksamhetsplanering bygger på verksamhetslogik efter målstrukturen och beskrivs i form av effektkedjor.

Organisation

Energimyndigheten leds av generaldirektören. Verksamheten är organiserad i sju avdelningar där avdelningscheferna rapporterar till generaldirektören. Som stöd har generaldirektören ett insynsråd som är utsett av regeringen. Energiutvecklingsnämnden (EUN) beslutar om användningen av energiforskningsanslaget. Program och större forskningsprojekt beslutas direkt av EUN. Energiutvecklingsnämnden består av generaldirektören och tio andra ledamöter som är utsedda av regeringen. Fjärrvärmesnämnden medlar vid förhandlingar mellan fjärrvärmeföretag och fjärrvärmekunder om priser och övriga villkor för fjärrvärme enligt fjärrvärmelagen (2008:263). Administrationen tillhör Energimyndigheten men beslut av nämnden fattas av en oberoende styrelse som är utsedd av regeringen.

Figur 1. Energimyndighetens organisationsschema.

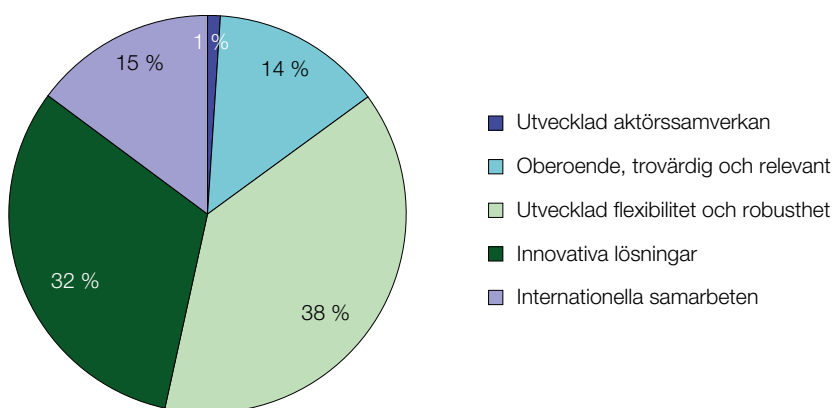
Resultatredovisning

Energimyndighetens resultatredovisning är indelad i sju verksamhetsområden utifrån målen i Energimyndighetens strategiska plan. Varje verksamhetsområde utgör ett kapitel. Inom varje verksamhetsområde redovisas ett urval av väsentliga prestationer som svarar mot uppgifter som framgår av instruktionen, regleringsbrevet eller andra regeringsbeslut.

Efter genomförd revision av årsredovisningen 2023 lämnade Riksrevisionen minnesanteckningar med förbättringsområden. Under året har Energimyndigheten påbörjat ett arbete med att förbättra och förändra resultatredovisningen utifrån Riksrevisionens minnesanteckningar. Under 2023 genomfördes en översyn av myndigheter inom energiområdet. Översynen presenterade i delrapporten för Energimyndigheten (KN2023/04160) ett förslag till ny instruktion för Energimyndigheten. Om regeringen beslutar om att genomföra detta förslag kommer befintliga verksamhetsområden att ses över.

I inledningen av varje kapitel redovisas bedömningen av måluppfyllelsen för året. Bedömningen görs för första gången enligt en tvågradig skala med bedömningsnivåerna tillfredsställande och inte tillfredsställande. Bedömningen av måluppfyllelsen görs samlat för hela verksamhetsområdet och utgår från hur väl vi genomfört planerade prestationer under året. Måluppfyllelsen blir således en bedömning av hur väl vi lyckats genomföra årets verksamhet och om den nått avsett utfall utifrån effektkedjan.

I inledningen av varje kapitel förutom för Hållbar och inkluderande arbetsplats samt En myndighet i ständig förbättring redovisas verksamhetsområdets kostnader. En förändring som skett för 2024 är att kostnaderna för verksamheten endast redovisas på verksamhetsområdesnivå och inte som tidigare på delområdesnivå. Den förändringen möjliggör en mer flexibel struktur och indelning inom varje verksamhetsområde som bättre svarar upp mot förändrade uppgifter och uppdrag. För att stärka förståelsen för verksamhetsområdena redovisar vi från år 2023 också transfereringar per anslag inom respektive verksamhetsområde. Eftersom det infördes i vår uppföljningsmodell 2023 redovisas i år endast jämförelsedata för två år i följd. From 2025 kommer tidsserien visa tre år.

Figur 2. Verksamhetsområdenas andel av total kostnad under 2024 fördelat på fem verksamhetsområden. Kapitel 1 och kapitel 2 avser overhead-kostnader som fördelas ut på övriga verksamhetsområden, varav de inte syns i figuren.

Intäkter och kostnader

2024		Fördelat på verksamhetsområden				
Alla belopp i tkr	Rapporterat utfall i resultaträkningen	Utvecklad aktörssamverkan	Oberoende, trovärdig och relevant	Utvecklad flexibilitet och robusthet	Innovativa lösningar	Internationella samarbeten
Verksamhetens intäkter och kostnader						
Intäkter av anslag	807 324	9 161	123 077	311 882	239 084	124 120
Övriga intäkter	76 482	65	1 028	21 636	45 044	8 709
Kostnader	908 268	9 428	126 454	349 504	288 211	134 671
Uppbördsverksamhet						
Intäkter	109 322	0	0	70 412	5 537	33 373
Överfört statsbudgeten	124 039	0	0	82 774	7 892	33 373
Transfereringar						
Medel fr statsbudgeten	4 147 229	0	3 036	1 248 336	2 769 495	126 362
Övriga intäkter	67 360	0	0	1 982	42 365	23 013
Kostnader	4 318 749	0	3 036	1 252 786	2 911 506	151 421

2023		Fördelat på verksamhetsområden				
Alla belopp i tkr	Rapporterat utfall i resultaträkningen	Utvecklad aktörssamverkan	Oberoende, trovärdig och relevant	Utvecklad flexibilitet och robusthet	Innovativa lösningar	Internationella samarbeten
Verksamhetens intäkter och kostnader						
Intäkter av anslag	736 997	21 775	121 333	264 836	208 020	121 032
Övriga intäkter	60 218	726	889	20 591	29 986	8 026
Kostnader	820 938	23 045	125 015	299 535	242 536	130 807
Uppbördsverksamhet						
Intäkter	179 767	0	0	86 771	13 799	79 197
Överfört statsbudgeten	164 990	0	0	74 349	11 444	79 197
Transfereringar						
Medel fr statsbudgeten	5 188 998	1 999	8 204	2 570 035	2 541 328	67 433
Övriga intäkter	81 773	1 999	0	1 181	59 710	18 883
Kostnader	5 268 792	3 999	8 204	2 565 188	2 605 087	86 315

2022		Fördelat på verksamhetsområden				
Alla belopp i tkr	Rapporterat utfall i resultaträkningen	Utvecklad aktörssamverkan	Oberoende, trovärdig och relevant	Utvecklad flexibilitet och robusthet	Innovativa lösningar	Internationella samarbeten
Verksamhetens intäkter och kostnader						
Intäkter av anslag	662 276	32 333	83 664	220 738	207 003	118 538
Övriga intäkter	38 558	1 404	2 032	27 931	4 888	2 303
Kostnader	721 188	34 822	87 763	259 241	216 636	122 727
Uppbördsverksamhet						
Intäkter	66 894	0	0	28 824	38 070	0
Överfört statsbudgeten	66 894	0	0	28 824	38 070	0
Transfereringar						
Medel fr statsbudgeten	4 068 147	0	4 900	1 636 018	2 314 023	113 206
Övriga intäkter	58 427	3 931	0	949	35 177	18 369
Kostnader	4 085 065	3 931	4 900	1 636 967	2 307 692	131 575

Tabell 1. För varje verksamhetsområde redovisas Energimyndighetens totala kostnader, förutom för kapitel Hållbar och inkluderande arbetsplats samt En myndighet i ständig förbättring. Anledningen är att dessa två kapitels kostnader avser overheadkostnader som fördelas ut på övriga kapitel. I takt med att Energimyndighetens uppgifter och uppdrag 2024 har ökat så har även de totala kostnaderna ökat. Minskningen av utbetalda transfereringar för år 2024 i jämförelse med förra året förklaras främst av minskade utbetalningar inom anslaget för Elstödet samt Laddinfrastruktur.

1 Hållbar och inkluderande arbetsplats

Energimyndigheten ska vara en attraktiv, inkluderande och hållbar arbetsgivare. Därför är kompetensförsörjning, arbetsmiljö och likabehandling självklara områden att arbeta målmedvetet med.

Under året har vi följt upp indikatorer för vårt mål med att vara en hållbar och inkluderande arbetsplats. Resultatet framgår i kommande avsnitt och avser Attraktiv Arbetsgivarindex AVI, Jämställdhetsindex JÄMIX samt medarbetarundersökningen.

1.1 Analys och bedömning av måluppfyllnad

Vi har fortsatt goda förutsättningar för att vara en hållbar och inkluderande arbetsplats. Vår personaltillväxt har hållit en jämn takt och ligger i nivå med föregående år. Att utveckla arbetet med kompetensförsörjning utifrån befintliga och framtida behov har varit prioriterat bland annat genom strategiskt arbete med kravprofiler och implementering av vårt arbetsgivarvarumärke. Vi har genomfört utvecklingsaktiviteter och kompetenshöjande insatser för all personal där innehållet utformats för att bidra till måluppfyllnad utifrån vår strategiska plan. Samverkan med andra aktörer och aktivt deltagande i Rörlighet i staten, RiS, har stärkt vårt arbete med karriär och kompetensutveckling. Samtidigt har vi arbetat aktivt för att främja intern rörlighet, men behöver göra fler insatser för att tydliggöra och utveckla interna karriärvägar och därigenom stärka vår arbetsgivarattraktivitet och bidra till förbättrad kompetensförsörjning.

2024-års medarbetarundersökning hade en svarsfrekvens på 92 procent och visade genomgående goda resultat med en hög rekommendationsgrad av oss som arbetsgivare. Ett något lägre delresultat finns kopplat till aktivitetsbaserad arbetsplats. Vi har genomfört utvecklingsinsatser, men det finns arbete kvar att göra. I Nyckeltalsinstitutets Attraktiv arbetsgivarindex samt JÄMIX har vi ökat vårt resultat och tilldelats certifikat för Excellent arbetsgivare i båda indexen, vilket är en indikator på ett gott arbete vad gäller jämställda och attraktiva arbetsvillkor.

Vårt arbete med jämställdhetsintegrering har fokuserat på samverkan med andra myndigheter och förstärkt koppling mellan jämställdhetsperspektivet och den gröna omställningen samt riktat arbete med jämställd forskningsfinansiering. Vår övergripande bedömning är att goda arbetsvillkor och arbetsmiljö råder samt att medarbetarskapet och ledarskapet utvecklas i linje med verksamhetens behov.

Vår samlade bedömning är att årets måluppfyllelse för verksamhetsområdet är tillfredsställande.

1.2 Personalläget

Vid årets slut var antalet anställda 542 varav 534 tillsvidareanställda och 514 medarbetare i tjänst. Andelen kvinnor var 65 procent och andelen män 35 procent. I chefsgruppen var 66 procent kvinnor och 34 procent män. Energimyndighetens ledningsgrupp består av 6 kvinnor och 4 män inklusive generaldirektör. Utbildningsnivån är hög med 84 procent akademisk utbildning. Medelåldern är 47 år.

Nyckeltal alla anställda vid Energimyndigheten			
	2024	2023	2022
Medelantal anställda	524	493	445
Andel kvinnor	65	64	62
Andel män	35	36	38
Årsarbetskraft	477	437	392
Andel kvinnor	64	63	60
Andel män	36	37	40
Medelålder	47	47	45
Kvinnor	46	46	45
Män	48	48	46
Personalomsättning	9	14	12

Tabell 2. Nyckeltal alla anställda vid Energimyndigheten 2022, 2023, 2024, samt fördelning mellan könen.

1.3 Kompetensförsörjning

En god kompetensförsörjning är en förutsättning för att utföra våra uppdrag som ökat i omfattning de senaste åren. Arbetet med att utveckla förståelsen för framtidens kompetensbehov och hur vi attraherar rätt kompetens har haft stor prioritet i vår verksamhet. Vi har vidtagit åtgärder i syfte att säkerställa en god kompetensförsörjning. I avsnittet redovisar vi mätningen av Nyckeltalsinstitutets Attraktiv Arbetsgivarindex.

1.3.1 Attrahera och rekrytera

Vid årets slut uppgick antalet nyrekryterade medarbetare till 87, varav 60 kvinnor och 27 män. I huvudsak har vi gott om kvalificerade sökande till Energimyndigheten. Vissa spetskompetenser är svårare att rekrytera som arkivarie och IT-arkitekter på grund av stor konkurrens på arbetsmarknaden.

Flera nya uppdrag de senaste åren har lett till att verksamheten växer. Det innebär en utmaning i att rekrytera och introducera nya medarbetare samtidigt som ny verksamhet etableras. Det gäller till exempel området civilt försvar och beredskap där det också är många arbetsgivare, inte minst statliga myndigheter, som efterfrågar kompetensen.

Vi arbetar strategiskt med kravprofilerna för att få in rätt grundkompetens och kompetensutvecklar spetskompetens internt. I snitt har vi 35 sökande till våra tjänster men variationen är stor beroende på tjänst och kravprofil.

Förra året lanserade vi vårt arbetsgivarvarumärke, EVP. I år har den breda implementeringen startat med annonsering mot riktade målgrupper, vid utvalda lärosäten och konceptuell annonsering i digital media. Vi deltog också på två jobbmässor.

Nyckeltalsinstitutets Attraktiv arbetsgivarindex

Resultatet av Nyckeltalsinstitutets arbetsgivarindex visar att det hos oss finns bra förutsättningar för en god kompetensförsörjning baserat på följande nio attraktionsvärden/index:

- Tillsvidareanställningar
- Medianlön
- Lika chefskarriär
- Tid för kompetensutveckling
- Rörlighet nyanställda
- Korttidssjukfrånvaro
- Personalansvar
- Långtidssjukfrånvaro
- Avgångar

2024	2023	2022
156	150	136

Tabell 3. Nyckeltalsinstitutets Attraktiv arbetsgivarindex 2022 till 2024.

Vi ökade det sammanlagda indexet från 150 till 156. Sju av indexen har högre värde eller samma. Två index har marginellt lägre värden än föregående år: personalansvar och rörlighet nyanställda. Andelen kvinnor i chefsgruppen speglar organisationen i stort. Det är generellt stor rörlighet på arbetsmarknaden, men på Energimyndigheten ser vi att vi har färre avgångar än tidigare år. Vi har nu något bättre värde än före pandemin.

Energimyndigheten tilldelades certifikat Excellent arbetsgivare 2024, Attraktiv arbetsgivarindex av Nyckeltalsinstitutet (2023 års databas).

1.3.2 Utveckla och behålla

För tredje året i rad genomfördes Kompetensveckan. Under tre dagar kraftsamlade vi och delade med oss internt av vår kunskap inom Energimyndighetens arbetsområden. Flera externa föreläsare var inbjudna och fyllde på kompetensen inom viktiga områden.

Under Kompetensveckan anordnades även kompetenshöjande insatser med koppling till Agenda 2030 dels för att höja medvetenheten om att det även krävs beteendeförändringar för att nå omställningsmålen dels för att ge verktyg för kartläggning och analys av verksamheten utifrån ett helhetsperspektiv på hållbarhet.

Energimyndigheten arbetar även med karriär- och kompetensutveckling genom att delta i samarbetet Rörlighet i staten (RiS). Samarbetet ger utrymme för skräddarsydda utvecklingsinsatser mellan deltagande myndigheter. Under 2024 har cirka 200 medarbetare från Energimyndigheten deltagit i olika aktiviteter och föreläsningar som RiS erbjuder. Medarbetare i olika roller har även haft möjlighet att ingå i nätverk med deltagande myndigheter.

37 medarbetare har bytt tjänst internt vilket är positivt ur flera perspektiv. Dels behåller vi kompetensen i organisationen, dels är det en bra utvecklingsmöjlighet för våra medarbetare.

Chefskollektivets kompetens i god förvaltningskultur har stärkts genom workshops och erfarenhetsutbyten.

1.3.3 Avveckla och kompetensväxla

Antalet medarbetare som lämnat Energimyndigheten har under året minskat jämfört med föregående år. Antalet som lämnade under året uppgick till 46 medarbetare.

Resultatet från avslutsenkäten visar att möjlighet till distansarbete är ett av de mest uppskattade arbetsvillkoren. Andra mycket uppskattade områden är ledarskapet, flexibla arbetstider och friskvårdsbidrag. Även arbetsuppgifter och Energimyndighetens sakfrågor rankas högt av en stor andel medarbetare som slutar. Det främsta utvecklingsområdet är rutiner och arbetsprocesser.

44 procent av de som slutar på Energimyndigheten börjar en ny anställning hos en annan statlig myndighet. En mindre andel, 16 procent, går till privat sektor och 12 procent hittar sin nya arbetsgivare inom övrig offentlig sektor.

En relativt stor andel av Energimyndighetens medarbetare pendlar minst 30 minuter enkel väg till arbetsplatsen i Eskilstuna och i avslutsenkäten ställer vi frågan om pendling har påverkat beslutet att byta arbetsgivare. Här svarar 19 procent att pendlingen haft stor betydelse och 36 procent att pendlingen har haft viss påverkan på beslutet att avsluta sin anställning.

1.4 Arbetsmiljö och hälsa

Vi arbetar kontinuerligt för att utveckla, stärka och bygga kunskap om fysisk och psykisk arbetsmiljö. Under senhösten genomförde vi en medarbetarundersökning som en del i vårt systematiska arbetsmiljöarbete. Undersökningen följer upp områden som ledarskap, arbetsmiljö, distansarbete och likabehandling. Svarsfrekvensen var 92 procent och generellt hade vi ett gott resultat. Undersökningen visar att våra medarbetare är engagerade och trivs bra på myndigheten. Några områden med höga resultat är god kommunikation med sin närmaste chef, hög rekommendationsgrad av oss som arbetsgivare och att distansarbetet fungerar bra. Områden med något lägre resultat är vår aktivitetsbaserade arbetsplats där det upplevs svårt att hitta lämplig arbetsplats, arbetsbelastningen, framförhållning inför nya uppgifter och uppdrag samt möjlighet till återhämtning efter intensiva arbetsperioder. Vi ser en liten förbättring på arbetsbelastning mot 2023. Varje chef kommer tillsammans med sina medarbetare ta fram åtgärder och förbättringar för att fortsätta utveckla vår arbetsplats. Det är viktigt att påpeka att även de områden med lägre resultat ligger på en bra nivå där inget område har under 3 på en 5-gradig skala.

Fler anställda, nya uppdrag, förändrade arbetssätt och ett skärpt säkerhetsläge medför en systematisk översyn och anpassning våra lokaler. Vi arbetar både med åtgärder i de fysiska lokalerna och i våra arbetssätt. Vi har under året optimerat en del av våra mötesrum för hybrida möten.

1.5 Sjukfrånvaro

Vi arbetar kontinuerligt med att förebygga långtidssjukskrivningar och att få tillbaka medarbetare i arbete så snart som möjligt. Ledningsgruppen och Energimyndighetens centrala samverkansgrupp CESAM följer löpande utvecklingen av sjukfrånvaron. Kvinnor har högre sjukfrånvaro än män, både när det gäller lång- och korttidssjukfrånvaro.

Sjukfrånvaro 2022–2024, procent			
	2024	2023	2022
Alla	2,6	3,1	3,3
Kvinnor	3,2	3,8	4,6
Män	1,5	1,9	1,3
-29 år	1,3	2,4	1,6
30–49 år	2,5	3,1	3,3
50-år	2,8	3,2	3,6
Långtidssjuka (andel av total sjukfrånvaro)	63,7	63	55
Långtidssjuka kvinnor (andel av långtidssjukfrånvaro)	82	81	94
Långtidssjuka män (andel av långtidssjukfrånvaro)	18	19	6

Tabell 4. Anställdas sjukfrånvaro 2022, 2023 och 2024.

Vi ser en positiv trend i den totala sjukfrånvaron som minskat de senaste två åren, men långtidssjukfrånvaron ligger kvar på ungefär samma nivå som föregående år. Vår bedömning är att sjukskrivningsnivå ligger på samma nivå som jämförbara arbetsgivare utifrån arbetets art och möjligheterna till distansarbete. Cirka 40 procent av långtidssjukskrivningarna är arbetsrelaterade (stressrelaterade) vilket är något lägre än tidigare år.

1.6 Jämställdhet och likabehandling

Energimyndigheten arbetar för ökad jämställdhet i vår verksamhet och inom energiområdet. Enligt instruktionen ska vi integrera ett jämställdhetsperspektiv i vår verksamhet och främja jämställdhet vid fördelning av medel för forsknings- och innovationsverksamhet. Vidare ska myndigheten verka för att ett köns- och genusperspektiv inkluderas i den forsknings- och innovationsverksamhet som vi finansierar, när det är tillämpligt, se avsnitt 6.2.6.

1.6.1 Resultatet av jämställdhetsindex JÄMIX

Energimyndigheten strävar efter en jämn könsfördelning på alla nivåer i organisationen och inom alla yrkesgrupper. Andelen kvinnor var 65 procent och andelen män var 35 procent vid utgången av 2024. Skillnaden har blivit något mindre under 2024 jämfört med 2023.

I kartläggningen av Jämställdhetsindexet JÄMIX är helhetsbedömningen att jämställdhet inom såväl arbetsvillkor, arbetsmiljö och utvecklingsmöjligheter råder. Följande nio områden är kartlagda i JÄMIX:

- Andel jämställda yrkesgrupper
- Ledningsgrupp
- Lika chefskarriär
- Skillnad i lön
- Skillnad i lång sjukfrånvaro
- Skillnad i uttag av föräldradagar
- Skillnad i sysselsättningsgrad
- Skillnad i andel tillsvidareanställda
- Aktivt arbete med jämställdhet och likabehandling

2024	2023	2022
151	151	135

Tabell 5. Nyckeltalsinstitutets Jämställdhetsindex (JÄMIX) 2022 till 2024.

Andelen jämställda yrkesgrupper har ökat sedan föregående år. Området ”lika chefskarriär” har också förbättrats och speglar nu könsfördelningen i organisationen. Ett område som tyvärr blivit sämre är skillnad i lön, se mer under avsnitt 1.6.2. Ett område som är oförändrat men som vi vill förbättra är lång sjukfrånvaro.

Energimyndigheten tilldelades certifikat Excellent arbetsgivare 2024, JÄMIX av Nyckeltalsinstitutet (2023-års databas).

Antalet anställda kvinnor ökar jämfört med män. Ur ett jämställdhetsperspektiv för hela energisektorn är det positivt att vi bidrar till att fler kvinnor söker sig till energibranschen. Som enskild organisation strävar vi dock efter en jämnare könsfördelning. Vi har en jämn könsfördelning i yrkesgrupper i kärnverksamheten och vill bli mer jämställda inom stödverksamheten.

1.6.2 Insatser för att motverka löneskillnader mellan kvinnor och män

Under den senaste femårsperioden har ett strukturerat förbättringsarbete skett med Energimyndighetens lönebildning vilket resulterade i att löneskillnader mellan kvinnor och män minskade tydligt. 2024 bröts den goda trenden och skillnaderna mellan könen ökade något igen. Reallöneskillnaden är nu 4,1 procent. Energimyndigheten utökar och har anställt fler kvinnor än män, och då även många kvinnor med kort erfarenhet, vilket lett till en lägre genomsnittlig lön för kvinnor. Vi fortsätter att arbeta medvetet med jämställda löner i lönebildningsarbetet. Energimyndighetens löner är sakligt grundade och kan förklaras utifrån lönekriterierna.

1.6.3 Uppdrag om jämställdhetsintegrering

Energimyndighetens arbete med jämställdhetsintegrering tar sin utgångspunkt i den inriktning som beslutades 2021 och konkretiserar leveranser i den årliga verksamhetsplaneringen. Under året har Energimyndighetens arbete med jämställdhetsintegrering fokuserat på samverkan med andra myndigheter. Tillsammans med tre andra myndigheter har vi planerat för ett nätverk för lärande om jämställdhet och jämlikhet i den gröna omställningen. Ett första tillfälle har genomförts under 2024 med cirka 35 deltagare från mer än 10 olika myndigheter.

Energimyndigheten har även deltagit i erfarenhetsutbytet kallat JiM+ tillsammans med Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen. Genom deltagandet i JiM+ har vi fördjupat oss i området konsekvensanalyser tillsammans med representanter från Ekonomistyrningsverket. Det har stärkt förståelsen för att i ett tidigt skede lyfta in jämställdhetsperspektivet i arbetet med konsekvensanalyser samt behovet att ha tillgång till könsuppdelad statistik på fler områden än vad vi har idag. Deltagandet i JiM+ har även förstärkt förståelsen för kopplingen mellan jämställdhetsperspektivet och den gröna omställningen.

Energimyndigheten har utvecklat ett arbetssätt för att kartlägga jämställdhetsaspekter i våra processer. Arbetssättet samt ett metodstöd har testats på vår tillsynsprocess vid en workshop och har därefter utvärderats med gott resultat. Kartläggningen identifierade cirka 20 punkter där vi kan förbättra processen utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Arbetsgruppen har arbetat med 3 av punkterna under 2024.

Arbetet med Energimyndighetens planerade inriktning för jämställdhetsarbetet har under året påverkats negativt av att ett antal utpekade aktiviteter nedprioriterats, bland annat ett utvecklingsarbete inom utredningsprocessen.

Följande resultat från verksamheten som har koppling till jämställdhet har vi sett under 2024:

- Energimyndigheten har tagit fram en hållbarhetspolicy för internationella klimatsamarbeten under Parisavtalets artikel 6. Målet är att säkerställa att projekten som finansieras inte bara leder till utsläppsminskningar, utan också bidrar till att nå de globala målen för hållbar utveckling i världsländerna. Det inkluderar mål 5 om jämställdhet som handlar om en rättvis fördelning av makt, inflytande och resurser. Projekt som Energimyndigheten finansierar ska inkludera mål om jämställdhet samt mätbara indikatorer så att arbetet kan utvärderas. Läs mer i avsnitt 7.4.
- Energimyndigheten arbetar för att jämställdhet ska vara en integrerad del av vårt arbete med finansiering av forskning, innovation och affärsutveckling. Vi följer upp andel kvinnor respektive män som är verksamma i projekt som vi finansierar. I utlysningarna år 2024 var kvinnor projektledare i 30 procent av projekten. Beviljandegraden var lika stor för kvinnor och män och det genomsnittliga beviljade stödet var detsamma. Läs mer i avsnitt 6.2.6.
- Sedan 2023 ska de sökande ange om ansökan har ett köns- och genusperspektiv. Ett exempel på hur detta har fallit ut syns i Forskarskolan Energisystem. I juli 2024 beviljades fem projekt i forskarskolan. Samtliga beviljade projekt redovisar att de avser att tillämpa köns- och genusperspektiv på projektens bemanning. Läs mer i avsnitt 6.2.6.

2 En myndighet i ständig förbättring

Energimyndigheten befinner sig i en tillväxtfas där både antalet uppdrag och medarbetare ökar. Samtidigt bedrivs verksamheten i en alltmer dynamisk och komplex omvärld där kontinuerliga förändringar, både direkta och indirekta, påverkar myndighetens arbete, uppdrag och prioriteringar. Det ökar behovet av utveckling och att vi använder våra resurser på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

2.1 Analys och bedömning av måluppfyllnad

Det sker ett aktivt arbete med vår styrmodell för att den ska vara effektiv och enkel att förstå och tillämpa där årets planerade aktiviteter genomförts enligt plan. Vi kommunicerar systematiskt våra resultat och visar på de effekter vi bidrar till i samhället. Under året har vi förbättrat den fysiska säkerheten i våra lokaler och stärkt både informations- och personalsäkerheten.

Vårt arbete med att utveckla den digitala förmågan är central för att stärka förutsättningarna för att leverera våra uppdrag och uppgifter på ett hållbart, säkert och effektivt sätt. Vi har tagit stora utvecklingssteg under året, men i takt med att vi växer och får fler, större och mer komplexa uppdrag ställs vi inför utmaningar i att balansera externa krav med behovet att upprätthålla och förvalta våra interna systemmiljöer. Det ökade antalet nya och förändrade uppdrag har krävt fokus och prioritering av nyutveckling och vidareutveckling av våra digitala stödsystem, vilket har påverkat andra delar av vårt arbete inom området. Behoven inom området är större än våra resurser, vilket gjort att vi inte kunnat genomföra alla de aktiviteter vi planerat för att stärka vår digitala förmåga. Våra befintliga resurser är inte tillräckliga för att möta de ökade behoven och nya förutsättningarna.

Vår samlade bedömning är att årets måluppfyllelse för verksamhetsområdet inte är tillfredsställande.

2.2 Effektiv styrning och utveckling av vår verksamhet

För att ytterligare stärka förutsättningarna för Energimyndighetens förmåga att leverera uppgifter och uppdrag har vi under året arbetat med att förbättra våra interna processer och administrativa stöd för att säkerställa en effektiv styrning och en hållbar arbetsmiljö. Digitala lösningar och en väl fungerande IT-förvaltning spelar en central roll i det arbetet genom att bidra till effektivisering, automatisering och stärkt säkerhet i våra interna arbetsflöden.

Under 2024 har vi utvecklat ett gemensamt arbetssätt för att effektivt ta emot och implementera ny verksamhet i organisationen. Det framtagna arbetssättet kommer att tillämpas på ett par utvalda nya uppdrag, för att därefter slutligt fastställas och införas. Det nya arbetssättet förväntas bidra till att stärka vår förmåga att hantera nya uppdrag, krav och uppgifter samt säkerställa en god leveransförmåga.

En utvärdering av Energimyndighetens strategiska plan för år 2021–2025 har genomförts för att bedöma om formen för den långsiktiga styrningen stödjer den interna styrningen och organisationens leveransförmåga. Utifrån utvärderingens resultat har rekommendationer och möjliga vägval för arbetet med nästa strategiska flerårsplan tagits fram.

Inom våra sakområden har vi kontinuerligt arbetat med att förbättra våra arbetssätt i enlighet med fastställda metoder och riktlinjer för processarbete, ärendehandläggning och informations-säkerhet. Genom detta säkerställer vi både effektivitet och hög kvalitet, samt en enhetlig hantering av våra ärenden.

2.3 Digitalisering

Energimyndighetens digitaliseringsarbete syftar till att skapa hållbara, säkra och effektiva förutsättningar för att leverera vårt uppdrag och våra uppgifter. Målet är att stärka säkerheten, förbättra kvaliteten och effektivisera livscykelhanteringen av IT-system. Vi möter utmaningar i att balansera behovet av att utveckla och säkra befintliga system, avveckla föråldrade lösningar och hantera en växande efterfrågan på nyutveckling för att möta den ökade mängd uppdrag som tilldelas. Behoven inom området är större än våra resurser vilket gjort att vi inte kunnat genomföra alla de aktiviteter vi planerat.

Under året har en digital mognadsmätning genomförts med verktyget DIMIOS för att kartlägga digitala förmågor och identifiera behov. Resultaten från mätningen kommer att användas som stöd för att prioritera framtida insatser. För att utforska möjligheterna att integrera AI i Energimyndighetens arbete har ett AI-hackaton arrangerats för cheferna. Workshopen resulterade i flera förslag på tillämpningar som ska utvärderas utifrån potentiella nytto-effekter och risker inför eventuella framtida implementeringar.

Kartläggning av IT-tjänster och system har resulterat i en färdplan för avveckling av föråldrade lösningar och nya rutiner för en effektivare avvecklingsprocess. Det har minskat komplexiteten i IT-landskapet och bidrar till högre säkerhet. Modernisering av äldre IT-stöd i stödverksamheterna har slutförts, vilket skapat en mer flexibel och automatiseringsvänlig IT-miljö.

För att möta krav på säkerhet och konfidentialitet inom delar av Energimyndighetens verksamhetsområden har system för hantering av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter utvecklats och driftsatts. En ny metod för IT-säkerhet har införts, med fokus på förebyggande åtgärder och incidenthantering. Digitala tjänster för sårbarhetsskydd har också implementerats.

2.3.1 Tillgängliggörande av data

Energimyndighet har under året, i samarbete med Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd, Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Verket för innovationssystem och Vetenskapsrådet, arbetat för att utveckla specifikationer för delning av data via elektroniska format (API).

Arbetet har genomförts i tre etapper. I den första etappen kartlades hur Energimyndighetens data förhåller sig till standarden, därefter utreddes de tekniska förutsättningarna och en IT-lösning specificerades. I den pågående tredje etappen utvecklas IT-lösningen, med målsättningen att den ska driftsättas 2025.

2.4 Säkerhet

Energimyndighetens uppdrag som beredskapsmyndighet och sektorsansvarig myndighet för energisektorn enligt förordningen (2022:524) om statliga myndigheters beredskap ställer höga krav på egen beredskap och säkerhet. Då vi även bedriver säkerhetskänslig verksamhet omfattas vi av Säkerhetsskyddslagen (2018:585) vilket ställer ytterligare krav gällande informationssäkerhet, personalsäkerhet och fysisk säkerhet.

2.4.1 Säkerhetsarbete

Under året har Energimyndigheten genomfört flera åtgärder inom säkerhetsskydd för att stärka informations-, fysisk- och personalsäkerheten, även om ett antal identifierade utvecklingsbehov kvarstår med anledning av att vi behövt omprioritera resurser. Säkerhetsskyddsanalysen har uppdaterats och åtgärder har identifierats, genomförts eller planeras att genomföras. Styrande dokument har reviderats för ökad användarvänlighet, och säkerhetsprövningsprocessen har vidareutvecklats. Arbetet med att förbättra lokalernas säkerhet har påbörjats och ett bättre skalskydd för Energimyndighetens säkerhetskänsliga verksamhet har etablerats. Säkerhetsskåp har inventerats, och hanteringsrutiner har uppdaterats. Brandskyddspolicy och tillhörande organisation håller på att etableras. Vi har förbättrat förvaltningen av larm- och passersystem, och en översyn inför ny upphandling har inletts. Kameror har installerats på utvalda platser och utbildningsinsatser har genomförts för att stärka den interna säkerhetsförmågan.

2.4.2 Informationssäkerhet

Energimyndigheten har ett integrerat ledningssystem för informationssäkerhet och dataskydd som säkerställer ett riskbaserat och systematiskt arbete i enlighet med MSB:s föreskrifter (MSBFS 2020-6-8) och utifrån ISO 27000-serien. Årligen genomförs en myndighetsövergripande riskanalys som ligger till grund för prioriteringar och åtgärdsplaner. Under året har ledningssystemet granskats av internrevisionen, där identifierade risker i huvudsak överensstämde med den myndighetsövergripande riskanalysen.

För att stärka säkerheten har flera åtgärder vidtagits. Obligatoriska NanoLearning-webb-utbildningar om informationssäkerhet och säkerhetsskyddsutbildningar har genomförts för medarbetarna. Informationsklassning av Energimyndighetens information sker löpande, och en åtgärds katalog för tekniska säkerhetsåtgärder har tagits fram. Ett integrerat arbetssätt för incidenthantering och upphandling har utvecklats med fokus på informationssäkerhet, och styrande dokument har reviderats samtidigt som personuppgiftsförteckningar genomlysts.

Under året genomförde vi cybersäkerhetskollen där vi valde att tillämpa restriktiva bedömningar. De restriktiva bedömningarna bidrog till att Energimyndighetens samlade resultat nådde nivå 1. Genom insatser inom kontinuitetshandling, omvärldsbevakning och upphandling är målsättningen att nästa år nå minst en nivå högre.

För att möta framtida behov har en ny säkerhetsenhet bildats för att samla kompetenser inom informationssäkerhet, dataskydd och säkerhetsskydd. Satsningar på medarbetarutbildning och kompetensutveckling har genomförts i syfte att stärka säkerhetskulturen och öka medvetenheten om hot och risker. Ytterligare ett sätt att möta framtida behov är att fortsätta att integrera informationssäkerhet och dataskydd i våra processer.

2.5 Kommunikation

Energimyndigheten ska använda kommunikation som verktyg inom områden där det gör störst nytta för att bidra till våra mål, men även som verktyg för reaktiv kommunikation vid omvärldshändelser eller kriser. Energimyndigheten har också ett särskilt kommunikationsansvar inom energisektorn genom vårt sektorsansvar. Områden som har prioriterats under 2024 är uppdrag där kommunikationsinsatser varit extra viktiga för att nå effekt av våra uppdrag. De omnämns löpande i efterföljande kapitel.

2024 genomfördes en större uppdatering av energimyndigheten.se med nytt innehåll, omstrukturering och visualisering av energisystemet. Syftet har varit att göra webbplatsen mer tillgänglig och användarvänlig, vilket ökar målgruppernas möjligheter att ta del av relevant och aktuell information.

Energiutblick är en mötesplats som Energimyndigheten anordnar där avsikten är att hitta och dela lösningar för att göra samarbeten med fokus på energi- och klimatfrågor möjliga. 2024 arrangerade Energimyndigheten en heldag under Almedalsveckan med temat Hållbar energi för alla. Sex olika seminarier om energiläget, elektrifierade transporter, effektiv energianvändning, forskning och innovation, kompetensförsörjning samt regional och kommunal energiplanering samlade 380 fysiska besökare och cirka 2 225 digitala tittare.

Inom konceptet Energiutblick lanserades under 2024 podcasten Energiutblick, med nio avsnitt och totalt 4 300 lyssningar.

Nyckeltal för att sprida Energimyndighetens arbete och resultatet från våra uppdrag:

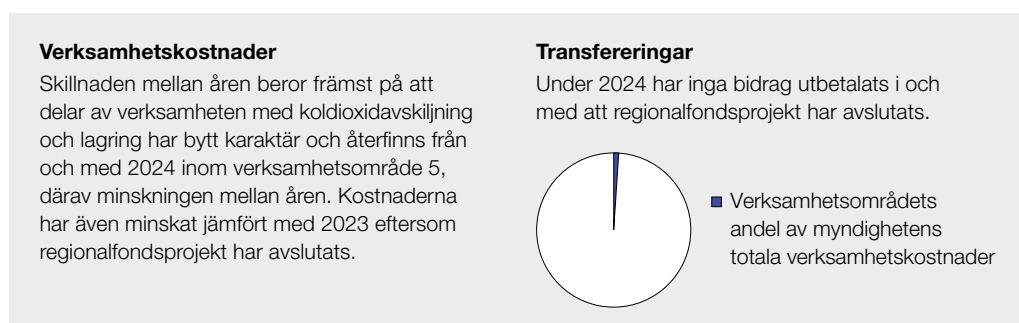
- 185 webbnyheter
- 19 pressmeddelanden på webbplatsen
- 46 utlysningar/stöd
- 11 313 prenumeranter
- 4 300 lyssningar på podcast
- 9 aktiva nyhetsbrev
- 57 nyhetsbrevutskick

Flest unika mottagare har nyhetsbrevet för energikartläggning stora företag, med cirka 2 500 adresser. De 57 nyhetsbreven har i genomsnitt en öppningsfrekvens på 42 procent vilket anses mycket bra.

Under 2024 har vi också fortsatt att använda våra sociala mediekkanaler för att berätta om och tydliggöra våra uppdrag, informera och inkludera allmänheten i omställningen och möjliggöra relevanta vägar att sprida information vid allvarliga händelser eller kris. Vår primära kanal har varit svenska LinkedIn där antalet följare ökade från 27 571 år 2023 till 31 192 år 2024, vilket visar på ett växande intresse för våra uppdrag. För att belysa vårt internationella arbete har vi använt vår engelska LinkedIn-kanal.

3 Utvecklad aktörssamverkan

Att leda energiomställningen innebär i många fall att leda i samverkan med andra aktörer, eller att sätta frågor på agendan som andra aktörer har ett ägarskap över. Därför är samverkan centralt i Energimyndighetens arbete. Vår målsättning är att öka vår samverkan med andra aktörer genom ett aktivt och systematiskt arbetssätt inom prioriterade områden samt att stärka andra aktörers förmåga till samverkan med varandra.

Utvecklad aktörssamverkan		2024	2023	2022
Verksamhetskostnader		9 428	23 045	34 822
Transfereringar	UO21 1:3.11 Forskning, utveckling och innovation	0	1 999	-
	Externa medel	0	1 999	-
Utvecklad aktörssamverkan	Totalsumma	9 428	27 043	38 753*

* Totalsumma för 2022 inkluderar även totala transfereringar, se tabell 1.

3.1 Analys och bedömning av måluppfyllnad

Energimyndighetens målsättningar inom ökad aktörssamverkan är högt ställda och vi har under året genomfört en stor mängd aktiviteter som direkt bidrar till att uppfylla målet. Givet att samverkansarenorna och samverkansparterna skiftar från uppdrag till uppdrag är arbetet ständigt pågående. Målet är därför snarare att hålla arbetet levande och under ständig förbättring än att uppnå ett specifikt tillstånd.

Många av våra uppdrag genomförs i samverkan med myndigheter och privata aktörer såväl nationellt som internationellt. I det här kapitlet redovisas satsningar som är mer tvärspektoriella där Energimyndigheten deltar med energiperspektivet. Våra primära målgrupper inom det målområdet – kommuner, regioner, länsstyrelser – har olika möjligheter, utmaningar och förutsättningar i energiomställningen och våra insatser och aktiviteter utformas genomgående med det som utgångspunkt. Sammantaget har Energimyndighetens aktiviteter inom området direkt bidragit till att stärka kapaciteten för och möjligheterna till samverkan mellan kommuner, företag, myndigheter och andra berörda aktörer, och därmed också deras respektive arbete för hållbara städer och samhällen.

Vår samlade bedömning är att årets måluppfyllelse för verksamhetsområdet är tillfredsställande.

3.2 Samverkan i praktiken

Samverkan med kommuner och regionala organ är en viktig arbetsform i stora delar av verksamheten som bidrar till den lokala och regionala implementeringen av nationella åtgärder. Här redovisas ett urval av aktiviteter där samverkan är av särskild betydelse.

3.2.1 Miljömålsarbete

Enligt Energimyndighetens instruktion ska vi verka för att riksdagens generationsmål för miljöarbetet och de miljö kvalitetsmål som har fastställts uppnås, samt föreslå åtgärder vid behov. Energimyndigheten stödjer målsvariga myndigheter i uppföljningen av miljö kvalitetsmål kopplade till energisektorn. Arbetet är integrerat i verksamheten, och miljömåls- samordnaren vägleder för att säkerställa att miljömålen beaktas. Under 2024 har vi bidragit med data till indikatorn Andel energi från förnybara källor inom generationsmålet.

Deltagande i Miljömålsrådet

Energimyndigheten har under 2024 deltagit aktivt i arbetet inom Miljömålsrådet. Under året har vi deltagit i tre av rådets fem programområden – Ramverk för Nationell planering, Cirkularitet i klimatomställningens materialflöden samt Kolinlagring och biologisk mångfald i landbaserade ekosystem. Det sistnämnda programområdet lämnade under året underlag till Miljömålsberedningen.

3.2.2 Hållbar lokal och regional utveckling och tillväxt

Energimyndigheten bidrar till den lokala och regionala implementeringen av nationella åtgärder genom att samverka med kommuner och regionala organ.

Bidra i genomförandet av regionalfondsprogrammet 2021–2027

Under perioden 2021–2027 bidrar Energimyndigheten i genomförandet av regionalfonds- programmet. Enligt förordning (2022:1379) om förvaltning av program för vissa EU-fonder ska det finnas en gemensam övervakningskommitté för det nationella och de åtta regionala programmen för Regionalfonden i Sverige. Enligt samma förordning ska det finnas en över- vakningskommitté för Fonden för en rättvis omställning. Energimyndigheten har ordinarie ledamöter i övervakningskommittéerna för Regionalfonden och i Fonden för rättvis omställning.

Energimyndigheten deltar tillsammans med länsstyrelserna och elva av de myndigheter som ingår i Rådet för hållbara städer i samverkansplattformen för hållbar urban utveckling, kallad Svensk modell för hållbar urban utveckling. Plattformen stödjer kommuner och regioner om medverkar i genomförandet av det nationella regionalfondsprogrammet för hållbar urban utveckling genom att erbjuda behovsanpassad och samordnad kunskap, synliggöra finansieringsmöjligheter och främja erfarenhetsutbyte och lärande. Under året har myndig- heterna testat en metod för behovsanalys för att systematiskt och strukturerat få en samlad bild av behovet av anpassat stöd från myndigheterna. Målsättningen med behovsanalysen är att kunna identifiera utmaningar, möjligheter och behov för att lägga en grund för välmotiverade insatser. Myndigheterna har arrangerat återkommande erfarenhetsutbyten, seminarier, workshops och lärandeträffar med kommuner för att stödja dem utifrån de identifierade behoven.

Rådet för hållbara städer

Energimyndigheten ingår som en av 14 medlemmar i Rådet för hållbara städer. Under 2024 har Energimyndigheten bidragit till framdriften av det inriktningsbeslut som fattades förra året om att stärka rådets möjligheter att leda strategiskt, stärka synergier, öka effektiviseringen samt möjliggöra ett större lärande och delaktighet mellan rådets ingående organisationer. Initialt görs detta med aktiviteter som initierats inom Rådet för hållbara städer, samverkansplattformen Svensk Modell för hållbar urban utveckling samt myndigheternas åtaganden i Klimatkontrakt 2030. Arbetssättet att stärka samverkan mellan just dessa sammanhang och på sikt integrera initiativen och dess aktiviteter ska ses som ett test som kan skalas upp till fler initiativ. Med ett utvecklat arbetssätt kan fler uppdrag som myndigheterna redan har samordna sina insatser och aktiviteter, med målet att erbjuda ett mer samordnat och effektivt stöd till kommuner och regioner i omställningen till mer hållbara städer och samhällen.

Under året har Visioner i norr 2.0 – (Från) ord till handling fortsatt utvecklas för att stödja kommuner i Norrbottens och Västerbottens län som berörs av större industrietableringar och industriexpansioner. Syftet med initiativet är att utveckla långsiktigt hållbara livsmiljöer i de deltagande kommunerna Boden, Gällivare, Kiruna, Luleå, Skellefteå och Umeå. Energi-myndigheten avsätter tillsammans med Formas och Vinnova finansiering till initiativet och under våren 2024 har tvärdisciplinära team beviljats medel i en utlysning för att ta sig an kommunernas utmaningar.

I syfte att stärka myndigheternas möjligheter att mer operativt stödja kommuners och regioners behov har Energimyndigheten och majoriteten av övriga myndigheter i Rådet för hållbara städer arbetat vidare inom ramen för det Nationella regionalfondsprogrammet för hållbar urban utveckling.

Klimatkontrakt 2030

Klimatkontrakt 2030 är ett verktyg för att öka takten i klimatomställningen, utvecklat inom innovationsprogrammet Viable Cities, se vidare avsnitt 6.3.8. Klimatkontraktet möjliggör för privata och offentliga aktörer på olika nivåer (lokalt, regionalt, nationellt, EU) att samarbeta bortom den egna organisationens rådighet och mandat för att uppnå klimatneutralitet i städerna till 2030.

Energimyndigheten är en av sex myndigheter som årligen signerar Klimatkontrakt 2030 med de städer som ingår i satsningen. I december utökades antalet städer som ingår från 23 till 48. De 48 städerna representerar halva Sveriges befolkning. Myndigheternas åtaganden i Klimatkontrakt 2030 delas in i fyra huvudområden: smart policyutveckling, stöd till forskning, utveckling och innovation, samordnade insatser kring finansiering och arbete med europeiska initiativ.

Myndigheterna har stärkt sitt arbetssätt genom att utgå från kommunernas behov och integrera tvärssektoriella team. Samverkan inom Viable Cities och Rådet för hållbara städer har bidragit till mer effektiv och koordinerad styrning. Vi har genomfört flera framgångsrika insatser som stödjer klimatomställning och stadsutveckling. Policylabb och innovationsprojekt har ökat kunskapen om hur lokal och nationell kapacitet bör utvecklas för att hantera omställningsutmaningar. Kartläggning av finansiering och europeiska samarbeten har förstärkt det strategiska arbetet för hållbar urban utveckling. Insatserna har skapat värdefulla lärdomar och nya arbetssätt, men utmaningar kvarstår i att integrera och fortsatt utveckla arbetssätten i respektive organisation och i flernivåstyrningen. För att säkerställa långsiktig effekt behövs fortsatt fokus på samordning, skalbarhet och stöd till kommuner. De framväxande samarbetsstrukturen, där Rådet för hållbara städer spelar en central roll, har potential att öka genomslagskraften av framtida insatser. Detta arbete integreras med Klimatkontraktmyndigheternas insatser och Svensk Modell för hållbar urban utveckling.

4 Oberoende, trovärdig och relevant kunskap för en hållbar energiomställning

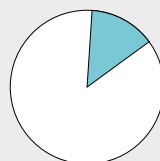
För att främja ett ekologiskt hållbart, konkurrenskraftigt och robust energisystem ska Energimyndigheten bevaka och analysera energimarknadernas och energisystemets utveckling. Vi analyserar dess inverkan på och betydelse för miljö och klimat, försörjningstrygghet, näringslivets konkurrenskraft och den ekonomiska tillväxten. Vi ansvarar även för Sveriges officiella statistik inom energiområdet. Det innebär att ansvara för att statistiken är objektiv, dokumenterad och kvalitetssäkrad. Statistiken ska finnas tillgänglig kostnadsfritt i elektronisk form. I kapitlet redovisar vi vårt arbete inom två avsnitt: utredningar, uppföljning och prognos samt officiell statistik.

Verksamhetskostnader

Energimyndighetens verksamhetskostnader inom området har ökat, vilket främst avser kostnader inom statistikområdet, vars kostnader varierar mellan åren utifrån antal leveranser, samt inköp av konsulttjänster som stöd i analysarbetet. Samtidigt har tidigare kostnadsdrivande uppdrag som att ta fram förslag till en fjärr- och kraftvärmestrategi avslutats under föregående år och har därav inte bidragit till några kostnader under 2024.

Transfereringar

Energimyndigheten har transfererat medel till rekvrirande myndigheter i enlighet med direktiv i regeringsuppdrag samt uppdrag i regleringsbrev. Skillnaden mellan åren beror på att vissa uppdrag avslutades under 2023.

■ Verksamhetsområdets andel av myndighetens totala verksamhetskostnader

Oberoende, trovärdig och relevant		2024	2023	2022
Verksamhetskostnader		126 454	125 015	87 763
Transfereringar	UO21 1:5.2 Energiplanering – till STEM	3 036	-	-
	UO21:8.1 Genomförande elektrifieringsstrategin	-	8 204	-
Oberoende, trovärdig och relevant	Totalsumma	129 490	133 219	92 663*

* Totalsumma för 2022 inkluderar även totala transfereringar, se tabell 1.

4.1 Analys och bedömning av måluppfyllnad

Vi bedömer att vi under året levererat relevanta och ändamålsenliga analyser och underlag i vår roll som expert och oberoende kunskapsnod. En ambitiös utredningstakt från regeringen och implementeringen av EU-lagstiftning har lett till ökat antal uppdrag och efterfrågan på våra analyser och data. Trots stort antal uppdrag har vi genomfört relevanta analyser med god kvalitet som belyser möjligheter och konsekvenser av olika vägval i energisystemet. För att leverera ovan har verksamhets- och processutveckling prioriterats ned. Möjligheter för samverkan, synergier och att proaktivt lyfta framtida frågor i energisystemet utanför uppdragens missiv har även minskat. Den genomförda verksamheten bedöms trots ovan utmaningar bidragit till faktabaserade beslutsunderlag till vår uppdragsgivare och bredare informationsspridning i samhället. I arbetet har vi och fortsätter göra våra underlag och data mer tillgängliga, samt tar fram ny statistik på energiområdet för att möta nya behov.

Vår samlade bedömning är att årets måluppfyllelse för verksamhetsområdet är tillfredsställande.

4.2 Utredningar, uppföljning och prognos

Enligt instruktionen ska Energimyndigheten analysera energimarknaderna och dess inverkan på omvärldsutvecklingen. Det sker bland annat via specifika marknadsrapporter men också i andra delar av myndighetens analys och utredningsarbete. Energimyndigheten har under året bistått med underlag, fakta och förklarat orsakerna och sambanden kring aktuella skeenden i energisystemet samt gett intervjuer till journalister och information till allmänheten. Genom insatserna stärker vi kunskapen om energimarknaderna i energibranschen och samhället i stort.

4.2.1 Analyserar och utreder energiomställningen Marknadsbevakning i en föränderlig omvärld

Det löpande arbetet med att bistå regeringen med lägesbilder har fortsatt, i år på månadsbasis. I lägesbilderna följs utvecklingen inom samtliga energimarknader, sanktioner från EU, cybersäkerhetsfrågor och andra omvärldshändelser upp, och vi bedömer deras påverkan på energisystemet. Lägesbilderna publiceras på energimyndigheten.se. Under året prenumererade cirka 2 340 på dem, vilket är en ökning om cirka 180 prenumeranter jämfört med 2023.

För att sprida kunskap och förståelse för energimarknaderna och det aktuella marknadsläget publicerar vi löpande marknadsrapporterna Nuläget på elmarknaden, Marknaderna för bi drivmedel och fasta biobränslen och Läget på de globala energimarknaderna, samt en årskrönika vid årsslutet. I marknadsrapporterna förmedlas analyser, nyheter och händelser samt aktuell prisutveckling och statistik på olika energimarknader. Vi arbetar med att göra marknadsbrevnen mer lättillgängliga. Arbetet fortsätter och kommer utvärderas löpande under nästa år. Även marknadsrapporterna går att prenumerera på och hade under året cirka 7 120 prenumeranter, vilket är nedgång på cirka 1 700 prenumeranter jämfört med 2023. Under året ändrades publiceringsverktyget för marknadsbrevnen, varpå årsvisa jämförelser av prenumeranter inte kan jämföras med rättvisande resultat. Marknadsbrevnen återfinns också på vår webbplats.

Energimyndighetens forum för globala energifrågor håller framförallt digitala seminarier med ledande nationella och internationella experter och branschrepresentanter i frågor som rör de globala energimarknaderna. Under året har forumet arrangerat två seminarier: Industriell överkapacitet i Kina och påverkan på globala energimarknader och Var står EU:s energipolitik? Seminarierna lockade mellan 120–180 deltagare och bedöms av Energimyndigheten som välbesökta.

En annan marknad som analyserats under året är fjärrvärmemarknaden¹. Omvärldsfaktorer, som krig i vårt närområde, har lett till en kraftig prisuppgång i flera led i värdekedjan för fjärrvärme. Kunder och fjärrvärmeföretag har på grund av det haft synpunkter på Fjärrvärmenämndens funktion, varpå den har utvärderats. I utvärderingen har det blivit tydligt att nämnden i dess nuvarande form inte är ändamålsenlig.

Omvärldsanalys

Under året har arbetet med att utveckla den myndighetsövergripande omvärldsfunktionen fortgått. Genom en aktiv omvärldsbevaknings och -analys ökar vår förmåga att agera i ett tidigt skede för att hantera förändringar i vår omvärld och bidrar till att uppnå våra strategiska mål och vision. Det bidrar även med förbättrad helhetsbild och stärkt systemperspektiv i våra leveranser.

Genom att analysera energimarknaderna och omvärldsutvecklingen på ett strukturerat sätt har vi höjt den interna förståelsen för omvärldsutvecklingens påverkan på Energimyndigheten och energisystemet. Arbetet har stärkt våra analyser och underlag till regeringen och allmänheten. Det har även bidragit till att tydliggöra omvärldsutvecklingens betydelse för energisystemet för olika samhällsaktörer. I vår expertroll har Energimyndigheten genom underlag och intervjuer i media även bidragit till faktabaserade utgångspunkter i den allmänna energidebatten.

Utredning och analys för omställning och elektrifiering

Enligt instruktionen ska Energimyndigheten inom sitt verksamhetsområde verka för att de energi- och klimatpolitiska målen uppnås. För att minska Sveriges utsläpp av koldioxid från fossila bränslen och för att nå klimatmålen behöver en omställning av framför allt industrin och transportsektorn ske. I Sverige, såväl som internationellt, ses elektrifieringen som en central åtgärd för att nå netto-nollutsläpp. Omställningen av energisystemet är nödvändig för att nå våra klimatpolitiska mål. Den är även en förutsättning för en fortsatt konkurrenskraftig svensk industri och är ett sätt att stärka försörjningstryggheten genom att bryta beroendet av fossila bränsle från politiskt instabila länder som använder energi som ett maktmedel.

Under året har Energimyndigheten genomfört flera regeringsuppdrag där utredningar och analyser av hur omställningen kan gå till genomförts och därmed fördjupat kunskapen om vilka effekter olika vägval ger i samhället. Uppdragen har rört såväl vilka förutsättningar som krävs för en ökad elektrifiering till hur produktion, distribution, lager och användning av el och effekt kan och behöver utvecklas framåt.

I de fall där så bedömts nödvändigt har vi föreslagit styrmedel och åtgärder för att säkerställa att omställningen kan ske i enlighet med de tre energipolitiska pelarna. Analysresultaten från utredningsarbetet utgör ett viktigt underlag för regeringens arbete med att skapa förutsättningar för omställningen av energisystemet.

En utmaning som blivit allt tydligare i samhället är mål- och intressekonflikter i omställningen av energisystemet, exempelvis kopplade till markanvändning. För att möjliggöra en ökad elektrifiering ökar behovet av att skapa acceptans, samexistens och lokal förankring gällande produktion och överföring av el och här bedöms den lokala och regionala planeringen vara avgörande. Under året har myndigheten intensifierat sitt arbete med ett lokalt och regionalt fokus för att stödja kommuner och regioner i det förändringsarbete som omställningen

---

¹ Regleringsbrevsuppdrag 10: Utvärdering av Fjärrvärmenämndens funktion.

innebär, dels med vägledning och mallar för ett kontinuerligt och långsiktigt arbete med energiplanering, dels med analysarbete inom området inklusive regionalisering av prognoser, scenarier och statistik.

Flera uppdrag och analyser har genomförts tillsammans och i samverkan med andra myndigheter och i dialog med andra aktörer i samhället. Genom myndighetssamverkan har myndigheternas arbete utvecklats, kunskapen höjts och en ömsesidig förståelse för tvärgående frågor skapats, vilket ger ökad tydlighet i beslutsunderlagen till regeringen. Vi har haft en aktiv aktörsamverkan som har innefattat workshops, skriftliga inspel och dialogmöten inom flera av uppdragen. Detta för att inhämta kunskap och erfarenheter från aktörer med specifik kompetens inom berört område men också för att förankra förslag och resultat redan på ett tidigt stadium för att dessa ska bli så ändamålsenliga som möjligt. I uppdrag att samordna arbetet med vätgas i Sverige hölls exempelvis fyra fysiska dialogmöten och ett uppsamlade digitalt möte där sammanlagt 214 personer från 139 organisationer deltog.

Uppdragen som genomförts är olika till sin karaktär men gemensamt för alla är att frågorna som analyseras påverkar varandra och utvecklingen av det ena är beroende av utvecklingen av de andra. Energimyndigheten jobbar därför aktivt för ett nära samarbete mellan uppdragen för att skapa helhetssyn och ökad förståelse för de olika delarna inom energisystemet. Exempelvis har Energimyndigheten bidragit till Regeringskansliets arbete med att ta fram underlag inför International Energy Agencys (IEA) granskning av Sveriges energipolitik 2024. Energimyndigheten lämnade förslag till svar på IEA:s frågeformulär och deltog i intervjuer med internationella experter under deras besök i Sverige innan sommaren.

Under året har Energimyndigheten även bidragit med utredning och analys av olika lagförslag, bland annat genom att svara på remisser. Några viktiga områden som berörts är den energipolitiska inriktningspropositionen Energipolitikens långsiktiga inriktning (Prop. 2023/24:105) som innehöll förslagen till nya energipolitiska mål för elsystemet samt promemorian om Finansiering och riskdelning vid investeringar i ny kärnkraft (Fi 2023:F).

Genom analysarbetet har Energimyndigheten höjt kunskapsläget, bidragit med fakta och spridit information och kunskap för att öka förståelsen för elektrifieringen och omställningen. Utredningarna och analyserna bidrar till regeringen och riksdagens arbete med att utforma mål, styrmedel och åtgärder för att främja det energipolitiska målet om att förena försörjnings- trygghet, konkurrenskraft och ekologisk hållbarhet.

Stort fokus på hur EU-lagstiftning kan implementeras nationellt

Energimyndigheten har under året haft ett stort fokus på att bidra till genomförandet av lagstiftning som förhandlats inom klimat- och energiområdet i EU. Energimyndigheten har bidragit med underlag och analyser i regeringsuppdrag kopplade till direktivet om förnybar energi, direktivet om energieffektivitet, förordningen om ekodesign för hållbara produkter, förordning om utbyggnad av infrastruktur för alternativa drivmedel, förordning om nettonoll-industri och direktivet för byggnaders energiprestanda samt i flera andra regeringsuppdrag som andra myndigheter har huvudansvar för. Under året har Energimyndigheten genomfört många regeringsuppdrag där analyser och resultat varit direkt avgörande för att kunna implementera ovan nämnda direktiv och förordningar i Sverige. Arbetet har trots korta tidsramar och många delredovisningar levererats med hög kvalitet.

Genom dessa utredningar och analyser har Energimyndigheten bidragit till att skapa förutsättningar för en effektiv och ändamålsenlig implementering av ovanstående direktiv och förordningar.

4.2.2 Följer energisystemets utveckling

Energimyndigheten ska bistå regeringen med att ta fram underlag till rapportering, uppföljning och utvärdering inom myndighetens ansvarsområde.

En bild av energiläget

Energimyndigheten publicerar årligen sammanställningen Energiläget i siffror, som innehåller energistatistik i form av tidsserier och figurer över utvecklingen av energisystemet. Sammanställningen syftar till att bidra med en samlad bild, höja medvetenheten och kunskapen om det svenska energisystemet samt om energimarknaderna. Under 2024 uppdaterades Energiläget i siffror löpande under året.

Utvecklingsarbetet med att visualisera Sveriges energisystem på energimyndigheten.se har lett till att statistiken uppdateras automatiskt och därigenom tillgängliggörs snabbare för allmänheten. Även prognoser har lagts till i plattformen.

Uppföljning av de energipolitiska målen för Sverige

Varje år följer Energimyndigheten upp Sveriges nationella energipolitiska mål, vilket är en central del i rapporteringen till regeringen. Den publiceras i rapporten Energiindikatorer med tillhörande sifferunderlag². Rapporten beskriver det svenska energisystemet och dess utveckling. Årets rapport innehåller 28 indikatorer som bland annat följer upp andelen förnybar energi, graden av energiintensitet, jämställdhet, försörjningstrygghet, pris- och kostnadsutvecklingen på olika energimarknader. I 2024 års rapport har ytterligare indikatorer lagts till bland annat indikatorer för elektrifiering.

Rapporten är ett underlag för diskussion om utvecklingen av det framtida svenska energisystemet samt för regeringens arbete med budgetpropositionens energidelar. Rapporten används såväl internt som externt av andra myndigheter, organisationer och andra aktörer som arbetar med klimat- och energifrågor, samt av journalister och allmänhet.

Kortsiktiga prognoser och långsiktiga scenarier

Både prognoserna och långsiktiga scenarier är en viktig del som underlag för att kunna utföra delar av paragraf 1 och 2 i Energimyndighetens instruktion. Energimyndigheten har enligt uppdrag i regleringsbrevet levererat två kortsiktsprognoser, i mars respektive juni, som beskriver utvecklingen av energisystemet de närmaste åren. Huvudsyftet med prognoserna är att fungera som underlag till finansdepartementets skatteberäkningar.

Energimyndigheten har också levererat långsiktiga scenarier över energisystemets utveckling till 2050 som underlag till Naturvårdsverkets klimatrapporering och klimatredovisning. Det har även varit ett viktigt underlag till den nationella energi och klimatplanen (NEKP) som Energimyndigheten tog fram och Regeringen rapporterade i juni 2024. Scenarierna som beskriver utvecklingen av energisystemet till 2050 publicerades först den 15 mars 2023. I slutet av 2023 och början av 2024 gjordes revideringar för att ta hänsyn till en omvärld som snabbt förändras samt ändrade styrmedel.

Vi har under året haft ett fortsatt stort fokus på att beskriva och problematisera industrins och transportsektorns utveckling på kort och lång sikt där osäkerheten är stor om den framtida utvecklingen.

---

² ER 2024:16

4.3 Officiell statistik

Energimyndighetens arbete med officiell energistatistik är ett kontinuerligt utvecklingsarbete för att skapa en oberoende, relevant och opartisk bild av utvecklingen mot ett hållbart energisystem. Idag består den officiella energistatistiken av 26 statistikprodukter varav nio är intermittenta. Under 2024 gjordes cirka 100 statistikpubliceringar. Baserat på de framtagna statistikprodukterna rapporterar vi vidare statistik i enskilda rapporteringar till EU där vi gjort cirka 100 rapporteringar under 2024. Antalet rapporteringar beror på olika referensperioder och frivilliga rapportering och varierar därför mellan åren. Nedan presenteras ett urval av alla insatser som gjorts under 2024 för att utveckla och förbättra energistatistiken.

4.3.1 Utvecklad och förbättrad energistatistik

Under 2024 har vi fortsatt utveckla våra statistikundersökningar för en ökad kvalitet och transparens samt för att minska bördan för uppgiftslämnare. I undersökningen Månatlig bränsle-, gas- och lagerstatistik implementerades en ny design i januari 2024 med syfte att bättre svara mot användarnas behov och för att säkerställa kvaliteten i undersökningen. Det har efterfrågats ytterligare statistik inom lager av fasta biobränslen vilket vi har justerat statistiken utefter. Ytterligare utveckling har skett inom de publicerade tabellerna för Sveriges elanvändning samt att Energimyndigheten tillsammans med SCB arbetat vidare med projekt för ett elregister.

Under året har Energimyndigheten även aktivt arbetat med att göra den officiella statistiken mer tillgänglig och synlig. För att underlätta åtkomst samt öka synligheten har ingången till avsnittet för statistik på energimyndigheten.se omstrukturerats.

Vi fortsätter att utreda och utveckla relevant statistik som vätgasstatistik, skapa modelleringar för att minska bördan för uppgiftslämnare samt samla in data med nya metoder. I november 2024 godkändes hemställan om ändring i förordningen (2001:100) om den officiella statistiken. I och med det kommer Energimyndigheten från 2025 att ansvara för officiell statistik över energieffektivisering inom statistikområdet Tillförsel, användning och effektivisering av energi, samt det helt nya statistikområdet Infrastruktur inom energiområdet. Utvidgningen av Energimyndighetens uppdrag och ansvar inom den officiella statistiken innebär ett än större fokus på utveckling inom och resursallokering till dessa områden.

4.3.2 Samordnat och effektivt arbete med internationella rapporteringar

Energimyndigheten har ansvar att genomföra 28 årliga och månatliga rapporteringar enligt EU regleringar 1099/2008 och 2016/1952. Vi ansvarar även för ytterligare ett 20-tal internationella rapporteringar till övriga organisationer. Under 2024 har vi, tillsammans med SCB, genomfört en översyn av att standardisera våra rutiner vid internationella rapporteringar. Syftet var att uppfylla förändrade och ökade krav från internationella organisationer, harmonisera rapporterade uppgifterna och följa de omfattande förändringarna inom världens energisystem. Vi rapporterar enligt internationella krav och tidsplaner.

I slutet av april 2024 aktiverade IEA en krisövning. Övningen innehåller en krisrapportering med syfte att testa medlemsstaternas rapporteringsförmåga vid en krissituation. Det innebär snabbare rapportering av den månatliga statistikrapporteringen avseende tillförsel och användning av olje- och petroleumprodukter för att även se till att kvalitet bibehålls. Övningen visar att vi är väl förberedda i händelse av en verklig krissituation som kräver rapportering och kan tillgodose internationella krav i en sådan situation.

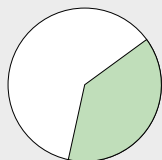
5 Utvecklad flexibilitet och robusthet i energisystemet

Energimyndigheten ska enligt instruktionen verka för att förena ekologisk hållbarhet, konkurrenskraft och försörjningstrygghet i energisystem som är hållbara och kostnadseffektiva med en låg påverkan på hälsa, miljö och klimat. Vi ska bidra i arbetet med omställningen till ett ekologiskt uthålligt energisystem och verka för en ökad tillförsel och användning av fossilfria energikällor och för en effektivare energianvändning. Energimyndigheten arbetar med frågor som rör utvecklingen mot ett mer flexibelt och robust energisystem som har förmåga att möta energibehovet både i vardagen och vid höjd beredskap. Det gör vi bland annat genom att kontinuerligt analysera och belysa de förändrade förutsättningarna i energisystemet som energiomställningen innebär. Vi verkar också för att kunskap och förmåga finns i samhället så att energi ska vara tillgänglig där och när den behövs. I detta kapitel redovisar vi vårt arbete i tre avsnitt med utgångspunkt i elproduktion och drivmedel, resurseffektiv energianvändning samt energiberedskap.

Verksamhetskostnader

Energimyndigheten har ökat verksamhetskostnaderna inom området med anledning av att flera uppdrag har utökats. Laddinfrastruktur, bio-CCS, biogas samt energiberedskap är områden som har tagit ökade resurser i anspråk jämfört med tidigare år. Inom Klimatpremien har förordningsförändringar inneburit utökade uppdrag och mer administration, vilket har lett till ökade verksamhetskostnader.

Den tillfälliga verksamheten för stöd till elintensiva företag avvecklades under 2024 vilket har inneburit minskade resurser inom detta område.

Verksamhetsområdets andel av myndighetens totala verksamhetskostnader

Transfereringar

Energimyndighetens lämnade bidrag minskade jämfört med 2023 vilket framför allt beror på att gasprisstödet har upphört samt att endast ett mindre stödbelopp har utbetalats för elstöd till elintensiva företag. Bidrag till laddinfrastruktur har också minskat jämfört med 2023 vilket beror på att utbetalningar skjutits över årsskiftet samt att det gjorts några större återbetalningar från tidigare utlysningar.

Bidrag till lätta lastbilar och till kommuners energiberedskapsförmåga är nya stöd som tillkommit under 2024.

Utvecklad flexibilitet och robusthet		2024	2023	2022
Verksamhetskostnader		349 504	299 535	259 241
Transfereringar	UO20 1:17.1 Klimatpremier	371 679	439 754	-
	UO20 1:17.6 Klimatpremier – Lätta ellastbilar	23 377	-	-
	UO21 1:10.1 Energiberedskap	25 000	-	-
	UO21 1:2.1 Insatser för energieffektivisering	500	500	-
	UO21 1:5.2 Energiplanering – till STEM	9 446	-	-
	UO21 1:3.1 Insatser för fossilfri elproduktion	-	6 559	-
	UO21 1:5.4 EKR – till STEM	90 813	-	-
	UO21 1:7.4 Stöd till solceller och energilagring	-	393	-
	UO21 1:8.1 Laddinfrastruktur – till STEM	87 171	742 248	-
	UO21 1:8.3 Energi- och klimatrådgivning	-	101 857	-
	UO21 1:9.1 Biogasstöd	635 577	374 038	-
	UO24 1:24:1 Elstöd – Elstöd del till Statens energimyndighet	7 242	763 642	-
	UO21 1:12.1 Gasprisstöd – disponeras av statens energimyndighet	-	135 016	-
	Externa medel	1 981	1 181	-
Utvecklad flexibilitet och robusthet	Totalsumma	1 602 290	2 864 723	1 896 208*

* Totalsumma för 2022 inkluderar även totala transfereringar, se tabell 1.

5.1 Analys och bedömning av måluppfyllnad

Vi bedömer att vi under året levererat underlag och analyser samt genomfört insatser som bidrar till utvecklingen mot ett hållbart och robust energisystem. Under året har vårt fokus ökat på att fortsätta utveckla rollen som beredskapsmyndighet och sektorsansvarig myndighet men även på att skapa förutsättningar för mer fossilfri elproduktion och ett flexibelt energisystem genom energiplanering, transportsektorns klimatomställning och ett aktivt arbete med energieffektivisering. Inom området hanterar Energimyndigheten också flertalet stöd och stödgivningen har ökat i omfattning.

Den genomförda verksamheten bedöms bidra positivt till utvecklingen. Samtidigt är delar av området i såväl en utvecklingsfas som under uppskalning och vi behöver fortsätta arbetet för att nå helt tillfredsställande måluppfyllelse.

5.2 Elproduktion och drivmedel

En storskalig utbyggnad av elproduktion behöver äga rum fram till 2050 för att tillgodose det ökade elbehovet som en energi- och klimatomställning innebär men även för att nya elintensiva verksamheter ska kunna etableras i Sverige. Här redovisas hur Energimyndigheten under 2024 arbetat med att skapa förutsättningar för mer fossilfri elproduktion genom energiplanering, styrmedel för elproduktion samt drivmedel och hållbara bränslen. I avsnittet redovisas även uppdraget med koldioxidavskiljning och lagring.

5.2.1 Analys och bedömning av måluppfyllnad

Energimyndigheten har som mål att stärka relevanta aktörers förmåga att fatta välgrundade beslut och förstå konsekvenserna av sina val i arbetet mot ett hållbart energisystem. Därigenom bidrar myndighetens verksamhet till att främja fossilfri elproduktion och nå ett hållbart energisystem. Vår bedömning är att arbetet som bidrar till att uppnå det långsiktiga målet går enligt plan men med några avvikelser under året.

För att möjliggöra en ökad elektrifiering ökar behovet av att skapa acceptans, samexistens och lokal förankring gällande produktion och överföring av el. För det är den lokala och regionala planeringen avgörande. Under året har myndigheten lanserat en vägledning om kommunal energiplanering som har varit efterfrågad och uppskattad. Anslaget för energiplanering har bland annat nyttjats för stöd till energiplaneringsprojekt som syftar till att stärka länsstyrelser, regioners och kommuners arbete med energiplanering. Anslaget är inte fullt nyttjat då året präglats av uppstartsfas och effekten från energiplaneringsprojekten förväntas komma kommande år.

Jämfört med tidigare år har vi under året utfört en mindre andel tillsyn till fördel för mer regelutveckling. Detta på grund av implementering av förändringar i förnybartdirektivet³ inom bland annat områdena hållbarhetskriterier och ursprungsgarantier.

Vi har under året haft driftproblem med vårt kontoföringssystem för hantering av ursprungsgarantier som resulterat i att aktörer inte fått den tilldelning de är berättigad till i tid.

³ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413 av den 18 oktober 2023 om ändring av direktiv (EU) 2018/2001, förordning (EU) 2018/1999 och direktiv 98/70/EG vad gäller främjande av energi från förnybara energikällor, och om upphävande av rådets direktiv (EU) 2015/652

Under året har Energimyndigheten utrett förutsättningar för att implementera ett stödsystem för bio-CCS. Under andra halvåret genomfördes också en första utlysning om stöd till bio-CCS genom omvänd auktion.

Vår samlade bedömning är att årets måluppfyllelse för området är tillfredsställande.

5.2.2 Vattenkraftens roll i elsystemet

Vattenkraften utgör en central del av Sveriges kraftproduktion och balansering av kraftsystemet. Vattenkraftens förmågor är en förutsättning för reglering av kraftproduktion i förhållande till förbrukning, både på kort och lång sikt i det svenska kraftsystemet. Med en ökad elektrifiering och utbyggnad av kraftslag som vind och sol kommer vattenkraftens balanserande förmågor fortsatt att ha en central och viktig roll framöver.

Moderna miljövillkors påverkan på vattenkraften

Energimyndigheten har tillsammans med Havs- och vattenmyndigheten och Svenska kraftnät ett utpekad ansvar för nationell plan för moderna miljövillkor. Vi ska bistå de länsstyrelser som är vattenmyndigheter med bedömnings- och analysunderlag. Underlaget ska beskriva hur vattenkraften påverkas till följd av miljöanpassningar och ska användas vid översyn av miljökvalitetsnormer inför omprövning av vattenkraft.

Förberedelser för att kunna bidra med underlag

Under året har Energimyndigheten fortsatt att utveckla metoder för att bättre beskriva påverkan på vattenkraftens förmågor. Arbetets inriktning att kunna bistå med underlag har delvis ändrats på grund av det regelverk som regeringen föreslår i promemorian från augusti 2024 Bättre förutsättningar för vattenkraftens omprövning.

För att kunna bidra med analyser och bedömningar av hur vattenkraftens reglerförmåga och elproduktion påverkas har Energimyndigheten under 2024 börjat använda ett modellverktyg. Verktyget ska användas för att simulera och analysera hur driftförutsättningarna för vattenkraftverk i sammanhängande älvsystem påverkas av miljöanpassningar. Resultaten kommer sedan användas som underlag till vattenmyndigheterna. Vattenkraften i Ljungan/Gimån är ett av de områden som kommer att modelleras först. För att testa arbetssätt och metoder under 2025 har Energimyndigheten bjudit in berörda verksamhetsutövare i Ljungan/Gimån till en referensgrupp för arbetet.

Energimyndigheten har tillsammans med Svenska kraftnät och Vattenmyndigheten i Västerhavet, i samverkan med övriga vattenmyndigheter, avslutat ett gemensamt projekt i form av en fallstudie i Gullspångsälven. Syftet var att beskriva och analysera påverkan på vattenkraft som följd av miljöåtgärder i Gullspångsälven. Simuleringsresultaten visar att utpekandet av kraftigt modifierade vattenförekomster och fastställandet av mindre stränga krav har minskat påverkan på reglerförmågan och elproduktion. Trots detta kvarstår en relativ hög påverkan, främst på grund av de miljöåtgärder som krävs för att uppfylla Natura 2000-kraven. För att optimera normsättningen på vattenförekomstnivå behövs en djupare förståelse av hur åtgärder påverkar sambandet mellan hydrologi och elsystemets förmågor i ett avrinningsområdesperspektiv. Fallstudien visar utvecklingsbehov innan en metod är klar för användning i andra avrinningsområden. Samarbetet har resulterat i ökad förståelse för varandras uppdrag.

Tillsammans med Havs- och vattenmyndigheten, Svenska kraftnät, länsstyrelser som är vattenmyndigheter och övriga länsstyrelser har flertalet workshops genomförts med syfte att ta fram och beskriva hur den fördjupade normöversynen och samverkan ska genomföras

parallellt. Resultatet är ett processschema som beskriver de olika myndigheternas ansvar. Det nya arbetssättet förväntas bidra till ett effektivt myndighetssamarbete inför klassificering och norm-översyn. Samarbetet har ökat förståelsen för varandras uppdrag och en tydligare väg framåt.

Energimyndigheten har under 2024 påbörjat ett arbete tillsammans med Svenska kraftnät med att uppdatera rapporten Vattenkraftens reglerbidrag och värde för elsystemet med utgångspunkt från aktuella produktionsdata. Den befintliga rapporten bygger på cirka 10 år gamla data. Sedan dess har det svenska elsystemet förändrats, vilket medför att vissa kraftverks betydelse för reglerförmåga kan ha förändrats. Syftet med uppdateringen är att ge information om vilka kraftverk som är av särskild betydelse i dagens elsystem avseende reglerförmåga.

Underlag för vattenkraft med särskild betydelse för elsystemet

Under 2024 har Energimyndigheten och Svenska kraftnät tagit fram analys- och bedömningsunderlag för provningsgruppen nedre Dalälven och till översyn av normer i Rickleån. Underlagen har skickats för synpunkter till verksamhetsutövare och berörda länsstyrelser, inklusive vattenmyndigheterna. Det gäller två provningsgrupper, Gullspångsälven och nedre Dalälven, där verksamhetsutövarna ska lämna in ansökan till domstol 2025 respektive 2026. Vattenmyndigheten ska se över miljökvalitetsnormerna inför provning. I dessa provningsgrupper behöver särskilda kvalitetskrav beaktas enligt ramdirektivet för vatten för att uppnå målen för skyddade områden, Natura 2000.

Energimyndigheten stödjer även Vattenmyndigheten i Bottenhavet med underlag i översyn av miljökvalitetsnormer i Rickleån. Behov av översyn har aktualiserats i samband med provning i domstol där verksamhetsutövarna har ifrågasatt miljökvalitetsnormerna.

Arbetet med underlag för dessa tre områden pausades efter Klimat- och näringslivsdepartementets promemoria i augusti 2024 om Bättre förutsättningar för vattenkraftens omprovning.

5.2.3 Samexistens och fysisk planering

En utmaning som blivit allt tydligare i samhället är mål- och intressekonflikter i omställningen av energisystemet kopplade till markanvändning. För att möjliggöra en ökad elektrifiering ökar behovet av att skapa acceptans, samexistens och lokal förankring gällande produktion och överföring av el. Här bedömer vi att den lokala och regionala planeringen är avgörande. Under året har myndigheten intensifierat sitt arbete med ett lokalt och regionalt fokus för att stödja kommuner och regioner i det förändringsarbete som omställningen innebär, dels med vägledning och mallar för ett kontinuerligt och långsiktigt arbete med energiplanering, dels med analysarbete inom området. Vi främjar samexistens och fysisk planering genom planeringsunderlag och finansiering för att nå de energipolitiska målen.

Regionala analyser

Energimyndigheten har tillsammans med länsstyrelserna i Dalarnas och Värmlands län samt Naturvårdsverket och Försvarsmakten arbetat med regionala analyser för en hållbar vindkraftsutbyggnad. Den metodik som Energimyndigheten och Naturvårdsverket tagit fram för arbetet bygger på utforskande av samexistens samt en utvecklad planeringsprocess med stort inslag av samverkan med kommunerna samt inom länsstyrelserna.

Det framtagna planeringsunderlaget och samverkansprocessen utgör en grund för en energiplanering som tar ställning i mark- och vattenanvändningsfrågan och därmed bidrar till att förenkla processen med utveckling av elsystemet. Planeringsunderlagen från länen visar att det finns potential för vindkraftsetablering, men med ojämn geografisk fördelning. De visar

också att det behövs fortsatt arbete för att utveckla synen på samexistens mellan vindkraft och andra intressen, såsom försvar, friluftsliv och kulturmiljö.

Projektets resultat kommer nu att användas i två energiplaneringsprojekt, ett i varje län. Dessa projekt syftar till att utveckla energiplaneringen för att möjliggöra regional utveckling genom storskalig elektrifiering.

Energiplanering

För att främja investeringar i elproduktion, eldistribution och elanvändning krävs en förbättrad energiplanering på lokal och regional nivå. Under året har Energimyndigheten tagit fram en webbaserad vägledning för kommunal energiplanering och utvecklat ett metodstöd som beräknar framtida el- och effektbehov utifrån det uppdrag vi fick 2023. För att ytterligare stödja förutsättningar för utveckling av elsystemet och underlätta investeringar i fossilfri elproduktion och nödvändig infrastruktur har länsstyrelser, regioner och kommuner under året haft möjlighet att söka stöd för energiplanering.

Vägledning för kommunal energiplanering

Vägledningen som Energimyndigheten har tagit fram för kommunal energiplanering förbättrar förutsättningarna för effektiv energiplanering på lokal nivå. Vägledningen betonar vikten av kontinuerlig och framåtblickande energiplanering samt integration med annan planering och totalförsvarets behov. Den lyfter fram kommunens viktiga roll i att använda sina verktyg för att främja en samhällsutveckling där energiomställning är central. I vägledningen beskrivs bland annat att perspektivet rättvis energiomställning behöver beaktas för de åtgärder som tas fram inom energiplanen. Sedan lanseringen i juni har sidan där vägledningen återfinns haft över 6 000 besök.

Framtagning av metodstöd

I juni lanserade Energimyndigheten ett webbaserat beräkningsverktyg som visar scenarier för framtida efterfrågan på el på länsnivå. Det webbaserade formatet ökar tillgängligheten för användarna samtidigt som det förenklar snabba ändringar i grunddata och antaganden. Scenarierna kan bland annat vara användbara för länsstyrelsernas arbete med regionala handlingsplaner för elektrifiering. Sedan lanseringen i juni har sidan där verktyget återfinns haft 700 besök.

Energiplaneringsprojekt

Energimyndigheten har genom anslag UO21 1:5 Energiplanering finansierat energiplaneringsprojekt i syfte att göra energiomställningen möjlig. Under tidig vår höll vi en öppen förfrågan till kommuner, länsstyrelser, regioner och myndigheter om att lämna in projektförslag inom energiplanering. Det resulterade i beslut om finansiering av 18 energiplaneringsprojekt. Projekten sker i olika typer av samverkan mellan lokala och regionala aktörer och i vissa fall i samverkan med myndigheter och olika aktörer inom energimarknaden. Innehållet i projekten fokuserar bland annat på att ta fram regionala planeringsunderlag för att möjliggöra ny elproduktion, skapa regionala samverkansplattformar och utveckla kompetensen inom energiplanering.

Energimyndigheten ser att fördjupat arbete har stor betydelse för att göra energiomställningen möjlig. En ny omgång att inkomma med projektförslag öppnade därför upp i slutet av året inom prioriterade områden.

Kartläggningsuppdraget

Under våren fick Energimyndigheten i uppdrag av regeringen att kartlägga Sveriges territorium och ekonomiska zon för att identifiera områden med potential för fossilfri energiproduktion och tillhörande energidistribution samt att se över våra riksintresseanspråk.

Den första delen av uppdraget Potentiella områden för fossilfri energi redovisades i oktober 2024⁴. Rapporten visar på den stora tekniska potentialen som finns för ny energiutvinning och energidistribution på nationell nivå. Den visar också hinder och möjligheter för Sverige att bidra till EU:s energi- och klimatmål. Rapporten utgör även ett underlag åt regeringen att arbeta vidare med för att uppfylla förnybartdirektivets krav på accelerationsområden för solenergi och värmepumpar.

Den andra delen av uppdraget består av att göra en översyn av Energimyndighetens riksintresseanspråk för energi enligt 3 kap. 8§ i miljöbalken (1998:808). Syftet är att aktualisera var det finns områden för energi som har värde av stor nationellt vikt, behövs för att uppfylla internationella åtaganden, eller är nödvändiga för att genomföra eller upprätthålla nationellt viktiga strukturer. Planeringsarbetet genomfördes under andra halvan av 2024 och arbetet med sektorsbeskrivningar påbörjades i slutet av året.

5.2.4 Styrmedel för elproduktion

Energimyndigheten har ett utpekad ansvar för ursprungsgarantier och elcertifikat som är två styrmedel för elproduktion. Ursprungsgarantisystemet ämnar visa var och hur elen har producerats. Systemet gör det möjligt att säkerställa att det har producerats lika mycket el från en viss kraftkälla som en elanvändare efterfrågat genom sitt elavtal. Elcertifikatssystemet har sedan det infördes 2003 varit Sveriges huvudsakliga styrmedel för att öka den förnybara elproduktionen men har sedan 2021 varit stängt för nya anläggningar. Som tillsynsmyndighet för elcertifikat och ursprungsgarantier för el kontrollerar vi att aktörer följer lagstiftningen och säkerställer uppfyllnad av krav i regelverket genom att utföra tillsyn.

Ursprungsgarantier

Ursprungsgarantier är elektroniska handlingar för att garantera ursprunget på el. Elproducenter får en ursprungsgaranti per producerad megawattimme (MWh) el som sedan kan säljas på en öppen marknad. Energimyndigheten ansvarar för att granska och godkänna inkomna ansökningar samt för utfärdandet och annulleringen av ursprungsgarantier. Under året har Energimyndigheten på uppdrag av regeringen arbetat med att påbörja justering av föreskrifterna för ursprungsgarantier enligt förnybartdirektivet, vilket innebär att ursprungsgarantier även ska kunna utfärdas för värme, kyla och gas, samt förändringar för ursprungsgarantier för el.

Ursprungsgarantier i siffror

Under året tillkom drygt 2,1 TWh normalårsproduktion till systemet för ursprungsgarantier. Flest ursprungsgarantier tilldelades till vattenkraft, följt av kärnkraft, vind, bio och sol. Av den svenska elproduktionen tilldelades 95,9 procent ursprungsgarantier under 2024, beräknat utifrån preliminär elproduktion för 2024.

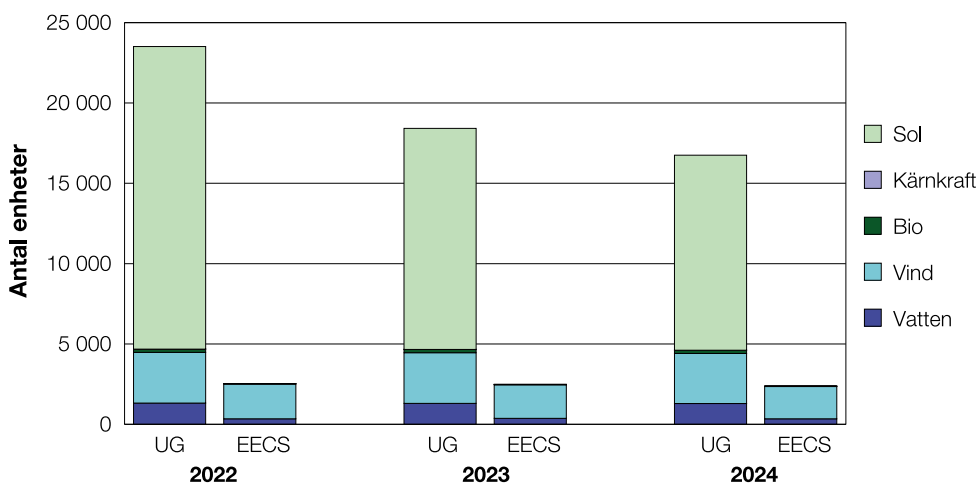
---

⁴ ER 2024:22

Ursprungsmärkt elproduktion, TWh						
	2024		2023		2022	
	UG	EECS	UG	EECS	UG	EECS
Bio	7,2	2,4	8,4	1,6	10,4	2,2
Kärnkraft	29,4	19,3	31,4	14,3	37,4	13,7
Vind	5,2	34,9	4,1	29,3	4,9	27,6
Vatten	15,3	48,0	15,9	48,2	18,9	50,9
Sol	0,4	0,1	0,4	0,0	0,4	0,0
Summa	57,4	104,6	60,2	93,4	71,9	94,4

Tabell 6. Ursprungsmärkt elproduktion. Tabellen visar faktisk elproduktion som är ursprungsmärkt utifrån antal utfärdade ursprungsgarantier (UG) eller EECS-ursprungsgarantier. Statistiken är baserad på transaktionsdatum för utfärdande i kontoföringsystemet Cesar. Själva produktionen som är kopplad till utfärdandet behöver därför inte ha skett under det angivna året utan kan ha skett tidigare.

Under året tillkom totalt 165 anläggningar till systemet för ursprungsgarantier. Majoriteten av dessa utgörs av solanläggningar (142 anläggningar), följt av vindanläggningar (27 anläggningar med totalt 99 turbiner). Till följd av årsavgiften på 200 kr för alla anläggningar som tilldelas ursprungsgarantier har det totala antalet anläggningar som är godkända för ursprungsgarantier minskat. Minskningen i antalet godkända anläggningar kommer främst från solanläggningar där cirka 1 700 anläggningar valt att återkalla sin tilldelning under 2024.

Figur 3. Antal godkända anläggningar. Figuren visar antalet anläggningar som var godkända för ursprungsgarantier.

Association of Issuing Bodies (AIB)

Energimyndigheten representerar Sverige i Association of Issuing Bodies (AIB), en organisation för myndigheter och företag som är utsedda av sina regeringar att utfärda ursprungsgarantier inom EU, Norge, Island, Schweiz och Serbien. Dessa ursprungsgarantier uppfyller kriterierna för European Energy Certificate System (EECS). I december 2024 var 2 361 elproduktionsanläggningar i Sverige godkända för att få EECS-ursprungsgarantier. Den internationella handeln med EECS-ursprungsgarantier sker genom en datahubb som AIB tillhandahåller. Energimyndigheten har under året aktivt deltagit i olika arbetsgrupper inom AIB för att diskutera och ta beslut om de regler som styr hur utfärdande och överföring av EECS-ursprungsgarantier ska gå till. I detta ingår att arbeta för att dessa ska harmoniseras med EU-standard såväl som nationell lagstiftning. Hur EECS-reglerna är implementerade i Sverige framgår av vårt domänprotokoll som reviderades och blev godkänt

2024. Med införandet av ursprungsgarantier för gas samt de förändringar för ursprungsgarantier för el som införs i och med det omarbetade förnybartdirektivet, kommer arbete med att komplettera domänprotokollet att behöva ske under 2025.

Tillsyn

Energimyndigheten utövar tillsyn enligt lagen om ursprungsgarantier för el (2010:601) och lagen om elcertifikat (2011:1200). Sedan 2017 ansvarar Energimyndigheten även för tillsynen av anläggningar godkända för EECS-ursprungsgarantier. Tillsynen sker i form av platstillsyn eller skrivbordstillsyn.

Tidigare år har urvalet av tillsynsobjekt fokuserats på de största produktionsanläggningarna registrerade hos Energimyndigheten. Under 2024 riktades tillsynen mot produktionsanläggningar av mellanstorlek, baserat på medelvärdet av installerad effekt från olika energikällor. Ett annat fokus under året var att inkludera anläggningar med energilagring.

Under 2024 hade vi kapacitet att genomföra 10 planerade tillsynsärenden på olika typer av elproduktionsanläggningar över hela Sverige, varav fyra på plats och sex stycken i form av skrivbordstillsyn. Att välja att utföra en mindre andel av tillsynen på plats effektiviserade tillsynsarbetet och sparade resurser. Utöver dessa planerade tillsynsärenden genomförde vi även händelsestyrd skrivbordstillsyn på fem anläggningar.

Utfallet av all tillsyn visade både på avvikelser i de uppgifter som företagen registrerat som lätt kunde åtgärdas och på avvikelser som kunde påverka eller delvis påverka utfärdandet av ursprungsgarantier och/eller elcertifikat.

Resultatet av årets tillsyn av mellanstora anläggningar visade på allvarigare brister jämfört med de vi hittat hos större företag. Det kan bero på mindre resurser och/eller bristande information om regelverket hos mindre aktörer.

Under 2024 genomförde vi tillsyn på två anläggningar med energilagring i lärandesyfte för tillsynsansvariga samt en halvdagsutbildning för alla handläggare som hanterar ansökningar för ursprungsgarantier och elcertifikat. Eftersom energilagring inte var en förutsättning när regelverken togs fram, finns nu komplexa tolkningsfrågor att hantera kring dessa anläggningar. Den genomförda utbildningen kommer att underlätta hanteringen av kommande ansökningar.

Vi har även gjort relevanta ändringar i vårt handläggarsystem för att samla mer information om anläggningar med energilagring samt informerat anläggningsinnehavarna om hur de kan uppdatera sina anläggningar.

Uppdaterade föreskrifter för ursprungsgarantier

Energimyndigheten fick i juni 2024 i uppdrag av regeringen att påbörja arbetet med att uppdatera föreskrifterna för ursprungsgarantier så att de stämmer överens med förnybartdirektivet. Artikel 19 ställer krav på att medlemsstaterna ska utfärda ursprungsgarantier för värme, kyla och gas utöver de ursprungsgarantier för el som utfärdas idag. Den hänvisar också till en europeisk standard (EN16325) med mer detaljerade regler för ursprungsgarantier. Standarden är under revidering för att även inkludera de nya energibärarna och arbetet är försenat. Energimyndigheten deltar i revideringen av standarden genom sitt medlemskap i Svenska institutet för standarder för att bevaka Sveriges intressen.

Inför uppdatering av föreskrifterna har det varit nödvändigt att utreda olika implementeringsfrågor för att se hur det påverkar det svenska systemet med ursprungsgarantier. För anläggningar som idag är godkända för utfärdande av ursprungsgarantier för el kommer

föreskriftsändringarna medföra att de kommer behöva ange nya uppgifter och ansöka om nytt beslut. Energimyndigheten har haft flera aktörsdialoger med branschorganisationer och myndigheter för att få in deras synpunkter. Genom medlemskapet i AIB har det varit möjligt att diskutera implementering av artikel 19 med andra medlemsstater och säkerställa att ursprungsgarantier för el efter föreskriftsändringar fortsatt kan exporteras till andra medlemsstater.

Elcertifikat

Producenter av förnybar el får ett elcertifikat för varje megawattimme (MWh) de producerar, som sedan kan säljas på en öppen marknad. Elleverantörer och vissa stora elförbrukare är skyldiga att köpa en viss mängd elcertifikat i förhållande till deras elförbrukning, vilket skapar en efterfrågan på elcertifikaten. Det gemensamma målet med Norge om 46,4 TWh förnybar elproduktion passerades under början av 2021.

Anläggningar tilldelas elcertifikat i 15 år innan de fasas ur systemet. Därför kommer normalårsproduktionen inom systemet nu att minska för varje år.

Energimyndigheten hanterar fortsatt tilldelning av elcertifikat till befintliga anläggningar i systemet, den årliga annulleringen av elcertifikat, samt tillsyn inom elcertifikatsystemet. För att elcertifikatsystemet ska vara tillförlitligt arbetar myndigheten proaktivt med kontinuerlig uppföljning och analyser samt erfarenhetsutbyte med marknadens aktörer.

Energimyndigheten ska årligen ta fram en rapport om den svensk-norska elmarknaden och redovisa för Regeringskansliet. Årsrapporten för den svensk-norska elcertifikatmarknaden för år 2023 avrapporterades i juni 2024. Rapporten innehåller bland annat information om tilldelade och annullerade elcertifikat, reserven av elcertifikat på marknaden samt priser.

Omprövning av elintensiv industri

Elintensiva industrier som har registrerats hos Energimyndigheten har rätt till avdrag av elcertifikatavgiften, en avgift som övriga slutkunder av el betalar för utbyggnaden av förnybar el. Elintensiv industri har rätt till detta avdrag för att dess konkurrenskraft inte ska försämrats jämfört med industri i andra länder. Energimyndigheten ska enligt lagen om elcertifikat (2011:1200) ompröva företagets registrering enligt fastställda intervall.

År 2024 har 154 företags registreringar omprövats. Genom omprövningen har 122 företag registrerats på nytt och kommer fortsatt inte behöva betala elcertifikatsavgift. Totalt har 32 företag avregistrerats som elintensiv industri hos Energimyndigheten. Av dessa har fyra företag avregistrerats på egen begäran, fem företag har inte uppnått kraven och 21 företag har inte inkommit med nya uppgifter som krävs för omprövningen.

Kvotuppfyllnad

Kvotuppfyllnadsgraden visar på andelen annullerade elcertifikat i förhållande till det totala antal som skulle ha annullerats av kvotpliktiga elleverantörer, elanvändare och elintensiv industri, vid den årliga annulleringen. Tabell 7 visar antalet annullerade elcertifikat för de senaste tre åren, samt tillhörande kvotuppfyllnadsgrad. För år 2024 uppgick kvotuppfyllnadsgraden till 99,91 procent (avseende elanvändningen 2023). Med undantag för elcertifikatsystemets första år har kvotuppfyllnadsgraden stadigt hållit sig på en nivå över 99 procent. Det visar på en fortsatt hög pliktuppfyllnad bland systemets aktörer.

Uppfyllande av kvotplikten i elcertifikatsystemet			
	2024	2023	2022
Antal annullerade elcertifikat	22 633 558	24 233 142	24 023 514
Kvotuppfyllnadsgrad	99,91 %	99,97 %	99,96 %
Kvotpliktsavgift, miljoner kronor	0,2	0,07	0,1

Tabell 7. Den totala mängden annullerade elcertifikat och kvotuppfyllnadsgrad för respektive år. Kvotpliktsavgiften är 150 procent av det volymvägda medelpriset på elcertifikat från den 1 april och ett år bakåt i tiden. Kvotpliktsavgiften betalas för varje elcertifikat som saknas på kontot vid annulleringen. Kvotpliktsavgiften i tabellen avser föregående kalenderår.

Teknisk justering

Den 14 maj 2024 avrapporterades regeringsuppdraget för Teknisk justering av kvoter inom elcertifikatsystemet⁵. Den tekniska justeringen resulterade i att kvoten för 2025 justerades upp från 0,296 till 0,313. I uppdraget ingick även översyn av intäkter och avgifter. Energimyndigheten föreslog ingen justering av lagringsavgiften. Däremot rekommenderade vi att förslaget om att ändra hela avgiftsstrukturen ska beaktas.

Kontoföring av ursprungsgarantier och elcertifikat

Sedan november 2023 finns ett nytt kontoföringssystem för elcertifikat, ursprungsgarantier för el och EECS-ursprungsgarantier för el. Energimyndigheten ansvarar för drift, förvaltning och utveckling av systemet. Energimyndigheten ansvarar även för att utfärda ursprungsgarantier och elcertifikat, samt att bistå producenter och kontohavare med vägledning och kunskap avseende bland annat annulleringar, transaktioner och rapporter.

Efter driftsättningen av det nya kontoföringssystemet uppstod flera problem och förseningar främst på grund av prestandaproblem. Detta ledde till att vissa aktörer inte kunde tilldelas ursprungsgarantier och elcertifikat i tid. Eftersom aktörer upplevt sämre funktionalitet i systemet har det lett till att ersättningsanspråk har riktats mot staten. Registret är fortfarande under utveckling och åtgärder genomförs löpande för att förbättra systemet och dess funktionalitet.

Energimyndigheten har under året även påbörjat utveckling av kontoföringssystemet för att kunna hantera ursprungsgarantier för gas, värme och kyla samt anpassning av systemet till de förändringar för ursprungsgarantier för el som införs i och med förnybartdirektivet.

5.2.5 Drivmedel och bränslen

Energimyndigheten är tillsynsmyndighet över drivmedelsleverantörer enligt lagen (2017:1201) om reduktion av växthusgasutsläpp från vissa fossila drivmedel och drivmedelslagen (2011:319) samt tillsynsmyndighet över drivmedelsleverantörer och användare av biobränslen enligt lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och biobränslen (hållbarhetslagen). Syftet med regelverken är att minska växthusgasutsläppen från vissa drivmedel och att miljöinformation om drivmedel tillhandahålls till konsumenter samt säkerställa att biodrivmedel och biobränslen som används är hållbara.

⁵ ER 2024:08

Hållbara bränslen

Som tillsynsmyndighet har Energimyndigheten utövat tillsyn både genom att granska den årliga rapporteringen från de aktörer som är skyldiga att lämna in uppgifter årligen enligt ovan angivna regelverk och genom riktad tillsyn av bolag vars verksamhet innefattar delar som berörs av de risker som identifierats som störst genom riskanalys. På grund av implementeringen av förnybartdirektivet och den tid det tar i anspråk, har en hård prioritering av tillsynsinsatser utöver rapporteringen gjorts. Tillsyn där högre potentiella risker identifierats har prioriterats. För biogasstödet har Energimyndigheten hanterat ansökningar, förskottsutbetalningar och återrapportering.

Tillsyn och ärendehandläggning

Huvudsyftet med den planerade tillsynen enligt beslutad tillsynsplan för området drivmedel och hållbara bränslen år 2024 har varit att säkerställa att aktörer och oberoende granskare enligt hållbarhetslagen får en god förståelse för det uppdaterade regelverket och att förbättra kvaliteten på inlämnade uppgifter i rapporteringen. Huvudfokus för tillsynen har varit att kvalitetsgranska aktörernas rapportering. På grund av högt prioriterade analys- och utredningsuppdrag har vi behövt prioritera tillsynsaktiviteterna strikt. 342 ärenden inkom och granskades, jämfört med 358 ärenden 2023.

Under 2023 infördes ett tillsynsregister som gjorde det möjligt med automatiserade arbetsmoment och effektiviseringar under 2024. Nya rutiner infördes för att minska ledtiderna och för att hantera rapporterna effektivare. Effekten av dessa ändringar märks tydligt jämfört med föregående år. 342 (358) ärenden inkom och granskades. Handläggningstiden minskade med cirka 70 procent och arbetstimmarerna med cirka 33 procent. Detta frigjorde tid för ytterligare kvalitetsförbättringar och tillsyn.

Tillsyn har även bedrivits riktad inom beräkningar av växthusgasutsläpp. Syftet med tillsynen har varit att säkerställa att de beräkningar av växthusgasutsläpp som ligger till grund för uppfyllande av reduktionsplikt för bensin och diesel utförs i enlighet med regelverket. Totalt sett har tillsynen omfattat nio företag, både producenter av biodrivmedel och drivmedelsleverantörer. Energimyndigheten har funnit vissa mindre avvikelser, vilka har åtgärdats av företagen. Flera av ärendena är fortfarande pågående och beräknas avslutas under första kvartalet 2025.

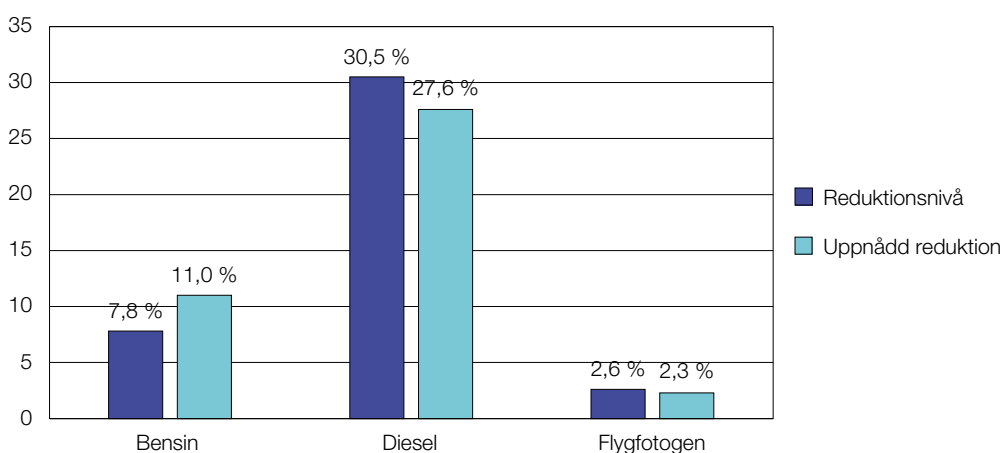
Tillsyn har även utförts gällande hållbarheten för de råvaror som använts under 2023. Utifrån inrapporterade partier identifierades de typer av partier som bedömdes ha störst risk för att hållbarhetskriterierna inte uppfylldes för råvarorna. De bolag som hade partier med olika typer av risker valdes ut och delades upp i två omgångar med fyra bolag i varje. En omgång har genomförts. Alla fyra aktörer bedömdes uppfylla ställda krav och följa sina rutiner, men för att säkerställa råvarornas hållbarhet behöver tillsyn göras på bolagens leverantörer. Den effekt som hittills uppnåtts är bekräftelse på att bolagens rutiner fungerar samt kunskap om vilka leverantörer som hanterar råvaror som bedöms innebära risker inför fortsatt arbete.

Reduktionsplikt för bensin, diesel och flygfotogen

Aktörer med reduktionsplikt ska årligen redovisa till Energimyndigheten hur de har uppfyllt sin reduktionsplikt för föregående kalenderår. 2024 redovisade 15 aktörer till Energimyndigheten, jämfört med 21 förra året. Minskningen beror på att flera aktörer nu köper beskattade drivmedel, vilket innebär att leverantören ansvarar för att redovisa reduktionsplikten. Energimyndigheten har beslutat att ta ut reduktionspliktsavgift för fem aktörer, varav fyra är flygbränsleleverantörer. Avgifterna uppgick totalt till 54 miljoner kronor, varav 99,4 procent för flygfotogen.

För rapporteringsåret 2023 uppfyllde flera aktörer reduktionsplikten för diesel genom att överlåta överskott av utsläppsreduktion från bensin. Det har inte skett i nämnvärd utsträckning tidigare. Det har blivit möjligt genom ökad tillgång på biobensin, vilket har gjort det möjligt för aktörer att blanda in mer förnybart än nödvändigt för att uppfylla reduktionsplikten för bensin. Totalt sett genererade inblandningen av förnybart i bensinen 600 000 ton i överskott av utsläppsreduktion, som främst användes för att uppfylla reduktionsplikten för diesel. Därutöver utnyttjades 300 000 ton av överskott från föregående rapporteringsår.

Figur 4 visar den aktuella reduktionsnivån för olika drivmedel år 2023 samt hur stor utsläppsreduktionen blev räknat på samtliga aktörers inblandning av biodrivmedel.

Figur 4. Reduktionsnivåer och uppnådd utsläppsreduktion för olika drivmedel som redovisades för rapporteringsåret 2023.

Källa: Energimyndigheten.

Rapport om drivmedelsmarknaden

Energimyndigheten samlar årligen in rapporter från aktörer med reduktionsplikt enligt lagarna om hållbarhetskriterier för biodrivmedel, reduktionsplikt och drivmedel. Rapporteringen innehåller uppgifter om vilka mängder av olika drivmedel som har levererats samt detaljerad information om de fossila och förnybara ingående komponenterna i drivmedlen. Energi-myndigheten sammanställer dessa uppgifter i en årlig drivmedelsrapport. Rapporten har i år fått ett nytt format och presenteras i en onlineversion på energimyndigheten.se vilket ersätter den tidigare nedladdningsbara rapporten.

Uppdatering av vägledning och föreskrifter

Regeringen har i en promemoria lagt fram förslag på ändringar i lagar och förordningar kopplat till bland annat drivmedel och bränslen utifrån den senaste omarbetningen av förnybart-direktivet. Ändringarna kommer att innebära att även Energimyndighetens föreskrifter kopplat till drivmedel, reduktionsplikt och hållbarhetskriterier behöver ändras. Under året har Energi-myndigheten jobbat med förutredning inför föreskriftsändringar och tagit fram förslag på nya föreskrifter.

Energimyndigheten har hållit tre dialogmöten kopplat till ändringarna i regelverken. Ett första dialogmöte hölls i juni med cirka 130 deltagare där vi informerade om de kommande ändringarna enligt förnybartdirektivet. I november hölls två dialogmöten, ett dialogmöte om reviderade hållbarhetskriterierna med nästan 200 deltagare och ett dialogmöte om den reviderade reduktionsplikten och drivmedelslagen med cirka 80 deltagare. Energimyndigheten har också haft möten med branschorganisationer, myndigheter och andra intressenter för att öka förståelsen inför föreskriftsarbetet och samla in synpunkter.

Utvärdering av effekter av miljöinformation

Enligt drivmedelsförordningen (2011:346) ska Energimyndigheten följa upp effekterna av miljöinformation om drivmedel. I början av 2024 gjordes en första uppföljning av styrmedlet. En konsumentundersökning och en enkätundersökning riktad mot drivmedelsleverantörer har genomförts. Resultat och analys av de två undersökningarna sammanställdes i en rapport som publicerades på energimyndigheten.se.

Biogasstöd

Energimyndigheten hanterar produktionsstöd för biogas genom anslag UO21 1:9 Biogasstöd. Produktionsstödet för biogas är ett driftstöd som grundar sig på förordning (2022:225) om statligt stöd till produktion av biogas och EU:s gruppundantagsförordning (GBER).

Syftet med stödet är att skynda på energiomställningen och utfasningen av fossila bränslen genom att öka produktionen av biogas som uppgraderas till biometan i gas- eller vätskeform och stärka producenternas konkurrenskraft. Från 1 januari 2024 omfattar stödet även produktion av gödselbaserad biogas, som också syftar till att minska metangasutsläppen från jordbruket. Liknande stöd för gödselbaserad biogas har tidigare kunnat sökas hos Jordbruksverket.

Utökningen av Energimyndighetens ansvar till att även hantera stöd till gödselbaserad biogas har inneburit en betydande ökning av antalet ansökningar om stöd, från 41 till 197, samt en delvis ändrad målgrupp. Av totalt 197 ansökningar för 2024, avsåg 127 av ansökningarna gödselgasstöd. När det gäller produktionsvolymen står dock produktion från gödsel för en liten andel av den totala produktionsvolymen (15 procent).

Att alla delar av produktionsstödet har samlats på en myndighet har bidragit till en helhetsbild både för oss och producenterna.

Stödet betalas ut i förskott och det faktiska utfallet fastställs i samband med stödmottagarnas återrapportering av utfallet.

Biogasstöd, ansökningar och utfall	2024	2023	2022*
Ansökt belopp (miljoner kr)	678	410	232
Antal ansökningar	197	41	51
Total ansökt produktionsvolym (TWh)	2,34	1,26	0,72
Slutgiltigt stödbelopp (miljoner kr)	-	367	179
Total produktionsvolym som fått stöd (TWh) utfall	-	1,13	0,55

Tabell 8. Stöd för produktion av biogas som uppgraderas till biometan i gas- eller vätskeform för åren 2022–2024. Utfall för 2024 saknas då slutgiltig reglering görs vid återrapportering året efter.

* Stödperioden för 2022 är 1 juli-31 december.

Under året har Energimyndigheten hanterat förskottsutbetalning av stöd avseende 2024, återrapporteringen av det faktiska utfallet för de aktörer som sökt stöd för 2023 samt utlysning av stöd avseende 2025. I samband med återrapporteringen gjorde Energimyndigheten en överkompensationsberäkning för att säkerställa att de som fått stöd inte överkompenseras. Resultatet visade att det inte skett någon överkompensation.

Ett löpande arbete med att utveckla processen för en effektiv hantering av stödet, från utlysning av stöd till utbetalning, återrapportering och uppföljning. Under året har vi arbetat med att se över metoden för överkompensationsberäkning efter en ändring i senaste revideringen av GBER. En viktig del av det arbetet har varit att inhämta synpunkter och data från berörda branschorganisationer och myndigheter.

5.2.6 Koldioxidavskiljning och lagring – CCS

Nationellt centrum för CCS

Energimyndigheten har uppdraget att vara Nationellt centrum för CCS (Carbon Capture and Storage). Nationellt CCS-centrum arbetar med analyser, utredningar, stöd till Regeringskansliet samt deltar i nationell och internationell kunskapsöverföring och aktörsdialoger för att främja arbetet med CCS i Sverige. På olika sätt bevakar centrumet CCS-frågor och ger inspel utifrån svenskt perspektiv.

Under året har EM utrett förutsättningarna för att implementera ett stödsystem för bio-CCS, bland annat genom att involvera myndigheter och branschföreningar för att diskutera frågor samt identifiera hinder och möjligheter för CCS-utveckling i Sverige samt sprida information om Sveriges insatser.

Under året har vi bland annat bistått Regeringskansliet med att teckna överenskommelser med Norge och Danmark om gränsöverskridande transport av koldioxid. Vi har även stöttat regeringens utsedda expert i EU:s arbete med certifiering av hållbara kolcykler. Genom att delta i nationella och internationella forum bevakar vi Sveriges intressen inom CCS-området. En aktuell fråga under året har varit transport och allokering av blandade koldioxidströmmar. Inom utredningar och analyser bidrar vi i arbetet, både i Sverige och på EU-nivå, bland annat har vi analyserat kapitel 3 i Net Zero Industry Act, som syftar till att öka kapaciteten av koldioxidinjektion.

Omvänd auktion för bio-CCS

Energimyndigheten har i uppdrag att förbereda ett stödsystem för avskiljning, transport och geologisk lagring av biogen koldioxid (bio-CCS). Regeringen har inom anslag UO21 1:20 Driftstöd för bio-CCS avsatt medel under åren 2026 till 2046 där stödet fördelas genom omvänd auktion. Stödet betalas ut under 15 år, när den biogena koldioxiden lagrats geologiskt.

Fokus för Energimyndighetens arbete under 2024 har varit att utforma villkor för den omvända auktionsmodellen, ta fram utlysningstext, en vägledning för aktörer, IT-system för hantering av stödet och en utvärderingsplan. Vi har bistått Regeringskansliet med det regelverk som krävs för att kunna genomföra minst en omvänd auktion.

I juli godkände EU-kommissionen statsstödet och Energimyndigheten kunde därmed öppna en första utlysning genom omvänd auktion i augusti. I november stängde utlysningen och sex ansökningar inkom. Dessa bereds för närvarande.

5.3 Resurseffektiv energianvändning

Energimyndigheten ska enligt instruktionen verka för en effektiv och hållbar energianvändning med en låg påverkan på hälsa, miljö och klimat. En resurseffektiv energianvändning är första steget i omställningen till ett långsiktigt hållbart energisystem. Ökad energieffektivitet bidrar till lägre kostnader och ökad robusthet. Minskad energianvändning frigör energi för andra ändamål. Energieffektiviseringsåtgärder minskar i många fall behovet av eleffekt och förbättrar ofta förutsättningarna för flexibilitet i effektuttagen. Därmed bidrar resurseffektiv energianvändning även till målet om 100 procent fossilfri elproduktion. I detta kapitel redovisas hur Energimyndigheten främjar och stödjer resurseffektivitet i olika sektorer ur ett lokalt och regionalt perspektiv samt hur Energimyndigheten stimulerar elektrifiering av transporter.

5.3.1 Analys och bedömning av måluppfyllnad

Energimyndighetens arbete inom Resurseffektiv resursanvändning har under året i allt väsentligt gått enligt plan och bidragit till att uppnå målsättning att bidra till klimatmålet och att de avgörande lösningarna kan införas till lägre kostnader och till största möjliga nytta för medborgare och företag. Vi har under året genomfört en stor mängd aktiviteter som stödjer denna utveckling, från finansiering av forskning och andra kunskapshöjande insatser och kapacitetshöjande insatser på lokal och regional nivå till främjande av accelererad marknadsintroduktion av energieffektiva och miljövänliga fordon och ökad utbyggnadstakt av laddinfrastruktur. Nära samverkan och dialog med såväl andra myndigheter som med kommuner, regioner och marknadsaktörer är en central del av vårt arbetssätt och har bidragit till hög relevans och träffsäkerhet i de genomförda aktiviteterna och i vår kommunikation.

Några avvikelser har dock uppstått under året. Gällande stödet till marknadsintroduktion av mer miljövänliga fordonsalternativ (Klimatpremien) genomfördes under året en större förordningsändring som bland annat innebär att utbetalning av beviljat stöd kan ske tidigast sex månader efter det att fordonen inregistrerats i Transportstyrelsens vägtrafikregister. Detta har kraftigt påverkat Energimyndighetens möjligheten att kunna betala ut stödet under 2024. Dessutom har uppdraget utvidgats till fler fordonstyper vilket krävt ökade resurser och orsakat förlängda handläggningstider.

Vår samlade bedömning är att årets måluppfyllelse för området är tillfredsställande.

5.3.2 Marknadsintroduktion av mer miljövänliga fordonsalternativ

Energimyndigheten hanterar stöd enligt förordning (2020:750) om statligt stöd till vissa miljöfordon genom anslag UO20 1:17 Klimatpremien där syftet är att bidra till miljö kvalitetsmålen genom introduktionen av elbussar, tunga utsläppsfria lastbilar, tunga fordonsgaslastbilar, lätta ellastbilar och miljöarbetsmaskiner på marknaden.

Under 2024 har vi fått uppdrag att följa upp och analysera marknadsutvecklingen för miljöfordon, samt hur stöd bidrar till utvecklingen. I uppdraget ska vi också kartlägga förutsättningarna för att välja miljöfordon. Där ingår att ta reda på vilka för- och nackdelar det finns när det gäller leasingavtal av miljöbilar. Första delen av arbetet är delrapporterad med förslag till regleringar när det gäller leasing av tunga lastbilar.

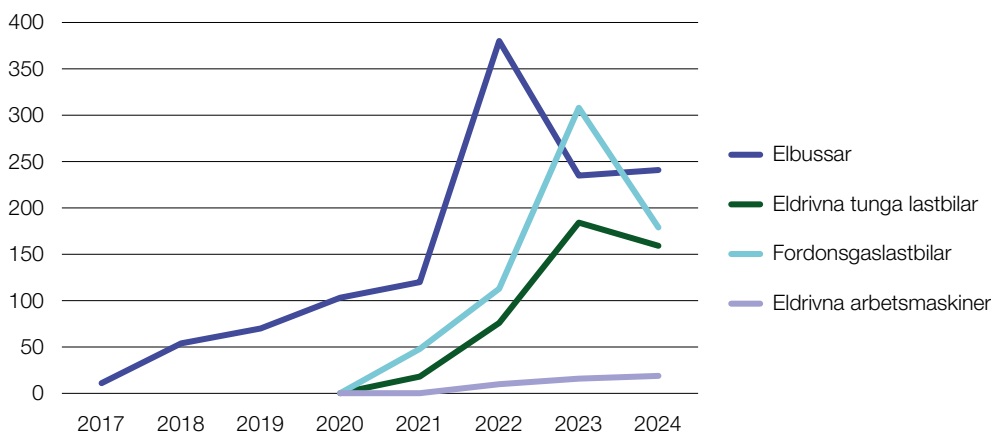
Klimatpremien

Genom förordningsändringar 2024 ändrades förutsättningarna för arbetet med stödet. Stöd till lätta ellastbilar tillkom, vilket har inneburit en stor ökning av antal inkomna ansökningar och begäran om utbetalningar. Förändringar avseende när en utbetalning av beviljat stöd kan ske gjordes också. Förordningsförändringen innebär att myndigheten inte kan fatta beslut om utbetalning förrän fordonet ägts i minst sex månader av stödmottagaren. En ansökan om stöd ska ske innan fordonet beställs. En begäran om utbetalning kan däremot tidigast ske efter att fordonet levererats till stödmottagaren, vilket innebär att utbetalning av beviljat stöd kan dröja flera år. Sammantaget har förändringarna påverkat möjligheten att kunna betala ut stödet under innevarande år, vilket lett till att bidragsutbetalningarna beloppsmässigt inte är högre än föregående år. Då stödet till lätta eldrivna lastbilar är ett tillfälligt stöd har ansökningar och utbetalningar för dessa fordon prioriterats. Det har medfört att vi har fått längre handläggningstider och att det vid årsskiftet fanns en lång kölista.

Utöver handläggning och beslut har ett tydligt fokus varit kommunikation där stor vikt har lagts på att erbjuda en bra webbplats med tydliga vägledning.

Klimatpremien, antal ansökningar och beslut			
	2024	2023	2022
Inkomna ansökningar	3 682	270	227
Begäran om utbetalning	2 063	236	131
Beslut	2 411	386	228

Tabell 9. Antal ansökningar och fattade beslut för Klimatpremien åren 2022–2024.

Figur 5. Figuren visar antalet utbetalda fordon i respektive fordonsslag för åren 2017–2024.

Elbussar

Ansökningarna för 2024 gällande elbussar har minskat jämfört med 2023. Under 2024 har det inkommit ansökningar för knappt 140 (430) bussar. Detta beror framför allt på att möjligheten att ansöka om stöd för eldrivna stadsbussar togs bort 2023 och att det nu enbart är möjligt att söka stöd för regionbussar klass II och turistbussar klass II. I dagsläget finns få tillverkare av eldrivna bussar i klass II och III och dessa bussar behöver introduceras på marknaden. Under 2024 har utbetalningar skett till 241 elbussar motsvarande 230 miljoner kronor vilket är ungefär samma antal som för 2023. De flesta utbetalningarna har skett till bussar klass I.

Tunga lastbilar

Ansökningarna för tunga lastbilar ökade under 2024 jämfört med 2023. Under 2024 har det inkommit ansökningar för 1 570 tunga lastbilar. Den största ökningen av antalet står eldrivna tunga lastbilar för där ansökningar för 970 (390) fordon kom in. Det tyder på att introduktionen av eldrivna tunga lastbilar har tagit fart, troligtvis kopplat till konjunkturerffekter. Klimatpremien ger också stöd till bränslecellslastbilar men det har hittills inkommit få ansökningar för dessa bilar. Ansökningarna för fordongaslastbilar ökade till 493 (351) lastbilar. Anledningen är troligtvis att fordongaslastbilar kan erbjuda ett bättre miljöalternativ till diesellastbilar genom ett lägre inköpspris jämfört med eldrivna lastbilar.

Under 2024 har utbetalning skett till 158 eldrivna tunga lastbilar motsvarande 106 miljoner kronor jämfört med knappt 140 miljoner 2023. Anledningarna till bristen av utbetalningar är troligtvis flera; långa leveranstider, konjunkturerffekter högre inköpspriser än jämförbara eldrivna fordon. För fordongaslastbilarna har utbetalningarna minskat till 179 (300) lastbilar 2024. Utbetalad premie har minskat till 26,8 (40) miljoner 2024.

Arbetsmaskiner

Eldrivna arbetsmaskiner består av en stor variation av maskiner, exempelvis truckar, hjullastare, grävmaskiner och sopmaskiner. Antalet ansökningar för 2024 gällande eldrivna arbetsmaskiner minskade till knappt 170 (300) maskiner. Anledningen till att antalet ansökningar minskar kan bero på en kombination av orsaker, exempelvis konjunktoreffekter, höga investeringskostnader och begränsat utbud. Möjligheten till laddning kan också vara en bidragande orsak. Det visar sig också på utbetalningarna som enbart skett till 20 maskiner motsvarande 9,2 miljoner.

Lätta eldrivna lastbilar

Det finns ungefär 600 000 lätta lastbilar i Sverige. Enligt Trafikanalys drevs 97 procent av de lätta lastbilarna av diesel eller bensin år 2023 men nyregistreringarna av eldrivna lätta lastbilar ökar. Det nya stödet till lätta lastbilar kan möjligen ha bidragit till detta då det inkommit ansökningar för drygt 14 700 lätta eldrivna lastbilar under 2024. Vi har tagit beslut för drygt 9 400 lastbilar och utbetalning har skett till 493 lastbilar motsvarande 23,4 miljoner kronor. Att utbetalning tidigast kan ske sex månader efter att fordonet inregistrerats i vägtrafikregistret gör att huvuddelen av utbetalningarna beräknas ske under 2025.

5.3.3 Utvecklad laddinfrastruktur

Energimyndigheten har regeringens uppdrag att främja en snabb, samordnad och ändamålsenlig utbyggnad av laddinfrastruktur. Energimyndigheten hanterar statligt stöd genom anslaget UO21 1:8 Laddinfrastruktur. Under 2024 beslutade regeringen att Energimyndigheten ska utöva tillsyn i förhållande till EU:s regelverk AFIR⁶ i fråga om laddnings- och tankningsstationers utformning och användning, samt i fråga om tekniska krav på laddningspunkter för motorfordon.

Samordning av laddinfrastruktur

Energimyndigheten har ett uppdrag att bygga upp och utveckla den nationella samordningen för laddinfrastruktur. Det övergripande syftet med samordningen är att främja och påskynda en användarvänlig och ändamålsenlig utbyggnad.

För att mobilisera och stötta aktörer med information och kunskap och skapa plattformar för dialog och samverkan, har vi deltagit i befintliga mötessammanhang. Dialogmöten har även arrangerats med kommuner för att inhämta behov av stöd och erfarenhetsutbyte samt med elnätsbolag och transportörer för att bearbeta frågor rörande nätkapacitet och marktillgång för laddning av tunga fordon. För att sprida relevant och aktuell information till berörda har ett arbete inletts med att utveckla Energimyndighetens webbplats. För att samverka om de olika regeringsuppdrag och utredningar som pågår på olika myndigheter har ett myndighetsrådsmöte genomförts.

En viktig del i arbetet är att förstå och analysera framtida behov av laddinfrastruktur i Sverige, samt att föreslå stödjande åtgärder för att åstadkomma en snabb, effektiv och ändamålsenlig utbyggnad av laddinfrastruktur. Under året har arbete inletts med att ta fram data, indikatorer och modeller för att kunna bedöma behovet av laddinfrastruktur och prognostisera utveckling av kommande behov. Underlaget ska ligga till grund för att kunna bedöma om delar av systemet kan utvecklas marknadsmässigt utan statligt stöd samt identifiera var stöd behövs för att laddningssystemet ska fortsätta att byggas ut på ett ändamålsenligt sätt i takt med att fordonsflottan elektrifieras. Det ska också kunna visa på om ytterligare åtgärder krävs för att uppnå robusthet och resiliens. Under året har detta arbete påbörjats och en upphandling av stöd initierats.

⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1804 av den 13 september 2023 om utbyggnad av infrastruktur för alternativa drivmedel och om upphävande av direktiv 2014/94/EU

Regionala elektrifieringspiloter

Energimyndighetens program Regionala elektrifieringspiloter stödjer utbyggnaden av publik laddning av tunga elfordon och tankning av vätgas för tunga vätgasfordon. Hittills har tre utlysningar genomförts; 2022, 2023 och 2024. De första två utlysningarna var konkurrensbaserade och gällde publik laddinfrastruktur längs det större vägnätet. 2024 års utlysning var inriktad mot laddning i samband med lastning och lossning, även kallad semipublik laddning. Stödet utlystes med lägre stödnivåer och utan konkurrens. Projekten löper i regel under 2–3 år. Många av projekten från utlysningen 2022 slutfördes under slutet av 2024.

Laddningspooler och vätgastankstationer, utfall miljoner kronor			
	2024	2023	2022
Ansökt belopp	881	1 113	5 458
Beviljat belopp	299*	548	1 373
Total investeringsvolym	N.A*	930	1 373
Antal beviljade laddningspooler och vätgastankstationer	95*	96	153

Tabell 10. Ansökt och beviljat belopp samt total investeringsvolym vid 2022, 2023 och 2024 års utlysningar inom Regionala elektrifieringspiloter. *) Avser de projekt som beviljats fram till årsskiftet 2024/25.

Sammantaget bidrar befintliga laddstationer och beviljade laddstationer till en täckning av 97 procent av Ten-T-vägnätet, se figur 6. Därmed är Sverige nära att uppfylla de avståndsbaserade kraven i AFIR.

2024

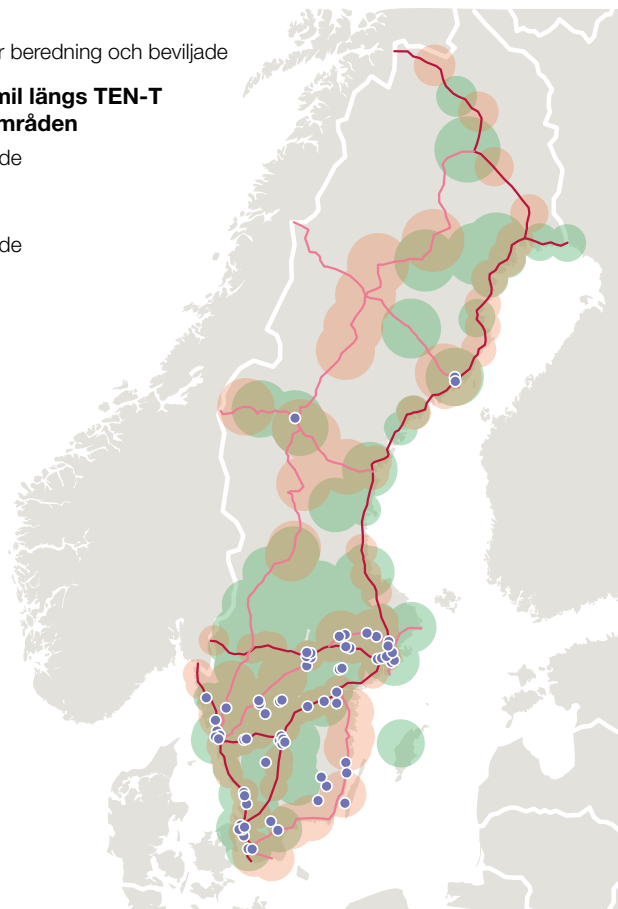
- Laddstationer 2024 – under beredning och beviljade

Upptagningsområde, r=3 mil längs TEN-T stornätet, 5 mil i övriga områden

- Området täckt av beviljade laddstationer 2022 som genomförs
- Området täckt av beviljade laddstationer 2023 som genomförs

Vägnät

- Ten-T stornät
- Ten-T övergripande nät

Figur 6. Ansökta, under beredning och beviljade laddstationer för 2024 års utlysning och deras placering i förhållande till upptagningsområdet från 2022 och 2023 års utlysning.

Källa: Halvtidsutvärdering stödprogram regionala elektrifieringspiloter, Energimyndigheten.

Under 2024 genomfördes en utlysning för stöd till utbyggnad av semipublik laddinfrastruktur vid terminaler, lager, återvinningscentraler och liknande platser som är öppna för tillträde för alla transportörer som har ett ärende på platsen. Utlysningen var inte konkurrensutsatt, vilket innebär lägre stödnivåer, mer förutsägbarhet, kortare beslutsvägar och mindre administration för sökande. Alla projekt som uppfyller utlysningens krav och villkor ska beviljas stöd under förutsättning att det finns medel kvar. 259 ansökningar inkom till ett totalt sökt belopp på 881 miljoner kronor. En stor del av ansökningarna kom in i slutet av året och handläggs under 2025.

Halvtidsutvärdering hösten 2024

Under hösten 2024 genomfördes en halvtidsutvärdering av programmet på uppdrag av Energimyndigheten. Utvärderingens resultat tyder på att programmets stöd varit viktigt för att påskynda utbyggnaden av laddinfrastruktur och vätgastankinfrastruktur för tunga fordon, särskilt eftersom kundunderlaget ännu är tunt med få tunga el-och vätgasfordon på de svenska vägarna. Utvärderingen visar också att programmet hittills har genomförts i enlighet med målsättningarna och att Energimyndigheten utifrån befintliga förutsättningar har haft ett effektivt arbetssätt och samverkat med relevanta aktörer kopplat till stödgivningen.

Samtidigt lyfter utvärderaren några utvecklingsområden att beakta i det vidare programgenomförandet:

- Beakta incitament och krav kopplat till utbyggnad av laddinfrastruktur samt kunskaps-spridning.
- Prioritera insatser som förväntas få mest mervärde sett ur ett samhällsperspektiv.
- Behov av ytterligare analyser kopplat till optimal styrmedelsmix och behovskartläggning.
- Stärkt samverkan med nationella, regionala och lokala myndigheter.

Det svenska ansvaret för databasen Nobil

Nobil är en öppen databas som förser flera av de mest använda laddkarttjänsterna med laddinfrastrukturdata kostnadsfritt. Energimyndigheten har ansvar för databasen Nobil, vars uppgift är att hämta och distribuera data från svensk laddinfrastruktur för publik laddning. År 2024 har vi sett en fortsatt tillväxt av laddstationer som är anslutna till databasen. Under 2024 anslöts 12 301 laddpunkter och vid slutet av 2024 var 45 863 laddpunkter anslutna för publik laddning till databasen.

Det pågår ett teknikskifte när det gäller laddinfrastrukturdata. Från tidigare statisk datainsamling och manuell hantering är det nu automatiserade dataflöden via kommunikationsprotokollet OCPI som dominerar. På så sätt kan data delas i realtid med information om laddstationens status, vilken effekt som är tillgänglig och om dess laddpunkter är lediga, upptagna eller ej i bruk. Under 2024 uppgraderades Nobil till att leverera avgiftsfria realtids-data.

5.3.4 Kunskap om resurseffektivitet lokalt och regionalt

Lokala och regionala aktörer är viktiga i omställningsarbetet eftersom genomförandet till stor del sker på lokal nivå. Den kommunala energi- och klimatrådgivningen når såväl medborgare, näringsliv och civilsamhället med kunskap om energieffektiva åtgärder.

Kommunal energi- och klimatrådgivning

Energimyndigheten hanterar statligt stöd enligt förordning (2016:385) om bidrag till kommunal energi- och klimatrådgivning genom anslagspost UO21 1:5:4 Energiplanering där syftet är att förmedla kunskap om energieffektivisering, energianvändning och klimatpåverkan till hushåll, företag och organisationer. Rådgivningen skapar förutsättningar att minska energianvändningen i lokaler, bostäder och transporter.

289 av landets 290 kommuner har ansökt och beviljats stöd i form av bidrag inom programmet för energi- och klimatrådgivning under 2024. Antalet rådgivare har under året varit 150–160 personer, relativt jämnt fördelat mellan kvinnor och män.

Alla landets 14 energikontor har ansökt och beviljats stöd för funktionen regional utvecklingsledare. Ytterligare två nationella funktioner i form av nationellt kommunikationsstöd och nationell samordning har fått beviljade medel. De regionala utvecklingsledarna har under året även blivit beviljade extra medel för utökade arbetsuppgifter i rollen som regional utvecklingsledare.

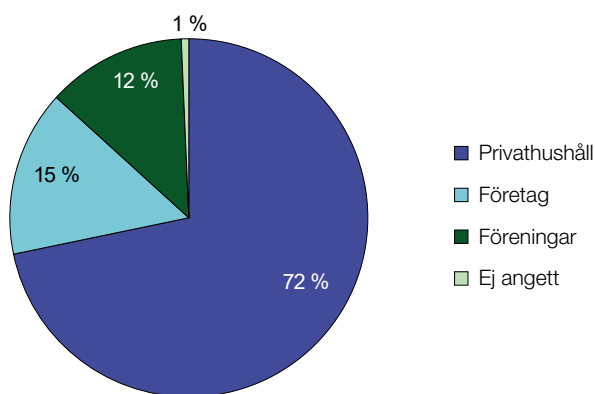
Programmet har utvecklats kontinuerligt under året enligt den strategi som togs fram förra året. För att kvalitetssäkra, effektivisera och göra energi- och klimatrådgivningen mer tillgänglig lanserade vi webbplatsen energiochklimatrådgivningen.se, som ger en tydlig ingång till rådgivare och skapar enhetlighet i stödet över landet. Samtidigt fick rådgivningen en gemensam visuell identitet för att stärka igenkänning och tydliggöra avsändaren. Sedan lanseringen i augusti har webbplatsen haft drygt 100 000 besök.

Under året har två nationella satsningar inom energiberedskap och företagsrådgivning genomförts. Energiberedskap är en viktig fråga för Energimyndigheten, och ett område där vi har såväl ett samordningsansvar som en roll i att nå ut till allmänheten med information. Under året har en särskild satsning skett på att ta fram guider för energiberedskap riktade mot olika målgrupper. Energi- och klimatrådgivarna har också gett råd inom energiberedskap vid över 2 000 tillfällen. Framför allt aktiva var rådgivarna under Energiberedskapsveckan i september med medverkan på över 150 kommundagar och torgmöten.

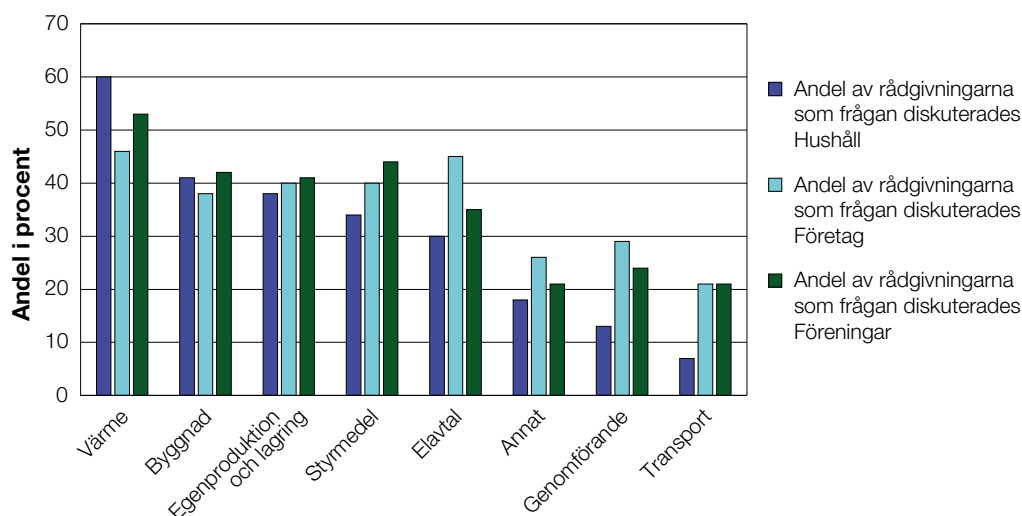
I samband med månatliga digitala stormöten har utbildning inom olika ämnen erbjudits rådgivarna. Totalt hölls nio utbildningstillfällen med teman som hållbara transporter, energigemenskaper, solcellsanläggningar och batterilagring. Fyra av utbildningstillfällena handlade om de två nationella satsningarna företagsrådgivning och energiberedskap, kompletterat av två erfarenhetsträffar där rådgivarna själva delar med sig av sina tips och råd. I snitt har 130 personer deltagit vid utbildningar/erfarenhetsträffar. Den obligatoriska grundutbildningen för nya rådgivare hade 20 deltagare.

Resultat och effekter av rådgivningen

Energi- och klimatrådgivningen har en mycket stor förmåga att nå ut till alla delar av landet. Totalt under året har 17 000 aktiviteter genomförts i kommuner över hela Sverige, allt ifrån mässor och studiecirklar till att svara på frågor per telefon och e-post. Cirka 75 procent av alla rådsökande är privatpersoner, 15 procent utgörs av små och medelstora företag och 10 procent av rådgivningarna har varit riktade mot bostadsrättsföreningar och andra föreningar.

Figur 7. Andel rådgivningar per målgrupp. Data finns enbart för 2024 då statistikinsamlingsverktyget är nytt. Källa: Energimyndigheten.

Figur 8. Fördelningen av ämnesområden som tas upp vid rådgivning till de olika målgrupperna privathushåll, företag och föreningar. Data finns enbart för 2024 då statistikinsamlingsverktyget är nytt. Källa: Energimyndigheten.

Företagen spelar en stor roll för energiomställningen, och det finns fortfarande mycket kvar att göra bland små och medelstora företag. Under året har rådgivarna genomfört 2 500 aktiviteter riktade mot målgruppen. Branscherna är alltifrån fastighetsbolag, hotell och restauranger till industriföretag och jordbruk. Cirka 20 procent av rådgivningarna har behandlat hur företag kan arbeta mer systematiskt och bygga upp ett långsiktigt energiarbete.

Elektrifiering är en annan viktig prioritet för Sverige. Över 8 000 rådgivningar under året har tagit upp frågor om solceller, elbilsladdning, energilagring, effektbalansering och liknande.

Över 700 mediaaktiviteter har genomförts och omfattar såväl tv-framträdanden, tidningsartiklar som inlägg på sociala medier. Den uppskattade mottagarpotentialen för dessa energitips är över två miljoner personer.

5.3.5 Resurseffektiv bebyggelse

Energimyndighetens insatser inom resurseffektiv bebyggelse syftar till att främja effektivare energi- och resursutnyttjande, förnybara energisystem samt flexibilitet och robusthet i byggnader. Skärpta krav från EU och omställningen av energisystemet driver en förändring av bebyggelsens roll. Från att huvudsakligen vara en slutanvändare av energi till att även agera nod för bland annat fordonsladdning, energilagring, förnybar elproduktion och flexibilitets-tjänster. Energimyndighetens insatser inom Forskning, innovation och kommersialisering, vilka beskrivs i avsnitt 6.3.4, kompletteras med främjandeinsatser med grund i villkoren för anslagspost UO21 1:2:1 Insatser för energieffektivisering.

Potentialer för resurseffektiv användning av energi och material

Energimyndighetens nätverk inom bebyggelse och dess behovsägare har under året haft ett tydligare fokus på bebyggelsens roll för ett robust och hållbart energisystem. Exempel på några av de insatser som genomförts är en studie om förutsättningar för att etablera och driva energigemenskaper. Studien resulterade i förslag till främjande utvecklingsinsatser som också utgjorde ett underlag för rapporteringen av uppdrag att utreda förutsättningarna för energigemenskaper och eventuellt behov av främjandeinsatser KN2024/00357. I förstudien bättre digital tillgänglighet för prismodeller har möjligheten att styra och optimera värmeanvändningen av byggnader i realtid utretts.

Byggnader kan bidra till att minska problematik med effekt- och kapacitetsbrist i elnäten. Med denna utgångspunkt genomfördes en förstudie som innehåller en marknadsöversikt över systemlösningar för effektstyrning och lastbalansering av el, värme och kyla samt integration av energilagring och småskalig elproduktion. Studien innehåller också en analys av möjligheter och förutsättningar för en kommande innovationstävling.

För att få bättre kunskap om vad effektivare uppvärmningssystem och produkter innebär för energianvändningen i lokaler genomför Energimyndigheten inventeringar och mätningar över hela Sverige. Under 2024 har hundra kontor i hela Sverige inventerats och detaljerade data om energianvändningen har samlats in. Resultaten tyder på att energianvändningen har minskat kraftigt sedan Energimyndigheten genomförde liknande inventeringar för cirka 20 år sedan, men orsakerna till minskningarna behöver analyseras vidare. Resultaten från inventeringarna ger ett viktigt underlag till att följa upp effekten av styrmedel som ekodesign och energimärkning, samt till implementering av direktiven om byggnaders energiprestanda (EPBD⁷) och energieffektivitet (EED⁸).

Demonstrationsprojekt och tester

Utvecklingsmöjligheter för energieffektiv värme och ventilation i befintliga småhus utretts och visat att dessa lösningar kan bidra till att ta tillvara potentialer för minskad elanvändning och bra inomhusmiljö. Utifrån studierna bedöms förutsättningar finnas för att mobilisera leverantörer för erbjudanden om nya systemlösningar och demonstrationsprojekt som kan bana

⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1275 av den 24 april 2024 om byggnaders energiprestanda

⁸ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/1791 av den 13 september 2023 om energieffektivitet och om ändring av förordning (EU) 2023/955

vägen produktutveckling och för att påskynda konvertering av direkteluppvärmda småhus. Rapporterna visar på en potential uppåt 1,5 TWh för befintliga småhus.

Främjande av kompetens och kapacitetsuppbyggnad

Branschen står inför stora utmaningar då en stor del av det befintliga byggnadsbeståndet ska renoveras och energieffektiviseras till nollutsläppsbyggnader till år 2050. Energimyndigheten har riktat fokus på främjande insatser som långsiktigt kan bidra till minskad sårbarhet genom stärkt beställarkompetens och utvecklade leverantörstjänster. Det gäller speciellt områden såsom energieffektiv drift och energirenovering av byggnader.

Energimyndigheten har tillsammans med Besmå och Lågan etablerat en expertpool, som ett tvärfackligt samarbete, med deltagande energiexperter inom bebyggelsesektorn samt bank- och finanssektorn. Syftet med samarbetet är dialog om insatser och projekt som kan påskynda energirenovering av småhus. Genom samverkan i expertpoolen har förslag tagits fram för utveckling av metodik för verifiering av energiprestanda inför och efter renovering. Målet är en mer kostnadseffektiv och korrekt prognostisering som ger småhusägare bättre möjligheter till tryggt genomförande av åtgärder och möjligheter för grön finansiering.

Offentlig sektor ska, enligt artiklar 5, 6 och 7 i direktivet om energieffektivitet, agera föregångare och leda omställning mot ett mer energieffektivt byggnadsbestånd. Energimyndigheten startade därför en satsning kallad Offentliga aktörer energieffektiviserar inom Belok. Syftet är att adressera behov och olika former av stöd som kan hjälpa offentliga aktörer att driva på sitt energieffektiviseringsarbete.

Under året har ett första steg tagits för att utveckla utbildningen Driftlyftet. En satsning som förväntas öka förvaltares, ingenjörers och teknikers kunskap om energieffektiv drift av byggnader och dess system. Syftet är att stärka förmågan inom fastighetsägares driftorganisation och av dessa anlitate leverantörer samt öka deras möjligheter att vidmakthålla eller förbättra byggnadens energiprestanda.

Energimyndigheten har under året initierat studier för att bidra till kunskap och förståelse om hur marknadens kapacitet för energitjänster kan utvecklas och säkerställas så att god kvalitet i genomförande av energieffektiviseringsåtgärder uppnås. En viktig utgångspunkt har varit hur skarpare och retroaktiva krav i reviderade EU-direktiv kan tillmötesgå.

5.3.6 Effektiv energianvändning inom näringsliv och industri

Energimyndighetens uppdrag inom industrins energianvändning syftar till en hållbar energianvändning med en låg negativ inverkan på hälsa, miljö och klimat. Genom kartläggning och tillsyn av industrins energianvändning ges incitament för att genomföra åtgärder som minskar energianvändningen. En låg energianvändning bidrar till att minska produktionskostnader inom industrin. Utöver kostnadsbesparingar bidrar också en effektiv energianvändning till en konkurrensfördel för svensk industri genom lägre klimatavtryck för produktionen. Uppdraget inom industrins energianvändning ger även tillgång till värdefulla nätverk och möjligheter till dialoger med näringslivet om industrins gröna omställning.

Tillsyn inom Lag om energikartläggning i stora företag

Energimyndigheten bedriver tillsyn och prövar frågor enligt lagen (2014:266) om energikartläggning i stora företag. Lagen omfattar ca 1 200 företag vilka ska genomföra energikartläggning minst vart fjärde år med syfte att förbättra företagets energieffektivitet.

Energimyndigheten har gjort en riskbaserad tillsyn av 36 (18) företag för att kontrollera att energikartläggningen utförs enligt lagkrav och att energieffektiva åtgärder identifieras. Resultatet av tillsynen visar att majoriteten av företagen identifierar besparingsåtgärder och fattar beslut om att genomföra åtgärder. Personalförändringar och omorganisation inom företag är den främsta anledningen till att vissa företag inte har genomfört kartläggningar.

Under året har energikartläggningsperioden 2020–2024 utvärderats. Utvärderingen visar att lagen har en fortsatt viktig roll för att stimulera företagens energieffektiviseringsarbete. Fler företag upplever i jämförelse med utvärderingen 2020 en ökad nytta av sin energikartläggning. Det kan till exempel handla om att energikartläggningar över tid har fått en ökad prioritet i organisationen.

Utvärderingen visar även att företagen under energikartläggningsperioden 2020–2024 identifierar nya åtgärder i ungefär samma omfattning som föregående period samt att tre av fyra företag genomför åtgärder som identifieras i kartläggningarna. Utifrån inrapporteringen till Energimyndigheten är företagets energieffektivisering av genomförda åtgärder drygt 2 TWh/år. Det finns dock en identifierad besparingspotential vid inrapporteringen om 6 TWh. Ökad lönsamhet i åtgärder är den största faktorn företagen uppger för genomförande av fler åtgärder.

Prövningar om vissa kostnads-nyttoanalyser på energiområdet

Lag (2014:268) om vissa kostnads-nyttoanalyser på energiområdet syftar till att främja effektiv energiförsörjning. Lagen innehåller bestämmelser om att kostnads-nyttoanalyser ska utföras för att utreda potentialen för användning av högeffektiv kraftvärme, fjärrvärme eller fjärrkyla och spillvärme från industrin.

När ett fjärrvärme- eller ett industriföretag ska planera en ny anläggning eller genomföra en omfattande uppgradering av en anläggning ska företaget göra en kostnads-nyttoanalys för att se över möjligheten att använda spillvärme. Lagkravet gäller under förutsättning att aktörerna befinner sig inom vissa avstånd, kan tillhandahålla vissa leveranser med tillräcklig temperatur och att anläggningens tillförda effekt uppgår till mer än 20 megawatt (MW), så kallade tröskelvärden.

Under 2024 har Energimyndigheten tagit beslut om att godkänna tre kostnads-nyttoanalyser som inkommit. Två av anläggningarna planerar att leverera spillvärme till omgivande samhälle. Den sammanlagda teoretiska potentialen ligger i spannet 344–360 GWh värme per år.

5.3.7 Resurseffektiva produkter

Energimyndigheten har enligt instruktionen i uppdrag att vidta åtgärder för att förstärka, utveckla och följa upp insatserna inom ramen för energimärkningsförordningen⁹ och ekodesigndirektivet¹⁰. Energimyndigheten har också i uppdrag att beakta konsumentaspekter vid myndighetens testverksamhet för energirelaterade produkter samt ansvara för vägledning och information. Arbetet med utveckling av lagkrav på EU-nivå beskrivs i avsnitt 7.2.3.

⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1369 av den 4 juli 2017 om fastställande av en ram för energimärkning och om upphävande av direktiv 2010/30/EU

¹⁰ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energirelaterade produkter

Kommunikation och aktörssamverkan

Energimyndigheten har under 2024 spridit information om gällande och kommande lagkrav för ekodesign, energimärkning och däckmärkning samt produkt databasen EPREL genom många kanaler, exempelvis energimyndigheten.se, nyhetsbrev och konferenser. Produktsidorna på energimyndigheten.se är en viktig kanal för aktörer som berörs av kraven. Under året har Energimyndigheten uppdaterat och kvalitetssäkrat innehållet på produktsidorna för att det ska vara relevant, tydligt och aktuellt.

Energimyndighetens kunskap om ekodesign, energimärkning och däckmärkning är uppskattad och efterfrågad. Energimyndigheten har tillsammans med Tillväxtverket och Naturvårdsverket arrangerat ett heldagsseminarium för att informera om förordning om ekodesign för hållbara produkter. Seminariet hade över 500 anmälda åhörare, bestående av företag, branschorganisationer, kommuner och regioner, andra myndigheter, aktörer inom återvinning och cirkulära resursflöden med mera. Seminariet var särskilt riktat mot små och medelstora företag för att möta efterfrågan på information om ekodesign i ljuset av förordning om ekodesign för hållbara produkter som trädde i kraft under 2024.

Under året har vi också presenterat vid möten hos branschorganisationer för pannor, värmepumpar, däck, fläktar och ventilation och bjudits in till Upphandlingsmyndigheten för att berätta om ekodesignkravens utformning och processen kring kraven. Energimyndigheten har också arrangerat intressentmöten om ugnar, hållare, köksfläktar, torktumlare samt datorer och transformatorer.

Att berörda aktörer har god kännedom om lagkraven på produkter är en förutsättning för hög grad av efterlevnad och att lagkravens stora potential infrias. De synpunkter som branschaktörer och andra intressenter lämnar till Energimyndigheten är viktiga för att vi ska kunna bidra till utformningen av ändamålsenliga och träffsäkra krav. Vissa av de specifika samarbetena har varit avgörande för att Energimyndigheten kunnat vara framgångsrika i arbetet med att driva på utvecklingen av nya krav.

Energimyndighetens Testlab

Energimyndighetens Testlab bidrar med teknisk kompetens såväl på nationell som internationell nivå och utför provningar av produkter för att främja harmonisering av standarder och produktkrav. Arbetet är viktigt för att främja utveckling, spridning och användning av energi- och resurseffektiva produkter inom ramen för ekodesign och energimärkning samt med information till konsumenter och företag.

Testlab arbetar kontinuerligt med ständiga förbättringar och effektivisering av verksamheten. Styrning och kontroll av laboratoriets lokaler och utrustning är avgörande för att uppnå hög kvalitet och leverera pålitliga resultat. Testlab är ackrediterade enligt SS-EN ISO/IEC 17025:2018 Allmänna kompetenskrav för provnings- och kalibreringsmetoder, vilket innebär att verksamheten granskas regelbundet av Swedac. Swedacs granskning under 2024 resulterade i endast tre mindre avvikelser och fortsatt rekommenderad ackreditering.

Standardiseringsarbete av produkter

Testlab bidrar till utvecklingen av tillförlitliga provningsmetoder genom egna provningar och arbetet i standardiseringsgrupper på nationell nivå och på EU-nivå och bidrar därigenom till att utveckla och förstärka europeiska regler för ekodesign och energimärkning.

Under året har en testmiljö byggts upp, där hushållsapparater styrs och övervakas via smarta hubbar för att optimera driften och svara på externa signaler som höjda elpriser vid ansträngt

elnät. Testlab har genomfört mätningar för att kartlägga aspekter på uppkopplingen som underlag till standardisering och policy. För att kunna testa och analysera olika scenarier har en prototyp för en digital tvilling utvecklats. Arbetet sker i samarbete med andra länder inom plattformen IEA 4E EDNA (Efficient Demand Flexible Networked Appliances); se avsnitt 7.2.4.

Effektiva och hållbara vattenarmaturer där grundläggande funktioner och nyttor svarar mot användarens behov har potential att spara såväl vatten som energi. Under året har Testlab bidragit med underlag för utvecklingen av en ny standard för provning av vattenarmaturer. Nya provningsresultat har presenterats vid fem möten med den europeiska standardiseringsgruppen inom CEN.

Under året har utvärderingar och utveckling av metoder för att uppskatta ljuskällors livslängd fortsatt. En långtidsprovning av LED-lampor (6 000 timmar) som en del i utvärderingen av ett snabbare livslängdstest har avslutats. Arbetet sker i samarbete med andra länder inom IEA 4E SSLC (Smart Sustainability in Lighting and Controls) och har bidragit med underlag till att stödja det snabbare livslängdstest som ingår i ekodesignförordningen för belysning.

Marknaden för batterier är under utveckling och allt fler bostäder kombinerar solceller med stationära batterier. En provning pågår med syfte att informera och vägleda konsumenter om hur dimensionering och styrning påverkar effektiviteten vid val av system samt att bidra till utvecklingen av EU-gemensamma provningsmetoder för dessa typer av system.

Tester med syfte att sprida information och kunskap

Testlab har genomfört tester på vattenkranar för kök och badrum samt nätdrivna kranar med sensor. Syftet med testet var att visa att hushåll kan spara vatten och energi och därmed minska sina kostnader genom att välja rätt kranar. Information om resultaten har publicerats på energimyndigheten.se samt spridits i sociala kanaler.

Information och resultat från provning av reservelverk har publicerats på energimyndigheten.se samt spridits i sociala kanaler. Jämfört med test utfört 2015 klarar reservelverken idag att köras under längre tid och fler har inbyggd teknik som ger bättre elkvalitet och därmed kan driva känslig utrustning som mobiltelefoner och belysning. Provningsresultat som tydligt kopplar till energiberedskap vägleder konsumenter och företag att göra medvetna val för en säker drift och hög effektivitet.

Testlab har avslutat en provning av LED-lysrör. Syftet var att undersöka prestanda och potentiell kravuppfyllnad för ersättare till traditionella lysrör. Resultaten kan användas som underlag till kommande marknadskontrollinsatser och som information till företag och konsumenter. Provningsresultat gjordes i samarbete med Elsäkerhetsverket med syftet att tillsammans öka nyttan av arbetet i frågor som rör produkter som omfattas av båda myndigheternas tillsyn, i detta fall elsäkerhet, EMC och energieffektivitet.

Visningar av Testlab

Visningar av laboratoriet genomförs i utbildningssyfte och för att informera besökare om verksamhetens bidrag till arbetet inom energiområdet. Under 2024 har 17 visningar genomförts för totalt 195 personer. Besökarna har varit ministrar, näringslivsrepresentanter, anställda vid andra myndigheter, gymnasieelever med flera. Antalet visningar och besökande är ungefär desamma som när laboratoriet låg i Stockholm. 2020–2022 var möjligheten till visningar och besök begränsade på grund av rådande Corona-pandemi samt flytten av Testlab från Stockholm till huvudkontoret i Eskilstuna.

5.3.8 Marknadskontroll av ekodesign, energimärkning och märkning av däck

Energimyndigheten är i instruktionen utpekad att vara marknadskontrollmyndighet och utöva marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning¹¹. Energimyndigheten ansvarar för att kontrollera att produkter överensstämmer med kraven i EU:s energimärkningsförordning, EU:s däckmärkningsförordning¹² och EU:s direktiv om effektivitetskrav för nya värmepannor som eldas med flytande eller gasformigt bränsle¹³. Energimyndigheten är också utpekad marknadskontrollmyndighet för ekodesigndirektivet i förordning (2016/187) om ekodesign.

Vi arbetar för träffsäker och effektiv marknadskontroll

Energimyndigheten har i uppdrag att genomföra den nationella strategin för marknadskontroll. Det sker genom samarbete i Marknadskontrollrådet och dess underliggande arbetsgrupper samt genom Energimyndighetens ordinarie marknadskontrollarbete. Under 2024 fokuserade Energimyndigheten bland annat på marknadskontroll i samarbete med andra medlemsstater, ny teknik, att utveckla en effektivare process för kontroll av e-handel samt förbättrad användning av teknik i marknadskontrollen.

Målet för Energimyndighetens marknadskontroll är att den ska vara trovärdig, effektiv och rättssäker. En väl fungerande marknadskontroll är central för att säkerställa att de stora energibesparingar som lagkraven beräknas ge upphov till faktiskt realiserar och bidrar till rättvisa konkurrensvillkor på EU:s inre marknad. Kontrollerna sker genom ett riskbaserat urval av produkter och aktörer på den svenska marknaden.

Under 2024 kontrollerades bland annat kaminer och fastbränslepannor. Energimyndighetens löpande arbete med att hantera reaktiva anmälningar fortgick. Energimyndigheten övertog ett komplicerat provningsärende från en annan medlemsstat och skickade själva vidare ett ärende för fortsatt hantering, vilket visar att systemen för samarbete fungerar och ger förutsättningar för lika villkor på hela EU:s marknad. Under året identifierades och hanterades produkter och websidor som inte uppfyller gällande lagkrav, exempelvis med bristfällig information, felaktig energimärkning eller högre energianvändning än vad som är tillåtet enligt EU:s ekodesign- och energimärkningskrav. Under året har vi även arbetat kontinuerligt med att förbättra processer och arbetsmetoder för att uppnå en så effektiv handläggning som möjligt.

Europeiskt samarbete förbättrar regelefterlevnaden

Under 2024 startades EU:s marknadskontrollprojekt JACOP2024 och EEPLIANT4. Inom projekten har Energimyndigheten bland annat gjort marknadsanalyser och urvalsarbete, men själva kontrollerna kommer att ske under 2025. Energimyndigheten har drivit på för att marknadskontroll av krav rörande reservdelar ska ingå i EEPLIANT4. Under 2024 genomfördes även en marknadskontrollprovning av en större luftvattenvärmepump inom The Energy Testing Pool 2020 som finansieras av EU-kommissionen.

¹¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011

¹² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/740 av den 25 maj 2020 om märkning av däck med avseende på drivmedelseffektivitet och andra parametrar, om ändring av förordning (EU) 2017/1369 samt om upphävande av förordning (EG) nr 1222/2009

¹³ Rådets direktiv 92/42/EEG av den 21 maj 1992 om effektivitetskrav för nya värmepannor som eldas med flytande eller gasformigt bränsle

Under året slutrapporterades EEPLIANT3, som pågått sedan 2019. Inom EEPLIANT3 har Energimyndigheten genomfört kontroller genom provningar, dokumentkontroller och kontroller av webbsidor. Kontrollerna ledde till att totalt 82 ärenden startades mot ekonomiska aktörer som tillverkat, importerat eller sålt produkter med brister på den svenska marknaden. I slutet av 2024 pågick fortfarande nio ärenden. I övriga ärenden har rättelse skett, bland annat genom att korrigera bristfällig energimärkning på webben eller komplettera bristfällig/saknad dokumentation. Två provningsärenden ledde till att produkterna togs bort från den svenska marknaden på grund av tekniska brister. Resultaten från EEPLIANT3 visar på omfattande brister och ett stort behov av fortsatt marknadskontroll.

Deltagande i europeiska marknadskontrollprojekt innebär finansiering via EU-medel och möjliggör utökad ambitionsnivå. Samtidigt kan vi genom EU-samarbete dela kompetens, erfarenheter och arbetsmetoder med andra marknadskontrollmyndigheter inom ekodesign- och energimärkningsområdet samt samarbeta vid urval av produkter för kontroll och enkla ta del av varandras resultat.

Energimyndigheten har under året fortsatt det bilaterala samarbetet med den irländska marknadskontrollmyndigheten SEAI i syfte att utforska hur automatiserad informationsinsamling om produkter på webben, så kallad crawling, kan användas i vår marknadskontroll. Vi har även delat erfarenhet och verktyg för att effektivisera marknadskontrollhandläggningen.

Under 2024 fortsatte samarbetet inom det nordiska projektet Nordsyn som lyder under Nordiska ministerrådet. Nordsyns huvudsakliga funktion är att främja och stärka de nordiska myndigheternas arbete med ekodesign- och energimärkning. I år har gruppen träffats sex gånger. Under året startades bland annat ett gemensamt marknadskontrollprojekt för provning av luftvattenvärmepumpar som fortsätter under 2025.

5.4 Energiberedskap

Enligt instruktionen är Energimyndighet beredskapsmyndighet och sektorsansvarig myndighet enligt förordningen (2022:524) om statliga myndigheters beredskap. Arbetet med en trygg energiförsörjning handlar både om att bygga upp robusta och resilienta energisystem och att skapa förmåga att kunna förutse och förebygga de risker, sårbarheter och störningar som kan drabba samhället och dess enskilda energianvändare, men också att skapa förmåga att lindra de konsekvenser som kan uppstå vid en störning eller ett avbrott i energitillförseln.

Energimyndigheten har en samordnande funktion genom sin roll som sektorsansvarig myndighet. Vi är också en kunskapsmyndighet som bistår externa aktörer med information och kunskap om energisystemen i Sverige och en beredskapsmyndighet med ansvar för försörjningstryggheten av drivmedel, värme/kyla samt gas. Energiberedskapsområdet finansieras av anslag UO21 1:10 Energiberedskap samt förvaltningsanslaget. Området ökar kraftigt i enlighet med förstärkta medel inom samordning civilt försvar och sektorsansvar, tillsyn försörjningstrygghet och trygg energiförsörjning.

5.4.1 Analys och bedömning av måluppfyllnad

Arbetet med att utveckla och stärka flexibiliteten och robustheten i energisystemet har under året fortgått, såväl inom Energimyndigheten, som inom ramen för sektorsarbetet, och i energisektorn som helhet. Vi har genom såväl etablerad och nystartad linjeverksamhet, som genom enskilda satsningar som Robust kommun, under året verkat för att få med olika delar av samhället i beredskapsarbetet. Samverkan har skett på samtliga nivåer av beredskapssystemet,

från interna myndighetsnätverk, till medverkan på internationella konferenser. Energimyndighetens arbete sker inte bara på olika nivåer sett ur ett samhällsperspektiv, utan också på olika nivåer i ett tidsmässigt avseende. Energimyndigheten, och sektorn, planerar för en stärkt förmåga både på kort och lång sikt, och delmål sätts upp efter en tidslinje.

Avdelningen Energiberedskap har under året vuxit, och enheterna har alltmer funnit sina roller. Förmåge- och beredskapsskapande funktioner växer fortfarande organisatoriskt, och har kommit en bit på vägen till tillfredställande måluppfyllnad. Myndigheten bedömer att man på ett tillfredställande sätt levererat de uppdrag som man tilldelats, och med en korrekt kvalitet sett till de förutsättningar omvärldsläge och uppdragsramar gett.

Vår samlade bedömning är att årets måluppfyllelse för området är tillfredställande eller nära tillfredställande sett till verksamhetens samlade insats. Med beaktande av det osäkra omvärldsläge som råder, behöver dock arbetet med att stärka förmåga, flexibilitet och robusthet i energisystemet skalas upp ytterligare, och nå längre. En kritisk del i att även framgent kunna nå satta mål och få än större måluppfyllnad, är liksom tidigare år att kunna rekrytera rätt personal, och att verksamheten har en stabil anslagsgrund att stå på.

5.4.2 Sektorsansvarig myndighet

Energimyndigheten är sektorsansvarig myndighet för beredskapssektorn Energiförsörjning, enligt förordningen (2022:524) om statliga myndigheters beredskap. Som sektorsansvarig myndighet ska Energimyndigheten, inom beredskapssektorn, leda arbetet med att samordna åtgärder inför och vid fredstida krissituationer och höjd beredskap. Vi ska också driva på arbetet inom beredskapssektorn, stödja beredskapsmyndigheterna samt verka för att uppgifter och roller inom beredskapssektorn tydliggörs.

Som sektorsansvarig myndighet är Energimyndigheten skyldig att hålla regeringen informerad. Likaså ska myndigheten, som sektorsansvarig myndighet, lämna Försvarmakten underlag för att kunna fullgöra informationsskyldigheten till regeringen.

Begreppet förmåga är centralt inom arbetet med civilt försvar och sektorsansvar och används i arbetets olika delar. Förmågeplaneringen är framåtblickande medan förmågebedömningen visar hur arbetet går. Förmågeutvecklingen sker exempelvis genom att samordning och samverkan kring åtgärder som identifierats i förmågeplaneringen genomförs.

Bedömning av förmågan i det civila försvaret

Energimyndigheten har under året redovisat sitt arbete med civilt försvar till ansvarigt departement och till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). I redovisningen ingår en bedömning avseende Energimyndighetens förmågeutveckling i förhållande till delmålen för det civila försvaret. En stor del av arbetet som bedrivits inom energisektorn avseende civilt försvar under året får anses vara av förutsättningsskapande karaktär. Men bedömningen är att en viss förmågeutveckling har skett, särskilt avseende vår egen organisation. Mycket av arbetet med civilt försvar drivs inom ramen för de olika energislagen och redovisas i avsnitt 5.4.3.

Förmågeplanering

Förmågeplanering handlar om att skapa förmåga på kort till medellång sikt genom 10-åriga planer. De 10-åriga planerna syftar bland annat till att effektivisera arbetet med beredskapsåtgärder och att identifiera samordningsbehov. Under året har sektorns första gemensamma 10-åriga förmågeplan utarbetats.

Energimyndigheten representerar beredskapssektorn i den aktörsgemensamma processen för förmågeplanering som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har tagit fram och som beskrivs i vägledning för civil beredskap. Energimyndigheten leder även samordningen av förmågeplaneringen inom beredskapssektorn genom arbetsgruppen Förmågeplanering.

Förmågeutveckling kopplat till sektorsansvar

Under 2024 har beredskapssektorn Energiförsörjning beslutat och arbetat utifrån ett gemensamt framtaget inriktningsdokument för sektorn. Energimyndigheten har lett arbetet i tre sektors-gemensamma arbetsgrupper; Förmågeplanering, Säkerhetsskydd och Lägesbildsrapportering. Arbetet har bidragit till både utveckling inom det faktiska sakområdet och till en ökad förståelse för varandras olika rutiner och uppdrag.

Utöver arbetet i de beslutade arbetsgrupperna har Energimyndigheten under året också drivit sektorssamverkan rörande Nato-frågor och frågor som rör klimatanpassning liksom övning och utbildning. Arbetet har lett till att sektorn beslutat att utöka antalet dedikerade samarbets-områden till sju: Förmågeplanering, Lägesbild, Övning, Privat-offentlig samverkan, Klimat-anpassning, Perspektivstudie samt Försörjningsanalys.

Samverkan med civilområdesansvariga länsstyrelser har fortsatt att utvecklas positivt. Under våren genomfördes en gemensam konferens som ökade deltagarnas kunskaper för de olika energislagen samt gav en ökad förståelse för varandras roller i beredskapssystemet. Ytterligare en konferens genomfördes under hösten, där fokus var samverkan och samplanering.

Privat/offentlig samverkan

Som sektorsansvarig myndighet ansvarar Energimyndigheten för samverkan med näringslivet. Under året har vi haft dialoger och informationsutbyten med flera branschorganisationer och företag, bland annat genom samverkans- och högnivåmöten.

Vi har utvecklat en modell för näringslivssamverkan inom förmågeplanering och beredskap. Arbetet har genomförts tillsammans med centrala aktörer samt genom att bättre samordna beredskapsfrågor med befintliga samverkansforum.

Arbetet syftar också till att stärka samordningen och erfarenhetsutbytet avseende samverkan med näringslivet mellan beredskapsmyndigheterna i sektorn, liksom med andra relevanta aktörer som Försvarsmakten och civilområdena. Det bidrar till ökad tydlighet kring vad vår näringslivssamverkan genererar i ökad förmåga.

Uppdrag att stödja och genomföra stresstester

Energimyndigheten har under året avrapporterat regeringsuppdraget att uppmuntra och stödja stresstester inom energisektorn. Stresstesterna genomfördes i form av en skrivbordsövning. Den låga svarsfrekvensen från aktörerna begränsar möjligheterna att analysera resultaten och den totala förmågan inom sektorn. Den låga svarsfrekvensen kan betraktas som ett resultat i sig, vilket indikerar att det i allmänhet råder behov av mognad inom branschen när det gäller den här typen av frågeställningar. Vi bedömer att det finns goda förutsättningar att genomföra stresstester i framtiden och en stor vilja inom branschen att öva i en större utsträckning. Energimyndigheten har därför vidareutvecklat underlaget till stresstesterna, till fristående övningsunderlag för sektorns näringslivsaktörer.

Stödet till det militära försvaret

Stödet till det militära försvaret och samarbetet med Försvarmakten har sedan Nato-medlemskapet i mars mer och mer integrerats i Energimyndighetens Natoarbete, då det inte längre går att skilja mellan stödet till det nationella militära försvaret och stödet till Natos militära styrkor (s.k. världlandsstöd). Under 2024 har Energimyndigheten redovisat energisektorns förmåga att stödja det militära försvaret till Försvarmakten och Regeringskansliet.

5.4.3 Trygg energiförsörjning

Verksamhetsområdet trygg energiförsörjning syftar till att trygga tillförseln av energi till samhället och dess aktörer – offentliga, privata samt enskilda medborgare. Dagens samhälle är starkt beroende av en stabil energiförsörjning, där avbrott i leveransen av el, drivmedel, gas och värme/kyla riskerar att få allvarliga konsekvenser såväl för individer, som för samhället i stort och dess centrala funktioner. Energimyndighetens roll i arbetet är att skapa och förbättra förutsättningarna för samhällets förmåga att såväl förhindra störningar och avbrott, som att hantera effekterna av dessa.

Energimyndigheten har stöttat arbetet i utredningen om det civila försvarets personalförsörjning, Fö 2023:03, genom att skicka ut frågor till och sammanställa svaren från Beredskapssektorn energiförsörjning. Dessa frågor har besvarats av både sektorsmyndigheter och av branschaktörer inom energisektorn.

Trygg elförsörjning

Energimyndigheten är behörig myndighet enligt förordningen (EU) 2019/941 om riskberedskap inom elsektorn. Vi arbetar löpande med att implementera förordningen och har bland annat under året gemensamt med Svenska kraftnät analyserat elkrisscenarier som kan inträffa i Sverige och få spridningseffekter till våra grannländer. Rapporteringen är en del i arbetet med målet om att medlemsländerna ska förbereda sig inför och hantera elkriser i en anda av solidaritet. Vi har också i enlighet med förordningens krav sammanställt en bedömning av risker när det gäller ägande av kritisk infrastruktur som är relevant för en trygg elförsörjning och om åtgärder Sverige vidtagit för att förebygga eller mildra dessa risker.

Energimyndigheten har under året samverkat löpande med övriga behöriga myndigheter i Norden för att utreda gemensamma utmaningar. Energimyndigheten är medlem i Electricity Coordination Group (ECG) vid EU-kommissionen, samt i det Nordiska beredskapsforumet (NordBER), och bedriver i dessa forum samverkan internationellt för att analysera och hantera risker i elförsörjningen.

Under året har Energimyndigheten stöttat aktörer i arbetet med att initiera planeringsomgång 4 av Styrel, och då främst kommuner och länsstyrelser. Stödet består framför allt av att bistå med resonemang kring prioritering av samhällsviktiga verksamheter samt stöd i att administrativt hantera planeringsdokumenten. Utbildning för flertal statliga myndigheter har genomförts. Planering och genomförande av utbildningen skedde i samverkan med Svenska kraftnät, MSB och representanter från länsstyrelserna. Vi har erbjudit anpassat stöd i form av workshops, sektorsspecifika utbildningar och instruktionsfilmer till de aktörer som bedriver planeringsarbetet.

I syfte att dela erfarenheter och stötta länsstyrelserna inom deras ansvarsområde samt att utveckla styrelsearbetet har vi producerat nyhetsbrev och genomfört fyra erfarenhetsforum med länsstyrelserna. Vår sammantagna bedömning är att årets arbete med styrel har bidragit till kompetenshöjning och stärkt förmåga bland samhällsviktiga aktörer att hantera en situation med eleffektbrist. För att utveckla processen utifrån den säkerhetspolitiska utvecklingen och informationssäkerhetsaspekter har en översyn påbörjats.

Trygg olje- och drivmedelsförsörjning

För att kunna säkra tillgången till olja och drivmedel till samhällsviktig verksamhet under kris eller höjd beredskap har Energimyndigheten under året påbörjat ett arbete med att kartlägga behovet av drivmedel för samhällsviktig verksamhet nationellt. Det inkluderar både offentlig verksamhet och näringsliv. Energimyndigheten har samarbetat med länsstyrelserna för att kartlägga regioners och kommuners behov och med de sektorsansvariga myndigheterna för att täcka behovet inom näringslivet och för myndigheterna inom respektive sektor. Detta är ett första steg för att sedan kunna lägga fram bättre förslag på prioriterade användare och samhällsviktiga verksamheter.

Energimyndigheten har slutit ett avtal med den frivilliga försvarsorganisationen Bilkåren om att de ska utbilda 100 tankfordonsförare till 2027, ca 30 förare om året. Avtalet gäller mellan 2024–2027. Förarna ska kunna aktiveras av Energimyndigheten vid en fredstida kris eller vid höjd beredskap.

Ytterligare en åtgärd för att säkra tillgången till olja och drivmedel vid ett elavbrott har varit att utreda behovet av reservkraft på regionala drivmedelsdepåer. Energimyndigheten har beställt en förstudie och fört dialog med de bolag som äger depåerna om lämpligt tekniskt vägval för förbättrad reservkraft. Idag finns samsyn om tekniskt vägval, och bättre kunskap om hur reservkraftsförmågan ska utvecklas på de regionala drivmedelsdepåerna.

Energimyndigheten deltar i flera internationella samarbeten kopplat till försörjningstrygghetsfrågor inom olja och drivmedel. Genom EU:s oljegrupp Oil Coordination Group (OCG) deltar Energimyndigheten i möten flera gånger per år där syftet främst är lägesbildsrapportering samt kompetensutveckling inom oljemarknad och försörjningstrygghet. Energimyndigheten deltar även i International Energy Agencys oljegrupper Standing Group on Emergency Questions (SEQ) samt Standing Group on Oil Markets (SOM). Under året har IEA gjort en revision av Sveriges energisystem utifrån försörjningstrygghet. I november publiceras revideringen och under SEQ mötet den 21 november kommer IEA gå igenom revisionen och Sverige kommer få möjlighet att bemöta den.

Utöver detta har Energimyndigheten fortsatt stödja Försvarmakten i olje- och drivmedelsfrågor där fokus mer och mer har skiftat mot att anpassa sig till det nya medlemskapet inom Nato.

Trygg värme- och kylförsörjning

Under 2024 har Energimyndigheten fortsatt arbetet med värmeberedskap inom områden som formulerades i Förslag till en fjärrvärme- och kraftvärmestrategi, främst bränsleberedskap och reparationsberedskap. En viktig del av arbetet har varit att, i dialog med kraft- och fjärrvärmebranschen, sprida slutsatserna från rapporten och få återkoppling.

Energimyndighetens samverkan med branschaktörer inom värme- och kylförsörjningen och andra myndigheter med verksamhet inom området har fortsatt att utvecklas under året. Detta har främst skett inom ramen för vårt löpande arbete med redovisningar av lägesbilder kring energiläget efter Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina.

Trygg energigasförsörjning

Energimyndigheten är enligt förordning (2012:275) om trygg naturgasförsörjning behörig myndighet för området energigas. Utifrån uppdraget som behörig myndighet har två separata förstudier genomförts under året vilka kartlagt förutsättningar till ökad inmatning av metan på det västsvenska naturgasnätet, respektive vilka aktörer som verkar på den svenska marknaden för flytande naturgas (LNG). Syftet har varit att genom ökad kunskap bredda föreskrifterna (STEMFS 2016:1) till att inkludera användare av naturgas utanför det västsvenska naturgassystemet, samt att samla fakta till regeringsuppdraget om översyn av försörjningstryggheten på gasmarknaderna. Uppdraget har hittills resulterat i nya samverkansytor med näringsliv och myndigheter. Det har bland annat stärkt Energimyndighetens kunskap om vilka möjligheter och hinder som aktörer behöver hantera för att säkerställa trygga försörjningskedjor och fortsatt förbli konkurrenskraftiga inom ramen för den gröna omställningen.

Energimyndigheten är behörig myndighet enligt förordning (EU) 2017/1938 och arbetar löpande med implementering och uppfyllande av krav enligt den samt deltar i EU:s gasgruppsamordning inom försörjningstrygghet gas (Gas Coordination Group). Under 2024 har nya lagerfyllnadskrav utarbetats och beslutats för 2025. Den nationella krisplanen för Sveriges naturgasförsörjning har reviderats och en uppdatering av krisplanen har påbörjats. Vidare har Energimyndigheten fortsatt hanterat krisnivå tidig varning som pågått på västsvenska naturgasnätet sedan sommaren 2022 och Sverige gick ur krisnivå tidig varning i juni 2024. Energimyndigheten har fortsatt sin samverkan med branschaktörer och andra medlemsländer i EU och har även bidragit med kunskap inom gasområdet för IEA:s revision av Sveriges energisystem utifrån försörjningstrygghet.

Robust kommun

Pilotprojektet Robust kommun har genomförts och finansierats med 25 miljoner genom anslag UO21 1:10 Energiberedskap. Pilotprojektet riktade sig mot kommuner med ett utvecklat beredskapsarbete. Syftet var att kommunerna skulle genomföra robusthetshöjande åtgärder och att erfarenheter från pilotprojektet ska skapa förutsättningar för kommande investeringsstödsprogram. I uppdraget ingick även att föreslå eventuellt nödvändiga författningsändringar. Det redovisades till Regeringskansliet i mars 2024. Totalt har 10 kommuner ingått i pilotprojektet. De har alla erhållit stöd för att finansiera fysiska åtgärder i syfte att trygga energiförsörjningen i kommunal samhällsviktig verksamhet. De flesta av åtgärderna har handlat om reservkraftslösningar. Länsstyrelserna var delaktiga i nomineringen av pilotkommunerna. Energimyndigheten har även arbetat fram en plan för kunskapsstöd i syfte att identifiera viktiga områden och insatser för att höja kunskapen och förmågan relaterat till kommunernas arbete med energiberedskap.

5.4.4 Tillsyn försörjningstrygghet

Energimyndighetens arbete med tillsyn inom området försörjningstrygghet handlar framför allt om att bedriva tillsyn av aktörer och verksamhetsutövare inom energisektorn som bedriver säkerhetskänslig eller samhällsviktig verksamhet. Genom vägledning och tillsyn höjs aktörernas generella förmåga och kunskap.

Informationssäkerhet energi

Energimyndigheten är ansvarig för tillsyn inom energisektorn enligt lag (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster med tillhörande förordning och föreskrifter (NIS-regleringen).

NIS-regleringen; NIS, CER och NIS2-direktivet

Inom NIS-tillsyn (nätverk och informationssystem) har Energimyndigheten under 2024 slutfört två tillsynsomgångar för åren 2023 och 2024 över samhällsviktiga leverantörer inom de olika energislagen. Efterlevnaden av grundläggande bestämmelser ur Energimyndigheten egna föreskrifter (STEMFS 2021:2) kontrollerades.

Den planerade tillsynen för år 2023 avslutades under år 2024 och resulterade i tre beslut om sanktionsavgift, ett beslut om avslut utan åtgärd samt ett beslut om avskrivning. Den planerade tillsynen för år 2024 avslutades även den och resulterade i två beslut utan åtgärd och ett ärende som fortfarande är pågående. Ytterligare ett beslut om sanktion har tagits i samband med en ad-hoc tillsyn.

Med anledning av att det saknas ett adekvat ärendehanteringssystem har tillsynen av samhällsviktiga aktörer dragits ner. Personell resursbrist har under året lett till en tillfällig omprioritering av arbetsuppgifter. Bland annat har processarbetet såsom utveckling av e-tjänster, vägledning om NIS-regleringen samt bevakning av kommande lagstiftning på området (NIS2, CER och NCCS) prioriterats upp.

Energimyndighetens NIS-tillsyn bidrar till en robustare energiförsörjning genom att kontrollera det systematiska informationssäkerhetsarbetet hos anmälda samhällsviktiga leverantörer. Tillsynen bidrar även till att medvetenheten om NIS-regleringen ökar i stort inom energisektorn.

Nätkoder för cybersäkerhet i gränsöverskridande elflöden (NCCS)

Energimyndigheten är sedan den 1 augusti 2024 behörig myndighet för NCCS. NCCS är en delegerad förordning framtagen av Europeiska Kommissionen och som sedan juni 2024 gäller som förordning inom EU. Ett projekt har påbörjats under slutet av 2024 i syfte att utreda hur vi ska implementera det nya uppdraget.

Säkerhetsskydd

Energimyndigheten är tillsynsmyndighet över säkerhetsskyddet inom fjärrvärme, naturgas och olje-drivmedelsförsörjningen i enlighet med säkerhetsskyddsförordning (2021:955). I uppdraget ingår även att utöva tillsyn över signalskyddstjänst utifrån Försvarmaktens föreskrifter om signalskyddstjänsten (FFS 2021:1).

Energimyndigheten har inom ramen för arbetet med tillsyn enligt säkerhetsskyddsförordningen under 2024 genomfört löpande tillsyn och tillsynsaktiviteter samt fortsatt att revidera och utveckla interna processer och rutiner för tillsynsuppdraget.

Genom regeringsuppdraget (Ju2024/003) har Energimyndigheten granskat och sammanställt hur arbetet med tillsyn av säkerhetsskydd fungerat under perioden 1 januari 2021–31 december 2023, identifierat problem inom tillsynsområdet samt presenterat åtgärdsförslag för en mer effektiv tillsyn. Utveckling av vägledning och arbetet med effektivare tillsyn fortsätter i samverkan med övriga tillsynsmyndigheter för Säkerhetsskydd, Säkerhetspolisen och Försvarmakten.

Gas

Energimyndigheten ska genom sitt tillsynsarbete säkerställa att aktörer på gasmarknaden följer förordning (EU) 2017/1938 om åtgärder för att säkerställa försörjningstryggheten för gas, lag (2012:273) om trygg naturgasförsörjning, samt de föreskrifter som meddelats i anslutning till den. Målet med tillsynen är att kontrollera att det finns upprättade förebyggande åtgärdsplaner och krisplaner enligt STEMFS 2016:1 konsoliderad, för de gasaktörer som omfattas av urvalet.

Gastillsynen för 2024 har resulterat i fem granskade och avslutade ärenden. Under året har ytterligare två ärenden öppnats och förväntas fortlöpa vidare under nästkommande tillsynsår.

Beredskapslagring olja och lagringsbränsle

Energimyndighetens arbete med att säkerställa försörjningstryggheten i svenska beredskapslagringen har fortsatt enligt IEP-avtalet och EU-direktivet om skyldigheten att inneha minimilagring av råolja och/eller lagringsbränslen. I rollen som behörig myndighet för tillsyn enligt lag (2012:806) om beredskapslagring av olja (LOBO) genomförs löpande tillsyn av samtliga 30 aktörer som är lagringsskyldiga eller som lagrar lagringsbränsle. Det sker i form av månatlig lagerrapportering. Energimyndigheten har utöver det hanterat 132 deklarerationer, ansökningar och anmälan om tillstånd som rör lagringsskyldigheten. Energimyndigheten har under det gångna året utfärdat sex beslut om lagringsavgift och behandlat två överklagningsärenden. Under 2024 har Energimyndigheten medverkat i både ERE samt ERR (Emergency Response Exercise samt Emergency Response Review). Genom arbete med fortlöpande och kontinuerlig tillsyn har Energimyndigheten bibehållit en robust och resilient försörjningstrygghet i svenska beredskapslagren.

5.4.5 Övergripande beredskapsarbete

RSA/RSB

Energimyndigheten har i rollen som beredskaps- och sektorsmyndighet skyldighet enligt beredskapsförordningen och Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) föreskrifter MSBFS 2024:5, att identifiera samhällsviktig verksamhet inom myndighetens ansvarsområde, kontinuerligt analysera sårbarheter och risker, samt bedriva ett systematiskt arbete för att kunna upprätthålla den egna samhällsviktiga förmågan. Analysarbetet ska minst vartannat år sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys (RSA). En sammanfattande redovisning av RSA:n ska lämnas till Regeringskansliet och MSB. Redovisningen kallas risk- och sårbarhetsbedömning, RSB.

Under året har Energimyndigheten sammanställt en risk- och sårbarhetsbedömning som lämnats till Regeringskansliet och MSB. Samtidigt har vi utvecklat metoder för det systematiska arbetet med analysen. Syftet med den nya arbetsformen är att i större utsträckning integrera riskanalysarbetet i det löpande arbetet, öka medvetenheten hos medarbetarna om risker och sårbarheter inom energiområdet, samt leda till ett mer riskbaserat arbetssätt.

Klimatanpassning

Energimyndigheten ska enligt förordning (2018:1428) om myndigheters klimatanpassningsarbete initiera, stödja och utvärdera arbetet med klimatanpassning. Som ett led i arbetet ska en klimat- och sårbarhetsanalys (KSA) tas fram, vilken ska analysera klimatförändringarnas påverkan på myndighetens ansvarsområde.

Under 2024 har vi arbetat med att tydligare skapa kopplingar mellan det generella beredskapsarbetet inom energisektorn och klimatanpassning, vilket leder till aggregerad riskkunskap och ökar resiliensförmågan.

För att färdigställa en sektorsövergripande KSA har ett projekt påbörjats under året. Klimatförändringarnas påverkan på hela energisektorsområdet har katalogiserats i en riskmatris. Genom samverkan mellan de olika sektorsmyndigheterna, och inlåning av personal från SMHI, har vi etablerat en arbetsmetod för att kunna skala upp det egna arbetet med klimatanpassning och också arbeta mer effektivt med den interna KSA:n.

Omvärldsbevakning informations- och cybersäkerhet

Energimyndigheten ska i enighet med Totalförsvaret 2021–2025 Prop. 2020/21:30 och Totalförsvaret 2025–2030 Prop. 2024/25:34 främja cybersäkerhetsarbetet bland annat genom att etablera kontaktnät med energiaktörer genom privat och offentlig samverkan. Energimyndigheten har tillsammans med MSB och NCSC deltagit i etablerandet av Energiforum där vi genom bland annat samverkan, förmågebyggande aktiviteter och samordning verkar för att stärka cybersäkerheten för energisektorn.

Cyberhotet mot energisektorn är överhängande och Energimyndigheten är en viktig aktör i främjandet av arbetet med cybersäkerhet. Vi arbetar löpande med omvärldsbevakning inom cyber- och informationssäkerhet för att kunna ha en aktuell och uppdaterad bild över cyberhändelser och trender.

Utländska direktinvesteringar

Lagen (2023:560) om granskning av utländska direktinvesteringar (UDI) trädde i kraft den 1 december 2023. Energimyndigheten är enligt 29 § i förordningen (2023:624) om granskning av utländska direktinvesteringar skyldiga att lämna uppgifter till Inspektionen för strategiska produkter (ISP) vid förfrågan.

Energimyndigheten har under 2024 hanterat tre ärenden om begäran av uppgifter, fattat fem beslut samt haft två möten med ISP gällande ärendena. Vi har också arbetat med att ta fram interna processer och rutiner för hantering av UDI-ärenden.

Nato

Energimyndighetens arbete med Natofrågor spänner över fler områden än stödet till det militära försvaret. Natoarbetet inom Energimyndigheten ligger väl i linje med de strävansmål som fastställdes för myndigheter vid Civilt beredskapsråd i maj 2024.

Energimyndigheten ska enligt den raminstruktion som trädde i kraft vid inträdet i alliansen även framgent representera Sverige i Planeringsgruppen för energi, EPG. Under 2024 har Energimyndigheten deltagit i arbetet i EPG vid två plenarmöten samt vid en tvärsektorieell workshop om kritisk undervattensinfrastruktur. Deltagandet i EPG bidrar till att Sveriges energiberedskap stärks och harmonierar med de riktlinjer som utarbetas inom Nato. Samarbetet innebär bland annat ökade möjligheter att vid utformningen av alliansens krishanteringsåtgärder beakta Sveriges specifika geografiska läge och klimat. Energimyndigheten har även bidragit till erfarenhetsutbytet inom EPG genom att dela den rapport om Ukraina som Totalförsvarets forskningsinstitut, FOI, skrivit på uppdrag av oss.

Försvarmakten representerar Sverige i Operational Energy Committee, OEC, vars fokus är den militära drivmedelsförsörjningen. Under 2024 har Energimyndigheten deltagit tillsammans med Försvarmakten inom OEC och bland annat bistått Försvarmakten i arbetet med den uppföljning som görs av ländernas drivmedelsberedskap. En av uppgifterna kopplat till detta har varit att bidra till en årlig Natorapportering av nationell drivmedelskapacitet och förmåga. Samarbetet mellan Energimyndigheten och Försvarmakten bidrar till att Sveriges drivmedelsberedskap stärks.

Energimyndigheten har tillsammans med Försvarets Materielverk deltagit som experter i ett projekt drivet av Försvarmakten med syfte att förstå Sveriges roll inom Nato utifrån drivmedelsförsörjning och värdlandsstöd.

Myndighetsinterna aktiviteter

Det interna Natoarbetet har under året utvecklats. Vi har under året genomfört en verksamhetsanalys och utbildning för medarbetarna om vad Natomedlemskapet innebär för oss. Genom verksamhetsanalysen har medarbetarna fått en ökad kunskap om Nato som organisation och förståelse för hur verksamheten framgent kommer påverkas av medlemskapet.

Under året har ett arbete skett med att anpassa lokaler och arbetssätt, bland annat beträffande informationshantering för att nå upp till de krav som ställs inom Nato. Vi har också analyserat vårt ansvar och vår förmåga i förhållande till Natos krishanteringssystem (NCRS), avseende de responsåtgärder som sektorn tilldelats ansvar för.

6 Innovativa lösningar på morgondagens utmaningar

Energimyndigheten stödjer forskning, innovation och affärsutveckling i syfte att accelerera energiomställningen för ett hållbart och fossilfritt samhälle. Vi genomför satsningar inom hela innovationssystemet i samverkan med, och som komplement till, andra energipolitiska insatser och styrmedel i såväl Sverige som i EU och globalt. Med hjälp av den helhetssyn och det systemperspektiv som Energimyndigheten har på energiområdet utformas och utvecklas satsningarna i syfte att bidra till de energi- och klimatpolitiska målen och målen på näringslivs-, miljö- och forskningsområdena.

För att energi- och klimatomställningen ska bli framgångsrik behöver den genomföras på ett sätt som gynnar det svenska samhället och dess invånare. Målet är en hållbar energiomställning som bidrar till ett resilient energisystem, kraftigt minskade utsläpp av växthusgaser och som stärker den svenska konkurrenskraften och skapar fler arbetstillfällen i landet.

I det första avsnittet görs en analys och bedömning av måluppfyllnad med utgångspunkt i uppgifterna i instruktionen med relevans för forskning, innovation, kommersialisering och affärsutveckling med särskild tonvikt på hur Energimyndigheten arbetar med en strategiskt utformad insats.

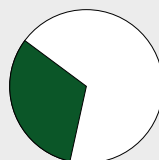
I kapitlets andra avsnitt redovisas Energimyndighetens FoI-insatser i enlighet med de övergripande riktlinjer som framgår av propositionen Forskning och innovation på energiområdet för ekologisk hållbarhet, konkurrenskraft och försörjningstrygghet (prop. 2016/17:66). Här redovisas FoI-verksamheten med utgångspunkt i temaområdena.

Verksamhetskostnader

Energimyndighetens verksamhetskostnader inom området har ökat jämfört med 2023. Detta beror på flera faktorer. Området har tagit fler personella resurser i anspråk främst kopplat till de förstärkta anslagen. Programmet Framtidens elsystem, med särskilt fokus på kärnkraft, har bidragit till ökningen. Vidare har satsningarna på hållbart samhälle genom programmet Viable Cities och transportsystem genom Batteriarenan också haft en betydande påverkan.

Transfereringar

Energimyndighetens lämnade bidrag inom området har ökat jämfört med 2023. Ökningen förklaras främst av ökade utbetalningar inom industriklivet. Den ökade kreditförlusten 2024 härrör till att samtliga villkorsslån omvandlats till bidrag under året och två konkursärenden samt av två beviljande av eftergift av lånefordran.

■ Verksamhetsområdets andel av myndighetens totala verksamhetskostnader

Innovativa lösningar		2024	2023	2022
Verksamhetskostnader		288 211	242 536	216 636
Transfereringar	UO20 1:18.1 Industriklivet RRF	651 330	472 478	-
	UO20 1:18.2 Minusutsläpp RRF	80 287	73 706	-
	UO20 1:18.3 Industriklivet	570 249	516 226	-
	UO21 1:3.11 Forskning, utveckling och innovation	1 296 693	1 270 341	-
	UO21 1:8.1 Laddinfrastruktur – till STEM	0	-	-
	UO24 1:2:4 Verk f innov.syst: F – del till Statens energimyndighet	28 442	40 899	-
	UO24 1:5.3 Näringslivsutveckl – del till Statens energimyndighet	123 041	168 016	-
	Kundförlust utlåningsverksamhet samt samt periodisering	117 908	3 710	-
	Periodisering	-	-	-
	Externa medel	43 555	59 711	-
Innovativa lösningar	Totalsumma	3 199 717	2 847 623	2 524 328*

* Totalsumma för 2022 inkluderar även totala transfereringar, se tabell 1.

Temaområde	2024		2023		2022	
	Antal projekt	Utbetalt (miljoner kronor)	Antal projekt	Utbetalt (miljoner kronor)	Antal projekt	Utbetalt (miljoner kronor)
Elproduktion och elsystem	151	314	189	277	198	287
Industri	59	105	77	86	112	197
Byggnader i energisystemet	111	112	132	114	157	134
Bioenergi	91	169	105	172	72	129
Transportsystemet	158	205	162	227	182	239
Affärsutveckling och kommersialisering	133	74	145	62	133	50
Hållbar samhällsutveckling	116	84	94	87	80	83
Allmänna energisystemstudier	53	99	71	95	63	97
Tvärgående övergripande insatser	42	50	53	56	48	47
Totalsumma	914	1 212	1 028	1 176	1 045	1 264

Tabell 11. Utbetalade stöd till Fol-projekt från energiforskningsanslaget (UO21 1:4 11 Forskning, utveckling och innovation) fördelade på temaområden 2022–2024.

Stödform	Antal projekt	Samfinansiering (miljoner kronor)	Energimyndigheten (miljoner kronor)	Andel samfinansiering (%)
Tematiska Fol-program	458	132	611	18
Program för kompetensutveckling	27	262	175	60
Fol-program i samverkan med andra	188	185	155	54
Program för affärsutveckling och kommersialisering	156	235	174	57
Övriga insatser	85	93	96	49
Totalsumma	914	906	1 212	43

Tabell 12. Utbetalade medel, antal projekt och samfinansiering för Fol-projekt från energiforskningsanslaget (UO21 1:4 11 Forskning, utveckling och innovation) uppdelat på olika typer av stöd för 2024

Typ av mottagarorganisation	Andel av utbetalt belopp (%)
Universitet och högskolor	59
Branch/Institut	12
Företag	23
Offentliga organisationer	5
Övrigt	1
Totalsumma	100

Tabell 13. Fördelning av utbetalade medel från energiforskningsanslaget (UO21 1:4 11 Forskning, utveckling och innovation) uppdelat på olika typer av mottagarorganisationer för 2024

6.1 Analys och bedömning av måluppfyllnad

Arbetet med forskning och innovation har skett i enlighet med de mål som har styrts verksamheten under året. I enlighet med Energimyndighetens FoI-strategi för 2021–2024 har FoI-verksamheten konsoliderats till färre och bredare FoI-program. Genom denna utveckling underlättas möjligheterna till att använda de synergier med FoI-verksamheten som uppstår med vår roll som expertmyndighet, såsom olika samordningsuppdrag, analyser, policyunderlag och utredningar. De bredare programmen har också underlättat en tydligare prioritering av verksamhetens inriktning.

Energimyndighetens FoI-verksamhet genomförs i samverkan med externa aktörer och är i genomsnitt samfinansierad med 43 procent. Andel samfinansiering varierar mellan projekt och mellan de olika stödformerna.

Universitet och högskolor är de största bidragsmottagarna med 59 procent. Företag tar emot 23 procent medan branschorganisationer, institut, offentliga organ och internationella organ tillsammans tar emot 12 procent. Olika offentliga organ tar emot 5 procent medan övriga typer av bidragsmottagare tar emot en procent.

Under 2024 har Energimyndigheten förstärkt arbetet med att förbättra tillgången till data i syfte att analysera verksamhetens utveckling. Arbetet knyter också an till det uppdrag som är gemensamt för de forskningsfinansierande myndigheterna att tillgängliggöra data (se vidare nedan) och ligger i linje med de rekommendationer som Rambölls utvärdering av Energimyndighetens processer för FoI lämnade. Utvärderingen genomfördes på uppdrag av Regeringskansliet och syftar till att ge en bild av hur Energimyndigheten arbetar med sitt FoI-uppdrag. Rapporten lämnades in i januari 2024. Programmen och insatserna utvärderas löpande och under året rapporterades en utvärdering av det tematiska FoI-programmet Bio+. Ytterligare två utvärderingar har genomförts under året och förväntas avrapporteras under kommande år. Riksrevisionen genomförde även en granskning av Industriklivet. Utvärderingarnas slutsatser utgör ett av underlagen till arbetet med vår forsknings- och innovationsstrategi.

Vår samlade bedömning är att årets måluppfyllelse för verksamhetsområdet är tillfredsställande.

6.2 Forsknings- och innovationsverksamhet

Vår forsknings- och innovationsverksamhet kan i grova drag delas in i fyra huvudsakliga typer av aktiviteter, som tillsammans verkar för att uppfylla vårt uppdrag. Det är tematiska FoI-program, insatser inriktade på kompetensuppbyggnad och kommersialisering och affärsutveckling samt program i samverkan med andra aktörer. Internationellt samarbete, jämställdhet och samverkan med andra forskningsfinansiärer utgör också delar av FoI-verksamheten.

6.2.1 Tematiska forsknings- och innovationsprogram

De tematiska FoI-programmen utgör den största delen av Energimyndighetens FoI-portfölj och de sysselsätter också över 53 procent av de seniora forskarna och 40 procent av doktoranderna som totalt sett finansieras av Energimyndigheten. Projekten levererar huvudsakligen bidrag till grundforskning och mer tillämpade tekniska forskningsprojekt, men leder också vidare till produktutvecklingsprojekt och i viss utsträckning till projekt för implementering på marknad.

Programmen genomför en eller flera utlysningar per år. Utlysningarna kan vara inriktade mot ett särskilt tema, eller öppna för ansökningar som spänner över hela programmets tematiska inriktning. Ansökningarna bereds och bedöms enligt fastställda kriterier av grupper med externa och interna bedömare med både vetenskaplig och relevant områdeskompetens.

I programmen ingår också aktiviteter för kunskapsspridning och nätverkande för både doktorander och disputerade forskare, det genomförs kunskapssammanställningar och programkonferenser. Andra exempel på aktiviteter är tidskrifter, webinarier, nyhetsbrev och artiklar, omvärldsbevakning med mera.

Flera program som befinner sig i en avslutningsfas har genomfört sina slutkonferenser, däribland programmen Spara och Bevara – programmet för energianvändning i kulturhistoriskt värdefull bebyggelse och Energieffektivisering inom belysningsområdet.

6.2.2 Insatser inriktade på kompetensuppbyggnad

Vi har också aktiviteter och program som är särskilt inriktade på kompetensuppbyggnad. Inom kompetenscentrumprogrammet och forskarskolan är utbildning av doktorander en viktig del. År 2024 finansierades 191 doktorander totalt inom dessa satsningar. Projektledarna för dessa satsningar uppger att forskningen i hög utsträckning är inriktad på att lämna bidrag till grundforskningen och till mer tillämpade forskningsprojekt. Resultaten från projekt används också som underlag för strategiska teknikval i företag, med mera. Program som särskilt stöder kompetensförsörjning är kompetenscentrum och forskarskola Energisystem.

6.2.3 Insatser för att främja kommersialisering och affärsutveckling

Energimyndigheten har flera verktyg för att främja kommersialisering av forskningsresultat och implementering av nya produkter, processer och tjänster som ska bidra till att främja energiomställning och bidra till svenskt näringslivs konkurrenskraft. Här ingår också insatser för att främja internationell affärsutveckling och svensk export, avsnitt 7.6.

De program som i högst utsträckning bidrar till detta är Pilot och demonstration, Hållbar affärsutveckling och FoI-program som drivs tillsammans med andra finansiärer. Energimyndighetens uppföljning visar att projekt i denna kategori i mycket stor utsträckning, drygt 80 procent, lämnar resultat vidare till produktutvecklingsprojekt och i 50 procent av projekten används resultaten som underlag för strategiska teknikval i företag.

Under året initierades också utlysningen Innovationskluster för ett hållbart och robust energisystem. Syftet med innovationsklustren är att bidra till att skapa samarbetsytor där aktörer från olika sektorer möts för att främja samverkan, kunskapsspridning och utveckling av energi-, klimat- och resurseffektiva lösningar som adresserar gemensamma utmaningar. Utlysningen är ett samarbete mellan sex av Energimyndighetens tematiska forskningsprogram. Energimyndighetens stöd syftar till att underlätta för att svenska företag att utveckla och kommersialisera innovativa lösningar som bidrar till energi-, klimat- samt näringspolitiska mål. Genom projektbidrag och andra riktade aktiviteter ska området bidra till att reducera barriärer och främja företagens utveckling för att accelerera energiomställningen.

Under 2024 fattade Energimyndigheten beslut om att omvandla stöd som myndigheten lämnat under åren 2007–2014 i form av förskott med återbetalningsskyldighet (s.k. villkorslån), till bidrag¹⁴. Villkorslånen gavs till företag och skulle betalas tillbaka när projektet genererade lönsam verksamhet. En övervägande majoritet av lånemottagarna har dock inte rapporterat någon sådan intäkt och därmed inte påbörjat amortering av lånen. Energimyndigheten gjorde bedömningen att lånen inte kommer att kunna betalas tillbaka under överskådlig tid enligt syftet med stödet och beslutade därför att lånen skulle omvandlas till bidrag. Stödmottagare som fick omvandling till bidrag var både sådana som aldrig rapporterat intäkt och sådana som rapporterat viss intäkt.

En uppföljning av stöd till affärsutveckling och kommersialisering gjordes under 2024. Den visade att företagens nettoomsättning ökade med 4 510 miljoner kronor under perioden 2020–2023 och att antalet anställda ökade med 1 658 personer under samma period. Ökningen beror till stor del på två företags kraftiga ökning av nettoomsättning och antal anställda under perioden. I uppföljningen undersöktes specifikt även nyckeltal från bokslutsdata för företag som fått stöd till affärsutveckling och kommersialisering genom insatsformerna konceptutveckling och verifiering med kund. Uppföljningen visar att företag som erhållit stöd år 2020 och 2021 i genomsnitt ökat sin omsättning efter två år med 43 procent respektive 173 procent. Samma siffror fast för nyckeltalet antal anställda visar att företag som erhållit stöd år 2020 och 2021 i genomsnitt ökat med 107 procent respektive 125 procent. En fortsatt årlig uppföljning planeras, och länge tidsserier kommer då att kunna visas.

De företag som finansieras inom programmet Hållbar affärsutveckling kan ha svårt att få in finansiering och kan därför på kort sikt ha svårt att överleva. Där kan stöd från programmet täcka en del av kapitalbehovet. Denna uppföljning visar att efter två år har företagen som mottagit stöd möjlighet till fortsatt utveckling då den genomsnittliga utvecklingen av företagens nettoomsättning och antal anställda är positiv

Ökad tillgång på tillväxtkapital genom Gröna fonden

Det nationella strukturfondsprojektet Gröna fonden genomfördes under perioden 2016–2023. Gröna fonden ska bidra till att investeringar i små och medelstora företag i tidig utvecklingsfas genomförs, nationellt och sektorsövergripande. Syftet är att minska eller undvika utsläpp av växthusgaser. Energimyndigheten har finansierat fonden med totalt 162 miljoner kronor och deltar i Gröna fondens finansärskommitté. Utöver finansiering från Energimyndigheten har även

¹⁴ Se avsnitt Noter och tilläggsupplysningar till resultat- och balansräkningen i kapitlet Finansiell redovisning.

europiska regionala utvecklingsfonden, Almi Företagspartner och Almi Invest finansierat fondens totala budget på 650 miljoner kronor. Fondförvaltare är Almi Invest GreenTech. Totalt har fonden investerat i 35 företag. Under 2024 har fonden genomfört en delavyttring.

6.2.4 Program i samverkan med andra finansiärer

Energifrågorna är ibland integrerade i frågeställningar som huvudsakligen ligger inom andra samhällssektorer. Därför har vi också långsiktiga samarbeten med andra finansiärer. Programmen som drivs tillsammans med andra har sin huvudfokus på att föra vidare resultaten till mer tekniskt tillämpande forskningsprojekt och produktutvecklingsprojekt. Några exempel är FFI Nollutsläpp och Viable cities som redovisas nedan. Den nyaste gemensamma program-satsningen är Impact innovation som är gemensam mellan Energimyndigheten, Formas och Vinnova. Fem programkontor har beviljats finansiering under 2024; Swedish Metals and Minerals, Net Zero Industry, SustainGov, Shift Sweden och Water Wise Societies – alla med en mission inriktad på effekt i samhället. Under 2024 har programkontoren arbetat med sin uppstartsverksamhet, samt lanserat sina första utlysningar. Det har varit ett högt söktryck, och 174 insatser från dessa utlysningar är nu i gång. Energimyndigheten bidrar även med kompetens till andra myndigheters FoI-satsningar, som till exempel Avancerad digitalisering hos Energimarknadsinspektionen, Trafikverkets sjöfarts-FoI med flera.

6.2.5 Internationellt och europeiskt forskningssamarbete

Energimyndigheten har ett aktivt internationellt och europeiskt samarbete i FoI-frågor, både inom ramen för de olika programmen och genom övergripande insatser. Dessa insatser beskrivs närmare i avsnitt 7.5.

6.2.6 Jämställdhet, kön och genus

Energimyndigheten ska verka för att ett köns- och genusperspektiv inkluderas i den forsknings- och innovationsverksamhet som myndigheten finansierar, när det är tillämpligt.

Jämställdhet

Energimyndigheten arbetar för att jämställdhet ska vara en integrerad del av vårt arbete med finansiering av forskning, innovation och affärsutveckling. Vi följer bland annat upp andel kvinnor respektive män som är verksamma i de projekt som myndigheten finansierar.

I utlysningarna år 2023 och 2024 var kvinnor projektledare i 30 procent av projekten medan män var projektledare i 67 procent av projekten. Beviljandegraden var ungefär lika stor för kvinnor och män och det genomsnittliga beviljade stödet var också ungefär detsamma. Högst andel kvinnor bland de sökande och beviljade projektledarna finns i programmen Viable cities, Hållbara transportsystem och Bio+.

Bland de doktorander som är finansierade av Energimyndigheten är 37 procent kvinnor och 63 procent män. Bland de seniora forskarna som medverkar i FoI-projekten är 33 procent kvinnor och 67 procent män.

Köns- och genusperspektiv

Sedan 2023 ska de sökande ange om ansökan har ett köns- och genusperspektiv. Ett exempel på hur detta har fallit ut syns i Forskarskolan Energisystem. I juli 2024 beviljades fem projekt i forskarskolan. Samtliga beviljade projekt redovisar att de avser att tillämpa köns- och genusperspektiv på projektens bemanning.

Köns- och genusperspektiv beaktas också vid utformningen och utförandet av forskningsprojekten och då i relation till andra aspekter av vikt för de olika projekten, exempelvis som ett verktyg att förstå transformativ styrning (transformative governance), sociala perspektiv på hållbar råvaruförsörjning eller i valet av personer att intervjua i sin studie.

6.2.7 Samverkansgrupp och samordnade aktiviteter mellan de forskningsfinansierande myndigheterna

Det grundläggande syftet med myndigheternas samordningsgrupp är att stärka samverkan mellan de statliga FoI-finansierande myndigheterna. Samverkan mellan forskningsfinansierarna är god och har ytterligare fördjupats under år 2024, vilket motsvarar förväntningarna och ambitionerna.

Under året har samordningsgruppen genomfört två ordinarie möten. Huvudfokus för dessa möten har varit informationsutbyte och samverkan kring gemensamma och angränsande insatser. Diskussionerna har bland annat handlat om utvecklingsprojekt för gemensamt ärendehanteringssystem, gemensam datautveckling samt gemensamma analyser av de fyra accelerationsområden som myndigheterna föreslog i det gemensamma förslaget till regeringens forsknings- och innovationsproposition. Därutöver planerade och genomförde myndigheterna gemensamma seminarier i Almedalen och under hösten anordnades ett särskilt dialogforum för myndigheternas ledningar för att utbyta erfarenheter och för att identifiera områden för framtida gemensamt arbete. Utöver dessa möten har generaldirektörerna haft ett antal informella avstämningar.

Många samarbeten pågår mellan myndigheterna som utvecklar erfarenhetsutbyten för att förbättra våra stödsystem. I slutet av året beslutade Energimyndigheten, Formas och Vinnova beslut om likadana villkor för indirekta kostnader som börjar att gälla 2025. I anslutning till detta genomförde Energimyndigheten ytterligare ändringar i syfte att undanröja omotiverade skillnader i villkoren i förhållande till Formas och Vinnova.

6.3 Energimyndighetens FoI i temaområden

I det här avsnittet redovisas Energimyndighetens FoI-insatser i enlighet med de övergripande riktlinjer som framgår av propositionen Forskning och innovation på energiområdet för ekologisk hållbarhet, konkurrenskraft och försörjningstrygghet (prop. 2016/17:66).

Temaområdena har starka kopplingar och på flera ställen överlappar de med varandra. Verksamheten kopplar också till myndighetens övriga arbete i stor utsträckning.

6.3.1 Elproduktion och elsystem

Området omfattar fossilfritt elsystem för en hållbar klimatomställning, vilket täcker in hela bredden från produktion, omvandling och överföring till användning. Forskning och innovation ger möjligheter att utveckla ett smartare elsystem med hög säkerhet. Elektrifiering är en viktig nyckel för att minska klimatutsläppen och nå uppsatta miljömål, inte minst inom industri- och transportsektorerna. Omställningen behöver göras på ett smart och effektivt sätt för att behålla och stärka försörjningstrygghet, konkurrenskraft och ekologisk hållbarhet. Elektrifieringens växande betydelse och behovet av ytterligare elproduktion har bidragit till ett ökat intresse för att bygga ny kärnkraft i Sverige. Kärnkraften är en dellösning tillsammans med bland annat

vind-, vatten-, havs- och solenergi för att vi ska komma bort från fossila bränslen. Frågor kring energilagring, efterfrågeflexibilitet, energieffektivitet och effektiv resursanvändning, samt energiinfrastruktur som till exempel elnät, blir också allt viktigare.

Fol-program Framtidens elsystem

Forskningsprogrammet Framtidens elsystem är en av Energimyndighetens huvudsakliga satsningar på forskning och innovation relaterad till elsystemet. Programmet finansierar forsknings- och innovationsprojekt som belyser utmaningar kopplat till elproduktion, elanvändning och framtidens elnät. Programmet ska främja omställningen mot ett hållbart energisystem genom att underlätta elektrifiering av andra sektorer och samtidigt verka för ett elsystem karaktäriserat av försörjningstrygghet, konkurrenskraft samt ekologisk och social hållbarhet.

Energimyndigheten har under året genomfört en uppföljning av programmet. Uppföljningen visade att den nya utformningen med ett bredare utmaningsdrivet program är till fördel när omvärlden delvis förändras och programmet har kunnat hantera nya behov under programperioden på ett bra sätt. Sammantaget bedömdes programmet fortsatt ligga i linje med omvärldens förändringar och den pågående elektrifieringen av samhället. Programmet förlängs med två år till slutet av 2029. Under 2024 har utlysningar inom programmet genomförts inom en rad olika områden såsom fossilfri elproduktion och elfordonens roll i framtidens elsystem som kan bidra till ett stabilt och effektivt elsystem.

Utöver utlysningar finansierar Energimyndigheten även stödjande aktiviteter som underlättar en bredare implementering av resultat från programmet. Målet är att fler bidrar till en bredare dialog inom området och på så sätt ökar spridningen av projektens resultat.

Forskning och innovation inom fossilfri elproduktion

Energimyndigheten har under året beviljat 26 projekt som fokuserar på framtidens fossilfria elproduktion. Fjorton projekt fokusera på frågeställningar inom kärnkraftsområdet och tolv projekt fokuserar på övriga fossilfria kraftslag.

Forskning om elfordonens roll i framtidens elsystem

Energimyndigheten har 2024 beviljat stöd till nio forskningsprojekt som ska ta fram kunskap och lösningar för elfordonens roll i framtidens elsystem. Genom smart och dubbelriktad laddning kan elfordon inte bara använda energi utan också bidra med stödtjänster till elsystemet, vilket gör dem till en värdefull resurs. Projekten inriktar sig särskilt på smart och dubbelriktad laddning ur ett systemsperspektiv.

Syntesrapport om forskningsläget och framtida utmaningar och möjligheter för framtidens distributionsnät

Inom ramen för programmet har en syntesrapport tagit fram om forskningsläget och framtida forskningsbehov inom framtidens distributionsnät. Rapporten belyser behovet av investeringar, forskning och utveckling för att hantera ökade krav på styrbarhet, prognostisering, och integration av ny teknik som elbilsladdning och energigemenskap. Energimyndigheten bedömer att rapporten utgör ett bra grundmaterial för att beskriva det nuvarande läget för forskningen inom området i Sverige samt behoven framåt.

Kärnkraft och strålsäkerhet

Energimyndigheten prioriterar forskning och innovation inom kärnkraftens hela livscykel, från bränsleproduktion till avfallshantering, inom naturvetenskap, teknik, samhällsvetenskap och humaniora. Forskningen syftar till att främja kärnenergiproduktion i både nya och befintliga kärnkraftverk genom att öka deras effektnivå, förlänga deras drifttid och förbättra drift- och underhållsmetoder. Energimyndigheten stödjer ett brett spektrum av forsknings- och utvecklingsprojekt för att bygga upp den spetskompetens som behövs för framtidens kärnkraft i Sverige.

För 2024 har drygt 104 miljoner kronor utbetalats till projekt inom kärnkraft och strålsäkerhet, vilket motsvarar en ökning med nästan 160 procent jämfört med föregående år. Den ökade satsningen på kärnkraftsforskning speglar en förändrad syn på kärnkraftens roll som en fossilfri energikälla inom Sverige och EU. Detta är ett resultat av den förväntade ökningen i elförbrukning på grund av elektrifieringen samt de energikonsekvenser som Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina har medfört.

Projekt inom kärnkraft finansieras inom flera av Energimyndighetens forsknings- och innovationsprogram. Under året har 16 beslut om stöd till kärnkraftsprojekt fattats inom ramen för programmen Framtidens elsystem (14) och Termo (2). De beviljade projekten adresserar en rad olika frågeställningar, bland annat teknik inom fjärde generationens kärnkraft, nya kärntekniska material och innovationssystem inom kärnkraftteknologier. Samtidigt pågår 11 tidigare beviljade projekt inom kärnkraft. Projekten inkluderar åtta projekt inom strålsäkerhet som finansieras av Energimyndigheten men administreras av Strålsäkerhetsmyndigheten. Dessutom ingår ett större pilotprojekt som är ett steg på vägen mot att framställa en blykyld reaktor samt kompetenscentrumet ANItA (Academic-industrial Nuclear technology Initiative to Achieve a sustainable energy future) med inriktning på små modulära reaktorer. I ANItA ingår i sin tur 14 projekt som alla nu är i full gång. Därtill har ytterligare aktiviteter med bäring på kärnkraft genomförts eller initierats under året: En systemkostnadsanalysstudie, som planeras pågå till och med år 2025, har upphandlats av Nuclear Energy Agency (NEA). Analysen ska fokusera på olika netto-noll scenarier över det svenska el- och energisystemet med ett särskilt fokus på jämförelser av scenarier med olika grad av kärnkraft. Scenarierna ska bygga på underlag från Energimyndighetens långsiktiga scenarier, men kommer att modelleras med hjälp av NEA:s POSY modell.

6.3.2 Industri

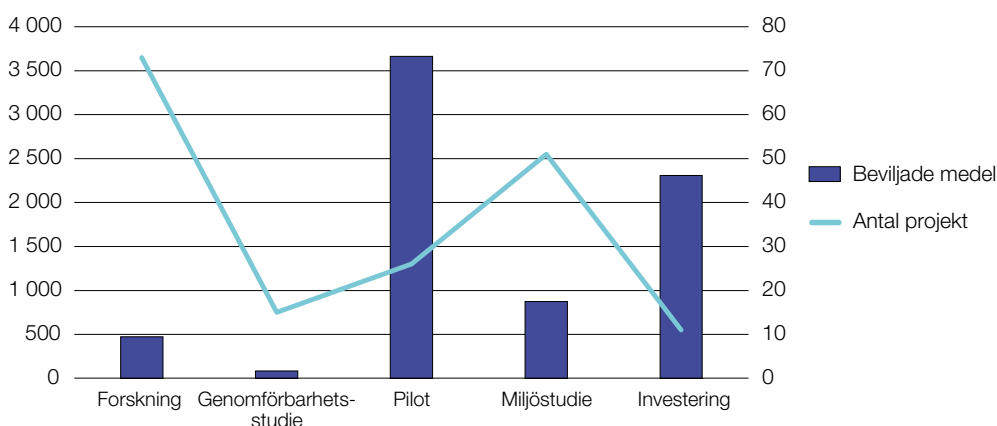
Energimyndigheten stödjer forskning och innovation för en konkurrenskraftig och hållbar svensk industri med de strategiskt prioriterade områdena: nettonollutsläpp från industrins processer, energi- och resurseffektiva produktionsprocesser, energi- och klimatsmarta material och produkter och hållbart företagande och marknad.

Insatserna sker främst genom Industriklivet och FoI-programmet Indeko. Utöver detta finns pilot- och demonstrationsprojekt och kompetenscentrum. Relevanta aktiviteter finansieras även inom ramen för programmet Bio+.

Industriklivet

Energimyndigheten ansvarar för Industriklivet som är regeringens långsiktiga satsning för att stödja klimatomställningen. Stöd inom Industriklivet kan beviljas för att minska utsläpp av växthusgaser inom industrin samt till att uppnå negativa utsläpp. Industriklivet kan också ge stöd till insatser inom industrin som kan bidra till minskade växthusgasutsläpp i samhället. Industriklivet är sedan 2021 en del av EU:s Facilitet för återhämtning och resiliens (RRF).

Sedan Industrilivet inleddes 2018 har 176 projekt om drygt 95 miljarder kronor startats. I dessa projekt har näringsliv, akademi och forskningsinstitut satsat ca 87,7 miljarder kronor och Energimyndigheten genom Industrilivet beviljat ca 7,4 miljarder kronor i stöd, se figur 9.

Figur 9. Totalt antal beviljade projekt och beviljat belopp för Industrilivet 2018–2024, fördelat på projekttyp, mkr.

Intresset för att söka stöd inom Industrilivet har varit fortsatt stort. Under 2024 beviljades totalt 20 projekt inom Industrilivet till ett totalt belopp på omkring 1,9 miljarder kronor. Flest projekt rör utveckling av bio-CCS-teknik. Näst flest beviljade projekt rör teknisk utveckling av industrins användning av vätgas. Vätgasområdet hade högst andel av beviljade medel under året (över 60 procent).

Utvecklingen av ny teknik är långt framskriden inom flera områden, vilket bland annat medfört att det blivit vanligare med ansökningar för pilot-, demonstrations och investeringsprojekt, jämfört med tidigare år.

I linje med stödets ambitioner har Industrilivet beviljat investeringsstöd till flera projekt. Det högsta beviljade beloppet utgjordes av ett investeringsstöd på 1,2 miljarder kronor för att bygga en storskalig produktionsanläggning för stål med låga koldioxidutsläpp. Ett annat investeringsstöd som beviljades under året avser bygget av den första kommersiella fabriken i Sverige för produktion av sulfatlignin. Lignin kan användas för att ersätta fossila råvaror inom en rad industrier.

Energimyndigheten har även fått in flera större ansökningar om demonstrations- och investeringsprojekt som tyvärr har behövt avslås under hösten 2024. Det berodde dels på att större delen av medlen för perioden 2025–2029 är uppbundna i tidigare fattade beslut, dels på att inga ytterligare medel tillförts så som äskat i budgetunderlag. Som en följd av detta stängdes utlysningen Industrilivet – uppskalning och kommersialisering i september 2024. Detta riskerar att minska ett effektivt nyttiggörande av tidigare finansiering i forskning och innovation samt att företag som planerat att söka stöd inte kan genomföra sina omställningsprojekt. Sammantaget kan detta komma att försena industrins omställning. Totalt har ett 50-tal ansökningar inom Industrilivet fått avslag under året.

Industrilivet, utfall miljoner kronor			
	2024	2023	2022
Beviljat belopp	1 351	1 062	597
Utbettat belopp	1 324	1 062	597

Tabell 14. Tabellen avser medel för anslag UO:20 1:18:1, 1:18:2, 1:18:3. Ansökt och beviljat avser medel att betalas ut under 2024 oavsett när det har beviljats.

Innovationer av ny teknik är en lärandeprocess med många aktörer involverade och med ekonomiska och tekniska risker. Det är inte alltid en enkel linjär process att skala upp en teknik till pilot- eller demonstrationsstadiet. Det tar ofta många år innan resultaten kan tas vidare till uppskalning, produktion och kommersialisering. Under 2024 avslutade HYBRIT-satsningens sex år långa projekt där man i pilotskala utvärderat vätgasbaserad teknik som möjliggör en effektiv och fossilfri järn- och stålproduktion med goda resultat. Dessa ligger nu till grund för att i nästa fas implementera HYBRIT-processen i industriell skala.

Riksrevisionen publicerade under 2024 sin effektivitetsgranskning av Industrilivet. Syftet med Riksrevisionens granskning har varit att undersöka huruvida Regeringen och Energimyndigheten har hanterat Industrilivet så att det på ett effektivt sätt kan bidra till industrins klimatomställning och därigenom Sveriges klimatmål. Energimyndigheten har påbörjat arbetet med att omhänderta Riksrevisionens synpunkter, genom att bland annat utveckla formulär för ansökan och rapportering. Transparensen vid prövningen av ansökningar är under ständig utveckling och förbättring.

Forsknings- och innovationsprogrammet Industrins energi- och klimatomställning, IndEKO

Forsknings- och innovationsprogrammet IndEKO pågår mellan 2019–2029 och omfattar områdena energi- och resurseffektiva produktionsprocesser, nettonollutsläpp från industrins processer (för projekt som inte omfattas av Industrilivet) hållbart företagande inom industrin samt energi- och klimatsmart material och produkter. Hittills har medel till 49 projekt beviljats i sex utlysningar. I början av 2024 beslutades om en förlängning med 3 år av programmet. Programmet utökades med området Energi- och klimatsmarta material och ska även bidra till ett flexibelt och resilient energisystem. IndEKO hade en gemensam utlysning med Industrilivet under våren 2024 vilket resulterade i ett mycket högt söktryck med över 100 ansökningar. Projektportföljen är bred och omfattar projekt inom exempelvis batterier, verkstadsindustri, massa och pappers, kemiindustri, stål, textil och gruvindustrin. Ett exempel är hur resurs- och energieffektiva industrikluster i norr kan bidra till en långsiktigt hållbart, säkert och resurseffektiv material- och energiförsörjning för både industri och samhälle.

6.3.3 Transportsystemet

Energimyndighetens projektportfölj för forskning och innovation inom transportområdet spänner över hela innovationssystemet och inkluderar forskning om hela energisystemet. Forskningsinsatserna samverkar med och kompletterar andra styrmedel och satsningar. Transportområdets forsknings- och innovationsinsatser har många synergier med vår roll som expertmyndighet, såsom samordningsuppdrag, analyser, policyunderlag och utredningar. Genom tät samverkan kan synergier och kunskapsöverföring mellan forskningsprojekt, analyser och utredningar uppnås.

Fol-programmet Hållbara transportsystem

Forskningsprogrammet Hållbara transportsystem ska bidra med ny kunskap och lösningar som skyndar på omställningen till ett hållbart transportsystem som är fossilfritt, resurs- och transporteffektivt.

Under 2024 har två utlysningar slutförts inom Hållbara transportsystem, en med fokus på att utveckla ett resilient och fossilfritt transportsystem och den andra med fokus på att genom tvärsystemaktörskonstellationer och samarbeten bidra till systemövergripande lösningar

för gods- och persontransporter. Efter den första utlysningen beviljade Energimyndigheten elva forskningsprojekt för att utifrån ett energi- och klimatperspektiv undersöka hot, risker och möjligheter i övergången till ett alltmer fossilfritt, elektrifierat och digitaliserat transportsystem. Efter den andra utlysningen beviljades tolv projekt för att genom tvärsektorieella aktörs-konstellationer och samarbeten accelerera transportsektorns energi- och klimatomställning.

Hållbara transportsystem har även finansierat fem projekt under året inom utlysningen Fossilfritt flyg för framtiden. Därtill har programmet finansierat svenska forskares deltagande i internationella satsningar inom transportområdet genom att stötta nio projekt inom DUTP 15-minutes city samt ett projekt inom CETP, se avsnitt 7.5.

Fol och samverkan inom batteriområdet

*Batterifondsprogrammet och det nya forskningsprogrammet
Hållbar batterivärdekedja*

Batterier är en central och avgörande del i elektrifieringen och utvecklingen av fossilfria energisystem. Utvecklingen går snabbt och området präglas av hög internationell konkurrens. Batterifonden har sedan 2013 stått för den huvudsakliga nationella finansieringen till batterirelaterad forskning, och har totalt avsatt 480 miljoner kronor. Den breda inriktningen jämte långsiktigheten i det tidigare batterifondsprogrammet har medfört ett viktigt bidrag både till den akademiska kompetensuppbyggnad och den konkurrenskraftiga forskning inom batteriområdet som vi ser i Sverige idag. Satsningarna på kompetenscenter samt akademisk och tillämpad forskning har bidragit till att möjliggöra flera av de satsningar och investeringar som nu pågår. Sedan tidigare pågår flera batterirelaterade projekt med statlig eller europeisk finansiering, däribland testanläggningar, forskningslabb, pilotanläggningar och tillämpad produktutveckling.

Under året har Energimyndigheten beslutat och lanserat en ny långsiktig satsning för batterirelaterad forskning under perioden 2024–2029. Programmet Hållbar batterivärdekedja utgör en av Sveriges huvudsakliga satsningar på batterirelaterad forskning och utveckling. Programmet syftar till att bidra till relevant batterirelaterad forskning för nya och utvecklade batterikoncept, akademisk kompetensuppbyggnad och samverkan mellan aktörer på batteriområdet. Programmet är flexibelt utformat för att möjliggöra en bredd av insatser utifrån identifierade behov och utgår ifrån kontinuerlig omvärldsanalys, kunskapsunderlag och synteser, resultatkommunikation samt internationellt samarbete. En första utlysning har genomförts under året, som fokuserade på ökad resurseffektivitet och cirkularitet längs batterivärdekedjan. Utlysningen hade ett högt söktryck och resulterade i många högaktuella ansökningar varav tretton projekt beviljades. Två exempel som illustrerar bredden av de beviljade projekten är hållbara batterimaterial från europeiska vatten och återvinning av blandade katodmaterial.

Batterisamverkan och samordning

Inom batteriområdet sker en aktiv internationell samverkan bland annat inom IPCEI Batteries, European Battery Alliance samt Batteries Europe. Samarbetena leder till ökade möjligheter för svenska aktörer att delta och påverka i en europeisk kontext; politik, gemensamma aktiviteter och styrmedelsutveckling.

Energimyndigheten har under året i samverkan med bland annat Naturvårdsverket och SGU arbetat inom ett regeringsuppdrag med att ta fram en lägesbeskrivning av Sveriges delar av en hållbar och konkurrenskraftig europeisk batterivärdekedja.

Under året har Energimyndigheten etablerat en nationell batteriarena för nordisk och europeisk samverkan. Satsningen lanserades på konferensen GigaEurope i mars 2024. Hittills har strax under 300 personer registrerat sig inom arenan, där näringslivsaktörer utgör den största andelen efter aktörer inom akademien. Nätverksmöten genomförs löpande inom arenans tematiska områden, vilket bidrar till kunskapsutveckling och samverkan mellan deltagarna.

Energimyndigheten har även finansierat projektet Swedish Battery Industrialisation Centre (SweBIC), som bland annat kartlagt behoven av öppet tillgänglig infrastruktur för test och uppskalning. Projektet har gett värdefulla insikter som kan tas vidare i arbetet med nya kunskapsunderlag på batteriområdet.

Elektrifiering och laddinfrastruktur

Accelererad elektrifiering

Det nordiska samverkansprojektet Accelererad elektrifiering gjorde sin slutredovisning på Nordiska ministerrådet i november. I slutredovisningen ingick också en gemensam projekt-rapportering. Under projektets gång ansvarade Energimyndigheten för den övergripande projektsamordningen samt för delprojektet om betallösningar för laddinfrastruktur.

FFI Nollutsläpp

Delprogrammet Nollutsläpp i det Fordonsstrategiska FoI-programmets uppdrag är att utveckla och integrera nollutsläppsfordon med dess ladd- och tankinfrastruktur samt minska fordonssektorns negativa påverkan på klimat och miljö.

Under året genomförde delprogrammet två utlysningar på sammanlagt 90 miljoner kronor som syftade till att stödja svensk fordonsindustri i sin strävan att nå ett mer hållbart transport-system. Programmet har även under året förändrat sitt arbetssätt i syfte att förkorta processtider, minska risken för jäv i bedömningar och kunna arbeta bättre med kontinuerliga anpassningar av utlysningar till sektorns behov vid omvärldsbevakning och strategisk analys.

Uppdrag inom Elektromobilitet

Uppdraget genomfördes som ett forskningsprogram under 2018–2023 och syftade till att främja integration av kunskap inom ekosystemet av aktörer och bidra till att ta fram ändamåls-enliga beslutsunderlag för kommande satsningar inom elektromobilitet. De flesta av dessa projekt slutredovisades under år 2024.

Uppbyggnaden av ett testcenter för elektromobilitet

Under 2022 gick de sista av de av Energimyndigheten tidigare beviljade medel ut till SEEL AB för att stödja uppbyggnaden av ett testcenter för elektromobilitet. Slutrapporten för etableringsprojektet godkändes juni 2024 och är publicerad. Testcentret utgör sedan dess en öppen infrastruktur för forskning och innovation om elektromobilitet. Satsningen är det svenska bidraget inom det europeiska samarbetsprojektet IPCEI on Batteries som omfattar projekt i sju länder och fortsätter till år 2031. Energimyndigheten har deltagit i det styrande organet Public Authority Board för IPCEI on batteries samt deltagit på möten för projektets samlande funktion General Assembly.

6.3.4 Bebyggelse

En tredjedel av Sveriges totala energianvändning sker inom bebyggelsesektorn. Genom en effektivare energianvändning i bebyggelsen skapas också förutsättningar för ökad elektrifiering i andra sektorer. Utmaningarna som präglar bebyggelsens energianvändning är ofta komplexa och kan inte mötas med enbart teknikutveckling utan behöver även inkludera samhällets aktörer och strukturer där styrmedel, planeringsfrågor och aktörers beteenden och vanor är centrala delar. Nya perspektiv behöver också lyftas fram som kan bidra till bebyggelsens energi- och klimatomställning.

Fol-program Resurseffektiv bebyggelse

Programmet utgör Energimyndighetens huvudsakliga satsning på forskning och innovation relaterat till bebyggelseområdet. Programmet ska finansiera forsknings- och innovationsprojekt som belyser utmaningar kopplat till energi- och resurseffektivitet i bebyggelsen och främja omställningen till ett hållbart energisystem genom kunskap och lösningar för en energi- och resurseffektiv bebyggelse utan negativ klimatpåverkan. Programmet omfattar frågeställningar från hela området, inklusive energianvändning i kulturhistoriskt värdefull bebyggelse och energieffektivisering inom belysningsområdet, som tidigare återfanns inom separata program.

Energimyndigheten har genomfört flera utlysningar under året och har beviljat de första projekten i programmet. I programmets första utlysning finansierades 22 projekt som kan bidra till utvecklingen av ny kunskap, nya perspektiv och lösningar för en resurs- och energieffektiv bebyggelse. Utlysningen Synteser och systemanalyser för en resurseffektiv bebyggelse resulterade i nio projekt för att identifiera kunskapsluckor och utmaningsområden med relevans för en resurs- och energieffektiv bebyggelse. I en programgemensam utlysning inom ramen för CETPartnership beviljades fyra projekt som finansierar svenskt deltagande inom bebyggelseområdet. Totalt har 35 projekt beviljats stöd.

Fol-program Design för energieffektiv vardag

Programmet syftar till att bidra till energisystemets omställning genom att, med hjälp av designkunskap och kunskap om människors vanor och beteenden, ge individer och grupper större möjligheter att bidra till, påverka och stärka sin roll i ett energieffektivt och hållbart samhälle.

Under 2024 stängdes den åttonde utlysningen inom programmet och söktrycket var högt med 65 ansökningar totalt. Fokus på utlysningen låg på resiliens i vardagen, återbruk och minskad resursanvändning i vardagslivet samt kreativa lösningar som på olika sätt adresserar en resurseffektiv framtid. Av inkomna ansökningar bifölls åtta projekt, varav två var genomförbarhetsstudier. Projekten som beviljades handlar bland annat om att designa verktyg för hushållens resiliens och krisberedskap, offentliga pantrör, samt hur agrivoltaiska solcellsparkar kan designas i samråd med de boende för att nå större acceptans i närmiljön.

Innovationsupphandling och efterfrågedriven utveckling

Energimyndigheten påbörjade föregående år ett arbete med innovationsupphandling. Syftet är att utveckla resurs- och energieffektiva lösningar inom bebyggelsesektorn. Leverantörer har under året utvecklat lösningar som möter beställares kravspecifikation. Totalt finansierar Energimyndigheten fem sådana insatser. Ett exempel handlar om att utveckla ventilationsaggregat för värmeåtervinning i flerbostadshus som är anpassade till nordiskt klimat. Under

året utsågs en lösning som uppfyllde de krav som ställts i upphandlingen. Flera fastighetsägare har visat intresse för att prova lösningen under kommande år. Ytterligare en lösning som ska provas av två stora fastighetsägare är en drifttjänst för geoenergianläggningar.

Energimyndigheten ser, utifrån mångåriga erfarenheter, innovationsupphandling som ett viktigt styrmedel som kan bidra till att utveckla, etablera och påskynda nya resurs- och energieffektiva produkter och tjänster. Det har därför varit motiverat att under året initiera förstudier som kan bidra till fortsatt utveckling och innovation.

6.3.5 Bioenergi

Området Bioenergi från samhällets restströmmar tar sin utgångspunkt i bioekonomin i samhället och bioenergins samspel med energisystemet i stort. Fokus på insatserna är resurseffektiva och biobaserade lösningar för drivmedel, el, värme och kyla, hållbara försörjnings- och värdekedjor och cirkulära flöden. Bioenergi är Sveriges största energislag, sett till användning, och har en central roll för att uppfylla de energi- och klimatpolitiska målen samt bidra till försörjningstrygghet på energiområdet.

Fol-programmet Bio+

Bio+ är Energimyndighetens forsknings- och innovationsprogram med fokus på biomassans, bioenergins och bioekonomins bidrag till omställningen till ett fossilfritt Sverige och de energi- och klimatpolitiska målen.

Under 2024 har fem projekt slutredovisats, bland annat ett som utvecklat en metod för att ta vara på outnyttjad energi inom lantbruk och livsmedelsindustri. Ett annat projekt genomförde en investeringskalkyl samt hållbarhets- och teknoekonomisk analys för produktion av biobaserad grafen från lignin.

Programmet har under året genomfört en utlysning där cirka 70 miljoner kronor utlystes i stöd till projekt som bygger upp ny kunskap eller tar fram nya lösningar som kan påskynda omställningen till ett hållbart och biobaserat samhälle. Till utlysningen inkom 74 ansökningar, varav tio beviljades stöd.

En utvärdering av Bio+ genomfördes under året¹⁵. Enligt utvärderingen fungerar programmet väl och är ändamålsenligt utformat. Bedömningen gjordes också att programmet är väl positionerat i förhållande till närliggande forskningsinsatser och i relation till förslaget om en nationell bioekonomistrategi (SOU 2023:84). Utvärderingen presenterade även rekommendationer avseende bland annat programmets struktur, vision, mål och framtida riktning.

6.3.6 Affärsutveckling och kommersialisering

Affärsutveckling och kommersialisering omfattar Energimyndighetens stöd till kommersialisering av forskningsresultat och implementering av nya produkter, processer och tjänster. Området avser att leda till att svenska företag utvecklar och kommersialiserar innovativa lösningar som bidrar till energi-, klimat- och näringspolitiska mål. Genom projektbidrag och andra riktade aktiviteter ska området bidra till att reducera barriärer och främja företagens utveckling för att accelerera energiomställningen.

---

¹⁵ ER 2024:30

Programmet hållbar affärsutveckling

Programmets syfte är att verka för att små och medelstora företag kommersialiserar innovativa lösningar inom energiområdet. Målet är att accelerera samhällets omställning till ett hållbart energisystem. Programmet startade 2021 för att pågå under en treårsperiod. Under 2024 genomfördes en uppföljning av programmet och i december beslutades programmet att förlängas till och med 2029.

De återkommande utlysningarna Konceptutveckling av innovationer med affärsfokus och Verifiering av innovationer med kund syftar till att finansiellt stötta företag i tidig utvecklingsfas för att testa sin idé och utveckla lösningen med potentiell kund. Utlysningarna är teknikneutrala och har varit öppna för ansökningar vid två tillfällen vardera under 2024. I de fyra utlysningssomgångarna inkom 221 ansökningar varav 63 projekt beviljades stöd.

För att möjliggöra riktade aktiviteter till företag med energilösningar upphandlades 2021 sex innovationsmiljöer över tre år. En ny upphandling gjordes 2024 med sex innovationsmiljöer med en kortare avtalsperiod, då programmets föregående avtalsperiod skulle utvärderas. Utvärderingen visade att insatsen fyller ett viktigt finansieringsgap och avtalen förlängdes med ett år.

Under 2024 har också samordningen med andra finansiärer förstärkts genom det nya regeringsuppdraget Uppdrag att samordna och effektivisera det offentliga stödet till unga innovativa företag. Syftet med detta uppdrag är att etablera en struktur för bättre samordning av det offentliga stödet till unga innovativa företag, så kallade startups och scaleups.

Programmet pilot och demonstration

Programmet Pilot och demonstration syftar till att öka förutsättningarna för att energiinnovationer ska kunna introduceras på marknaden, skalas upp och spridas. Inom ramen för programmet kan större prototyper, systemdemonstrationer och pilotanläggningar som stöder utvecklingen av ett ekonomiskt och miljömässigt hållbart energisystem erbjudas stöd. Att gå från att testa en lösning i liten skala till att få den etablerad i samhället tar ofta lång tid och kan medföra stora effekter på andra delar i systemen som är svåra att överblicka. Ett avgörande steg är att den demonstreras i större skala i relevant miljö. Under 2024 har åtta nya projekt beviljats stöd. De åtta projekten är demonstrationsprojekt med inriktning på bland annat energieffektiv vätskekylningslösning för mobilnätet, biobaserade kompositmaterial på nanocellulosa, innovativ hållbar lösning för vätgaslagring, och en ny elektrisk ugnsteknik i industriell skala för att möjliggöra en utsläppsfri cementproduktion.

Under 2024 genomfördes en utvärdering av programmet för åren 2019–2023. Utvärderingen visar att stödet från Energimyndigheten har haft betydande påverkan på aktörernas investeringar i forskning och utveckling. Vidare visar utvärderingen att stödet främjar nyanställningar och ökar attraktivitet hos deltagande aktörer att rekrytera högt kvalificerad personal.

6.3.7 Allmänna energisystemstudier

Området omfattar systeminriktad tvärvetenskaplig forskning med fokus på hur människor och samhällen driver energiomställningen. Forskningen analyserar energi- och klimatfrågornas samspel med energisystemen, samhället och dess aktörer och är inte tematiskt inriktat på något specifikt teknikområde. Genom en mångfald av perspektiv bidrar området med kunskap om och kompetens för att förstå och hantera samhällets energiutmaningar.

Forskningsprogrammet Människa, energisystem och samhälle

Forskningsprogrammet Människa, energisystem och samhälle (MESAM) bidrar med en mångfald av tvär- och samhällsvetenskapliga perspektiv på energiomställningen genom att belysa samspelet mellan teknik, människor och det omgivande samhället.

Forskarskolan Energisystem

Forskarskolan Energisystem ska genom en tvärvetenskaplig inriktning ska bygga upp expertkompetens för omställningsarbetet till ett hållbart samhälle. Forskarskolan bidrar till nya aktörskonstellationer inom näringsliv, offentlig sektor, civilsamhälle och akademi.

Forskarskolan genomförde en utlysning under 2024 som resulterade i 38 ansökningar, av vilka fem beviljades. De beviljade projekten belyser alltifrån framtida biokolslösningar inom industrin, städernas kapacitet för en transformativ energi- och klimatomställning, direkta och indirekta socio-ekonomiska effekter och hållbarhetsaspekter av större energi-relaterade projekt till lokal resiliens i energisystemet och vätgasens tekniska och samhällsliga förutsättningar.

Under 2024 anordnade forskarskolans samverkansforum vid två möten med ett femtiotal forskare och doktorander från de pågående projekten. Träffarna syftar till att skapa möjligheter för att presentera forskningsresultat, utbyta idéer och att utöka sina nätverk.

6.3.8 Hållbart samhälle

Detta temaområde omfattar samhällsplanering och integration av samhällets olika infrastrukturer med fokus på energisystemlösningar för hållbara samhällen. Här knyts flera tematiska områden ihop som bebyggelse, mobilitet, energisystem, AI, cirkulära lösningar och styrningsinnovation.

Strategiska innovationsprogrammet Re:Source

RE:Source startade 2016 och har visionen att uppnå materialanvändning inom planetens gränser genom innovation och konkurrenskraft. Under året genomfördes programmets sista utlysning, där 24 projekt fick bifall.

Under 2024 har en strategisk kunskapsuppbyggnad genomförts i syfte att skapa bättre förutsättningar för utvecklingen av området. Ett område som utforskats är sambanden mellan biologisk mångfald, resursanvändning och klimatpåverkan, där en ny metodik – den så kallade resurstriangeln presenterats. I rapporten Circular economy outlook 2024 redogörs för svenska börsbolags arbete med cirkulär ekonomi och en förstudie om regional resursanvändning har också genomförts.

Programmet genomgick under året en nioårsutvärdering med den övergripande slutsatsen att programmet är välfungerande. Det har en ändamålsenlig inriktning som möter behov av stor betydelse för samhället, inte minst näringslivet. Utvärderingen bedömer att programmet har hög legitimitet bland aktörerna i insatsområdet och utgör en nationell nod för kunskap och kraftsamling inom cirkulära och resurseffektiva materialflöden.

Strategiska innovationsprogrammet Viable Cities

Viable Cities är inriktat på klimatneutrala och hållbara städer. Sedan 2019 pågår en särskild satsning, Klimatneutrala städer 2030, inom Viable Cities. Sedan dess har 23 kommuner beviljats finansiering för FoI-projekt där de, i kvadrupel helix-modell tillsammans med

näringsliv, akademi och civilsamhälle, utforskar och utvecklar metoder för att nå målsättningen om klimatneutralitet. Ett verktyg som utvecklats är Klimatkontrakt 2030 vilket redovisas i avsnitt 3.2.2.

Under 2024 har en tredje utlysning inom Klimatneutrala städer 2030 genomförts. 33 projekt beviljades med knappt hälften av finansieringen från Energimyndigheten. 48 kommuner ingår nu i satsningen, och 48 procent av Sveriges befolkning bor i en kommun som deltar i satsningen.

Under 2024 har Energimyndigheten även samverkat med Vinnova och Viable Cities kring utlysningen Systemdemonstratorer i praktiken. Satsningen syftar till att möjliggöra systemförändrande åtgärder för omställning. Två beviljade projekt har genomgått design- och planeringsfaser och genomför nu systemdemonstrater.

6.3.9 Tvärgående och övergripande insatser

I detta avsnitt samlas Energimyndighetens tvärgående och övergripande insatser.

Forsknings- och innovationsprogrammet Termo

Den andra programetappen av forsknings- och innovationsprogrammet Termo, inleddes under 2024. Programmet löper till 2028. Under året har 12 projekt beviljats stöd inom områden som kärnkraft och kärnvärme, försörjningstrygghet, sektorskopplingar samt optimering och feldetektering med hjälp av AI. Projekten representerar den första omgången som godkänts enligt programmets uppdaterade programbeskrivning. Jämfört med föregående programperiod har programmet lagt ett ökat fokus på kärnkraft och kärnvärme, försörjningstrygghet samt cirkularitet inom värme- och kylsektorn.

Termoprogrammets årliga konferens handlade om systemperspektiv och inkluderade relevanta projekt från de andra tematiska FoI-programmen.

Forsknings- och innovationsinsatser inom vätgasens värdekedja

Vätgas spelar en avgörande roll i energiomställningen, särskilt inom sektorer där det är svårt att elektrifiera processerna och där det inte finns andra gångbara alternativ. Energimyndigheten finansierar flera viktiga initiativ, bland annat inom järn- och stålindustrin genom Industriklivet. Utöver detta finns ett ökande antal FoI-projekt inom vätgasområdet. Under året beviljades 14 vätgasrelaterade projekt. Projekten återfinns bland annat inom programmet pilot och demonstration. Inom FFI Nollutsläpp beviljades flera projekt med relevans för vätgasdrivna fordon. Vätgas fanns också med bland projekten inom programmet Hållbar affärsutveckling, liksom inom flera andra tematiska FoI-program. Vi ingår också i ett nordiskt samarbete om vätgas, se avsnitt 7.5.3.

Resiliens och robusta energisystem

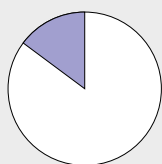
Under 2024 har Energimyndigheten påbörjat ett systematiskt arbete med att integrera beredskapsfrågor i forskningsfinansieringen. Syftet är att etablera en metod så att forskningen kring energisystemet också ska inkludera resiliensaspekter och robusta energisystem men även beredskap sett till andra oförutsedda händelser. En kortfattad översikt över vilka aktiviteter och projekt som redan finansieras inom energiforskningsanslaget som relaterar till resiliens, robusthet finns framtagna samt ett underlag till plan hur dessa frågor bör hanteras under kommande år.

7 Internationella samarbeten

Energimyndighetens internationella arbete spänner över hela verksamheten. I detta kapitel redovisar vi vårt arbete kopplat till internationell klimatpolitik, hur vi arbetar med policyfrågor på EU-nivå och internationellt, samt vårt arbete med Sveriges program för internationella klimatsatsningar. I vårt arbete med forskning och innovation följer vi den internationella utvecklingen på området och främjar spridningen av svenska energiinnovationer på internationella marknader.

Verksamhetskostnader

Energimyndighetens verksamhetskostnader har ökat något i takt med att området tagit mer resurser i anspråk.

■ Verksamhetsområdets andel av myndighetens totala verksamhetskostnader

Transfereringar

Energimyndighetens lämnade bidrag ökade jämfört med 2023 vilket framför allt beror på ökade utbetalningar inom klimatfonderna.

Internationella samarbeten		2024	2023	2022
Verksamhetskostnader		134 671	130 807	122 727
Transfereringar	UO20 1:12.1 Förvärv av ESR och LULUCF utrymme	2 000	-	-
	UO20 1:12.4 Internationella insatser Parisavtalet	105 097	51 244	-
	UO21 1:3.11 Forskning, utveckling och innovation	3 775	4 439	-
	UO21 1:6.2 Avg. till int. org. – del till STEM	12 889	11 749	-
	UO24 1:2:4 Verk f innov.syst: F – del till Statens energimyndighet	2 558	-	-
	Externa medel	25 101	18 883	-
Internationella samarbeten	Totalsumma	286 092	217 122	254 302*

* Totalsumma för 2022 inkluderar även totala transfereringar, se tabell 1.

7.1 Analys och bedömning av måluppfyllnad

Energimyndighetens mål att med internationell samverkan öka takten i det globala energi- och klimatsamarbetet bedöms vara på god väg mot måluppfyllnad. Delmålen inkluderar strategiskt inflytande i policyfrågor på EU nivå och internationell spridning av myndighetens forsknings- och innovationsarbete. Därtill finns delmål om kommersialisering av svenska klimat- och energiinnovationer på internationella marknader samt kostnadseffektiva klimatåtgärder globalt genom att etablera internationella klimatsamarbeten under Parisavtalets artikel 6. Arbetet med det övergripande målet och delmålen går i stort sett planenligt och utan betydande avvikelser, bortsett från vissa förseningar i tidplaner.

En särskilt nämnvärd prestation finns kopplat till delmålet om internationella klimatsamarbeten. Energimyndigheten har under året undertecknat tre bindande bilaterala avtal om internationella klimatsamarbeten, Sveriges första sådana avtal. Dessa avtal möjliggör utsläppsminskande aktiviteter i andra länder och ses som ett avgörande steg närmare den första överföringen av

utsläppsminskningar till Sverige. Utsläppsminskningarna kan användas som kompletterande åtgärder gentemot Sveriges klimatmål. Samtidigt kvarstår en rad svårförutsägbara processer och osäkerheter kring hur stora leveranser som kan uppnås till 2030, alltså till det första etappmålet för klimatmålen.

Vår samlade bedömning är att årets måluppfyllelse för verksamhetsområdet är tillfredsställande.

7.2 Policyfrågor med fokus på EU och internationellt

Energimyndigheten medverkar i arbete som regeringen bedriver inom Europeiska unionen och internationellt för begränsad klimatpåverkan och bidrar med expertkunskap, underlag och konsekvensanalyser. Under året har stort fokus legat på att bidra i analyserna av hur olika direktiv och förordningar inom energiområdet kan implementeras nationellt. Energimyndigheten har även fått ansvar för genomförande av vissa av de krav som finns i EU-lagstiftningen.

Energimyndigheten har också på uppdrag av Regeringskansliet representerat Sverige i samrådsforum, kommittéer och expertgrupper.

7.2.1 EU-samordning av förhandlingsarbete och implementering av rättsakter

Energimyndigheten ska enligt instruktionen medverka i det arbete som regeringen bedriver inom Europeiska unionen för begränsad klimatpåverkan och bidra med expertkunskap, underlag och tidigt göra konsekvensanalyser. Genom samordning, underlag och analyser skapas kunskap och kapacitet inom Energimyndigheten inom EU-relaterade energifrågor. Genom sin expertkunskap bidrar Energimyndigheten till den svenska regeringens arbete inom EU för att tillvarata svenska intressen.

I början av 2024 avslutades majoriteten av de förhandlingar som initierades inom ramen för Europeiska kommissionens så kallade gröna giv. Tyngdpunkten i Energimyndighetens roll i EU-arbetet har som en konsekvens av detta övergått från att bistå regeringen i förhandlingar till att bidra med underlag och analyser av hur rättsakterna inom energiområdet kan implementeras i en svensk kontext. Energimyndigheten har även tilldelats ansvar för genomförande av vissa av de krav som återfinns i rättsakterna på energiområdet.

Inom EU:s institutioner har fokus legat på att ta fram underlag till initiativ som inte är bindande utan främst avser påverka utvecklingen inför nästa förhandlingsomgång. Energimyndigheten har bidragit med underlag och analyser av initiativen till Regeringskansliet, bland annat i analyserna av Meddelande om EU:s klimatmål för 2040 och Meddelande om industriell koldioxidförvaltning.

Energimyndigheten har haft löpande dialog med Regeringskansliet om viktiga EU-frågor. Dialog förs även med andra myndigheter och aktörer för att skapa en bred förståelse för hur olika förslag och initiativ kan påverka omställningen och Sverige.

7.2.2 Deltagande i expertgrupper, kommittéer och arbetsgrupper

Energimyndighetens EU-arbete inkluderar deltagande i ett 50-tal kommittéer, expert- och arbetsgrupper. Energimyndigheten deltar även i Concerted Action för förnybartdirektivet (RED) respektive direktivet om energieffektivitet.

Concerted action

Concerted Action (CA) är EU-finansierade projekt, där Energimyndigheten har uppdrag av Regeringskansliet att vara kontraktspart och nationell samordnare för Sveriges deltagande.

Projektperioden för CA EED 3 löper 2022–2026. Fokus för projektet är implementering av direktivet om energieffektivitet. Energimyndigheten bidrar med expertresurser i projektets arbetsgrupper samt ledningsgrupp.

Projektperioden för CA-RES4 löper 2021–2026. CA-RES4 är en plattform för kontinuerligt utbyte mellan EU-kommissionen och medlemsstaterna med fokus på främst direktivet om förnybar energi men även delar av styrningsförordningen. CA-RES4 samlar EU:s medlemsstater och EU-kommissionen i sju arbetsgrupper.

I nära samarbete med Regeringskansliet har Sverige genom Energimyndigheten kunnat påverka arbetet i viktiga policy- och sakfrågor och även hämtat hem viktig information och kunskap vilket varit speciellt viktigt under året i och med det omfattande arbetet att implementera direktivet om energieffektivitet och förnybartdirektivet i svensk lag.

7.2.3 Sveriges bidrag till europeiska regler för ekodesign och energimärkning

Energimyndigheten har enligt instruktionen i uppdrag att vidta åtgärder för att förstärka, utveckla och följa upp insatserna inom ramen för energimärkningsförordningen¹⁶ och ekodesigndirektivet¹⁷. Energimyndigheten arbetar för ambitiösa krav i de produktlagstiftningar som förhandlas och vi är speciellt pådrivande i krav gällande resurseffektivitet, reparerbarhet och återvinningsbarhet, samt produkters tekniska livslängd.

Energimyndigheten ska enligt regleringsbrevet redovisa hur vi tillsammans eller med stöd av berörda myndigheter har utarbetat förslag och varit pådrivande i det europeiska arbetet avseende ovanstående aspekter vid utvecklingen av produktförordningar kopplat till ekodesigndirektivet, ekodesignförordningen för hållbara produkter¹⁸ samt energimärkningsförordningen.

¹⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1369 av den 4 juli 2017 om fastställande av en ram för energimärkning och om upphävande av direktiv 2010/30/EU

¹⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energirelaterade produkter

¹⁸ EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2024/1781 av den 13 juni 2024 om upprättande av en ram för att fastställa ekodesignkrav för hållbara produkter, om ändring av direktiv (EU) 2020/1828 och förordning (EU) 2023/1542 och om upphävande av direktiv 2009/125/EG

Förbättrad uppföljning och utvärdering av ekodesign och energimärkning

Stora besparingar sker på EU-nivå varje år till följd av ekodesign- och energimärkningslagstiftningarna. Aktuella beräkningar visar att från och med 2030 kommer de årliga besparingarna att vara så stora som 1418 TWh mätt i primärenergi¹⁹. Energimyndigheten har under året deltagit i arbetet med att utveckla ett verktyg för att följa upp och synliggöra de stora effekterna av ekodesign- och energimärkningslagstiftningarna för de nordiska länderna inklusive Sverige. Arbetet har skett inom ramen för arbetsgruppen Nordsyn som finansieras av Nordiska ministerrådet. Beräkningar visar att hittills beslutade krav kommer att ge besparingar på 26 TWh per år i Sverige från och med år 2030, varav 23 TWh el²⁰. Energimyndigheten bidrar på ett mycket aktivt sätt till att lagstiftningarna som möjliggör dessa stora besparingar utvecklas och genom en aktiv marknadskontroll säkerställs att besparingarna realiserar.

Förhandlingsarbete inom produktområden

Energimyndigheten representerat Sverige i EU-kommissionens samrådsforum för ekodesign och energimärkning inom relevanta produktområden. Under året har kommissionen arrangerat samråd särskilt om utvecklande av krav på externa nättaggregat, dammsugare, dator, ugnar, hållar, köksfläktar, bildbehandlingsutrustning och transformatorer.

Föreslagna krav gäller bland annat energi-, material-, och resurseffektivitet, reparerbarhet och produkters livslängd, ingående material och ämnen, samt att tillgängliggöra relevant information om produkterna. Energimyndigheten har deltagit vid samtliga möten i samrådsforumet, med instruktion från Regeringskansliet, och inför det analyserat kommissionens förslag, konsulterat svenska intressenter och tagit fram förslag på positioner och förhandlingslinjer i linje med svensk målsättning. Löpande kontakter med svenska intressenter, europeiska bransch- och andra organisationer, andra myndigheter och medlemsstater bidrar till att förankra frågor och ha väl underbyggda underlag i förhandlingsarbetet. Arbetet positionerar Sverige som en aktiv och trovärdig part i det kontinuerliga arbetet, vars expertis efterfrågas.

Energimyndigheten har också representerat Sverige i Kommittén för ekodesign och energimärkning och Expertgruppen för energimärkning där två nya förordningar har behandlats, gällande fläktar respektive produkt databasen EPREL.

Energimyndigheten följer även arbetet i tidigare steg i processen för utveckling av krav. Under året har studier och intressentmöten bevakats för bland annat ventilationsenheter, laddare för elfordon, solcellsmoduler, servrar, järn och stål, och horisontellt arbetet om produktkrav relaterat till kritiska material.

Resurseffektivitetskrav inom ekodesign och energimärkning

Energimyndigheten driver och sammankallar den grupp för myndighetssamverkan om ekodesign och energimärkning som har funnits sedan många år. I gruppen ingår Boverket, Elsäkerhetsverket, Kemikalieinspektionen, Konsumentverket, Naturvårdsverket och Upphandlingsmyndigheten. Energimyndigheten informerar gruppen om initiativ och arbetet med framtagande av produktkrav via möten och mejl. Under året har gruppen informerats om förslag för aktuella produktgrupper som omfattat ugnar, hållar, köksfläktar, torktumlare,

¹⁹ Ecodesign Impact Accounting Overview Report 2023, European Commission, October 2023 revision March 2024

²⁰ Energy Savings from Ecodesign and Energy Labelling in the Nordics, Nordic energy Research 2024

bildbehandlingsutrustning, laddare för elfordon, järn och stål, ventilationsenheter, datorer, servrar, transformatorer, produkt databasen EPREL samt om produktkrav gällande knappa och kritiska råmaterial samt återvunnet material. De synpunkter som har inkommit från myndigheterna har främst gällt aktörers roller, IP-klasser och kemikalier.

Energimyndigheten har särskilt välkomnat förslag om reparationsindex för torktumlare och drivit förhandling om ökad synergi mellan dessa informationskrav under energimärkning och relaterade krav under ekodesign. Resurs- och materialeffektivitetskraven ses som en integrerad del i utvecklingen av alla produktkrav.

7.2.4 Internationellt arbete med produkter

Energimyndigheten följer, i enlighet med instruktionen, den internationella utvecklingen på produktområdet och representerar Sverige i ett flertal strategiska internationella samarbeten.

Energimyndigheten stöttar länder utanför EU att ställa krav på resurseffektiva produkter. När lagstiftning och effektiv marknadskontroll är på plats förväntas utvecklingen av den inhemska industrin för energieffektiva produkter utvecklas.

International Energy Agency (IEA) och EU har betonat betydelsen av energieffektiva produkter och system för att klara klimatmålen (Energy Efficiency First principle). IEA TCP Energy Efficient End-use Equipment (IEA 4E) är ett globalt policysamarbete mellan utvecklade länder och regioner med syfte att främja global harmonisering av standarder, lagstiftning och marknadskontroll av energieffektiva produkter, så att globala marknadsbarriärer för spridning av dessa sänks. Energimyndigheten har deltagit sedan 2010. Deltagandet har särskilt gynnat arbetet med ekodesign för och energimärkning av energieffektiva produkter inom EU genom att Energimyndigheten samt kollegor från andra europeiska länder som deltar i IEA 4E kunnat spela in resultat från samarbetet till den Europeiska kommissionen.

Under året har den fjärde programperioden som löper 2024–2029 påbörjats. Energimyndigheten är representerade i IEA4E ExCo, den verkställande kommittén. Energimyndigheten har också valt att även fortsättningsvis engagera sig i arbetet med elmotorsystem i industrin, smarta och effektiva belysningsystem, uppkopplade apparater samt effektivare kraftelektronik, alla viktiga produktområden för fortsatt utveckling av styrmedel för ökad energieffektivisering. Energimyndighetens Testlab är engagerat i flera delprojekt med relevans för utveckling av standarder och policy, vilket beskrivs i avsnitt 5.3.6.

Kapacitetsuppbyggnadsprojektet Energy Efficient Lighting and Appliances (EELA) som består av 21 länder i södra och östra Afrika med att införa krav på energieffektivitet på produkter som är stora elanvändare har avslutats under året. Energimyndigheten är med som partner och har under året fokuserat på att avsluta sina åtaganden. Energimyndigheten har i olika workshops diskuterat på vilket sätt den här sortens insatser är viktiga för implementering av lagstiftning respektive marknadskontroll. Parallellt har arbete med planering för EELA 2.0 (omdöpt till Energy Efficiency for Sustainable Livelihoods in Africa) pågått. EELA 2.0 är ett utvidgat program där även västra Afrika och energieffektivisering i industrin ingår. En särskild aspekt ur svenskt perspektiv är hur programmet kan bereda vägen för nationella insatser under Parisavtalets artikel 10. EELA 2.0 lanserades under COP 29 och förväntas påbörjas i början av nästa år.

7.2.5 Kontoföringsmyndighet för EU ETS

Energimyndigheten ska medverka i det arbete som regeringen bedriver inom Europeiska unionen för begränsad klimatpåverkan och delta tillsammans med Naturvårdsverket i arbetet med att genomföra och föreslå förbättringar av Europeiska unionens system för handel med utsläppsrätter samt löpande informera verksamhetsutövare och allmänheten om systemet. Energimyndighet är nationell administratör för EU ETS enligt registerförordningen²¹ och kontoföringsmyndighet enligt 2 kap. 4 § förordningen (2020:1180) om vissa utsläpp av växthusgaser.

Energimyndigheten administrerar den svenska delen av EU:s utsläppshandelsregister; unionsregistret. Vi granskar och kontrollerar aktörer i unionsregistret vid ansökan och genom periodiska kontroller. Dokumentation från både kontoinnehavare och kontoombud granskas. Under 2024 har vi implementerat risk- och transaktionsanalys för ytterligare kontroll och säkerhet. Processen analyserar aktörers transaktionsbeteenden i unionsregistret och därefter kan vi bedöma huruvida det finns skäl för ytterligare granskning av konton.

Under 2024 har Energimyndigheten arbetat parallellt med implementeringen av ETS2, ett nytt utsläppshandelssystem samt inkluderingen av sjöfartssektorn i EU ETS. Vi deltar i EU:s Climate Change Expert Group (CCEG) för unionsregistret för att diskutera utvecklingen och implementeringen av sjöfartssektorn och ETS2. Efter diskussioner i CCEG under 2024 beslutades att aktörer som omfattas av ETS2 inte behöver öppna konton i unionsregistret förrän 2026. Däremot kräver registerförordningen att sjöfartskonton öppnas i unionsregistret från 2 januari 2024 för att börja rapportera utsläpp från 2025. Under 2024 har de flesta sjöfartsoperatörskonton som ska rapportera i den svenska delen av registret öppnats. Resterande aktörer förväntas öppna konton innan deadline vilket infaller i mars 2025. Energimyndigheten och Naturvårdsverket har löpande samverkansmöten för att underlätta infasningen av sjöfartssektorn i EU ETS.

7.3 Strategiskt inflytande i internationell klimatpolitik

Energimyndigheten deltar i den svenska delegationen för Förenta nationernas (FN:s) klimatförhandlingar. På klimattoppmötet COP29 i Baku i november 2024 bidrog vi till förhandlingarna om internationella samarbetsformer under Parisavtalets artikel 6 samt om teknikutveckling och tekniköverföring under Parisavtalets artikel 10. Effektiva klimatförhandlingar inom områden som är relevanta för vår verksamhet är en del av Energimyndighetens uppdrag.

7.3.1 Global utsläppshandel

Energimyndigheten företräder Sveriges position i förhandlingarna om global utsläppshandel under Parisavtalets artikel 6. Sverige strävar efter att den globala utsläppshandeln under artikel 6 ska utvecklas till en marknad med hög integritet, så att marknaden främjar verkliga utsläppsminskningar, ökade klimatambitioner och hållbar utveckling. För att nå dessa mål deltar Sverige aktivt i förhandlingarna, först och främst genom att påverka EU:s gemensamma position inom klimatförhandlingarna under Klimatkonventionens (UNFCCC:s) processer och fora.

²¹ Kommissionen delegerade förordning (EU) 2019/1122 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG vad gäller unionsregistrets funktion

Sveriges prioriteringar för artikel 6 har fått genomslag på EU-nivå, där EU:s positioner till stor del speglar Sveriges. Inom UNFCCC-processerna har Sveriges och EU:s viktigaste ståndpunkter också fått genomslag, särskilt i de senaste besluten från COP29 i Baku. Där enades parterna om höga standarder för projekt under artikel 6.4 (FN:s centrala mekanism för utsläppshandel) och krav på utförliga och transparenta rapporteringar och översynsprocesser under artikel 6.2 (utsläppshandel mellan länder). Dessa beslut skapar förutsättningar för den globala utsläppshandeln under Parisavtalet att växa.

7.3.2 Teknikutveckling och tekniköverföring

Energimyndigheten ansvarar för frågan om teknikutveckling och tekniköverföring i FN:s klimatförhandlingar. Vi arbetar för att svenska prioriteringar ska genomsyra förhandlingarna, särskilt genom att påverka EU:s gemensamma position.

Teknikförhandlingarna ger årligen vägledning till FN:s teknikmekanism, som består av Technology Executive Committee (TEC) och Climate Technology Centre and Network (CTCN). TEC utarbetar rapporter och policyrekommendationer, medan CTCN erbjuder teknisk assistans till utvecklingsländer för att identifiera lämpliga tekniska lösningar för deras nationella klimatplaner.

Under 2024 förhandlade parterna om ett nytt program för teknikgenomförande, som etablerades vid COP28 i Dubai år 2023. På grund av oenighet blev vägledningen till teknikmekanismen mindre omfattande än vanligt, och beslutet om det nya programmet sköts upp till nästa år.

7.4 Sveriges program för internationella klimatinsatser

Energimyndigheten har enligt regleringsbrevet i uppdrag att finansiera internationella klimatprojekt i låg- och medelinkomstländer inom ramen för Parisavtalet och särskilt dess artikel 6. Inom Sveriges program för internationella klimatinsatser utvecklar vi samarbeten för handel med utsläppsminskningar enligt Parisavtalets regler. Syftet är att förvärva utsläppsminskningenheter som kan användas som en kompletterande åtgärd för att uppnå Sveriges nationella klimatmål samt bidra till minskade globala utsläpp. Energimyndigheten arbetar också med att förvärva utsläppsutrymme enligt EU:s ESR- och LULUCF-förordning för att uppfylla Sveriges åtaganden mot EU:s klimatmål.

7.4.1 Internationella klimatinvesteringar under Parisavtalet

Energimyndigheten arbetar i enlighet med uppdraget med att etablera internationella klimatsamarbeten. Arbetet sker både bilateralt, direkt mellan Sverige och enskilda värdländer, och multilateralt genom fonder där flera länder kan delta tillsammans. Det övergripande målet för verksamheten är att köpa utsläppsminskningenheter. Mycket behöver vara på plats innan projekt kan implementeras, såsom överenskommelser med värdländer och förvärfvsavtal med företag som kan utveckla och implementera projekt. Det är först året efter att utsläppsminskningar kunnat mätas och verifieras som en faktisk överföring kan göras. De leveranser och resultat som redogörs för här är förutsättningar för att projekt ska kunna implementeras och utsläppsminskningenheter ska kunna överföras under de närmaste åren.

För att utsläppsminskningensenheter ska kunna överföras till Sverige i ett bilateralt samarbete krävs ett legalt bindande avtal med värdlandet. Arbetet med att skriva sådana samarbetsavtal har under 2024 tagit stora steg framåt. I början av året hade Energimyndigheten endast icke-bindande samförståndsavtal med tre värdländer: Ghana, Nepal och Dominikanska republiken. Under 2024 har legalt bindande samarbetsavtal skrivits med Ghana, Nepal och Zambia, vilket möjliggör implementering av projekt och överföring av utsläppsreduktionsenheter i närtid. Dessutom har Energimyndigheten under året skrivit ett nytt icke-bindande samförståndsavtal med Rwanda om artikel 6-samarbete. Utöver dessa avtal är förhandlingar med ytterligare två länder i slutfasen. Sedan tidigare pågår även ett pilotsamarbete med Schweiz om handel med negativa utsläpp, som baseras på ett samförståndsavtal som signerades vid COP28 i Dubai år 2023.

Framstegen under 2024 beror på att fler värdländer nu har kapacitet att förhandla och sluta avtal, samt att Energimyndigheten har varit redo att möta det ökade intresset för artikel 6-samarbete med Sverige under 2024. Att flera avtal nu är på plats innebär att Energimyndigheten, för Sveriges räkning, kan börja förvärva utsläppsminskningar. För att kunna implementera utsläppsminskande aktiviteter inom bilaterala samarbeten krävs även ett eller flera förvärvs-avtal med projektutvecklare. Under 2024 initierade Energimyndigheten en andra upphandlings-runda i Ghana som kommer avslutas tidigt 2025.

Energimyndigheten har bedömt att multilateralt arbete med internationella organisationer kan innebära skalfördelar. De internationella organisationerna, bland annat utvecklingsbanker, bedöms ha kapacitet att kunna hantera fler, större och mer komplexa klimatsamarbeten, samt kunna erbjuda kapacitetsstöd till värdländerna. Därför har Energimyndighetens fokus under det senaste året huvudsakligen legat på att etablera och få igång samarbeten med internationella organisationer.

Under 2024 har Energimyndigheten utökat sitt samarbete med Global Green Growth Institute där man har tecknat avtal om 300 miljoner kr för att delta i den nya klimatfonden Article 6 Climate Cooperation Fund (ACCTIF). Under året har vi även arbetat aktivt med ett partnerskap med FN:s utvecklingsprogram (UNDP) med fokus på utsläppsminskningar i afrikanska länder, samt Asiatiske Utvecklingsbankens (ADB) nya klimatfond Climate Action Catalyst Fund (CACF).

Det är för tidigt för att uttala sig om resultaten från de tre fonderna, eftersom samtliga befinner sig i uppstartsfas. Energimyndigheten har valt att arbeta med flera olika internationella organisationer, utöver att på egen hand upphandla projekt, för att kunna kombinera skal-fördelar med riskspridning.

Energimyndigheten samarbetar sedan flera år tillbaka med Världsbanken och deltar i fonderna Carbon Initiative for Development (Ci-Dev) och Transformative Carbon Asset Facility (TCAF). Inom TCAF fortsätter implementeringen av ett projekt i Uzbekistan, där de första utsläppsminskningensenheter väntas överföras 2025. Arbetet med att kontraktera fler aktiviteter går framåt inom fonden, och avtal väntas kunna skrivas med fler länder under 2025.

7.4.2 Kapacitetshöjande insatser

Många av de låg- och medelinkomstländer som är möjliga samarbetspartners för Energimyndigheten under Parisavtalets artikel 6 behöver stöd för att bygga upp institutionell kapacitet för att kunna genomföra klimatsamarbeten. Därför arbetar Energimyndigheten med flera kapacitetshöjande insatser inom multilaterala initiativ. Dessa initiativ riktar sig främst till utvecklingsländers regeringar och myndigheter, men även till andra aktörer som kan bidra i genomförandet av klimatinsatser.

Energimyndighetens kapacitetshöjande insatser omfattar främst skraddarsydd kapacitetsbyggande program, såsom uppbyggnad av institutionell infrastruktur för att genomföra samarbeten under Parisavtalets artikel 6 samt utveckling av styrmedel för prissättning av koldioxidutsläpp. Prioriteringen av insatserna görs utifrån ländernas behov och förutsättningar att tillvara kapacitetsstödet. Förutom skraddarsydda program ordnas även seminarier och workshops för ett eller flera länder i en region. Energimyndigheten finansierar sedan tidigare kapacitetsbyggande program som Världsbankens Partnership for Market Implementation (PMI), Asiatiska Utvecklingsbankens Article 6 Support Facility (A6SF) och Global Green Growth Institute (GGGI):s Mobilising Article 6 Trading Structures (MATS). Kapacitetsstödet ges också inom Världsbankens fond Carbon Initiative for Development (Ci-Dev). Under 2024 har Energimyndigheten gått med i GGGI:s Article 6 Readiness Facility. I samband med detta har MATS-programmet avslutats och dess aktiviteter överförs till ACCTIF.

Totalt har minst 44 länder deltagit i kapacitetsbyggande insatser finansierade av Energi-myndigheten under 2024, jämfört med minst 48 länder året innan. Insatserna har bland annat bidragit till utveckling av nationella ramverk för artikel 6 i Nepal och Elfenbenskusten. Flertalet utvecklingsländer i Afrika söder om Sahara får stöd med att införa krediteringsramverk i enlighet med Parisavtalets artikel 6. I flera länder har arbete påbörjats med utveckling av nationella utsläppshandelssystem och andra instrument för koldioxidprissättning. Färre länder har deltagit i kapacitetsstödande insatser under året, vilket huvudsakligen beror på färre enskilda insatser såsom seminarier och workshops.

Energimyndigheten deltar även i Article 6 Implementation Partnership, ett initiativ som både syftar till att koordinera kapacitetsstödande insatser internationellt och fungerar som ett diskussionsforum mellan länder.

7.4.3 Analys och metodutveckling om Parisavtalets artikel 6

För att bidra till hög kvalitet och miljöintegritet i de internationella klimatinsatserna arbetar Energimyndigheten med metodutveckling och kapacitetsuppbyggnad. Myndigheten har också i uppdrag att bidra till robusta regelverk för internationella klimatsamarbeten under Parisavtalets artikel 6. Detta görs både genom förhandlingarna inom ramen för FN:s klimatkonvention, se avsnitt 7.3.1 och genom analys och kunskapsspridning. Ett särskilt fokus har under 2024 legat på nationell implementering i Sverige av det internationella regelverket, se avsnitt 7.4.4.

Hållbar utveckling

Parisavtalets artikel 6 kräver att utsläppshandel bidrar till hållbar utveckling i världsländerna. Hållbarhetsarbetet utförs både internt på Energimyndigheten och via internationella initiativ. Vi har tagit fram en hållbarhetspolicy för internationella klimatsamarbeten under artikel 6 med målet att säkerställa att de projekt som finansieras inte bara leder till utsläppsminskningar, utan också bidrar till att nå de globala målen för hållbar utveckling i världsländerna. Detta inkluderar mål 5 om jämställdhet vilket handlar om en rättvis fördelning av makt, inflytande och resurser. De projekt Energimyndigheten finansierar ska inkludera mål om jämställdhet samt mätbara indikatorer så att arbetet kan utvärderas.

Internationellt deltar Energimyndigheten i FN:s miljöprogram (UNEP:s) Sustainable Development Initiative (SDI) för att stärka hållbarhetskraven i artikel 6-regelverket. Under 2024 har SDI börjat förbereda en pilotstudie för att utveckla metodologin för tillämpning av hållbarhetsverktyget för Parisavtalets Artikel 6.4 (FN:s centrala mekanism för utsläppshandel).

Robusta regelverk

Energimyndighetens arbete för att bidra till robusta regelverk för internationell utsläppshandel under Parisavtalets artikel 6 bedrivs dels genom förhandlingarna under FN:s klimatkonvention, se avsnitt 7.3.1, dels genom analys och metodutveckling. Under 2024 har analysarbetet fokuserat på industriella negativa utsläpp samt risken för överförsäljning av utsläppsminskningsenheter.

I december 2023 ingick Schweiz och Sverige ett samförståndsavtal om transferering av negativa utsläpp under Parisavtalets artikel 6, i syfte att testa och utveckla marknadsbaserade styrmedel för industriell produktion av negativa utsläpp. Under 2024 har Energimyndigheten inlett implementeringen av samförståndsavtalet, bland annat genom att analysera EU:s lagstiftning och dess påverkan på marknaden för negativa utsläpp under artikel 6, för att förstå Sveriges handlingsramar. Vi har också kartlagt marknaden för frivillig utsläppshandel i Sverige för att möjliggöra dialog med den privata sektorn.

Ett annat fokusområde under 2024 har varit risken för överförsäljning av utsläppsminskningsenheter. Under året tog vi fram en rapport, som introducerar ett ramverk för att värdera risken att utsläppshandel under artikel 6 gör det svårare för världsländer att nå sina klimatmål. Rapporten ger även förslag på hur världsländer kan prioritera mellan olika strategier för riskhantering.

7.4.4 Nationellt ramverk för Parisavtalets artikel 6

För att kunna göra internationella klimatinvesteringar och förvärva utsläppsminskningsenheter behöver Sverige ett nationellt ramverk enligt Parisavtalets regler. Energimyndigheten har under 2024 färdigställt utredningar om och etablerat flera centrala delar av ramverket. Resultatet är att Sverige har ett regelverk för att kunna agera köparland under Parisavtalets artikel 6.

En central del av ett nationellt ramverk är att utse en nationellt ansvarig myndighet eller fokuspunkt för att auktorisera eller godkänna artikel 6.2-samarbeten, utsläppsminskande aktiviteter, aktörer, och utsläppsminskningsenheter. Energimyndigheten har genom regeringens beslut om ändring i förordning (2020:1180) om vissa utsläpp av växthusgaser tilldelats rollen som ansvarig myndighet. Energimyndigheten har utrett och tagit fram ett förslag om organisatorisk placering av fokuspunkten inom myndigheten. Förslaget är under implementering. Genom etableringen av funktionen separeras beslut om förvärv av enheter och beslut om auktorisering, vilket bedöms kunna bidra till högre miljöintegritet.

Energimyndigheten har även gjort bedömningen att det inom det nationella ramverket behövs föreskrifter om auktorisering av aktörer som vill delta i utsläppsminskande aktiviteter, samt om auktorisering och godkännande av utsläppsminskningsenheter från sådana aktiviteter. Genom regeringens beslut om ändring i förordning (2020:1180) bemyndigades Energimyndigheten att meddela föreskrifter gällande ovan nämnda processer. Statens energimyndighets föreskrifter (STEMFS2024:2) om internationella samarbeten i enlighet med artikel 6 i Parisavtalet trädde i kraft 23 december 2024.

Det som kvarstår för att uppfylla Parisavtalets krav är tillgång till ett register för att spåra utsläppsminskningsenheter. Frågan har utretts och en intern IT-lösning är under utveckling sedan slutet av 2024. Lösningen är tillfällig och ämnar uppfylla registerkraven till dess att EU eller FN etablerar en centraliserad lösning som Sverige kan nyttja.

7.4.5 Fullgörande av åtaganden under Kyotoprotokollets projektbaserade mekanismer

Energimyndigheten ansvarar för Sveriges deltagande i de projektbaserade mekanismerna under Kyotoprotokollet, Clean Development Mechanism (CDM) och Joint Implementation (JI). Uppdraget består av två delar, varav den ena delen håller på att avslutas.

Varje part till Kyotoprotokollet som har deltagit i dess projektbaserade mekanismer är skyldig att upprätthålla en Projektmyndighet (Designated National Authority, DNA), som godkänner aktörer som önskar delta i klimatinsatser under CDM och JI, så länge Kyotoprotokollet gäller. Sedan den 1 augusti 2024 tydliggörs i Energimyndighetens instruktion att myndigheten har mandat att fullgöra detta åtagande för Sveriges räkning. De återstående uppgifterna för Projektmyndigheten är endast av administrativ karaktär, exempelvis att hantera namnbyten av tidigare godkända projektaktörer.

Fram till 2022 hade Energimyndigheten även i uppdrag att förvärva utsläppsminskningenheter från klimatinsatser under CDM och JI för Sveriges räkning. De sista utbetalningarna till stöd för klimatåtgärder gjordes 2022, men leveranser av utsläppsminskningenheter till Energimyndigheten förväntas fortsätta till 2025.

Under 2024 levererades 51 011 utsläppsminskningenheter till Energimyndigheten från fonden Carbon Initiative for Development (Ci-Dev). Enligt prognosen förväntas leveranser av ytterligare cirka 1,26 miljoner utsläppsminskningenheter till Energimyndigheten fram till och med 2027 från Ci-Dev. På Energimyndighetens konton i Unionsregistret fanns totalt 166 451 utsläppsminskningenheter den 31 december 2024.

Under året har fonder återbetalat icke-nyttjade medel på totalt 33,4 miljoner kronor, vilka har återbetalats till statskassan.

7.4.6 Förvärv av ESR och LULUCF utrymme

Energimyndigheten har i uppdrag att förvärva årliga utsläppstilldelningar (AEA) och upptag enligt EU:s ansvarsfördelningsförordning (ESR)²² och förordningen om markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk (LULUCF)²³ från andra medlemsstater. Energi-myndighetens arbete ska inriktas mot förberedande och understödjande arbete för genomförandet av förvärv och förvärv av årlig utsläppstilldelning inom ESR samt upptag inom LULUCF. Förvärv av årliga utsläppstilldelningar är en del av de flexibiliteter som regeringen beslutat använda för att Sverige ska nå sina klimatmål i EU.

Under 2024 har Energimyndigheten haft en löpande dialog med Regeringskansliet och påbörjat planerings- och analysarbete, delvis med hjälp från Naturvårdsverket som analyserar EU-länders måluppfyllelse inom ESR och LULUCF. En lista över länder som kan ha ett överskott inom ESR eller LULUCF till 2030 har tagits fram, och kontakter har initierats med vissa länder för att undersöka deras intresse av att sälja AEA.

Inga avtal för förvärv av AEA har förhandlats fram under 2024.

²² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/842 av den 30 maj 2018 om medlemsstaternas bindande årliga minskningar av växthusgasutsläpp under perioden 2021–2030 som bidrar till klimatåtgärder för att fullgöra åtagandena enligt Parisavtalet samt om ändring av förordning (EU) nr 525/2013

²³ EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2018/841 av den 30 maj 2018 om inbegripande av utsläpp och upptag av växthusgaser från markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk i ramen för klimat- och energipolitiken fram till 2030 och om ändring av förordning (EU) nr 525/2013 och beslut nr 529/2013/EU

7.5 Internationella forsknings- och innovationssamarbeten

Energimyndigheten samarbetar internationellt inom finansiering av forskning och innovation främst genom Horisont Europa och nordisk energiforskning. Vi ingår även i en rådgivande EU-expertgrupp och är kontaktpunkt för svenska aktörer i samarbetet med EU:s innovationsfond. Fonden ger stöd till innovation och demonstration för innovativ teknik som bidrar till att minska växthusgaser.

7.5.1 Horisont Europa – EU:s ramprogram för forskning och innovation

Energimyndigheten ska bidra till de mål som anges i den nationella strategin för svenskt deltagande i Horisont Europa 2021–2027 (U2021/03975). Genom deltagande som ansvarig expertmyndighet för att stödja Regeringskansliet i dess roll att företräda Sverige för Horisont Europa och Euratoms forsknings- och utbildningsprogram har energimyndigheten bidragit till att:

- kunskap och resultat från Horisont Europa har kommit till användning i det svenska samhället (mål 4)
- påverka EU:s forsknings- och innovationspolitik (mål 8).

Detta arbete har skett främst inom Horisont Europas kluster 5 (klimat, energi och mobilitet) och kluster 6 (livsmedel, bioekonomi, naturresurser, jordbruk och miljö), och har bidragit till att stärka samordning och informationsdelning mellan Regeringskansliet, experter i programkommittéerna och aktörerna i forsknings- och innovationssystemet. Myndighetsexperter deltar även i den nationella referensgruppen för kluster 4 (digitala frågor, industri och rymden). Inom dessa tre kluster har Energimyndigheten under året deltagit i arbetet med att uppdatera klustrens arbetsprogram för 2025, som bland annat fastställer utlysningar av medel till forskning och innovation.

Som nationell kontaktpunkt för Horisont Europas kluster 5 har medarbetare deltagit och bidragit vid olika informationstillfällen för att:

- sprida information om ramprogrammet och om dess nytta för samhället (mål 1)
- uppmuntra och stötta forskare och företag att delta i utlysningar och påverkansarbete (mål 2 och 4).

Även i arbetet med europeiska partnerskap för forskning och innovation inom Horisont Europa har Energimyndigheten bidragit till målen i den nationella strategin för svenskt deltagande i Horisont Europa, och då främst till att:

- Sverige ska ha ett högt deltagande i Horisont Europa (mål 1)
- deltagande i Horisont Europa ska bidra till att höja kvaliteten på svensk forskning samt stärka näringslivets konkurrenskraft och innovationsförmåga (mål 2)
- deltagande i Horisont Europa ska bidra till att stärka Sveriges nationella satsningar (mål 3)
- Sverige ska vara ledande inom öppen vetenskap (mål 7).

Energimyndigheten har också deltagit i Regeringskansliets arbete med framtagandet av ett svenskt positionspapper inför EU:s nästa ramprogram för forskning och innovation, FP10. Positionspapperet syftar till att presentera huvudprinciper som Sverige ser behöver värnas eller förbättras inför framtagandet av FP10 för att det ska tjäna hela Europas utveckling, konkurrenskraft och välbefinnande.

Deltagande i partnerskap

I partnerskap för forskning och innovation inom Horisont Europa samarbetar EU-kommissionen, näringsliv, medlemsländer, associerade länder och andra intressenter inom olika områden. Syftet med de olika partnerskapen är att driva utvecklingen inom olika områden, länka nationella och regionala satsningar med Horisont Europa och möjliggöra globala samarbeten.

Energimyndigheten har stöttat Regeringskansliet med att samla in och föra fram svenska synpunkter på utlysningar av medel för forskning och innovation inom de samprogrammerade partnerskapen i Horisont Europas kluster 5 och 6, och på så sätt öka möjligheterna för svenska aktörer att få finansiering från EU. I dessa utlysningar deltar inte Energimyndigheten själv med medel.

I de samfinansierade partnerskapen Clean Energy Transition (CETPartnership) och Driving Urban Transitions (DUT) deltar Energimyndigheten med medel. Energimyndigheten beslutade under 2024 att gå med i två nya samfinansierade partnerskap, Raw materials for Europe och Forests and Forestry for a Sustainable Future.

Clean Energy Transition Partnership (CETPartnership)

Energimyndigheten koordinerar Clean Energy Transition Partnership (CETPartnership) tillsammans med Österrike (Förbundsministeriet för klimatåtgärder, miljö, energi, transport, innovation och teknik, BMK), och leder aktivt ett tematiskt arbete inom industriella energisystem samt regionala energisystem. Syftet med partnerskapet är att främja omställningen till hållbara energisystem.

Energimyndigheten har aktivt arbetat för en formalisering av samarbetet mellan Mission Innovation, CETPartnership och DUT Partnership genom ett Letter of Intent. Arbetet har bidragit till att visa upp Energimyndigheten och CETPartnership på en global arena. Det har också bidragit till att främja ett ökat samarbete med finansiärer i Mission Innovations medlemsländer.

Under året avslutades partnerskapets andra utlysning. Sverige var ett av de länder med flest medverkande och huvudsökande i projekten. Av totalt 62 beviljade projekt hade 22 svenska deltagare. Totalt stöd till svenska sökande var drygt 160 miljoner kronor, varav cirka 57 miljoner kronor kom från EU. Jämfört med den första utlysningen ökade det totala antalet beviljade projekt med 17, antalet beviljade projekt hos Energimyndigheten ökade med 5 och det totala stödet till svenska sökande ökade med cirka 60 miljoner kronor. Projekten täcker sju av Energimyndighetens nationella program och förväntas stärka internationellt samarbete och kunskapsöverföring.

Under året öppnades partnerskapets tredje utlysning. Nytt för 2024 års utlysning är att Indien och Sydkorea deltar som finansiärer i utlysningen. Indien deltar i utlysningens tematiska område Industriella energisystem, där Energimyndigheten har en ledande roll i koordineringen.

Driving Urban Transitions

Energimyndigheten deltar tillsammans med Vinnova och Formas i Driving Urban Transitions to a Sustainable Future Partnership (DUTP), där även Strategiska Innovationsprogram Viable Cities medverkar.

Inom DUT Partnerskapsprogram planeras strategiska aktiviteter och årliga utlysningar inom tre temaområden: energipositiva stadsdelar, 15-minutersstaden och cirkulära urbana ekonomier. Energimyndigheten är nationell kontaktpunkt för temaområdet Energipositiva stadsdelar där aktiviteterna samordnas med Viable Cities.

Under året stängdes partnerskapets andra utlysning i samarbete med 39 finansiärer från 27 länder och Europeiska kommissionen. Utlysningen väckte stort intresse och lockade till sig 183 ansökningar från 25 EU-länder, Kanada och Sydkorea. Resultatet visar på ett högt söktryck från svenskt håll. Det svenska engagemanget innebär bland annat både flest medverkande (57) och huvudsökande (7) i projekten i jämförelse med andra länder. Efter en oberoende utvärdering av en europeisk expertpanel har 42 projekt föreslagits för nationell finansiering varav 15 projekt med svenska deltagare. I år stödjer Energimyndigheten nationellt deltagande i två tematiska pelare, energipositiva stadsdelar och 15-minutersstaden och har beviljat 12 projekt varav 6 med svenska huvudsökande. Det bedöms vara en väldigt bra blandning av olika typer av organisationer bland de medverkande aktörerna med deltagare från akademi och forskningsinstitut, privat – och offentligsektor samt civilsamhälle. Likt den första utlysningen har många svenska deltagare vilket innebär att Sveriges medverkan i utlysningarna fortsätter med framgång.

Under året öppnades partnerskapets tredje utlysning. Nytt för 2024 års utlysning är att förutom Sydkorea deltar Japan och Taiwan (Chinese Taipei) som finansiärer i utlysningen. Det öppnar samverkansmöjligheter för svenska aktörer globalt med internationella aktörer från respektive land.

7.5.2 EU:s innovationsfond

Innovationsfonden är ett av världens största program för stöd till innovativa tekniker och prioriterade energibärare för utfasning av växthusgaser. Energimyndigheten representerar Sverige i innovationsfondens expertgrupp och har bland annat bidragit med synpunkter på utformningen av fondens utlysningar. I december 2024 öppnade fonden för ansökningar till utlysningar med en budget om cirka EUR 4,6 miljarder. Utlysningarna är riktade till utvecklingsprojekt och demonstrationer, till tillverkning av battericeller för elektriska fordon och till produktion av förnybar vätgas genom en auktion.

Energimyndigheten är nationell kontaktpunkt för EU:s innovationsfond och har ett uppdrag att informera svenska företag om möjligheten att söka stöd från fonden. EU SME Support är en myndighetsgemensam satsning, finansierad av Vinnova, Tillväxtverket och Energimyndigheten. Den myndighetsgemensamma satsningen verkar över hela landet och informerar små och medelstora företag om olika stöd från EU-kommissionen, bland annat om stöd från innovationsfonden. För att öka kunskapen om innovationsfondens verksamhet och utlysningar har EU SME Support under 2024 genomfört 6 offentliga informationstillfällen, haft enskilda möten med 16 företag där fokus har varit på innovationsfonden och bidragit till 9 enskilda rådgivningsmöten mellan företag och EU-kommissionen. Totalt har EU SME Support i dialog med företag gett information och råd beträffande EU-stöd till 266 företag vid 394 tillfällen. Energimyndighetens information till stora företag är till viss del samordnad med Industriklivet, då det är liknande projekt som söker stöd från Industriklivet och Innovationsfonden.

7.5.3 Nordisk energiforskning

2024 har Sverige, via Energimyndighetens representant i Nordisk energiforsknings (NEF) styrelse, innehaft ordförandeskapet. Ordförandeskapet roterar mellan de deltagande nordiska länderna. Under 2024 har NEF, som verkar under Nordiska Ministerrådet, fortsatt att stödja nordisk energiforskning och samarbeten. Inom programmet Hydrogen Valleys as Energy Hubs, är de fyra projekten med svenskt deltagande fortsatt aktiva.

7.5.4 NordForsk

Energimyndigheten deltar med 5 miljoner SEK i NordForsks nordiska-baltiska initiativ Grön omställning under temat Demokratiskt engagemang och medborgarinvolvering i den gröna omställningen. Sammanlagt deltar sju länder i satsningen som har tre teman: Energy Efficiency in the Food Systems, Climate and Gender Perspectives, samt Democratic Engagement and Citizen-Involvement. Även Nordisk energiforskning har gått in med medel i initiativet.

7.6 Implementering på internationella marknader

För att stärka svensk tillväxt och konkurrenskraft arbetar Energimyndigheten med forskning, innovation och utveckling som berör internationellt forsknings- och utvecklingssamarbete i utvalda länder samt inom utvalda teknikområden. Målsättningen är att exportera svensk kunskap och teknik, men även att främja investeringar i svenska företag, för att på sikt bidra till utsläppsminskningar.

Energimyndighetens internationella arbete sker i samarbete med andra aktörer som fokuserar på export- och investeringsfrämjande internationellt. Under 2024 har Energimyndigheten engagerat sig i över tjugo länder internationellt med egna aktiviteter, men även deltagit på konferenser och delegationer inom Team Sweden, exempelvis Sweden Innovation Days, Climate Week, och COP29. Energimyndigheten har också agerat expert vid ett stort antal inkommande besök utöver myndighetens egna satsningar med syftet att positionera Sverige.

7.6.1 Exportfrämjande

Indien

Energimyndigheten arbetar för att främja export inom två huvudområden i Indien. Acceleratorprogrammet India Sweden Innovation Accelerator (ISIA) och det bilaterala samarbetet LeadIT Industry Transition Partnership (ITP) för grön omställning av tung industri. Sedan 2012 har ISIA stöttat små och medelstora miljöteknikföretag. Programmet har hjälpt över 70 svenska företag att etablera sig i Indien och initierat mer än 250 samarbeten. Under 2024 antogs fem nya företag till programmet, och två delegationsresor genomfördes med totalt 14 företag, att jämföra med 2023 då 6 företag antogs. Årets program har resulterat i fem samförståndsavtal, fem partnerskap och ett joint venture med indiska aktörer.

LeadIT Industry Transition Partnership (ITP), lanserat under COP28, syftar till att påskynda den gröna omställningen inom Indiens stål- och cementsektorer genom pilot- och demonstrationsprojekt. Under året har Energimyndigheten, i samarbete med Swerim, kartlagt möjligheter på den indiska stålmarknaden. Arbetet har även inneburit ett nära samarbete och täta kontakter med berörda indiska departement och myndigheter. En utlysning riktad till den svenska cementbranschen resulterade i tre projekt som presenterades under en konferens i New Delhi. Antalet projekt var något lägre än förväntat på grund av ett begränsat antal bolag inom segmentet som uppfyllde kriterierna.

Energimyndigheten är också partner i India Sweden Green Transition Partnership (ISGTP), som under 2024 genomförde workshops och möten för att stärka svenska företags bidrag till den gröna omställningen inom flera industrisektorer.

Sydostasien

Sedan 2023 driver Energimyndigheten ett marknadsintroduktionsprogram mot Sydostasien, Business Accelerator Program Southeast Asia (BAPSEA). Programmet riktar sig till svenska företag som vill lansera hållbara energilösningar i Filippinerna, Indonesien, Malaysia, Singapore, Thailand eller Vietnam. Under våren antogs sju företag till programmets andra omgång, vilket är fyra färre än året innan. De 11 bolag som utgjorde den första omgången i programmet slutförde sin medverkan under hösten. Programmet har under året resulterat i fem samförståndsavtal, två partnerskap samt fyra pilotprojektavtal med lokala parter. Ett företag har även grundat ett dotterbolag i Singapore. Givet att satsningen lanserades 2023 är resultatet initiala, vilket innebär att det återstår att analysera ytterligare trender och resultat framöver. Det vi kan konstatera är att det finns ett intresse för svenska energiinnovationer på den sydostasiatiska marknaden samt att svenska små- och medelstora företag ser möjligheter att göra affärer i regionen.

Under hösten genomfördes en gemensam delegationsresa till Malaysia inom ramen för BAPSEA. Energimyndigheten, Business Sweden samt nio företag deltog med en samlingsmonter på International Greentech and Eco Products Exhibition and Conference (IGEM). Vi lyckades knyta kontakter med myndighets- och näringslivsrepresentanter vilket vi bedömer kommer hjälpa oss att positionera Sverige och Energimyndigheten som en samarbetsaktör inom den hållbara energiomställningen.

Energimyndigheten bidrar även till Sweden-Indonesia Sustainability Partnership (SISP), som är den sammanhållande plattformen mellan Sverige och Indonesien inom frågor om hållbar utveckling med fokus på energi, transport och hälsovård. Under 2024 invigdes det av Energimyndigheten finansierade showroom som marknadsför svenska företags hållbara energilösningar gentemot indonesiska intressenter. Att invigningen besöktes av flertalet lokala representanter indikerar att det finns ett intresse att applicera svenska lösningar i Indonesien.

Tyskland

Energimyndigheten har fortsatt fokuserat på marknadsintroduktionen av små- och medelstora företag (SME) på den tyska marknaden. Under 2024 har acceleratorm Swedish-German Cleantech Platform (SGCP) involverat tolv företag. För första gången har SGCP fokuserat på två utvalda områden: hållbar mobilitet och hållbara städer. Dessutom har Energimyndigheten återigen arrangerat en samlingsmonter på branschmässan E-world Energy & Water med 10 utställande SME-företag. Resultatet av programmet är att flera av företagen har inlett samarbete eller pilotprojekt med tyska partners och några håller på att rekrytera tyska anställda.

Vi har fortsatt att vidga vårt aktivitetsspektrum med fokus på relationsbyggande och kompetensöverföring. Vi har blivit partner till den tyska energiagenturens (Deutsche Energieagentur – dena) ledande konferens inom innovation och unga bolag, Start Up Energy Transition Tech Festival. I samband med konferensen arrangerade Energimyndigheten ett tysk-svenskt dialogforum tillsammans med Sveriges ambassad i Berlin för att positionera Sverige som föregångsland inom innovation och hållbarhet. Konferensen fokuserade på hållbara städer, hållbar värme och kyla samt hållbar mobilitet.

Att fokusera på utvalda områden har fördjupat kontakterna med tyska branschaktörer på både federal och delstatsnivå och integrerat svenska innovationsaktörer i aktiviteterna. Det har skapat nya kontaktytor som uppskattats av tyska partners och lagt grunden för framtida samarbeten.

USA

Energimyndigheten har under 2024 stärkt samarbetet med USA genom riktade insatser i utvalda delstater kopplat till prioriterade fokusområden som hållbara städer, vätgas och hållbar mobilitet.

I New York har vi fördjupat samarbetet med NYSERDA och Building Energy Exchange, vilket resulterade i konferensen NYC – Stockholm Retrofit Exchange. Inom vätgasområdet har ett pilotprojekt med fokus på kompetensutbyte mellan svenska och amerikanska aktörer genomförts, med särskilt fokus på Kalifornien. Två delegationer och digitala dialogforum har ökat kunskapen och intresset för samarbetsmöjligheter mellan länderna.

Energimyndigheten driver även två acceleratorprogram i USA. I New York har sju företag deltagit i Skyline-programmet för energieffektiva byggnader och genomfört två delegationsresor. Årets program har resulterat i fyra pilotprojekt och partnerskap med amerikanska aktörer och ytterligare ett flertal pilotprojekt är under pågående dialog. I Kalifornien har ytterligare två svenska företag deltagit i University of California Berkeleys Skydeck-program efter bra framgång av företagen som deltog i omgången 2023/2024. Ett av företagen har etablerat sig i USA, och ett annat bygger nu en fabrik och genomför sitt första pilotprojekt.

Sweden-US Green Transition Initiative (GTI), en gemensam satsning med Vinnova, Business Sweden och Sveriges ambassad, har förlängts till 2026 med fokus på städers gröna omställning. Beslutet grundar sig i en positiv extern utvärdering.

Vi har fortsatt vårt engagemang inom Team Sweden-samarbetet och stöttat invigningen av Sveriges generalkonsulat i San Francisco.

Hållbara städer

Vid sidan av satsningen mot hållbara byggnader i delstaten New York har vi under 2024 fokuserat på plattformen Sustainable Heating and Cooling by Sweden (SHC) Insatserna har som tidigare år inriktats mot Storbritannien och Frankrike, men har under året även inletts mot Tyskland. Beslut har fattats om att avsluta insatserna mot Kina under 2024, på grund av ett lågt intresse från små- och medelstora företag vid genomförda aktiviteter. Intresset för den tyska marknaden och Tysklands omställning av värmeförsörjningen är däremot stort, med god potential för svenska företag givet utvecklingen.

Under 2024 ökade antalet medlemsföretag från 53 till 58 och vår bedömning är att plattformen är fortsatt relevant för näringslivet. Två större evenemang hölls i London och Paris. Vid dessa två evenemang deltog sammanlagt 19 medlemsföretag samt 37 brittiska och 17 franska intressenter. Energimyndigheten bedömer därför att medlemsföretagen fått god möjlighet till att knyta kontakter och utveckla affärsrelationer på dessa marknader.

Business Sweden rapporterar att minst 2 nya avtal med utländska energiföretag eller partnerföretag har tecknats under 2024. Energimyndigheten bedömer trots det relativt låga antalet tecknade avtal att plattformen är en strategisk insats för att stärka det svenska erbjudandet inom värme och kyla i Europa.

Energimyndigheten har också delfinansierat 12th ISWA Beacon Conference on Waste to Energy i samarbete med Avfall Sverige. Konferensen hölls i november 2024 i Stockholm med 140 deltagare från 12 länder. Effekten är att svenskt kunnande inom energiåtervinning från avfall synliggörs på en internationell arena.

Hållbar mobilitet

Inom hållbar mobilitet har Energimyndigheten fortsatt att prioritera batterier. Batterier är en nyckelteknologi för elektrifiering av mobilitetssektorn och det pågår en mycket snabb utveckling på området. För att den svenska batterivärdekedjan ska utvecklas är därför internationella samarbeten en viktig faktor. Vi har följt upp tidigare års batteriexpeditioner till Tyskland och USA. Vi har kartlagt unga innovativa företag i dessa länder som kan vara intresserade av att etablera sig i Sverige. Dessa kartläggningar fungerar som beslutsunderlag för framtida aktiviteter. Enligt planen har vi fortsatt med batteriexpeditioner och i år medverkade elva svenska företag som under fyra dagar i Sydkorea undersökt samarbetsmöjligheter med nio prioriterade företag, och medlemmar från akademien. Vi bidrar dessutom till myndighetssamverkan inom området och har kartlagt de dominerande svenska noderna inom batteriområdet. Detta har ökat vår kunskap om svenska styrkeområden och potentiella samarbetspartner för export- och investeringsfrämjande aktiviteter.

7.6.2 Investeringsfrämjande

Kapitalinvesteringar

Energimyndigheten har fortsatt att utveckla arbetet med en investeringsaccelerator för svenska tillväxtföretag. Programmet syftar till att förbättra företagens investeringsberedskap och matcha dem med internationella investerare och har sedan introduktionen 2023 haft ett högt söktryck. Resultaten från den första omgången visar på att samtliga deltagare antingen har stängt en investeringsrunda eller säkrat villkor med ledande investerare. Tillsammans har företagen stängt investeringsrundor på totalt 670 MSEK samt tecknat avtalsvillkor värda ytterligare 250 MSEK där investeringsacceleratoren har bidragit i någon form. Energimyndigheten har aktivt stöttat företagen genom att stärka deras förberedelser och matcha dem med relevanta investerare.

Inom ramen för kapitalinvesteringar har Energimyndigheten arrangerat Sweden Sustaintech Venture Day (SSVD) med fokus på mötet mellan företag och investerare. Totalt antal investerare som deltog uppgick till 174 varav 65 var internationella. Evenemanget kompletterades med en tech-tour för investerare och ett sidoevent om tillväxtfinansiering. Antalet deltagande internationella investerare ökade med cirka 30 procent, vilket ytterligare förstärkte möjligheterna för svenska företag att knyta viktiga kontakter.

Mål, återrapporteringskrav och regeringsuppdrag

Mål och återrapporteringskrav enligt regleringsbrev

Återrapporteringskrav	Redovisning
Resurseffektivitetskrav inom ekodesign och energimärkning	7.2.3
Energiforskning	6 och 7.5
Energi- och klimatrådgivning	5.3.4
Svenskt deltagande i Horisont Europa	7.5.1
Tillgängliggörande av data	2.3.1
Underlag inom nationell plan för moderna miljövillkor	5.2.2
Redovisning av verksamheten inom Förvärv av ESR och LULUCF utrymme	7.4.6
Redovisning av verksamheten inom Internationella insatser Parisavtalet	7.4
Informationssäkerhet	2.4.2
Stärka och påskynda förenklingsarbetet	2024-03-15

Regeringsuppdrag enligt regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag	Diariernr	Startdatum	Slutdatum	Redovisning
Lämna underlag för tekniska justeringar av kvoter inom elcertifikatsystemet och justering av konförlingsavgifter	RU2024-00003	2023-12-20	2024-05-17	2024-05-14
Lämna underlag till övervakningsrapporter	RU2024-00004	2023-12-20	2024-03-25	2024-03-25
Utarbeta underlag till utvärdering av skattereduktion för rena och höginblandade flytande biodrivmedel	RU2024-00005	2023-12-20	2025-03-31	Pågående
Lägesrapportering för den nationella energi- och klimatplanen	RU2024-00006	2023-12-20	2025-02-28	Pågående
Lägesbeskrivning av utvecklingen av Sveriges delar av en hållbar och konkurrenskraftig europeisk batterivärdekedja	RU2024-00007	2023-12-20	2025-05-30	Pågående
Utvecklingsmöjligheter för den kommunala energi- och klimatrådgivningen	RU2024-00008	2023-12-20	2024-09-02	2024-09-02
Utvecklad energiberedskap	RU2024-00009	2023-12-20	2025-03-01	Pågående
Analys inför genomförandet av EU-förordningen Net Zero Industry Act	RU2024-00010	2023-12-20	2024-11-30	2024-09-12
Stöd vid IEA:s granskning av Sveriges energipolitik under 2024	RU2024-00011	2023-12-20		2024-04-26
Utvärdering av Fjärrvärmennämndens funktion	RU2024-00012	2023-12-20	2024-09-02	2024-08-30
Nulägesanalys av industrins omställning	RU2024-00013	2023-12-20	2024-10-31	2024-10-31
Prognoser	RU2024-00014	2023-12-20	2024-10-21	Enligt uppdrag
Prognos för beställningsbemyndiganden	RU2024-00015	2023-12-20	2024-07-26	Enligt uppdrag
Lämna förslag på beräkning av måluppfyllelse av vissa mål i förnybartdirektivet	RU2024-00045	2024-04-04	2025-01-17	Pågående

Regleringsbrevsuppdrag	Diariernr	Startdatum	Slutdatum	Redovisning
Nationell samordning av utbyggnaden av laddinfrastruktur	RU2024-00047	2024-04-04		Årsredovisningen 5.3.3
Analys av förordningen om statligt stöd till vissa miljöfordon	RU2024-00048	2024-04-04	2025-11-30	2024-06-15 delredovisning
Underlag till genomförande av artikel 25.1–25.5 i direktivet om energieffektivitet	RU2024-00080	2024-06-27	2024-10-15	2024-10-14
Fordonsstrategisk forskning och innovation		2017-05-04		Årsredovisningen 6.3.3
Strategiska innovationsområden		2013-05-30		Årsredovisningen 6.3.8
Kortsiktsprognos över energianvändning och energitillförsel		2017-12-21		2024-03-15 och 2024-08-15
Årsrapport om svensk-norska elmarknaden elcertifikatmarknaden	RU2024-00052	2017-12-21	2024-06-15	2024-06-14
Energiindikatorer 2024	RU2024-00042	2021-12-20	2024-05-20	2024-05-20
Övertagande av svenskt ansvar för databasen Nobil.		2021-01-01		Årsredovisningen 5.3.3
EU:s Innovationsfond		2020-12-17		Årsredovisningen 7.5.2
Minskade utsläpp från tjänsteresor	RU2024-00056	2021-12-16	2024-12-31	Miljöredovisningen
Bidra i genomförandet av regionalfondsprogram och Fonden för en rättvis omställning under åren 2021–2027	RU2024-00111	2022-12-21	2028-02-22	Pågående
Statens energimyndighet ska månadsvis följa och analysera utvecklingen av den totala elanvändningen i Sverige via relevanta statistikällor utifrån kraven i Rådets förordning (EU) 2022/1854 av den 6 oktober 2022 om en krisintervention för att komma till rätta med de höga energipriserna.	2023-200020	2023-01-01	2024-01-31	Avrapporterat
Cirkulärt omhändertagande av solcellspaneler och bindturbinblad till vindkraftverk	2023-200025	2023-01-03	2024-03-31	2024-03-25
Föreslå uppdatering av nationell energi- och klimatplan	2023-200017	2023-01-03	2024-04-17	2024-04-17
Lämna underlag för tekniska justeringar av kvoter inom elcertifikatsystemet och justering av kontoföringsavgifter	RU2024-00108	2022-12-21	2024-05-17	2024-05-07
Utarbeta underlag till utvärdering av skattereduktion för rena och höginblandade flytande biodrivmedel	RU2024-00058	2024-02-09	2025-03-31	Pågående
Bidra i genomförandet av regionalfondsprogram under programperioden för 2021–2027	RU2024-00040	2021-12-16	2028-02-24	Årsredovisningen

Regeringsuppdrag

Uppdrag	Diariernr	Startdatum	Slutdatum	Redovisning
Uppdrag att bidra till att utveckla det brottsförebyggande arbetet	RU2024-00107	2024-12-23	2025-08-31	Pågående
Kommittédirektiv-Nationell rådgivare för stärkt privat-offentlig samverkan i totalförsvaret	RU2024-00106	2024-12-16	2026-11-30	Pågående
Uppdrag till Statens energimyndighet att analysera förutsättningarna för ett tidigare avslut av elcertifikatsystemet	RU2024-00105	2024-12-12	2025-10-31	Pågående
Regeringsuppdrag, titel: Uppdrag till Statens energimyndighet om styrmedel och finansiering för att genomföra direktivet om byggnaders energiprestanda	RU2024-00104	2024-12-16	2026-10-01	Pågående
Uppdrag att uppdatera regelverk och metoder för utformning och integrering av intermittent elproduktion i elsystemet	RU2024-00102	2024-12-12	2025-12-18	Pågående
Uppdrag att ta fram incitament för bättre effektbidrag från intermittent kraftproduktion	RU2024-00101	2024-12-12	2025-12-18	Pågående
Uppdrag till Statens Energimyndighet att till EU-kommissionen rapportera enligt förordningen om nettonollindustrin	RU2024-00098	2024-10-31	2024-12-30	2024-12-17
Uppdrag om effektivare stöd för laddinfrastruktur	RU2024-00092	2024-08-29	2025-12-15	Pågående
Geologisk lagring av koldioxid	RU2024-00090	2022-12-22	2026-03-15	Pågående
Uppdrag att beräkna effekter av prishöjningar med anledning av införandet av EU:s nya utsläppshandelssystem	RU2024-00086	2024-06-27	2024-10-31	Stängd 2024-12-16
Uppdrag att förbättra flexibiliteten i elsystemet	RU2024-00083	2024-06-27	2025-11-20	Pågående
Kommittédirektiv- Nationell rådgivare för stärkt privat-offentlig samverkan i totalförsvaret	RU2024-00081	2024-06-27	2026-11-30	Pågående
Uppdrag att stödja forskning och innovation inom elektromobilitet	RU2024-00077	2018-07-12	2024-08-30	Avrapporterat
Uppdrag att stödja uppbyggnaden av ett testcenter för elektromobilitet	RU2024-00076	2018-06-28	2024-08-30	Avrapporterat
Uppdrag att ta fram underlag för genomförande av delar av det reviderade direktivet om förnybar energi	RU2024-00069	2024-06-20	2024-12-31	2024-12-20
Uppdrag att ta fram underlag inför genomförande av artikel 20a i det reviderade förnybartdirektivet	RU2024-00068	2024-06-13	2025-01-31	Pågående
Uppdrag att bistå med underlag och bedömningar så att Sverige kan uppfylla de skyldigheter som följer av EU-förordning 2023/1804	RU2024-00057	2024-05-02	2029-11-01	Pågående
Uppdrag om fordonsmärkning utifrån effektivitet och livscykelperspektiv	RU2024-00055	2024-05-02	2025-10-30	Pågående
Uppdrag att ta fram underlag för genomförandet av delar av de omarbetade EU-direktiven om energieffektivitet, byggnaders energiprestanda och förnybar energi	RU2024-00051	2024-05-08	2025-03-01	Pågående
Uppdrag att inrätta och medverka i ett nationellt analysnätverk för hållbar regional utveckling i hela landet 2022–2030	RU2024-00041	2022-06-30	2030-12-31	Pågående
Uppdrag att genomföra en kartläggning av Sveriges territorium och ekonomiska zon för att identifiera områden med potential för fossilfri energiproduktion och tillhörande energidistribution samt att se över sina riksintresseanspråk	RU2024-00038	2024-03-14	2025-10-25	Pågående
Ändring av uppdraget att inrätta en nationell samordnare för inrikes sjöfart och närsjöfart	RU2024-00036	2024-03-14		
Uppdrag att redovisa genomförandet av den regionala utvecklingspolitiken och den sammanhållna landsbygdspolitiken	RU2024-00035	2024-03-14	2025-01-31	Pågående
Uppdrag att utreda förutsättningarna för energigemenskaper och eventuellt behov av främjandeinsatser	RU2024-00030	2024-02-15	2024-09-02	2024-08-30
Uppdrag att redovisa hur arbetet med tillsyn inom säkerhetskyddsområdet har bedrivits	RU2024-00029	2024-02-15	2024-10-01	2024-09-27
Uppdrag om översyn av försörjningstryggheten på gasmarknaderna	RU2024-00022	2024-01-18	2025-03-27	Pågående

Uppdrag	Diariernr	Startdatum	Slutdatum	Redovisning
Uppdrag att ta fram underlag inför genomförandet av artikel 8, 10 och delar av artikel 24 i det omarbetade direktivet för energieffektivitet	RU2024-00021	2024-01-11	2024-12-22	2024-04-17 delredovisning
Uppdrag om åtgärdsförslag inom det civila försvaret inför nästa försvarspolitiska inriktningsproposition	RU2023-00001	2023-12-21	2024-03-07	2024-03-06
Anvisningar för det civila försvaret för försvarsbeslutsperioden 2021–2025	2024-005818		2025-10-02	2024-10-01 samt årsredovisning kap 5.4
Uppdrag om inrättande av ett Råd för hållbara städer och utseende av de myndigheter som ingår i rådet				Årsredovisningen kap 3.2.2
Uppdrag att bistå Rådet för hållbara städer	RU2024-00062	2017-12-18	2030-12-31	Årsredovisningen kap 3.2.2
Uppdrag att fortsatt ta emot personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga för praktik 2021–2023	2020-025111	2020-12-10	2024-02-15	2024-02-05
Uppdrag till statliga myndigheter att fortsatt ta emot nyanlända arbetssökande för praktik 2021–2023	2020-025206	2020-12-16	2024-02-15	2024-02-05
Uppdrag att bistå Miljömålsrådet	RU2024-00061	2018-06-07	2026-12-31	Årsredovisningen kap 3.2.1
Uppdrag att utveckla arbetet med jämställdhetsintegrering	RU2024-00060	2020-10-01	2025-12-31	Årsredovisningen kap 1.6.3
Uppdrag att stödja svenskt deltagande i ett viktigt projekt av gemensamt europeiskt intresse med inriktning vätgas	RU2024-00074	2020-12-17	2028-06-15	pågående
Uppdrag att delta i genomförandet av Sveriges återhämtningsplan	RU2024-00073	2021-09-30	2026-09-15	Årsredovisningen kap 6.3.2
Uppdrag att vara nationellt centrum för avskiljning och lagring av koldioxid samt ta fram ett förslag till avtal (CCS)	RU2024-00063	2020-12-22	2030-12-31	Årsredovisningen kap 5.1.6
Uppdrag att ansvara för Europeiska unionens ramprogram för forskning och innovation (Horisont Europa) och för Euratoms forsknings- och utbildningsprogram	RU2024-00078	2021-03-11	2027-12-31	Årsredovisningen kap 7.5.1
Uppdrag att stödja utveckling av battericeller och utbyggnad av ett elektrifieringscampus för batteriforskning i Västerås (EuBatIn)	2021-003258	2022-02-11		Separat redovisning
Uppdrag att utveckla arbetet med strategiska innovationsprogram för transformativ omställning och hållbar utveckling	RU2024-00075	2021-10-07	2029-12-31	Årsredovisningen kap 6.3.8
Uppdrag om nationella kontaktpunkter för Europeiska unionens ramprogram för forskning och innovation och Europeiska atomenergi-gemenskapens forsknings- och utbildningsprogram	RU2024-00079	2021-03-24	2027-12-31	Årsredovisningen kap 7.5.1
Uppdrag att genomföra en myndighetsgemensam uppföljning av samhällets elektrifiering	RU2024-00064	2022-05-05	2024-12-13	2024-12-13
Uppdrag att samordna kompetensförsörjning för elektrifieringen	RU2024-00072	2022-08-25	2024-12-01	2024-11-29
Uppdrag att genomföra den nationella strategin för marknads kontroll	RU2024-00067	2022-06-30	2025-12-31	Årsredovisningen kap 5.2.8
Uppdrag att hantera statligt stöd till regionala elektrifieringspiloter för tunga transporter		2022-02-10		Årsredovisningen kap 5.2.3
Uppdrag att samordna arbetet med vätgas i Sverige	2023-201973	2023-03-29	2024-12-01	2024-11-29
Uppdrag att ta fram underlag inför genomförandet av artikel 4 i det omarbetade direktivet för energieffektivitet	2023-205455	2023-10-12	2024-04-17	2024-01-15
Uppdrag att ta fram underlag inför genomförandet av artikel 5 och 6 i det omarbetade direktivet för energieffektivitet	2023-205456	2023-10-12	2024-06-14	2024-06-13
Uppdrag att uppmuntra och stödja genomförande av stresstester inom energisektorn	RU2024-00027	2023-04-27	2023-11-30	2024-02-28
Uppdrag att utveckla regional och lokal energiplanering för elektrifiering	2023-203890	2023-07-06	2024-06-30	2024-06-28
Uppdrag om särskilda informationsinsatser för minskad energianvändning i statlig verksamhet	RU2023-00002	2023-11-09	2025-06-30	2024-06-20 delredovisning

Uppgifter i instruktionen

Tabell över myndighetens uppgifter i förordning (2014:520) med instruktion för Statens energimyndighet och i vilket/vilka kapitel dessa återfinns i resultatredovisningen.

Uppgift i instruktionen 2024	Återfinns i kapitel/avsnitt
1 § Statens energimyndighet är förvaltningsmyndighet för frågor om tillförsel och användning av energi i samhället. Myndigheten ska verka för att förena ekologisk hållbarhet, konkurrenskraft och försörjningstrygghet i energisystem som är hållbara och kostnadseffektiva med en låg påverkan på hälsa, miljö och klimat. Förordning (2018:1374).	Är en portalparagraf
1a § Statens energimyndighet är beredskapsmyndighet och sektorsansvarig myndighet enligt förordningen (2022:524) om statliga myndigheters beredskap. Förordning (2022:557).	5.4
2 § Statens energimyndighet ska inom sitt verksamhetsområde	
1. verka för att de energi- och klimatpolitiska målen samt målen för forskning och innovation inom energiområdet som riksdagen antagit uppnås,	3-7
2. verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljökvalitetsmål som riksdagen har fastställt uppnås och vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling,	3.2.1
3. bidra i arbetet med omställningen till ett ekologiskt uthålligt energisystem och verka för en ökad tillförsel och användning av fossilfria energikällor och för en effektivare energianvändning	3-6
4. bidra i arbetet med omställningen av elsystemet som även kan möjliggöra för nya användningsområden av el,	4-6
5. medverka i det arbete som regeringen bedriver inom Europeiska unionen och internationellt för begränsad klimatpåverkan och bidra med expertkunskap och underlag, tidigt göra konsekvensanalyser, bistå Regeringskansliet med att tillvarata Sveriges intressen i de internationella klimat- och energifonder som Sverige deltar i samt tillsammans med Naturvårdsverket delta i arbetet med att genomföra och föreslå förbättringar av Europeiska unionens system för handel med utsläppsrätter samt löpande informera verksamhetsutövare och allmänheten om systemet,	7.2
6. genomföra internationella klimatinvesteringar genom att delta i och förvärva verifierade utsläppsminskningenheter inom ramen för samarbeten enligt artikel 6.2 i Parisavtalet eller i enlighet med den mekanism som inrättats genom artikel 6.4 i Parisavtalet,	7.4
7. främja forskning och innovation i form av en strategiskt utformad samlad insats som spänner över hela innovationssystemet, i nära samverkan med, och som komplement till, övriga energipolitiska insatser och andra styrmedel som syftar till att nå klimat- och energimål samt energirelaterade miljöpolitiska mål,	6 och 7.5
8. främja kommersialisering av forskningsresultat och spridning av nya produkter, processer och tjänster,	6 och 7.6
9. integrera ett jämställdhetsperspektiv i myndighetens verksamhet och främja jämställdhet vid fördelning av medel för forsknings- och innovationsverksamhet,	1.6 och 6.2.6
10. verka för att ett köns- och genusperspektiv inkluderas i den forsknings- och innovationsverksamhet som myndigheten finansierar, när det är tillämpligt,	6.2.6
11. bevaka och analysera energimarknadernas och energisystemets utveckling och deras inverkan på och betydelse för miljö och klimat samt näringslivets konkurrenskraft och den ekonomiska tillväxten,	4.2.1
12. skapa förutsättningar för en väl planerad och resurseffektiv vindkraftsutbyggnad, höja kunskapen om vindkraftens egenskaper och möjligheter samt dess roll i samhällsutvecklingen och bidra till en ökad förståelse och dialog för att skapa möjligheter till ökad samexistens mellan vindkraft och andra samhällsintressen,	5.2.3
13. planera, samordna och, i den utsträckning som regeringen föreskriver, genomföra ransonerings- och andra regleringar som gäller användning av energi,	5.4
14. medverka i genomförandet av det regionala tillväxtarbetet med utgångspunkt i förordningen (2017:583) om regionalt tillväxtarbete och i enlighet med prioriteringarna i den nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft,	3.2.2
15. underlätta och delta i genomförandet av riskkapitalsatsningen inom ramen för det nationella regionalfondsprogrammet,	6.2.3

Uppgift i instruktionen 2024	Återfinns i kapitel/avsnitt
16. följa den internationella utvecklingen och främja svenskt deltagande i internationellt samarbete,	7
17. se till att regelverk och rutiner som myndigheten disponerar över är kostnadseffektiva och enkla för medborgare och företag,	2
18. beakta konsumentaspekter vid myndighetens testverksamhet för energieffektiva produkter, och	5.3.7
19. ansvara för vägledning och information. Förordning (2024:528).	5.3.7
3 § Statens energimyndighet ska	
1. ha ett samlat ansvar för information och för att ta fram underlag i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor och göra de beräkningar som medlemsstaterna är skyldiga att göra enligt artiklarna 7 och 23-27 och enligt bilagorna till samma direktiv,	5.2
2. vara behörig myndighet enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1938 av den 25 oktober 2017 om åtgärder för att säkerställa försörjningsstryggheten för gas och om upphävande av förordning (EU) nr 994/2010,	5.4
3. till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap vartannat år redovisa ett identifieringsarbete av potentiella europeiska kritiska infrastrukturer inom undersektorerna olja och gas enligt rådets direktiv 2008/114/EG av den 8 december 2008 om identifiering av, och klassificering som, europeisk kritisk infrastruktur och bedömning av behovet att stärka skyddet av denna,	
4. vidta åtgärder för att förstärka, utveckla och följa upp insatserna inom ramen för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1369 av den 4 juli 2017 om fastställande av en ram för energimärkning och om upphävande av direktiv 2010/30/EU och inom ramen för genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energirelaterade produkter,	5.3.7 och 7.2
5. fullgöra Sveriges uppgiftsskyldighet enligt kapitel V i avtalet om ett internationellt energiprogram (IEP) som undertecknades i Paris den 18 november 1974 (SÖ 1975:50) och de uppgifter för krisåtgärder som följer av avtalet,	5.4
6. fullgöra de uppgifter som följer av rådets direktiv 2009/119/EG av den 14 september 2009 om skyldighet för medlemsstaterna att inneha minimilager av råolja och/eller petroleumprodukter,	5.4
7. bevaka att Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 106/2008 av den 15 januari 2008 om ett gemenskapsprogram för energieffektivitetsmärkning av kontorsutrustning följs,	5.3
8. ansvara för genomförandeåtgärder enligt artikel 4.4 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/32/EG av den 5 april 2006 om effektiv slutanvändning av energi och om energitjänster och om upphävande av rådets direktiv 93/76/EEG,	5.3
9. främja och bevaka utvecklingen på marknaderna för energitjänster och energieffektiva produkter samt uppmärksamma behov av åtgärder för att undanröja hinder som hämmar utvecklingen på dessa marknader i enlighet med vad som anges i artikel 18 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU av den 25 oktober 2012 om energieffektivitet, om ändring av direktiven 2009/125/EG och 2010/30/EU och om upphävande av direktiven 2004/8/EG och 2006/32/EG,	5.3
10. ansvara för årlig uppföljning av kumulativ energibesparing i enlighet med riktlinjer i regeringens plan för genomförande av artikel 7 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU,	
11. se till att informationen om tillgängliga energieffektivitetsmekanismer och de finansiella och rättsliga ramarna tydligt redovisas och sprids till alla berörda marknadsaktörer i enlighet med vad som anges i Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU,	5.3
12. uppmantra tillhandahållandet av information till banker och andra finansinstitut om möjligheter att delta i finansieringen av åtgärder för att förbättra energieffektiviteten i enlighet med vad som anges i Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU,	5.3
13. i enlighet med vad som anges i Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU, tillsammans med berörda aktörer, däribland lokala och regionala myndigheter, främja initiativ för att informera, medvetandegöra och utbilda medborgarna om fördelarna med och de praktiska detaljerna kring åtgärder för att förbättra energieffektiviteten,	5.3.4
14. som tillsynsmyndighet för ursprungsgarantier för el vara medlem i Association of Issuing Bodies (AIB) för Sveriges räkning,	5.2.4

Uppgift i instruktionen 2024	Återfinns i kapitel/avsnitt
15. vara marknadskontrollmyndighet och utöva marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 över att produkter överensstämmer med kraven i	5.3.8
a) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1369 av den 4 juli 2017 om fastställande av en ram för energimärkning och om upphävande av direktiv 2010/30/EU,	
b) direktiv 92/42/EEG av den 21 maj 1992 om effektivitetskrav för nya värmepannor som eldas med flytande eller gasformigt bränsle, och	
c) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/740 av den 25 maj 2020 om märkning av däck med avseende på drivmedelseffektivitet och andra parametrar, om ändring av förordning (EU) 2017/1369 samt om upphävande av förordning (EG) nr 1222/2009,	
16. vara behörig myndighet enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/941 av den 5 juni 2019 om riskberedskap inom elsektorn och om upphävande av direktiv 2005/89/EG, och	5.4
17. vid tillämpningen av förordning (EU) 2019/941	5.4
a) särskilt samverka med Affärsverket svenska kraftnät i syfte att säkerställa att riskberedskapsplaner utarbetas effektivt och genomförs korrekt samt att underlätta förebyggande och utvärdering av elkriser och informationsutbyte om sådana, och	
b) beakta de underlag som Affärsverket svenska kraftnät tar fram enligt förordningen,	
18. vara nationellt centrum för frågor om infångning och lagring av koldioxid. Förordning (2021:740).	5.2.6
19. fullgöra de åtaganden som följer av Sveriges deltagande i de projektbaserade mekanismerna i Kyotoprotokollet till Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar, i enlighet med de modaliteter och procedurer som specificeras i beslut 3/CMP.1 av partskonferensen till Kyotoprotokollet, och	7.4.5
20. vara behörig myndighet enligt kommissionens delegerade förordning (EU) 2024/1366 av den 11 mars 2024 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/943 genom inrättandet av en nätföreskrift om sektorspecifika regler för cybersäkerhetsaspekter av gränsöverskridande elflöden. (Träder i kraft 2024-08-01)	5.4.4
3a § Statens energimyndighet får, under förutsättning att det inte kräver riksdagens eller Utrikesnämndens medverkan, ingå internationella överenskommelser	7.4
1) som behövs för att reglera samarbeten om insatser för sådana klimatinvesteringar som avses i 2 § 6	
a) i egen regi,	
b) samarbete med andra intressenter,	
c) genom deltagande i multilaterala samarbeten och	
2) med internationella finansieringsinstitut om administration av finansieringsåtaganden som följer av sådana klimatinvesteringar som avses i 2 § 6. Förordning (2024:528). (Träder i kraft 2024-08-01)	
Rapportering	
4 § Statens energimyndighet ska bistå regeringen med att ta fram underlag till sådan rapportering som faller inom myndighetens verksamhetsområde. Myndigheten ska i fråga om sitt miljöarbete rapportera till Naturvårdsverket och samråda med verket om vilken rapportering som behövs.	4
4 a § Statens energimyndighet ska rapportera uppgifter till Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analysers mikrodatabas för statligt företagsstöd (MISS) i en ändamålsenlig omfattning och utformning. Förordning (2017:329).	Rapporteras separat dnr 2024-211506
Uppföljning och utvärdering	
5 § Statens energimyndighet ska bistå regeringen med att ta fram underlag till uppföljning och utvärdering av frågor som faller inom myndighetens ansvarsområde. Myndigheten ska varje år följa upp, utvärdera och redogöra för utvecklingen inom elcertifikatssystemet.	4 samt 5.2.4
Uppdrag inom verksamhetsområdet	
6 § Statens energimyndighet får inom sitt verksamhetsområde utföra uppdrag åt andra. För uppdrag åt andra än regeringen ska ersättning tas ut. Ersättningen fastställs efter grunder som bestäms av myndigheten och får disponeras av myndigheten.	Energimyndigheten utför uppdrag åt andra myndigheter, en överenskommelse upprättas mellan parterna

Avgiftsbelagd verksamhet

Tabellerna nedan visar budget och utfall för intäkter, kostnader och resultat avseende den avgiftsbelagda verksamheten för åren 2022–2024, enligt den indelning för återrapportering som framgår av budgeten för avgiftsbelagd verksamhet i regleringsbrevet. Resultat för verksamheterna *ansökningsavgifter enligt fjärrvärmelagen* och *avgifter enligt förordningen om vissa kostnads-nyttanalyser på energiområdet* redovisas inte eftersom dessa verksamheter saknar krav på full kostnadstäckning. Kostnader för verksamheten *kostnads-nyttanalyser* redovisas inte heller, då myndigheten inte disponerar avgiftsintäkterna för den verksamheten.

Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras								
Alla belopp i tkr	Ack. resultat +/- t.o.m. 2022	Resultat +/- 2023	Budget intäkter 2024	Budget kostnader 2024	Utfall intäkter 2024	Utfall kostnader 2024	Resultat +/- 2024	Ack. resultat +/- 2024
Uppdragsverksamhet								
Provningsverksamhet	0	0	0	0	0	0	0	0
Tjänsteexport ¹⁾	92	-265	400	400	778	414	364	191
Summa uppdragsverksamhet	92	-265	400	400	778	414	364	191
Offentligrättslig verksamhet								
Avgifter enligt förordningen (2020:1180) om vissa utsläpp av växthusgaser ²⁾	3	-184	100	145	187	390	-203	-384
Avgifter enligt förordningen (2011:1480) om elcertifikat ³⁾	6 103	-3 520	4 600	6 600	2 796	5 753	-2 957	-374
Avgifter enligt förordningen (2010:853) om ursprungsgarantier för el ⁴⁾	12 960	-1 357	13 800	15 800	12 748	16 867	-4 119	7 484
Summa offentligrättslig verksamhet	19 066	-5 061	18 500	22 545	15 731	23 010	-7 279	6 726
Ansökningsavgifter enligt fjärrvärmelagen (2008:263) ⁵⁾	0	0	10	500	1 002	3 386	0	0

¹⁾ Avvikelsen mot budgeterade intäkter förklaras av att under året har slutlikvid erhållits för det tjänsteexportavtal som slöts under 2023.

²⁾ Från 2024 är sjöfartsoperatörer rapporteringskyldiga inom EUs system för utsläppshandel, EU ETS, med resultatet att en större mängd handelskonton öppnats under 2024 vilket både ökat intäkterna och drivit upp kostnaderna för handläggningen av nya konton. Under året har även en större granskning av befintliga ombud i unionsregistret genomförts, vilket ökat kostnaderna för verksamheten.

³⁾ Intäkterna för elcertifikat blev lägre än budgeterat på grund av att budgeten baserades på fel lagervärde av elcertifikat.

⁴⁾ Antalet utfärdade ursprungsgarantier blev lägre än förväntat, vilket resulterade i lägre intäkter än budgeterat.

⁵⁾ De fortsatt höga fjärrvärmepriserna under 2024 har medfört att antalet nya medlingsärenden under året fortsatt har överstigit tidigare nivåer, framför allt rörande bostadsrättsföreningar och företag som betalar 1000 kronor i ansökningsavgift per ärende. Verksamheten saknar krav på full kostnadstäckning. Kostnader som inte täcks av avgiftsintäkter, finansieras med förvaltningsanslaget.

Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna inte disponeras

Alla belopp i tkr	Ack. resultat +/- t.o.m. 2022	Resultat +/- 2023	Budget intäkter 2024	Budget kostnader 2024	Utfall intäkter 2024	Utfall kostnader 2024	Resultat +/- 2024	Ack. resultat +/- 2024
Offentligrättslig verksamhet								
Försörjningstrygghetsavgift enligt förordningen (2008:1330) om vissa avgifter på naturgasområdet Inkomsttitel 2552 511 Försörjningstrygghet ¹⁾	5 121	-1 792	3 650	6 000	3 149	4 765	-1 616	1 713
Avgifter enligt 6 § i förordningen (2014:349) om vissa kostnads-nyttoanalyser på energiområdet Inkomsttitel 2811 273 Övriga inkomster	0	0	12	0	14	0	0	0
Summa	5 121	-1 792	3 662	6 000	3 163	4 765	-1 616	1 713

¹⁾ Avvikelsen mot budgeterade intäkter kan förklaras av den rådande konjunkturen. Gasmarkanden har till viss del stabiliserats vilket gör att kostnaden för myndigheten har blivit lägre än budgeterat.

Finansiell redovisning

Finansiell redovisning

Sammanställning över väsentliga uppgifter

Belopp i tkr	2024	2023	2022	2021	2020
Beviljad låneram i Riksgälden	108 000	98 000	92 000	54 000	35 000
Utnyttjad låneram vid årets slut	83 042	62 643	44 077	28 291	29 017
Beviljad kontokredit hos Riksgälden	18 000	18 000	18 000	18 000	18 000
Maximalt utnyttjad kontokredit hos Riksgälden	-	-	-	-	-
Ränteintäkt på räntekonto	2 635	3 036	762	-	-
Räntekostnad på räntekonto	2 469	1 642	275	-	3
Totala avgiftsintäkter som myndigheten disponerar	18 356	17 766	21 191	24 547	25 113
Beräknade avgiftsintäkter i regleringsbrevet ¹⁾	18 910	17 522	21 320	26 261	21 640
Totala avgiftsintäkter som myndigheten inte disponerar	109 322	179 767	66 894	107 677	110 539
Beräknade avgiftsintäkter i regleringsbrevet	3 662	3 662	5 012	5 012	5 012
Beviljad anslagskredit	70 357	69 970	69 067	72 074	67 476
Utnyttjad anslagskredit	35 246	32 913	38 355	-	3 823
Summa anslagssparande	3 753 432	3 013 925	3 312 646	2 561 017	778 058
Summa åtaganden som redovisas mot bemyndiganderamar med stöd av 17 § anslagsförordningen	10 114 527	7 387 994	5 950 531	5 126 986	5 477 678
Totalt tilldelade bemyndiganden	51 253 000	48 017 000	47 947 575	8 661 575	8 513 000
Antal årsarbetskrafter	477	437	392	370	375
Medelantalet anställda	524	493	445	414	416
Driftkostnad per årsarbetskraft ²⁾	1 455	1 431	1 375	1 334	1 221
Årets kapitalförändring	-143 340	-6 967	21 155	117 445	-157 944
Balanserad kapitalförändring	-186 121	-222 925	-282 641	-458 219	-333 719

¹⁾ Jämförelsetalet för 2023 har blivit justerat och inkluderar nu även beräknade avgiftsintäkter från tjänsteexport.

²⁾ Driftkostnaden per årsarbetskraft har beräknats exklusive kärnverksamhetens konsultkostnader som finansierats med sakanslag, eftersom en beräkning inklusive de kostnadsposterna skulle bli missvisande vid jämförelser.

Resultaträkning

Belopp i tkr			
	2024	2023	Not
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	807 324	736 997	1)
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	18 356	17 766	2)
Intäkter av bidrag	55 491	39 396	3)
Finansiella intäkter	2 635	3 056	4)
Summa	883 806	797 215	
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	-471 227	-412 864	5)
Kostnader för lokaler	-16 025	-15 756	
Övriga driftkostnader	-385 117	-360 359	6)
Finansiella kostnader	-2 466	-1 634	7)
Avskrivningar och nedskrivningar	-33 435	-30 325	
Summa	-908 269	-820 938	
Verksamhetsutfall	-24 463	-23 723	
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	109 322	179 767	8)
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	-124 039	-164 990	
Saldo	-14 717	14 777	
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	4 147 229	5 188 998	9)
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	48 918	69 624	
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	18 442	12 149	10)
Kreditförluster	-117 908	-9 827	11)
Lämnade bidrag	-4 200 841	-5 258 965	12)
Saldo	-104 161	1 979	
Årets kapitalförändring	-143 340	-6 967	13)

Balansräkning

Tillgångar (tkr)			
	2024-12-31	2023-12-31	Not
Immateriella anläggningstillgångar			14)
Balanserade utgifter för utveckling	99 427	99 259	
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	2 529	1 257	
	101 956	100 516	
Materiella anläggningstillgångar			15)
Förbättringsutgifter på annans fastighet	3 403	3 898	
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	9 811	7 508	
	13 214	11 406	
Utlåning			
Utlåning	30 058	151 037	16 och 17)
	30 058	151 037	
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	305	56	
Fordringar hos andra myndigheter	22 290	21 713	
Övriga kortfristiga fordringar	92 132	30 622	18)
	114 726	52 391	
Periodavgränsningsposter			19)
Förutbetalda kostnader	15 430	9 936	
Upplupna bidragsintäkter	19 185	15 470	
Övriga upplupna intäkter	3 250	74 185	
	37 865	99 591	
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	75 660	145 556	20)
	75 660	145 556	
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	90 720	89 067	21)
	90 720	89 067	
Summa tillgångar	464 199	649 564	

Kapital och skulder (tkr)			
	2024-12-31	2023-12-31	Not
Myndighetskapital			22)
Statskapital	425 194	469 244	23)
Balanserad kapitalförändring	-186 121	-222 926	24)
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	-143 340	-6 967	13)
	95 733	239 351	
Avsättningar			25)
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	2 642	2 113	
Övriga avsättningar	2 824	2 265	
	5 465	4 378	
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	83 042	62 643	26)
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	22 255	22 631	
Leverantörsskulder	79 136	95 847	
Övriga kortfristiga skulder	6 847	6 411	27)
	191 279	187 532	
Periodavgränsningsposter			28)
Upplupna kostnader	34 943	29 946	
Oförbrukade bidrag	136 553	187 427	
Övriga förutbetalda intäkter	226	930	
	171 721	218 303	
Summa kapital och skulder	464 199	649 564	

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Anslagsredovisning per 2024-12-31 (Belopp i tkr)								
Anslag	Benämning	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisp. anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter per 2024-12-31	Utgående överföringsbelopp
Utgiftsområde 20 Klimat, miljö och natur								
1:12	Insatser för internationella klimatinvesteringar	108 369	260 400		-108 369	260 400	114 204	146 196
1	Förvärv av ESR och LULUFC utrymme ¹⁾		108 900			108 900	2 002	106 898
3	Handel med utsläppsätter ²⁾	963	1 500		-963	1 500	743	757
4	Internationella insatser Parisavtalet ³⁾	107 406	150 000		-107 406	150 000	111 459	38 541
1:17	Klimatpremier	133 198	1 772 000		-133 198	1 772 000	407 051	1 364 949
1	Klimatpremier ⁴⁾	133 198	1 322 000		-133 198	1 322 000	383 674	938 326
6	Klimatpremier – Lätta ellastbilar ⁵⁾		450 000			450 000	23 377	426 623
1:18	Industriklivet	284 207	1 457 000		-284 207	1 457 000	1 335 463	121 537
1	Industriklivet RRF	220 787	700 000		-220 787	700 000	675 417	24 583
2	Minusutsläpp RRF ⁶⁾	25 646	120 000		-25 646	120 000	89 797	30 203
3	Industriklivet ⁷⁾	37 774	637 000		-37 774	637 000	570 249	66 751
1:20	Driftstöd för bio-CCS							
1	Driftstöd för bio-CCS	15 121	15 000		-15 121	15 000	14 968	32
Utgiftsområde 21 Energi								
1:1	Statens energimyndighet							
1	Statens energimyndighet: Förvaltningsutgifter	-1 212	500 405			499 193	501 936	-2 743
1:2	Insatser för energieffektivisering							
1	Insatser för energieffektivisering	12 586	27 000	4 000	-12 586	31 000	26 822	4 178
1:3	Energiforskning							
11	Forskning, utveckling och innovation	-31 639	1 447 223			1 415 584	1 448 086	-32 502
1:3	(2023) Insatser för fossilfri elproduktion							
1	Insatser för fossilfri elproduktion	3 625			-3 625			
1:5	Energiplanering		185 000			185 000	141 463	43 537
2	Energiplanering – till STEM ⁸⁾		80 000			80 000	40 882	39 118
4	EKR – till STEM		105 000			105 000	100 581	4 419
1:6	Avgifter till internationella organisationer							
2	Avg. till int. org – del till STEM	-61	19 328			19 267	19 232	35

Anslagsredovisning per 2024-12-31 (Belopp i tkr)								
Anslag	Benämning	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisp. anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter per 2024-12-31	Utgående överföringsbelopp
1:8	Laddinfrastruktur							
1	Laddinfrastruktur – till STEM ⁹⁾	171 772	937 000		-171 772	937 000	96 280	840 720
1:8	(2023) Energi- och klimatomställning på lokal och regional nivå m.m	14 903			-14 903			
1	Genomförande av elektrifieringsstrategin	4 101			-4 101			
3	Energi- och klimatrådgivning	10 802			-10 802			
1:9	Biogasstöd							
1	Biogasstöd ¹⁰⁾	271 565	900 000	-27 550	-271 565	872 450	640 505	231 945
1:10	Energiberedskap							
1	Energiberedskap		54 000			54 000	49 074	4 926
1:11	Elberedskap							
2	Civilt försvar	17 023			-17 023			
1:12	Gasprisstöd							
1	Disponeras av Statens energimyndighet	26 133			-26 133			
Utgiftsområde 24 Näringsliv								
1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling							
4	Verk f innov.syst: F – del till Statens energimyndighet		33 000			33 000	32 100	900
1:5	Näringslivsutveckling							
3	Näringslivsutveckl – del till Statens energimyndighet	319 444	125 000		-319 444	125 000	122 961	2 039
1:24	Elstöd							
1	Elstöd – Elstöd del till Statens energimyndighet ¹¹⁾	1 609 654	500 000		-1 109 654	1 000 000	7 561	992 439
Summa		2 954 688	8 232 356	-23 550	-2 487 600	8 675 893	4 957 706	3 718 187

¹⁾ Utfallet om 2 002 tkr avviker med 98 procent. Avvikelsen förklaras av att dialogen med länderna, planeringen och förberedelserna inför att förvärva enheter har tagit längre tid av flera olika skäl. Det har även analysen om vilka länder som eventuellt är aktuella för samarbetet.

²⁾ Utfallet om 743 tkr avviker med 50 procent. Avvikelsen förklaras av låga kostnader för resor samt låga utvecklingskostnader kopplade till EU ETS 2.

³⁾ Utfallet om 111 459 tkr avviker med 26 procent vilket förklaras av att identifiering och genomförande av klimatprojekt har tagit tid och senarelagt utbetalningar.

⁴⁾ Utfallet om 383 674 tkr avviker med 71 procent. Avvikelsen beror på förändringar i förordningen som medfört att utbetalningar inte kan ske i närtid till när stöd beviljats. Många tillverkare har även långa leveranstider.

⁵⁾ Utfallet om 23 377 tkr avviker med 95 procent. Avvikelsen beror på förändringar i förordningen som medfört att utbetalningar inte kan ske i närtid till när stöd beviljats. Många tillverkare har även långa leveranstider.

⁶⁾ Utfallet om 89 797 tkr avviker med 25 procent vilket främst beror på att beviljade projekt främst avser forskning och förstudier.

⁷⁾ Utfallet om 570 249 tkr avviker med 10 procent vilket främst beror på förseningar inom en del pågående projekt.

⁸⁾ Utfallet om 40 882 tkr avviker med 49 procent. Avvikelsen förklaras av att finansieringen av regionala och lokala energiplaneringsprojekt under 2024 varit under uppstart.

⁹⁾ Utfallet om 96 280 tkr avviker med 90 procent. Utlysningen 2024 genererade en stor mängd sena ansökningar vilket innebar att många utbetalningar sköts över årsskiftet. För att minska exponeringen för risk ändrades även utbetalningsplanerna under 2024, så att en mindre andel av stödet betalas ut i förskott och en större andel av stödet utbetalas efter slutfört projekt. Återbetalningar av medel från projekt från den första utlysningen 2022 blev högre än väntat.

¹⁰⁾ Utfallet om 640 505 tkr avviker med 29 procent. Avvikelsen förklaras av att de beviljade stöden för 2024 varit lägre än tillgänglig budget, inklusive förekommande återkrav för 2023. Samtliga stöd för 2024 har beviljats och betalats ut. Uppföljning av 2023 års stöd har genomförts enligt gällande förordning.

¹¹⁾ Utfallet om 7 561 tkr avviker med 98 procent vilket beror på att inga nya beslut om elstöd har tagits under 2024.

Avslutade anslag								
Anslag	Benämning	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisp. anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter per 2024-12-31	Utgående överföringsbelopp
Utgiftsområde 20 Klimat, miljö och natur								
1:16	Klimatinvesteringar							
8	Samordning av laddinfrastruktur – del till Energimyndigheten	22			-22			
Utgiftsområde 21 Energi								
1:7 (2022)	Energiteknik							
4	Stöd till solceller och energilagring	26 301			-26 301			
Summa avslutade anslag		26 323			-26 323			
Summa totalt		2 981 011	8 232 356	-23 550	-2 513 923	8 675 893	4 957 706	3 718 187

Redovisning mot inkomsttitel

Belopp i tkr			
Inkomsttitel	Avgiftsbelagd verksamhet	Beräknat belopp	Inkomster
2394 120	Övriga ränteinkomster ¹⁾		5 537
2537 203	Utsläpps- och förseningsavgifter enligt drivmedelslagen		2
2537 204	Reduktionsplikts- och förseningsavgifter ²⁾		55 218
2552 508	Kvotplikts- och förseningsavgifter		188
2552 511	Försörjningstrygghetsavgift	3 650	3 149
2714 222	Straffavgifter		10
2811 004	Statens energimyndighet ³⁾		2 607
2811 273	Övriga inkomster ⁴⁾	12	57 328
4526 006	Återbetalning av övriga lån		3 071
Summa		3 662	127 110

¹⁾ Inkomsterna avser räntor i utlåningsverksamheten, varav 1 130 tkr avser intäkt av royalty.

²⁾ Inkomsterna avser reduktionspliktsavgifter enligt lag (2017:1201) om reduktion av växthusgasutsläpp från vissa fossila drivmedel om 54 056 tkr och dröjsmålsräntor för motsvarande avgift om 1 162 tkr.

³⁾ Inkomsterna avser lagringsavgifter enligt lag (2012:806) om beredskapslagring av olja.

⁴⁾ Beräknat belopp avser inkomster av kostnads-nyttoanalyser som uppgick till 14 tkr. Övriga inkomster härrör från återbetalningar av tidigare utbetalda bidrag, främst av 30 578 tkr i icke-nyttjade medel från fonden Carbon Partnership Facility inom Världsbanken dit Energimyndigheten betalade 123 541 tkr under åren 2011–2018. Fondens syfte var att förvärva certifierade utsläppsminskningar inom Kyotoprotokollets flexibla mekanismer.

Redovisning av beställningsbemyndigande

Belopp i tkr		Beslutat bemyndigande	Ekonomiska åtaganden vid årets början	Nya ekonomiska åtaganden	Utgifter mot anslag	Övriga förändringar	Ekonomiska åtaganden vid årets slut	Förväntad redovisning mot anslag				Slutår
Anslag	2025							2026	2027	2028–2032		
Utgiftsområde 20 Klimat, miljö och natur												
1:12.4	Internationella insatser Parisavtalet ¹⁾	1 500 000	765 360	314 556	37 094		1 042 822	150 059	163 010	165 597	564 155	2032
1:17.1	Klimatpremier ²⁾	2 500 000	307 931	1 293 061	73 537	-114 606	1 412 849	1 412 849				2028
1:17.6	Klimatpremier – Lätta ellastbilar	500 000		431 741			431 741	431 741				2028
1:18.1	Industriklivet RRF	4 380 000	3 602 632	943 862	735 634	-52 184	3 758 676	1 491 726	563 098	563 852	1 140 000	2029
1:18.2	Minusutsläpp RRF ³⁾	300 000	103 370	99 215	58 686	-1 203	142 696	71 302	62 342	6 625	2 427	2028
1:20.1	Driftstöd för bio-CCS ⁴⁾	36 000 000										-
Utgiftsområde 21 Energi												
1:3.11	Forskning, utveckling och innovation ⁵⁾	3 300 000	2 247 409	1 269 468	977 322	-44 947	2 494 608	1 090 822	854 702	402 303	146 781	2029
1:5.2	Energiplanering – till STEM ⁶⁾	450 000	586	80 743		-586	80 743	46 526	34 217			2026
1:6.2	Avg. till int. org – del till STEM	26 000		26 000			26 000	13 000	13 000			2026
1:8.1	Laddinfrastruktur – till STEM ⁷⁾	1 970 000	525 124	259 153	256 238		528 039	433 687	64 457	29 895		2027
1:10.1	Energiberedskap ⁸⁾	100 000										-
Utgiftsområde 24 Näringsliv												
1:2.4	Verk f innov.syst: F – del till Statens energimyndighet ⁹⁾	50 000	13 073	17 018	6 763		23 328	11 211	11 762	355		2027
1:5.3	Näringslivsutveckl – del till Statens energimyndighet	177 000	1 517	172 800	961	-331	173 025	68 825	68 600	35 600		2027
Summa		51 253 000	7 567 002	4 907 617	2 146 235	-213 857	10 114 527	5 221 748	1 835 188	1 204 227	1 853 363	

¹⁾ 20:1:12.4 Under 2024 in-tecknade myndigheten bemyndiganderamen till 70 procent. Bemyndiganderamen kommer att fortsätta in-tecknas under 2025 då flertalet långsiktiga avtal förväntas ingås.

²⁾ 20:1:17.1 Bemyndiganderamen är in-tecknad till 57 procent. Under 2024 har det skett förändringar i förordningen som medfört ändrade förutsättningar, vilket har lett till ökad administration. In-teckningen av bemyndiganderamen förväntas att öka under 2025.

³⁾ 20:1:18.2 Bemyndiganderamen är in-tecknad till 48 procent, vilket är en ökning jämfört med föregående år (34 procent). Beviljade ansökningar om projektmedel har i huvudsak avsett förstudier och forskningsprojekt.

⁴⁾ 20:1:20.1 Bemyndiganderamen är in-tecknad till 0 procent. En första utlysning stängde före årsskiftet, inga medel har beviljats ännu.

⁵⁾ 21:1:3.11 Anslaget har 2024 ändrat nomenklatur från 1:4.11 till 1:3.11. Ekonomiska åtaganden vid årets början innefattar ekonomiska åtaganden vid årets slut 2023-12-31 på tidigare anslags-nomenklatur 1:4.11.

⁶⁾ 21:1:5.2 Bemyndiganderamen är in-tecknad till 18 procent. In-teckningen motsvarar 42 procent av anvisade medel för 2025 och 36 procent av förväntat anvisade medel 2026. In-teckningen utgörs av finansieringen av energi-planeringsprojekt som varit under uppstart under 2024. Ekonomiska åtaganden vid årets början omfattar även tidigare års åtaganden på anslagen 1:3 Insatser för fossilfri elproduktion och 1:8 Energi-och klimatomställning.

⁷⁾ 21:1:8.1 Bemyndiganderamen är in-tecknad till 27 procent. Utlysningen 2024 genererade en stor mängd sena ansökningar, varav många ännu inte beslutats innan årsskiftet. Utlysningen genomfördes även med lägre stödnivå än tidigare (20–55 procent). Anslaget har 2024 ändrat nomenklatur från 1:10.1 till 1:8.1. Ekonomiska åtaganden vid årets början innefattar ekonomiska åtaganden vid årets slut 2023-12-31 på tidigare anslagsnomenklatur 1:10.1.

⁸⁾ 21:1:10.1 Bemyndiganderamen är in-tecknad till 0 procent. Samtliga beslut är utbetalda under året.

⁹⁾ 24:1:2.4 Bemyndiganderamen är in-tecknad till 47 procent, vilket är en ökning jämfört med föregående år (44 procent). En stor del av de medel som beslutades under 2024 betalades ut under samma år som besluten togs. Myndigheten ändrar arbetssätt så att större del av bemyndiganderamen nyttjas framöver, och att åtaganden fördelas över flera år.

Redovisning av andra finansiella villkor enligt regeringsuppdrag och regleringsbrev 2024

	Villkor	Belopp i tkr	Utfall i tkr
Utgiftsområde 20 Klimat, miljö och natur			
1:12.1 Förvärv av ESR och LULUCF utrymme			
För kostnader förknippade med programanknutna kostnader, så som analys och administration.	Får högst använda	10 000	2 002
1:12.4 Internationella insatser Parisavtalet			
För kostnader förknippade med utveckling av nya internationella samarbetsformer, resultatbaserad klimatfinansiering eller andra effektiva styrmedel inom ramen för Parisavtalet, inklusive administrativa kostnader och kostnader förknippade med återrapporteringskravet avseende verksamheten enligt regleringsbrev för Statens energimyndighet.	Får högst använda	10 000	4 742
1:17.1 Klimatpremier			
För stöd till elbussar.	Får högst använda	560 000	230 022
För sina administrativa kostnader för uppgiften att främja introduktionen av elbussar, ellastbilar, miljölastbilar och miljöarbetsmaskiner på marknaden, inklusive de administrativa kostnader som uppstår för ap.6.	Får högst använda	12 000	11 995
1:18.1 Industrilivet RRF			
För administrativa kostnader för genomförandet av Sveriges återhämtningsplan.	Får högst använda	1 780	1 780
1:18.1 Industrilivet RRF och 1:18.3 Industrilivet			
För sina administrativa kostnader, inklusive stöd till Regeringskansliet för eventuella större statsstödsansökningar samt framtagandet av rapporten "Nulägesanalys" i enlighet med regleringsbrevet för Statens energimyndighet, kopplade till Industrilivet.	Får sammantaget för båda anslagsposterna högst använda	8 090	8 090
1:18.2 Minusutsläpp RRF			
För sina administrativa kostnader, inklusive stöd till Regeringskansliet för eventuella större statsstödsansökningar samt framtagandet av rapporten "Nulägesanalys" i enlighet med regleringsbrevet för Statens energimyndighet, kopplade till anslagsposten.	Får högst använda	1 000	1 000
För administrativa kostnader för genomförandet av Sveriges återhämtningsplan.	Får högst använda	220	182
Utgiftsområde 21 Energi			
1:1.1 Statens energimyndighet: Förvaltningsutgifter			
Abonnemangsavgift till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) för det gemensamma radiokommunikationssystemet Rakel.	Ska betala	48	48
1:2.1 Insatser för energieffektivisering			
Uppdrag att ta fram underlag för genomförande av delar av de omarbetade EU-direktiven om energieffektivitet, byggnaders energiprestanda och förnybar energi. (Regeringsuppdrag KN2024/01007)	Får högst använda	2 000	219
För insamling av ny och utveckling av befintlig energistatistik som kan användas i syfte att minska energianvändningen, till exempel genomförandet av mätningar av energi i hushåll och lokaler.	Får högst använda	10 000	2 389
1:3.11 Forskning, utveckling och innovation			
Får beviljas med stöd av förordningen om statligt stöd till forskning och utveckling samt innovation inom energiområdet.	Får högst bevilja	1 300 000	744 118
Till strategiska innovationsområden.	Ska minst använda	85 000	98 342
För forskning och innovation om kärnkraft inklusive forskning inom strålsäkerhetsområdet.	Ska minst använda	100 000	103 850
Till forskning som bidrar till att minska miljöpåverkan från solcellssystem under hela livscykeln (inkluderat t.ex. design, tillverkning, drift och återvinning/återanvändning).	Får högst använda	7 000	1 275

	Villkor	Belopp i tkr	Utfall i tkr
1:5.2 Energiplanering – till STEM			
För att genomföra en myndighetsgemensam uppföljning av samhällets elektrifiering. (Regeringsuppdrag I2022/01060)	Får högst använda	2 500	1 755
För att samordna kompetensförsörjning för elektrifiering. (Regeringsuppdrag I2022/01665)	Får högst använda	500	485
Uppdrag att utveckla regional och lokal energiplanering för elektrifiering. (Regeringsuppdrag KN2023/03646, KN2023/01462 (delvis))	Får högst använda ¹⁾	500	185
Uppdrag att samordna arbetet med vätgas i Sverige. (Regeringsuppdrag KN2023/02715)	Får högst använda	4 500	4 500
1:8.1 Laddinfrastruktur – till STEM			
För Statens energimyndighets utgifter kopplade till arbete med stöd i enlighet med förordningen (2020:577) om statligt stöd för utbyggnad av publika laddstationer för snabbladdning av elfordon.	Får högst använda	1 000	-
För Statens energimyndighets administrativa kostnader som rör förordningen (2022:107) om statligt stöd till regionala elektrifieringspiloter för tunga transporter.	Får högst använda	12 000	11 158
1:9.1 Biogasstöd			
För stöd till företag för produktion av biogas från stallgödsel enligt förordningen (2014:1528) om statligt stöd till produktion av biogas.	Får högst betala	250 000	144 159
För administrativa kostnader avseende biogasstödet.	Får högst använda	8 000	4 928
1:3.1 Insatser för fossilfri elproduktion (åa 2023)			
För upphandling av ackrediterade certifieringsorgan för installatörer av småskalig fossilfri solcell, solvärme, bio- och värmepumpar samt informationsinsatser för att öka efterfrågan på och utbudet av certifierade installatörer.	Får högst använda ²⁾	800	-
1:12.1 Disponeras av Statens energimyndighet (åa 2023)			
För Statens energimyndighets administrativa kostnader kopplade till arbetet med gasprisstödet.	Får högst använda ²⁾	1 000	-
Utgiftsområde 24 Näringsliv			
1:5.3 Näringslivsutveckl – del till Statens energimyndighet			
För deltagande i projekt av gemensamt europeiskt intresse (IPCEI-projekt)	Ska högst använda	125 000	124 895
- varav för administrativa utgifter avseende ovan.	- varav får högst användas av ovan	1 400	1 295
1:24.1 Elstöd – Elstöd del till Statens energimyndighet			
För Energimyndighetens administrativa utgifter kopplade till stödet.	Får högst använda	1 400	291

¹⁾ Här redovisas enbart Energimyndighetens andel av de medel som avsatts för detta regeringsuppdrag.

²⁾ Inget utfall finns då myndigheten inte haft disponibla anslagsmedel 2024.

Noter och tilläggsupplysningar till resultat- och balansräkningen

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till förordningen. Redovisningen följer god redovisningssed enligt förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring.

Undantag från ekonomiadministrativa regelverket

Energimyndigheten använder den förenklade räntekontorutin som regeringen medgivit i regleringsbrevet. Räntebärande anslag är förvaltningsanslaget (UO21 1:1.1). Övriga anslag är icke räntebärande. Det icke räntebärande SCR-flödet används för betalningarna, varpå räntekontot regleras i slutet av varje månad med ett schablonbelopp om 32 000 tkr för innevarande månad samt justering enligt slutligt utfall föregående månad. Kvarstående belopp att reglera från räntekontot för december 2024 blev 21 404 tkr (5 320 tkr i december 2023), vilket förklaras av utfallet på förvaltningsanslaget under december månad.

Periodavgränsningsposter

Som riktmärke för periodiseringar har beloppsgränsen 100 tkr använts för fakturor.

Värderingsprinciper för inventarier och övriga anläggningstillgångar

Myndigheten tillämpar den s.k. treårsregeln enligt Ekonomistyrningsverkets allmänna råd till 5 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, vilket innebär att med anläggningstillgång avses tillgång med en ekonomisk livslängd på minst tre år och med ett anskaffningsvärde på minst 25 tkr för materiella respektive 100 tkr för immateriella tillgångar inklusive IT-licenser. För utveckling av immateriella tillgångar (IT-system) är gränsen för anskaffningsvärde satt till 500 tkr. Datorer för myndighetens arbetsplatser har tidigare kostnadsförts direkt, men nya datorer bedöms nu ha en ekonomisk livslängd överstigande tre år. Från 2024 redovisas därför inköp av nya datorer som anläggningstillgångar. Egenutvecklade IT-system och licenser bedöms vanligen ha en livslängd på fem år men de kan variera då en individuell bedömning görs per system. Förbättringsutgifter på annans fastighet skrivs normalt av på sex år, vilket brukar motsvara förväntad hyrestid. Anläggnings-tillgångarna skrivs av linjärt efter den beräknade ekonomiska livslängden enligt nedanstående tabell:

Anläggningstillgång	Ekonomisk livslängd
Utrustning, inventarier	3–5 år
Egenutvecklade IT-system/licenser	5 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	6 år

Värderingsprinciper för kundfordringar och övriga fordringar

Kundfordringar och övriga fordringar som anses osäkra har nedvärderats efter individuell prövning och värdet uppgår till det belopp som förväntas bli betalt.

Värderingsprinciper för skulder

Värdet på skulder upptas till nominellt belopp.

Värderingsprinciper för utlåning

Myndigheten värderar lånen kollektivt till 30 procent av nominellt lånebelopp men värderar ned till 15 procent om företaget har påbörjat räntebetalning och/eller amortering men släpar med betalningarna. Fordran hos företag som sökt om konkurs eller likvidation värderas till noll procent. Fordran hos företag som påbörjat räntebetalning och/eller amortering enligt plan värderas till 75 procent av lånebeloppet. I denna beräkning innefattas inte framtida räntebetalningar.

Omvandling av villkorslån till bidrag

Under 2024 fattade Energimyndigheten beslut om att omvandla lämnat stöd i form av förskott med återbetalningsskyldighet (s.k. villkorslån), till bidrag. Syftet med stödet var dels att möjliggöra genomförandet av ett projekt, dels att projektresultatet skulle nyttiggöras för att återbetalning av stödet skulle kunna ske inom överskådlig tid med intäkter från projektet. Stödet till dessa bolag beviljades mellan åren 2007–2014 med stöd i förordning (2008:761) om statligt stöd till forskning och utveckling samt innovation inom energiområdet. Energimyndigheten bedömde att det saknades förutsättningar för att återbetalning skulle kunna ske inom vad som rimligen får anses utgöra överskådlig tid i förordningens mening. Eftersom bolagen hade en godkänd slutredovisning, har stödet i likhet med andra stödmottagare som har en godkänd slutredovisning, ändrats från förskott med återbetalningsskyldighet till ett icke återbetalningspliktigt bidrag.

Sjukfrånvaro

Uppgifter om de anställdas sjukfrånvaro redovisas i kapitel Hållbar och inkluderande arbetsplats under avsnittet Sjukfrånvaro.

Noter

Alla belopp i jämförelsetal och notapparat har angivits i tusentals kronor (tkr) om inget annat framgår. Maskinella avrundningar i tabellerna kan ge smärre differenser vid en manuell summering.

Not 1 Intäkter av anslag

		2024	2023
Utgiftsområde 20 Klimat, miljö och natur			
1:12.1	Förvärv av ESR och LULUCF utrymme	2	0
1:12.3	Handel med utsläppsrätter	743	537
1:12.4	Internationella insatser Parisavtalet	6 362	6 449
1:16.8	Samordning av laddinfrastruktur – del till Energimyndigheten ¹⁾	0	3 978
1:17.1	Klimatpremier	11 995	3 048
1:18.1	Industriklivet RRF	9 870	6 735
1:18.2	Minusutsläpp RRF	1 182	647
1:20.1	Driftstöd för bio-CCS	14 968	9 879
Utgiftsområde 21 Energi			
1:1.1	Statens energimyndighet: Förvaltningskostnader	501 575	452 632
1:2.1	Insatser för energieffektivisering	26 322	25 414
1:3.1 (åa 2023)	Insatser för fossilfri elproduktion	0	10 733
1:3.11	Forskning, utveckling och innovation	149 294	134 133
1:5.2	Energiplanering – till STEM	28 819	0
1:5.4	EKR – till STEM	9 769	0
1:7.4 (åa 2022)	Stöd till solceller och energilagring	0	1 307
1:6.2	Avg. till int. org – del till STEM	6 343	7 640
1:8.1 (åa 2023)	Genomförande av elektrifieringsstrategin	0	12 695
1:8.3 (åa 2023)	Energi- och klimatrådgivning	0	7 328
1:8.1	Laddinfrastruktur – till STEM	11 158	5 372
1:9.1	Biogasstöd	4 928	4 397
1:10.1	Energiberedskap	21 281	0
1:11.2	Civilt försvar ¹⁾	0	10 977
1:12.1 (åa 2023)	Disponeras av Statens energimyndighet	0	3 851
Utgiftsområde 24 Näringsliv			
1:2.4	Verk f innov.syst: F – del till Statens energimyndighet	1 100	0
1:5.3	Näringslivsutveckl – del till Statens energimyndighet	1 295	2 540
1:24.1	Elstöd – Elstöd del till Statens energimyndighet	318	26 703
Summa		807 324	736 997

¹⁾ Tilldelade anslagsmedel saknas 2024.

Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar

	2024	2023
Avgifter med stöd av § 4 avgiftsförordningen (1992:191) ¹⁾	1 440	689
- varav tjänsteexport	778	610
Intäkter av offentligtgrättsliga avgifter ²⁾	16 738	16 854
Realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar	0	8
Övriga intäkter ³⁾	178	216
Summa	18 356	17 766

¹⁾ Avgifter med stöd av § 4 avgiftsförordningen (1992:191) utgör 0,16 procent av verksamhetens kostnader 2024. Motsvarande siffra för 2023 är 0,08 procent.

²⁾ Avgifter med stöd av § 15 avgiftsförordningen (1992:191) uppgick 2024 till 6 tkr. Motsvarande siffra för 2023 är 4 tkr.

³⁾ Intäkter av övriga andra ersättningar uppgick till 0,02 procent av verksamhetens kostnader 2024. Motsvarande siffra för 2023 är 0,03 procent.

Not 3 Intäkter av bidrag

	2024	2023
Bidrag från statliga myndigheter ¹⁾	45 597	34 340
Bidrag från övriga	9 893	5 056
Summa	55 491	39 396

¹⁾ Skillnaden mellan åren förklaras framför allt av erhållna medel för det strategiska innovationsprogrammet Viable Cities som är en gemensam satsning med Vinnova och Formas inriktat på klimatneutrala och hållbara städer.

Not 4 Finansiella intäkter

	2024	2023
Ränteintäkter på räntekonto hos Riksgälden	2 635	3 036
Ränteintäkter av pensionspremier SPV	4	5
Kursvinster	-4	15
Summa	2 635	3 056

Not 5 Kostnader för personal

	2024	2023
Lönekostnader exklusive avgifter enligt lagar och avtal	-295 545	-260 111
- varav arvode till styrelseledamöter och ej anställd personal	-3 436	-3 117
Sociala avgifter och pensionskostnader	-161 295	-137 658
Övriga personalkostnader	-14 387	-15 095
Summa	-471 227	-412 864

Not 6 Övriga driftskostnader

	2024	2023
Konsulttjänster, exklusive IT-konsulter	-253 762	-233 070
IT-konsulter och teletjänster	-79 195	-83 898
Resekostnader	-8 088	-7 439
Övriga kostnader	-44 072	-35 952
Summa	-385 117	-360 359

Skillnaden mellan åren avser framför allt ökade konsultkostnader för etableringen av en nationell batteriarena för nordisk och europeisk samverkan, samt för innovationsmiljöer som finansieras inom energiforskningsanslaget. Kostnaderna för programvaror och IT-förvaltning har även ökat jämfört med 2023.

Not 7 Finansiella kostnader

	2024	2023
Räntekostnader räntekonto i Riksgälden ¹⁾	-2 469	-1 642
Kursförluster	22	21
Dröjsmålsräntor	-8	-10
Övriga finansiella kostnader	-11	-3
Summa	-2 466	-1 634

¹⁾ Ökningen förklaras av ökade räntekostnader avseende avistalån för anläggningstillgångar. Nettoupplåningen var 1 833 tkr högre 2024 jämfört med 2023.

Not 8 Intäkter av avgifter med mera som inte disponeras

	2024	2023
Offentligrättsliga avgifter utan bestämt ekonomiskt mål		
Sanktionsavgifter	10	629
Kvotplikts- och förseningsavgifter	188	81
Konstaterade och befarade förluster av Kvotplikts- och förseningsavgifter	0	4
Reduktionsplikts- och förseningsavgifter ¹⁾	55 218	69 564
Lagrings- och förseningsavgifter ²⁾	2 607	1 056
Kostnads-nyttoanalyser	14	28
Utsläpps- och förseningsavgifter enligt drivmedelslagen	2	2
Offentligrättsliga avgifter med bestämt ekonomiskt mål		
Försörjningstrygghetsavgift intäkter	3 149	2 905
Försörjningstrygghetsavgift kostnader	4 765	4 697
Summa intäkter offentligrättsliga avgifter	61 188	74 269
Utlåningsverksamhet		
Royaltyintäkter	1 130	257
Ränteintäkter ³⁾	6 263	14 147
Konstaterade och befarade ränteförluster	-1 856	-3 643
Summa utlåningsverksamhet	5 537	10 761
Övriga poster		
Återbetalningar av lämnade bidrag från avslutade anslag ⁴⁾	42 597	94 737
Summa övriga poster	42 597	94 737
Summa	109 322	179 767

¹⁾ Intäkterna avser reduktionspliktsavgifter enligt lag (2017:1201) om reduktion av växthusgasutsläpp från vissa fossila drivmedel om 54 056 tkr och dröjsmålsräntor för motsvarande avgift om 1 162 tkr.

²⁾ Intäkterna avser lagringsavgifter enligt lag (2012:806) om beredskapslagring av olja.

³⁾ De minskade ränteintäkterna förklaras främst av lägre ränteintäkter för villkorslån som ett resultat av att de omvandlats till bidrag under året.

⁴⁾ Under 2024 återbetalades 30 578 tkr i icke-nyttjade medel från fonden Carbon Partnership Facility inom Världsbanken dit Energimyndigheten betalade 123 541 tkr under åren 2011–2018. Fondens syfte var att förvärva certifierade utsläppsminskningar inom Kyotoprotokollets flexibla mekanismer. Skillnaden mellan åren förklaras främst av att det under 2023 skedde två stora återbetalningar av tidigare utbetalda bidrag om totalt 79 197 tkr i icke-nyttjade medel från Future Carbon Fund och fonden Pilot Auction Facility inom Världsbanken.

Not 9 Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag

	2024	2023
Lämnade bidrag finansierade från statens budget ¹⁾	4 156 052	5 198 686
Återbetalning av bidrag från statliga myndigheter	-8 823	-9 688
Summa	4 147 229	5 188 998

¹⁾ Skillnaden mellan åren förklaras framför allt av minskade utbetalningar inom elkostnadsstödet för elintensiva företag och lägre stöd till laddinfrastruktur.

Not 10 Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag

	2024	2023
Erhållna medel från EU-institutioner	5 929	4 187
Erhållna medel från internationella organisationer ¹⁾	12 513	7 962
Summa	18 442	12 149

¹⁾ Skillnaden mellan åren förklaras främst av erhållna medel från Nordisk Energiforskning för programmet Joint Nordic Hydrogen Research Programme.

Not 11 Kreditförluster

	2024	2023
Lånefordringar		
Årets konstaterade förluster ¹⁾	-315 066	-25 110
Årets förändring av reservering för befarade kreditförluster	197 158	15 282
Summa	-117 908	-9 827

¹⁾ Skillnaden mellan åren förklaras av att samtliga villkorslån omvandlats till bidrag under 2024. Årets konstaterade förluster utgörs dessutom av avskrivningar av lånefordran inom två konkursärenden samt av två beviljade ansökningar om eftergift av lånefordran.

Not 12 Lämnade bidrag

	2024	2023
Lämnade bidrag till den offentliga sektorn inkl. statliga myndigheter	-1 651 170	-2 025 644
<i>Specifikation av de lämnade bidragens finansiering:</i>		
UO21 1:3.11 Forskning, utveckling och innovation	-979 829	-982 432
UO20 1:18.3 Industriklivet	-207 628	-440 000
UO24 1:5.3 Näringslivsutveckl – del till Statens energimyndighet	-122 019	-158 546
UO21 1:5.4 EKR – till STEM ¹⁾	-84 987	-95 517
UO20 1:18.1 Industriklivet RRF	-39 643	-49 565
Övriga anslag inkl. periodiseringar ²⁾	-166 666	-236 071
Erhållna medel för finansiering av bidrag	-50 398	-63 514
Återbetalningar av bidrag från offentlig sektor	8 868	9 688
Lämnade bidrag till privata företag	-2 405 687	-3 160 667
<i>Specifikation av de lämnade bidragens finansiering:</i>		
UO20 1:18.1 Industriklivet RRF	-625 907	-422 913
UO21 1:9.1 Biogasstöd	-597 151	-355 525
UO20 1:18.3 Industriklivet	-362 621	-76 226
UO20 1:17.1 Klimatpremier	-343 497	-350 164
UO21 1:3.11 Forskning, utveckling och innovation	-299 923	-286 800
UO21 1:8.1 Laddinfrastruktur – till STEM	-85 764	-734 280
UO20 1:18.2 Minusutsläpp RRF	-58 237	-47 541
UO20 1:17.6 Klimatpremier – Lätta ellastbilar	-22 296	0
UO24 1:24:1 Elstöd – Elstöd del till Statens energimyndighet	-7 242	-721 094
Övriga anslag inkl. periodiseringar ²⁾	12 328	-148 287
Erhållna medel för finansiering av bidrag	-15 377	-17 838
Lämnade bidrag till internationella organisationer	-120 550	-63 375
<i>Specifikation av de lämnade bidragens finansiering:</i>		
UO20 1:12.4 Internationella insatser Parisavtalet	-105 097	-51 245
UO21 1:6.2 Avg. till int. org. – del till STEM	-12 889	-11 749
UO20 1:17.1 Klimatpremier	-1 577	0
UO20 1:17.6 Klimatpremier – Lätta ellastbilar	-987	0
UO24 1:24:1 Elstöd – Elstöd del till Statens energimyndighet	0	-381
Lämnade bidrag till övriga organisationer	-32 302	-18 967
<i>Specifikation av de lämnade bidragens finansiering:</i>		
UO21 1:3.11 Forskning, utveckling och innovation	-26 891	-15 813
UO21 1:09.1 Biogasstöd	-2 654	0
Övriga anslag inkl. periodiseringar ²⁾	-1 127	-2 732
Erhållna medel för finansiering av bidrag	-1 630	-422
Summa	-4 200 841	-5 258 965

¹⁾ År 2023 benämndes motsvarande anslag UO21 1:8.3 Energi- och klimatrådgivning.

²⁾ Jämförelsetalet har justerats eftersom noten specificerar de största anslagsfinansierade posterna 2024.

Not 13 Årets kapitalförändring

	2024	2023
Anslagsfinansierad verksamhet		
Avskrivningar av anslagsfinansierade anläggningstillgångar	-17 183	-18 662
Konstaterade förluster utlåning ¹⁾	-315 067	-25 110
Årets förändring av reservering för förluster utlåning	197 158	15 282
Återkrav inom transfereringsverksamheten ²⁾	-969	26 583
Summa anslagsfinansierad verksamhet	-136 061	-1 906
Avgiftsfinansierad verksamhet		
Avgifter för handel med utsläppsrätter	-203	-184
Kontoföringsavgift för elcertifikat	-2 957	-3 520
Kontoföringsavgift för ursprungsgarantier	-4 119	-1 357
Summa avgiftsfinansierad verksamhet	-7 279	-5 061
Summa	-143 340	-6 967

¹⁾ Skillnaden mellan åren förklaras av att samtliga villkorslån omvandlats till bidrag under 2024. Årets konstaterade förluster utgörs dessutom av avskrivningar av lånefordran inom två konkursärenden samt av två beviljade ansökningar om eftergift av lånefordran.

²⁾ Skillnaden mellan åren förklaras av att fordran som avser återkrav av elkostnadsstöd om 12 422 tkr och av stöd till laddinfrastruktur om 14 236 tkr, har värdereglerats eftersom besluten om återkrav har överklagats.

Not 14 Immateriella anläggningstillgångar

	2024-12-31	2023-12-31
Balanserade utgifter för utveckling		
IB anskaffningsvärde	238 068	214 797
Årets anskaffningar	30 250	23 271
Årets omklassificeringar ¹⁾	-641	0
Årets avgående	-647	0
UB anskaffningsvärde	267 029	238 068
IB ackumulerade avskrivningar	-138 808	-112 300
Årets avskrivningar	-29 441	-26 508
Årets avgående	647	0
UB ackumulerade avskrivningar	-167 602	-138 808
Summa bokfört värde	99 427	99 259
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
IB anskaffningsvärde	4 810	4 457
Årets anskaffningar	1 890	353
Årets avgående	-180	0
UB anskaffningsvärde	6 520	4 810
IB ackumulerade avskrivningar	-3 553	-3 115
Årets avskrivningar	-618	-438
Årets avgående	180	0
UB ackumulerade avskrivningar	-3 991	-3 553
Summa bokfört värde	2 529	1 257
Summa immateriella anläggningstillgångar	101 956	100 516

¹⁾ Under året har en investering som var under uppförande 2023 omklassificerats från balanserade utgifter för utveckling till förbättringsutgifter på annans fastighet.

Not 15 Materiella anläggningstillgångar

	2024-12-31	2023-12-31
Förbättringsutgifter på annans fastighet		
IB anskaffningsvärde	13 194	12 226
Årets anskaffningar	0	2 159
Årets omklassificeringar ¹⁾	641	0
Årets avgående	0	-1 190
UB anskaffningsvärde	13 836	13 194
IB ackumulerade avskrivningar	-9 296	-8 659
Årets avskrivningar	-1 137	-1 828
Årets avgående	0	1 190
UB ackumulerade avskrivningar	-10 433	-9 296
Summa bokfört värde	3 403	3 898
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
IB anskaffningsvärde	27 974	24 203
Årets anskaffningar	4 543	6 290
Årets avgående	-113	-2 519
UB anskaffningsvärde	32 404	27 974
IB ackumulerade avskrivningar	-20 465	-21 402
Årets avskrivningar	-2 240	-1 550
Årets avgående	113	2 487
UB ackumulerade avskrivningar	-22 593	-20 465
Summa bokfört värde	9 811	7 508
Summa materiella anläggningstillgångar	13 214	11 406

¹⁾ Se kommentar i not 14.

Not 16 Utlåning

	2024-12-31	2023-12-31
Lånefordringar med villkorad återbetalningsskyldighet		
IB utlåning	315 193	329 948
Amorteringar	0	-2 535
Avskrivna lån	-309 522	-12 220
UB utlåning	5 671	315 193
IB reservering för låneförluster	-199 018	-200 143
Årets förändring	194 198	1 125
UB reservering för låneförluster	-4 820	-199 018
Redovisat värde villkorlån	851	116 175
- varav uppskattad återbetalningstid:		
inom ett år	851	7 702
mer än ett år till fem år	0	39 318
mer än fem år till tio år	0	69 155
Lånefordringar tillväxtlån		
IB utlåning	2 290	12 316
Amorteringar	-200	-1 559
Avskrivna lån	-1 990	-8 468
UB utlåning	100	2 290
IB reservering för låneförluster	-2 065	-11 289
Årets förändring	2 040	9 224
UB reservering för låneförluster	-25	-2 065
Redovisat värde tillväxtlån	75	225
- varav uppskattad återbetalningstid:		
inom ett år	75	225
Utvecklingskapital/royalty		
IB utlåning	61 908	71 316
Amorteringar	-2 871	-4 986
Avskrivna lån	-3 554	-4 422
UB utlåning	55 483	61 908
IB reservering för låneförluster	-27 271	-32 205
Årets förändring	920	4 933
UB reservering för låneförluster	-26 351	-27 271
Redovisat värde utvecklingskapital/royalty	29 132	34 637
- varav uppskattad återbetalningstid:		
inom ett år	2 630	1 172
mer än ett år till fem år	21 635	12 195
mer än fem år till tio år	4 867	21 270
Summa redovisat värde utlåning	30 058	151 037

Som IB anges lånens värde exklusive nedvärdering. Under 2024 gjordes inga nya utbetalningar av lån. Lånestocken består nu av 14 låneärenden (45 ärenden fg år) varav tre villkorlån, ett tillväxtlån samt tio royaltylån. Under 2024 har samtliga villkorlån omvandlats till bidrag. Redovisat värde för villkorlån består av fordran för amorteringar och räntor som aviserats i tre ärenden före omvandling till bidrag. Tillväxtlånen börjar amorteras fem år efter utbetalningen av lånet. Amortering sker varje kvartal med fem procent av kapitalbeloppet. Lånetyperna bidrag med royalty innebär att företag får stöd i form av bidrag under villkoret att de ska betala tre procent av sin nettoomsättning varje år i form av royalty. Royaltyn ska betalas i tio år med start det fjärde året efter beslutstillfället.

Not 17 Sammanställning utlåning

Anslagsfinansierad utlåning					
	Lånefordringar IB	Nyutlåning	Amortering av lån	Avskrivning av lån	Lånefordringar UB
1. Finansiell redovisning					
Villkorslån	315 193	-	-	-309 522	5 671
Tillväxtlån	2 290	-	-200	-1 990	100
Utvecklingskapital/royalty	61 908	-	-2 871	-3 554	55 483
Summa	379 391	-	-3 071	-315 066	61 254

Anslagsfinansierad utlåning				
	Reserveringar för låneförluster IB	Årets förändring	Reserveringar för låneförluster UB	Lånefordringar efter reserveringar UB
1. Finansiell redovisning				
Villkorslån	-199 018	194 198	-4 820	851
Tillväxtlån	-2 065	2 040	-25	75
Utvecklingskapital/royalty	-27 271	920	-26 351	29 132
Summa	-228 354	197 158	-31 196	30 058

Anslagsfinansierad utlåning	
2. Redovisning mot anslag och inkomstitlar	
Anslag	Utfall
UO21 1:3 11 Forskning, utveckling och innovation	-
Summa utfall på anslag	-
Inkomstitlar	
4526 006 Återbetalning av övriga lån	3 071
Summa inkomster som redovisas mot inkomstitlar	3 071

Not 18 Övriga kortfristiga fordringar

	2024-12-31	2023-12-31
Utlåningsverksamhet		
Räntefordran utlåning	21 388	19 340
Värdereglering räntefordran	-18 180	-16 443
Summa utlåning	3 208	2 897
Uppbördsfordringar		
Kvotplikts- och förseningsavgifter	34	33
Värdereglering kvotplikts- och förseningsavgift	-33	-33
Lagringsavgifter	733	1 009
Reduktionspliktsavgifter ¹⁾	60 439	0
Försörjningstrygghetsavgift	1 180	540
Straffavgifter	10	0
Återkrav av tidigare lämnade bidrag som icke disponeras ²⁾	60	14 777
Summa uppbördsfordringar	62 423	16 326
Övriga fordringar		
Återkrav av tidigare lämnade bidrag som disponeras ³⁾	42 249	10 839
Värdereglering återkrav av tidigare lämnade bidrag ⁴⁾	-15 820	0
Övriga fordringar	71	560
Summa övriga fordringar	26 500	11 399
Summa	92 132	30 622

¹⁾ Skillnaden mellan åren förklaras av en reduktionspliktsavgift som fakturerats under året och som varit under överklagan sedan beslut fattades 2021.

²⁾ Skillnaden mellan åren förklaras av att fordran som avser återkrav av elkostnadsstöd om 12 422 tkr har värderelgerats eftersom beslutet om återkrav har överklagats.

³⁾ Skillnaden mellan åren förklaras av återkrav om 22 607 tkr inom Industriklivet, samt ett återkrav om 14 236 tkr inom laddinfrastruktur som är under överklagan.

⁴⁾ Värdereglering har skett under året av ett överklagat återkrav rörande laddinfrastruktur, samt av återkrav inom fem konkursärenden och en företagsrekonstruktion.

Not 19 Periodavgränsningsposter

	2024-12-31	2023-12-31
Förutbetalda kostnader	15 430	9 936
- varav förutbetalda hyror för lokaler	3 528	3 200
Upplupna bidragsintäkter	19 185	15 470
- varav inomstatliga	0	785
Övriga upplupna intäkter ¹⁾	3 250	74 185
- varav offentligrättsliga avgifter	2 096	71 488
Summa	37 865	99 591

¹⁾ Skillnaden mellan åren förklaras av fakturering av en reduktionspliktsavgift om 68 876 tkr som tidigare varit under överklagan.

Not 20 Avräkning med statsverket

	2024-12-31	2023-12-31
Uppbörd		
Ingående balans	-74 233	-88 355
- Redovisat mot inkomsttitel	-127 110	-174 070
- Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde	134 914	188 191
Skulder avseende uppbörd	-66 429	-74 233
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	51 579	48 682
- Redovisat mot anslag	4 455 771	5 473 364
- Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-4 463 310	-5 470 467
Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde	44 040	51 579
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	1 213	1 392
- Redovisat mot anslag	501 936	452 790
- Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-500 405	-452 970
Fordringar avseende anslag i räntebärande flöde	2 744	1 213
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
Ingående balans	361	519
- Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-361	-159
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	0	361
Övriga fordringar på statens centralkonto		
Ingående balans	166 637	71 392
- Inbetalningar i icke räntebärande flöde	1 080 418	1 100 239
- Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-5 480 146	-6 287 269
- Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar	4 328 396	5 282 276
Övriga fordringar på statens centralkonto	95 305	166 637
Summa Avräkning med statsverket	75 660	145 556

Not 21 Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret

	2024-12-31	2023-12-31
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	90 720	89 067
- varav belopp att reglera från räntekontot för december ¹⁾	-21 404	-5 320

¹⁾ Skillnaden mellan åren förklaras av högt utfall på förvaltningsanslaget under december månad 2024.

Not 22 Myndighetskapital

	Statskapital utlåning	Statskapital anläggningar	Balanserad kapitalförändring anslagsfinansierad verksamhet	Balanserad kapitalförändring avgiftsfinansierad verksamhet	Kapital- förändring enligt RR	Summa
Utgående balans 2023	404 501	64 743	-241 991	19 065	-6 967	239 351
A. Ingående balans 2024	404 501	64 743	-241 991	19 065	-6 967	239 351
Föregående års kapitalförändring	-25 110	-18 662	41 866	-5 061	6 967	0
Statskapital, utlåning	-3 071	-	-	-	-	-3 071
Statskapital, anläggningar	-	2 793	-	-	-	2 793
Årets kapitalförändring	-	-	-	-	-143 340	-143 340
B Summa årets förändring	-28 181	-15 869	41 866	-5 061	-136 373	-143 618
C Utgående balans	376 320	48 874	-200 125	14 004	-143 340	95 733

Not 23 Statskapital

	2024-12-31	2023-12-31
Statskapital utlåning		
Ingående balans	404 501	432 994
Föregående års konstaterade kreditförluster	-25 110	-19 414
Årets amortering	-3 071	-9 079
Utgående balans	376 320	404 501
Statskapital anläggningar		
Ingående balans	64 743	83 922
Nyinvesteringar	2 793	0
Avskrivning föregående år	-18 662	-19 147
Avgående konst	0	-32
Utgående balans	48 874	64 743
Statskapital totalt	425 194	469 244

Not 24 Balanserad kapitalförändring

	2024-12-31	2023-12-31
Anslagsfinansierad verksamhet		
Ingående balans	-241 991	-302 913
Värdereglering utlåning	15 282	62 918
Återkrav inom transfereringsverksamheten	26 584	-1 919
Ränteintäkter inom transfereringsverksamheten	0	-77
Utgående balans	-200 125	-241 991
Avgiftsfinansierad verksamhet		
Ingående balans	19 066	20 273
Avgifter för handel med utsläppsrätter	-184	-63
Kontoföring elcertifikat	-3 520	-4 058
Kontoföring ursprungsgarantier	-1 357	2 914
Utgående balans	14 005	19 066
Summa balanserad kapitalförändring	-186 121	-222 926

Not 25 Avsättningar

	2024-12-31	2023-12-31
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser		
Ingående avsättning	2 113	1 118
Årets pensionskostnad	1 610	1 522
Årets pensionsutbetalningar	-1 081	-527
Utgående avsättning	2 642	2 113
Avsättning för kompetensväxling		
Ingående avsättning	2 265	2 091
Årets förändring	558	174
Utgående avsättning	2 823	2 265
Förväntad reglering närmast följande räkenskapsår	-880	-700
Avsättningar totalt	5 465	4 378

Not 26 Lån i Riksgäldskontoret

	2024-12-31	2023-12-31
Ingående balans	62 643	44 077
Årets nya lån	35 143	31 737
Årets amortering	-14 744	-13 171
Utgående balans ¹⁾	83 042	62 643
Beviljad låneram enligt regleringsbrev	108 000	98 000

¹⁾ Anläggningstillgångarna finansieras till övervägande del av lån i Riksgäldskontoret i enlighet med 2 kap. 1 § i kapitalförsörjningsförordningen (2011:210). Avskrivningar av anläggningstillgångar medför amortering av lånet medan nyanskaffningar medför nyupplåning inom en fastställd låneram. Bokfört restvärde för lånefinansierade anläggningstillgångar uppgår till 83 479 tkr vilket avviker från utestående lån med 437 tkr, som förklaras av en avvikelse mot prognosticerat restvärde.

Not 27 Övriga kortfristiga skulder

	2024-12-31	2023-12-31
Innehållen källskatt för egen personal	6 812	6 405
Övriga skulder	35	6
Summa	6 847	6 411

Not 28 Periodavgränsningsposter

	2024-12-31	2023-12-31
Upplupna kostnader	34 943	29 946
- varav semester- och löneskuld inklusive sociala avgifter	31 670	26 812
Oförbrukade bidrag	136 553	187 427
- varav inomstatliga som förväntas tas i anspråk:	134 640	180 989
inom tre månader	88	3 392
mer än tre månader till ett år	97 027	107 543
mer än ett år till tre år	37 525	70 054
Övriga förutbetalda intäkter	226	930
Summa	171 721	218 303

Energimyndighetens ledning – kostnader, arvoden och styrelseuppdrag

Ersättning till generaldirektör Robert Andrén har utgått under perioden 2024-01-01 – 2024-08-31 bestående av 1 046 649 kronor i lön och 360 kronor i förmåner. Ersättning till tillförordnad generaldirektör Caroline Asserup har utgått under perioden 2024-09-01 – 2024-12-31 med 392 000 kr i lön och 0 kr i förmåner.

Energimyndighetens Insynsråd

Namn	Ersättning	Övriga uppdrag
Generaldirektören Robert Andrén 2024-01-01 – 2024-08-31	0 kr	<i>Ordförande:</i> Energiutvecklingsnämnden vid Energimyndigheten <i>Ledamot:</i> Insynsrådet, Länsstyrelsen Stockholm län Miljömålsrådet vid Regeringskansliet Rådet för hållbara städer vid Regeringskansliet
Tf generaldirektören Caroline Asserup 2024-09-01 – 2024-12-31	0 kr	<i>Ordförande:</i> Energiutvecklingsnämnden
Riksdagsledamoten Mats Green	7 600 kr	<i>Ledamot:</i> Insynsrådet, Energimarknadsinspektionen Insynsråd Insynsråd, Statens Geologiska Undersökningar (SGU)
Överdirektör Camilla Asp	5 700 kr	<i>Styrelseledamot:</i> Finansinspektionen Försvarshögskolan Folk och försvar
Riksdagsledamoten Fredrik Olovsson	9 500 kr	-
Riksdagsledamoten Louise Eklund	5 700 kr	-
Civilingenjör Elisabet Falemo	11 400 kr	<i>Styrelseledamot:</i> Falemo Strategi & Energi AB
Docenten Åsa Löfgren	9 500 kr	<i>Ledamot:</i> Handelshögskolans Fakultetsstyrelse Göteborgs Universitet Ekensteen Löfgren AB Sustainio AB Ekensteen & Carlsson AB
Vd:n Pia Sandvik	1 900 kr	<i>Ledamot:</i> Prevas AB Almi AB

Energiutvecklingsnämnden

Namn	Ersättning	Övriga uppdrag
Generaldirektören Robert Andren 2024-01-01 – 2024-08-31	0 kr	<i>Ordförande:</i> Insynsrådet vid Energimyndigheten <i>Ledamot:</i> Insynsrådet, Länsstyrelsen Stockholm län Miljömålsrådet vid Regeringskansliet Rådet för hållbara städer vid Regeringskansliet
Tf Generaldirektören Caroline Asserup 2024-0-01 – 2024-12-31	0 kr	<i>Ordförande:</i> Insynsrådet vid Energimyndigheten
Direktören Erik Dotzauer	13 300 kr	<i>Styrelseledamot:</i> Svenska Bioenergiföreningens Service AB (Svebio) <i>Ledamot:</i> Elcertifikatsystemets användarråd, Energimyndigheten
Direktören Karin Fällman Lillqvist	13 300 kr	-
Professorn Lars J Nilsson	9 500 kr	<i>Styrelseordförande:</i> Institutionen för teknik och samhälle <i>Prefekträdet:</i> Lunds tekniska högskola <i>Ledamot:</i> European Scientific Advisory Board on Climate Change
Direktören Kenneth Johansson	11 400 kr	-
Direktören Jenny Larsson	9 500 kr	<i>Styrelseledamot</i> AFRY AB JM AB Vectura fastigheter AB <i>Styrelseordförande:</i> Bilfinger Sweden AB
Direktören Matilda Lindström	11 400 kr	<i>Styrelseledamot:</i> Asta Zero AB
Professor Harald Rohrer	13 300 kr	-
Direktören David Sonnek	5 700 kr	<i>Styrelseledamot:</i> Vinnova Arevo AB Elypta AB Profundus AB ScandiBio Therapeutics AB ScandiEdge Therapeutics AB

Fjärrvärmenämnden

Namn	Ersättning	Övriga uppdrag
Ordförande Linn Pantzar	16 250 kr	<i>Lagfaren ledamot i disciplinnämnden:</i> Mälardalens universitet
Ordförande Thomas Lindstam	48 750 kr	
Vice Ordförande Henrik Mägi	32 500 kr	
Ledamot Lina Enskog Broman	20 000 kr	<i>Suppleant i IEA DHC Executive committee:</i> IEA via Energimyndigheten
Ledamot Thomas Björkström	22 500 kr	-
Expert Kerstin Särnhed	0 kr	<i>Rådsledamot i strategiska rådet för forsknings- och innovationsprogrammet TERMO:</i> Energimyndigheten
Expert Anders Sandöff	8 775 kr	-
Expert Louise Ödlund	14 625 kr	-
Suppleant Daniel Lundqvist	0 kr	<i>Suppleant i Styrelsen:</i> Konsumenternas energimarknadsbyrå AB

Intern styrning och kontroll

Intern styrning och kontroll är den process som med rimlig säkerhet säkerställer att en myndighet fullgör sina uppdrag och mål i enlighet med kraven i myndighetsförordningen (2007:515). Energimyndigheten omfattas av internrevisionsförordningen (2006:1228) och förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll. I det samlade regelverket för intern styrning och kontroll ingår även förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Med utgångspunkt i ramverket från COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) och i enlighet med kraven i ovan nämnda förordningar har vi under 2024 fortsatt att utveckla arbetet med intern styrning och kontroll.

Bedömningen av myndighetens interna styrning och kontroll utgår från hur arbetet med intern styrning och kontroll fungerar, myndighetens hantering av verksamhetens risker och hur iakttagelser från extern och inter revision omhändertas. Följande kapitel redogör översiktligt för vad som legat till grund för generaldirektörens bedömning av den interna styrningen och kontrollen.

Riskhantering

Under året har riskanalyser i enlighet med förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll genomförts med avdelningarnas ledningsgrupper där varje enhetschef representerar sin verksamhet. Det har även genomförts en riskanalys med ledningsgruppen där fokus har varit ledningens övergripande perspektiv på verksamheten.

Identifierade risker och åtgärder följs upp i samband med tertialuppföljningarna. Exempel på åtgärder som genomförts under året är utbildningsinsatser om säkerhet och informations-säkerhet.

Riskanalyser ingår även som en del i vår projekt-, program- och processmodell.

Internkontroll och uppföljning

Löpande kontroller och avstämningar av redovisningen och anslagsutfallet i ekonomisystemet sker varje månad. Ekonomisk uppföljning/analys av utfall samt prognos har genomförts och presenterats för ledningsgruppen vid 6 tillfällen under året.

Varje tertial genomförs uppföljning för all verksamhet som redovisas för ledningsgruppen såväl skriftligt som muntligt. Fokus har varit att lyfta avvikelser avseende prestationer och mål samt risker och åtgärder.

Riksrevisionen lämnade en ren revisionsberättelse utan reservation eller avvikande mening för Energimyndighetens årsredovisning 2023. Vi fick minnesanteckningar med förbättringsområden utifrån observationer under revisionsåret. Dessa punkter har utgjort fokus för förbättringsarbetet med årsredovisningen för 2024.

Förebygga korruption, otillbörlig påverkan, bedrägeri och andra oegentligheter

Oegentligheter och korruption är centrala frågor som Energimyndigheten kontinuerligt arbetar för att motverka och vi har en identifierad ständig myndighetsrisk med tillhörande åtgärder avseende korruption och oegentligheter. Under året har vi även genomfört en riskanalys med specifikt fokus på dessa frågor.

Energimyndighetens riktlinje för etiskt förhållningssätt, som utgår från den statliga värdegrunden, klargör våra ställningstagande när det gäller grundläggande etiska frågor. Riktlinjen tillsammans med introduktionspass för nyanställda och internrekryterade chefer ger stöd och vägledning till alla medarbetare i hur man bör agera i sin roll som statsanställd. Även i flera av de övriga passen i introduktionsutbildningen lyfts frågor om korruption och jäv bland annat genom olika övningar så som dilemmadiskussioner. Nyanställda får även strax innan anställningen inleds en digital kompass som vägleder hur vi ska jobba. På så sätt främjar vi en organisationskultur som kan verka förebyggande och motverka korruption.

Energimyndigheten hanterar stora belopp för utbetalningar till enskilda, vilket utgör en riskfaktor. Under året har Energimyndigheten identifierat att vi behöver förstärka arbetet med att hantera ekonomiska risker kopplat till vår stödgivning. Ett arbete för att utveckla och organisera verksamheten så att riskerna för ekonomisk brottslighet i samband med stödgivning minimeras har påbörjats och kommer fortsätta under 2025. Vi har särskilt fokus på att identifiera vilka säkerhetsåtgärder vi kan bygga in i de administrativa systemen.

Energimyndigheten ingår i Rådet för skydd av EU:s finansiella intressen (SEFI-rådet). Under ledning av Ekobrottsmyndigheten samverkar vi med andra myndigheter om riskarbete och konkreta åtgärder som kan vidtas för att förhindra oegentligheter med EU-medel.

Vid Energiutvecklingsnämndens beslutsmöten kan potentiella jävssituationer uppstå eftersom nämndens ledamöter är utsedda just för att de har praktisk erfarenhet av de ärendekategorier som de beslutar om. Inför varje beslut behöver vi därför tydliggöra den möjliga jävsfrågan. Energimyndigheten har under hösten utbildat nämndens ledamöter om jäv och från och med hösten 2024 bemannar vi dessutom mötena med en jurist för att snabbt kunna hantera oförutsedda jävssituationer. Vi har även utökat antalet ledamöter i nämnden för att säkerställa dess beslutsförmåga i ärenden där en eller flera ledamöter är jäviga.

Misstankar om korruption kan anmälas via vår visselblåsartjänst som finns på energimyndigheten.se. Under året har vi inrättat en möjlighet att anmäla ärenden via en anonymiserad telefonlinje. Det finns även en direktlänk till visselblåsartjänsten på myndighetens intranät.

De visslarblåsarärenden som kommit in till Energimyndigheten under 2024 har hanterats enligt fastställda arbetsätt. Samtliga inkomna ärenden under året är hanterade och avslutade. Ärendena har avsett både myndighetens interna verksamhet och synpunkter på vår myndighetsutövning. En del av anmälningarna har varit frågor som ligger utanför myndighetens ansvarsområde.

Internrevisionen

Internrevisionen har arbetat enligt den revisionsplan som generaldirektören beslutat. Under året har två granskningar avslutats, informationssäkerhet och myndighetens hantering av uppföljning av stödmottagare. Dessa har överlämnats som granskningsrapporter till generaldirektören. Verksamheten har tagit fram åtgärdsplaner utifrån granskningarnas iakttagelser. Åtgärdsplanerna följs upp inom ramen för myndighetens ordinarie tertialuppföljning

Internrevisionen har under året analyserat den interna styrningen och kontrollen inom de områden som har granskats samt genom en analys utifrån COSO-ramverkets komponenter. Analysen visar att det inom myndigheten finns en process för intern styrning och kontroll som fungerar på ett betryggande sätt och att det främst är komponenterna riskbedömning och kontrollåtgärder som bör stärkas och att utveckling inom dessa områden pågår inom myndigheten.

Internrevisionens sammanfattande och samlade bedömning av intern styrning och kontroll

Utifrån årets revisionsinsatser gör internrevisionen följande samlade bedömning av den interna styrningen och kontrollen:

System och process för intern styrning och kontroll utvecklas kontinuerligt och utvärderas löpande i samband med myndighetens regelbundna uppföljningar. På basis av utförda granskningar och genomförd analys gör IR den samlade bedömningen att den interna styrningen och kontrollen med rimlig säkerhet kan anses ha varit betryggande under året.

Den samlade bedömning grundar sig enbart på de omständigheter som kommit till internrevisionens kännedom i de revisionsinsatser som internrevisionen utfört och rapporterat under 2024.

Sammantagen bedömning

Energimyndigheten bedömer att vi har en etablerad modell för intern styrning och kontroll, och en process för riskhanteringen. Sammantaget gör detta att det med rimlig säkerhet går att bedöma att den interna styrningen och kontrollen är betryggande.

Generaldirektörens ställningstagande

Jag bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Eskilstuna den 21 februari 2025

Caroline Asserup
Tillförordnad generaldirektör

Hållbar energi för alla

Energimyndighetens uppdrag är att förena ekologisk hållbarhet, konkurrenskraft och försörjningstrygghet i energisystem, som är hållbara och kostnadseffektiva med en låg påverkan på hälsa, miljö och klimat.

Vi bidrar med fakta, kunskap och analyser om tillförsel och användning av energi i samhället, och arbetar för en trygg energiförsörjning.

Forskning om framtidens energisystem och teknik får stöd av oss. Vi stöttar också affärsutveckling som gör det möjligt att kommersialisera innovationer och ny teknik, och ser till att goda lösningar kan exporteras.

Vi ansvarar för Sveriges officiella statistik på energiområdet, och hanterar stödsystem så som elcertifikatsystemet och handeln med utsläppsrätter. Dessutom deltar vi i internationella klimatsamarbeten, och förmedlar fakta om effektivare energianvändning till hushåll, företag och myndigheter.

Energimyndigheten är också beredskapsmyndighet och sektorsansvarig myndighet inom energiområdet.

Energimyndigheten, Box 310, 631 04 Eskilstuna

Telefon 016-544 20 00

E-post registrator@energimyndigheten.se

energimyndigheten.se